

“...ข้าพเจ้าเห็นว่า สิทธิเลือกตั้งของประชาชน
ควรจะเริ่มทันทีที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล
ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรมีสติที่มีเสียงในกิจการของท้องถิ่น
เรากำลังพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา
ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมี การปกครองระบมรัฐสภา
ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์อย่างดี
เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า' 2556

บรรณาธิการ ภควัต อัจฉริยะปัญญา

ISBN = 978-974-449-742-0

วปท.57-05-1000.0

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2556

จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดรูปเล่ม และออกแบบปก นายสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ที่

ส เจริญ การพิมพ์

1510/10 ถนนประชาราษฎร์ 1 แขวงบางซื่อ

เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

โทรศัพท์ 02-913-2080 โทรสาร 02-913-2081

นางจรินทร์พร เสนิ่งวงศ์ ณ อยุธยา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 02 - 141-9600 โทรสาร 02-143-8175

<http://www.kpi.ac.th>

สารบัญ

	หน้า
รายละเอียดรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556	7
ผลการตัดสินรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556	15
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556	
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	19
o องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง	20
o องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	28
o องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	36
o เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	44
o เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	52
o เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	61
o เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	66
o เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	74
o เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน	82
o องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	92
o องค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน	100
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์	107
o องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย	108
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม	115
o องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	116
o องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	127
o เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	136
o เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	146
o เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	154

สารบัญ

หน้า

o เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	163
o เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	176
o เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร	185
o เทศบาลตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น	194
o เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	202
o เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเตกา จังหวัดสงขลา	210
o องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	220
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณารางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556	227
คณะทำงานของวิทยาลัยพัฒนการปกครองท้องถิ่น	228

**รางวัลพระปกเกล้า
ประจำปี 2556**

รางวัลพระปกเกล้า 2556

เกียรติภูมิท้องถิ่น

ก้าวขึ้นสู่ปีที่ 13 กับ “รางวัลพระปกเกล้า” รางวัลอันทรงเกียรติ ที่มีอายุยาวนานที่สุดในประเทศไทย ที่มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศและโดดเด่น

วัตถุประสงค์

สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานรัฐสภา มีพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารงานที่โปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ต่อมาในปี 2552 สถาบันพระปกเกล้า ได้เล็งเห็นความจำเป็นในภารกิจหน้าที่และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากขึ้น จึงได้ขยายประเด็นสำหรับการมอบรางวัลพระปกเกล้าให้ครอบคลุมการดำเนินงานของท้องถิ่น อันได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกิจการท้องถิ่น การเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ในท้องถิ่น และการเสริมสร้างเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น

ดังนั้นตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา รางวัลพระปกเกล้า จึงแบ่งออกเป็น 3 ประเภทรางวัล และในปี 2556 สถาบันพระปกเกล้า ได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า ใน 3 ประเภทรางวัล ดังนี้

ประเภทที่ 1

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเภทที่ 2

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

ประเภทที่ 3

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

ทั้งนี้ สถาบันฯ จะจัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี พ.ศ.2556 แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการรางวัลพระปกเกล้า ในงาน
ประชุมวิชาการประจำปีสถาบันพระปกเกล้า (KPI Congress 15) ในวันอาทิตย์ที่ 10 พฤศจิกายน
2556

ประเภทที่ 1

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสในการบริหารงาน และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 2

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลรักษาความสงบ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกแห่งพลังความสามัคคีของคนในพื้นที่ ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสันติสุขสมานฉันท์ในระดับชาติ

กรอบแนวคิดสำคัญ

ประเภทที่ 3

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น ให้สามารถร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

กรอบแนวคิดสำคัญ

หลักเกณฑ์

การมอบรางวัลพระปกเกล้าและใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

การมอบรางวัลพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา แบ่งการมอบรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 2 ระดับ คือ

🏆 โสรางวัลพระปกเกล้า พร้อมใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการ แล้วว่า **มีความเป็นเลิศ** ในด้านนั้นๆ

🏆 ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการ แล้วว่า **ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้** ในด้านนั้นๆ

กระบวนการประเมินและคัดเลือก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2556

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า มีกระบวนการหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 รับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556 โดยกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในใบสมัคร

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556 ได้เพียง 1 ประเภทรางวัลเท่านั้น โดยทำการเลือกประเภทรางวัล ตามที่ได้กำหนดไว้ในหน้าแรกของใบสมัคร และต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของรางวัลฯ ซึ่งมีการแยกประเภทรางวัลฯ ไว้แล้วในใบสมัครส่วนต่างๆ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำใบสมัครมาจาก 2 ช่องทางสำคัญ ได้แก่

- 1) สถาบันฯ จัดส่งใบสมัครให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งโดยตรง

- 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดาวน์โหลดใบสมัครได้จากเว็บไซต์สถาบันฯ ที่ www.kpi.ac.th

ขั้นที่ 2 ประเมินคุณสมบัติขั้นต้น

คณะวิจัยฯ ทำการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (แยกตามประเภทรางวัลฯ) ในขั้นนี้หลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งให้แก่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะได้รับการตรวจสอบและให้คะแนนอย่างถี่ถ้วน

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นภารกิจที่บังคับให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกระทำหรือต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบ และกฎหมาย เช่น แต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เปิดเผยรายรับรายจ่าย การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานตัวใดตัวหนึ่งแล้ว จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในขั้นต้น

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา เป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงวิธีการหรือแนวทางการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ ที่มีการพัฒนาและมีความก้าวหน้ามากขึ้น รวมทั้งมีความเข้มข้นในด้านการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นในชุมชนท้องถิ่น

“ทั้งนี้ ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานและตัวชี้วัดขั้นพัฒนาที่กล่าวมานั้น จะถูกนำมาแปลงเป็นข้อคำถามในใบสมัครการเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ในแต่ละประเภท ซึ่งจะมีการคิดคะแนนที่ให้น้ำหนักแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมในแต่ละตัวชี้วัด”

ขั้นที่ 3 ประเมินคุณสมบัติเฉพาะประเด็น แบ่งเป็น

ขั้นที่ 3.1 การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3.2 การประเมินการดำเนินโครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะวิจัยฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดย การสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่การดำเนินงานของโครงการและ กิจกรรม

ขั้นที่ 4 คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่

ในขั้นตอนนี้ จะเกิดขึ้นหลังจากคณะวิจัยฯ นำเสนอผลคะแนนที่ได้จากการประเมินตาม ขั้นที่ 2 และ 3 ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ จะมีการประชุมเพื่อกำหนดการลงพื้นที่ ประเมินจริงในภาคสนาม โดยเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินขั้นนี้ พิจารณาจาก

- 1) การนำเสนอผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) การสังเกตสภาพทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาพทั่วไปของเมืองโดยรวม
- 3) การเยี่ยมชมโครงการและกิจกรรมตัวอย่างที่ดี

ขั้นที่ 5 ประชุมคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัล พระปกเกล้า 2556

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่แล้ว ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใด มีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลพระปกเกล้า ในฐานะที่มี “ความเป็นเลิศ” และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ “ผ่านเกณฑ์” และสมควรได้รับใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาโดยนำข้อมูลการร้องเรียน ที่ได้จาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ปปท.) และกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในประเด็นเรื่องการทุจริตและความไม่โปร่งใส ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมด้วย

ผลการตัดสิน

ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556

รางวัลพระปกเกล้า
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ประจำปี 2556

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
จำนวน 11 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
4. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
5. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
6. เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
7. เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหาดขาม จังหวัดเชียงใหม่
8. เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
9. เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย
11. องค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 1 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 12 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
5. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
6. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
7. เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
8. เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
9. เทศบาลตำบลบ้านปาง อำเภอบ้านปาง จังหวัดขอนแก่น
10. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
11. เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
12. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ประจำปี 2556

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 11 แห่ง

1. เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
2. เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
3. เทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
4. เทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
5. เทศบาลตำบลกองไกรลาศ อำเภอกองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
6. เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
7. องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวบาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
8. องค์การบริหารส่วนตำบลขยภกระบี่ตร อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
9. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
10. องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
11. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 4 แห่ง

1. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
2. เทศบาลตำบลตันธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลพระวอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
4. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งไผ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

สถาบันพระปกเกล้า
 เปิดรับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง
 เข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า เป็นประจำ
 ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง พฤษภาคม ของทุกปี
 ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ
 สามารถสอบถามรายละเอียดและติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่
www.kpi.ac.th หรือ 02-141-9566-70
 พร้อมทั้ง สามารถดาวน์โหลด
 “คู่มือการสมัครรางวัลพระปกเกล้า” และ “ใบสมัครประเภทต่างๆ”
 ได้ที่ www.kpi.ac.th ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

****การสมัครเข้าร่วมโครงการ ไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด****

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556

ประเภทที่ 1
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง จังหวัดตรัง

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000
โทรศัพท์ 0-7521-8262 โทรสาร 0-7521-8159
- ☞ ประชากร 631,920 คน (ชาย 309,729 คน หญิง 322,191 คน)
- ☞ พื้นที่ 4,941.439 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 419,286,547.21 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 56,031,220 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายกิจ หลีกภัย	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. นายโชคดี ศิริกัน	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
3. นางสุภมาส ธรรมณี	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 29 คน
หญิง จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ตั้งอยู่บริเวณหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยประชากรที่มีความหลากหลายทาง เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังก็สามารถบริหารงานได้อย่างสมดุล เป็นระบบ พร้อมทั้งบูรณาการร่วมกันกับทุกภาคส่วน ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้วยความซื่อสัตย์ พัฒนา ประชากรร่วมใจ เพื่อมุ่งมั่น พัฒนาจังหวัดตรังให้มีความน่าอยู่ ด้วยยุทธศาสตร์ การบริหารงาน ที่มุ่งเน้น **“พัฒนาคน พัฒนางาน สานความคิด”** โดยเริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาอบจ. ร่วมกับทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นประชาคม องค์กรต่างๆ ส่วนราชการ สามารถเสนอความต้องการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และสามารถตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงาน การประกวดราคา การตรวจการจ้าง การประเมินผล จึงทำให้โครงการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังดำเนินการนั้นเกิดจากความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์การจัดซื้อจัดจ้าง การประกวดราคา การตรวจรับ การประชุมสภา การแถลงข่าวประจำเดือน โดยประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบ ได้ผ่านการติดป้ายประกาศประชาสัมพันธ์หน่วยราชการต่างๆ เช่น จังหวัด อำเภอ การถ่ายทอดสดผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี เว็บไซต์องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง วารสารองค์การบริหารส่วน รายงานประจำปี รวมถึงการบันทึกเสียงและถ่ายทอดสดทุกครั้งที่มีการประชุมสภา ในฐานะที่เป็นกระบอกเสียงแทนประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนนำเมืองตรังไปสู่การพัฒนาในทุกๆ ด้าน ให้เมืองตรังน่าอยู่ คู่คุณธรรม สร้างรอยยิ้มและความสุขให้กับประชาชนร่วมกัน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ได้แก่

โครงการก่อสร้างถนนเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดตรัง

สืบเนื่องจากถนนที่ใช้สำหรับสัญจรไปมาในจังหวัด มีผิวจราจรชำรุด และเป็นลูกรัง ไม่มีไหล่ทาง จึงทำให้เกิดความไม่สะดวก ปลอดภัยสำหรับประชาชนในพื้นที่และผู้สัญจรทั่วไป อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการเป็นโรคทางเดินหายใจและโรคทางเดินอาหารจากถนนลูกรัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังคำนึงถึงคุณภาพชีวิต ความสะดวก ปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่จึงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ได้แก่ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 100 องค์กร เพื่อร่วมกันก่อสร้างถนนเครือข่าย โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เป็นประธานเครือข่าย และมีการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2547 เพื่อร่วมกันกำหนดงบประมาณสำหรับการก่อสร้างถนนเครือข่าย ผลการประชุมสรุปได้ว่า ใช้งบประมาณดำเนินโครงการในอัตรา 60:40 คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง 60 เปอร์เซ็นต์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นสมทบอีก 40 เปอร์เซ็นต์

จากความร่วมมือของเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 100 องค์กร เพื่อร่วมกันก่อสร้างถนนไร้ฝุ่น จึงได้ร่วมกันจัดทำข้อตกลงและเงื่อนไข ภายใต้การทำงานด้วยความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ดังนี้คือ ดำเนินการเจรจากับเจ้าของที่ดินตลอดแนวถนนเพื่อขอย้ายผิวจราจรขนาดกว้าง 6 เมตร ซึ่งเจ้าของที่ดินยินยอมสละพื้นที่ในส่วนนั้น จากนั้นดำเนินการแต่งตั้งประชาคมในพื้นที่ ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างและเจ้าหน้าที่ด้านช่างร่วมเป็นผู้ควบคุมงาน มีการวางท่อประปามีเส้นศูนย์กลาง 4 นิ้ว ใต้ถนนในแนวขวางทุกระยะทางประมาณ 300 เมตร โดยประชาชนในพื้นที่เป็นผู้กำหนดจุดวางท่อ ในกรณีมีเงินเหลือจากการจัดจ้าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังจะคืนเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสัดส่วนที่สมทบ แต่กรณีสมทบไม่ถึง 40 เปอร์เซ็นต์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังจะรับผิดชอบในส่วนที่ขาด และหากจัดจ้างแล้วมีเงินเหลือจะไม่คืนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดจ้างนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังดำเนินการอย่างไร่งใสคือ มีการปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง สื่อวิทยุ โทรทัศน์ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบทั้งในระหว่างดำเนินโครงการและสิ้นสุดโครงการ เมื่อดำเนินการก่อสร้างถนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จัดให้มีพิธีเปิดใช้ถนน เพื่อขอบคุณผู้ที่มี

ส่วนร่วมทุกภาคส่วน และกิจกรรมปลูกต้นไม้สองข้างทางร่วมกัน ซึ่งมีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมกว่า 200 คน มีการทำพิธีทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ มีการเลี้ยงอาหารพระฉันเพล รับประทานอาหารร่วมกัน ส่วนศาสนาสลาม มีการสวดดูอาร์ จัดเลี้ยงอาหารผู้มาร่วมงานและได้บอกกล่าวให้ประชาชนในบริเวณนั้น ช่วยกันควบคุมดูแลมิให้รถยนต์/รถบรรทุกที่มีน้ำหนักเกินวิ่งผ่านโดยใช้มาตรการทางสังคม ได้แก่ ขอร้อง/ขอความร่วมมือให้บรรทุกปริมาณน้อยลง หรือลดจำนวนที่ยาวลง หรือไม่วิ่งในขณะที่มีน้ำท่วมขัง พร้อมกันนั้นยังมีการให้ความรู้แก่ประชาคมที่เข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง โดยอบรมภาคทฤษฎีแบบง่ายๆ ให้เข้าใจถึงหลักวิชาช่างที่ดี มีการพาประชาคมไปดูถนนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ และอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง

ผลจากการก่อสร้างถนนเครือข่ายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดตรัง ที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบความโปร่งใสในการก่อสร้างถนน ก่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในชุมชน ก่อให้เกิดองค์ความรู้ ประสบการณ์ใหม่ๆ ต่อประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วม และที่สำคัญยิ่งคือ ประชาชนในพื้นที่ที่มีความพึงพอใจและภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก ที่ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการก่อสร้างถนน ในทุกๆ ขั้นตอน จนกระทั่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากถนนดังกล่าว เกิดความรู้สึกร่วมในความเป็นเจ้าของถนนร่วมกัน และช่วยกันดูแล รักษา เพื่อประโยชน์สาธารณะชนต่อไป

โครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษและกล้าไม้เพื่อส่งเสริมราษฎรในเขตพื้นที่จังหวัดตรัง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังได้สนับสนุนงบประมาณตามโครงการหมวดเงินอุดหนุนให้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ดำเนินการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ เพื่อสนับสนุนให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดตรัง สำหรับนำไปปลูก เพื่อบริโภคในครัวเรือนตลอดจน เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 เรื่อยมาจนปัจจุบัน (ปีงบประมาณ 2556) มีประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดตรังได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการถึง 115,640 ครัวเรือน

การดำเนินงานเป็นไปในลักษณะการอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนศูนย์ส่งเสริมอาชีพฯ ช่วยผลิตพืชผักปลอดสารพิษ เช่น พริก มะเขือ มะละกอ ส้มจี๊ด มะขาม มะม่วงหิมพานต์

เป็นต้น เพื่อส่งมอบให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดตรังและองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง แก่นำชุมชน ช่วยจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับประชาชนที่ร่วมโครงการ โดยระหว่างการอบรมจะมีการแจกแบบสอบถามเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนถึงความต้องการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการจัดโครงการในปีถัดไปด้วย เพื่อนำมาหรือประชุมร่วมกันสำหรับการจัดงานในปีถัดไป จากนั้นจึงมีการขยายผลและต่อยอดโครงการโดยประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นผู้ขับเคลื่อนต่อยอดโครงการ กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมโครงการนำพันธุ์ที่ได้รับแจก ไปแจกจ่ายให้กับเพื่อนบ้านของตนอีก 4-5 ครัวเรือน พร้อมทั้งสามารถเพาะขยายพันธุ์พืชที่ได้รับการแจกด้วยตนเอง ทำให้มีพืชผักไว้บริโภคตลอดทั้งปี อีกทั้งยังนำไปสู่การปลูกพันธุ์พืชเพิ่มเติมในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง อันก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงรายได้ ที่สามารถเพาะพันธุ์พืชจำหน่ายกิ่งพันธุ์ขายตามท้องตลาดได้ บางพื้นที่กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สร้างชุมชน ครอบคลุมที่เข้มแข็ง

ผลการดำเนินโครงการจากการริเริ่มโครงการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง และกรมมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาครัฐ ประชาชนในพื้นที่ ต่อยอดโครงการต่างๆ ด้วยความริเริ่มจากภาคประชาชน ในการสานต่อและต่อยอดโครงการต่างๆ สำหรับผลการดำเนินโครงการผลิตพืชผักปลอดสารพิษและกล้าไม้ นอกจากจะสร้างรายได้จากการเพาะขยายพันธุ์พืชแล้ว ยังช่วยลดงบประมาณโครงการฯ และเพิ่มรายได้จากมูลค่าผลผลิตให้กับผู้เข้าร่วมโครงการได้ไม่น้อยกว่า 1,500 บาทต่อราย ซึ่งจากเดิมพันธุ์พืชมีต้นทุนเพียง 250 บาท การดำเนินโครงการนี้จึงก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างมาก สำหรับในอนาคตองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังมีโครงการที่จะขยายผลด้านพื้นที่ให้ครอบคลุมไปทั่วทั้งจังหวัดตรัง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการอย่างทั่วถึงภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาตรัง ให้น่าอยู่ อย่างยั่งยืน

โครงการเทคนิคการกรีดยางหลักสูตร “เทคนิคการลับมีดกรีดยางพารา”

ด้วยผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญประการหนึ่งที่สร้างรายได้หลักให้กับประชาชนในจังหวัดตรัง คือ ยางพารา ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง จึงเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางพาราให้ได้มากที่สุด จึงได้จัดโครงการเทคนิคการลับมีดกรีดยางพาราเพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการลับมีดอย่างถูกวิธี และมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อปริมาณน้ำยางที่จะได้จากการกรีดยางครั้ง อีกทั้งเพื่อดูแลรักษาต้นยาง ตัวยางให้สามารถให้ผลผลิตน้ำยางได้ยาวนานขึ้น สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่บุคคลอื่นนอกจากนี้ยังช่วยให้เกษตรกร

มีอาชีพเสริมจากการล้มมีดกรีดยาง และรายได้เพิ่มขึ้น โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังได้ดำเนินโครงการดังกล่าวมาตั้งตั้งแต่ปี 2552 จนกระทั่งปัจจุบัน มีเกษตรกรเข้าร่วมอบรมตามโครงการ 1,509 คน

การดำเนินโครงการ “เทคนิคการล้มมีดกรีดยาง” เป็นกิจกรรมที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการล้มมีดจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดตรัง (สยก.) เป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดให้ความรู้และทักษะกับเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรม โดยมีเป้าหมายในการอบรมอย่างน้อย รุ่นละ 50 คน มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์/สื่อวิทยุโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชน เกษนนำท้องถิ่น ทราบถึงประโยชน์ของการเข้าอบรมซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดช่วยสนับสนุนมีดกรีดยางพร้อมหินหยาบให้กับเกษตรกรรายละ 1 ชุด ใช้ในการฝึกทักษะในการปฏิบัติตามโครงการและเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกรีดยางต่อไป หลังการอบรมเสร็จสิ้นจะมีการติดตาม ประเมินผลและสอบถามความพึงพอใจ ปัญหา แนวทางแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากการดำเนินโครงการดังกล่าวซึ่งถือเป็นนวัตกรรมเชิงเศรษฐกิจ ที่มีการต่อยอดและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่หลากหลาย ได้แก่

- ผลผลิตสูงขึ้นทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านปริมาณคือ เกษตรกรได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2-3 ซีด/ไร่ หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 14-21 บาท/ไร่ และด้านคุณภาพ น้ำยางที่ได้รับจะมีคุณภาพดีและบริสุทธิ์ โดยมีระดับเปอร์เซ็นต์สิ่งเจือปนค่อนข้างน้อย ส่งผลให้ได้รับราคาจากผลผลิตต่อหน่วยสูงขึ้น
- การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมภายในสวนยาง การกรีดยางโดยใช้มีดที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานจะช่วยลดความสิ้นเปลืองของน้ำยาง ส่งผลให้ต้นทุนในแต่ละต้นมีอายุการให้น้ำยางยาวนานขึ้น
- ขยายผลเชิงพื้นที่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการเป็นสื่อกลางในการขยายผลอย่างกว้างขวาง และกระจายไปทั่วจังหวัดตรัง

จากกระบวนการดำเนินงานที่ดำเนินถึงปัญหาของเกษตรกรชาวสวนยางพารา จึงดำเนินโครงการที่สนองต่อความต้องการของเกษตรกร จนเป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การขยายผลให้ผู้ผลิตมีดกรีดยางเริ่มนำไปเป็นต้นแบบ ในการผลิตมีดกรีดยาง เพื่อจำหน่ายในท้องตลาด อีกทั้งยังก่อ

ให้เกิดเวที สำหรับเกษตรกรสวนยางในท้องถิ่นได้มีพื้นที่การพบปะหารือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงการเปิดห้องเรียนการลับมีดกรีดยางในชุมชน โดยมีวิทยากรคือ ผู้ผ่านการอบรมโครงการเป็นผู้ถ่ายทอดหลักการ เทคนิคต่างๆ ให้กับชาวเกษตรกรในชุมชน และสามารถลดต้นทุนในการลับมีดกรีดยางได้กว่า 40,000 บาทต่อคนต่อปี

โครงการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชนในพื้นที่จังหวัดตรัง

สืบเนื่องจากจังหวัดตรังเป็นแหล่งทรัพยากรทางอาหารที่อุดมสมบูรณ์ มีร้านอาหารมากมาย รสชาติอร่อยและมีชื่อเสียง จนพูดกันว่าเป็นเมืองของคนช่างกิน และข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังพบว่าประชาชนชาวจังหวัดตรังส่วนใหญ่เป็นโรคไขมันอุดตันในเส้นเลือด เบาหวาน และความดันโลหิตสูง โดยเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2547 ต่อเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบัน มีผู้เข้าร่วมโครงการกว่า 120,000 คน ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังได้ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง และโรงพยาบาลตรัง ตรวจร่างกาย 13 รายการ ได้แก่ วัดความดัน ชั่งน้ำหนัก ตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด ตรวจปัสสาวะสมบูรณ์แบบ ตรวจหาหมู่เลือด ตรวจหาระดับน้ำตาลและไขมันในเลือด ตรวจการทำงานของไต ตรวจวัดระดับกรดยูริก การทำงานของตับ ระดับแคลเซียมในเลือด การทำงานของต่อมไทรอยด์ และตรวจหามะเร็ง โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปในแต่ละอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดตรังได้รับการตรวจสุขภาพทางห้องปฏิบัติการ และเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาลดอัตราการป่วยในโรคดังกล่าว และส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเอง

การดำเนินโครงการยึดหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายให้สถานีอนามัยเป็นผู้พิจารณาผู้เข้าร่วมโครงการทั้งชายและหญิง เมื่อประชาชนมารับการตรวจร่างกายจะได้รับสมุดบันทึกสุขภาพประจำตัว เพื่อส่งมอบให้กับแพทย์ โดยแพทย์จะแนะนำถึงการเฝ้าระวัง วิธีการดูแลสุขภาพของตนเองและบุคคลในครอบครัว สำหรับบริษัทที่จะได้รับการประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลแล็บในแต่ละปี ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังทำการประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ปราศจากการทุจริตจากการประเมินที่เห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม เช่น ปีงบประมาณ พ.ศ.2554 องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังใช้งบประมาณไว้ 16 ล้านบาท การประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีการเคาะกันถึง 123 ครั้ง บริษัทที่ได้รับการประเมินเสนอราคาเพียง 8,189,000 บาท ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังจึงนำงบประมาณที่เหลือจ่ายไปตรวจร่างกายเพิ่มเติมให้กับผู้สนใจได้อีก 10,000 คน พร้อมทั้ง

ยังได้สอบถามประชาชนที่มารับการตรวจร่างกายถึงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการดำเนินโครงการด้วย

ผลจากการดำเนินโครงการตลอดระยะเวลา 9 ปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ประสบผลสำเร็จในการดำเนินโครงการดังกล่าว ด้วยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ ยังผลให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน จากผลการตรวจสุขภาพประชาชนในทุกอำเภอของจังหวัดตรัง มีค่าดัชนีมวลกาย (BMI) อยู่ในเกณฑ์ปกติ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30 มีผู้ที่มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคความดันโลหิตสูงโรคเบาหวาน ลดลงร้อยละ 20 อีกทั้งยังพบว่าประชาชนในจังหวัดตรังร้อยละ 90 หันมาดูแล สุขภาพทั้งในเรื่องของการบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายมากขึ้น ลดอาหารมัน เค็ม หวาน เน้นทานผักผลไม้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ เพื่อป้องกันภาวะน้ำหนักเกิน อ้วนลงพุง ภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังต่างๆ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เสริมสร้างจิตสำนึกด้านสุขภาพ กระตุ้นให้ตื่นตัวตระหนักต่อความสำคัญในการดูแลสุขภาพ โดยหันมาออกกำลังกาย ด้วยการริเริ่มจากพลังประชาชนในแต่ละชุมชน ด้วยการจัดตั้งชมรมออกกำลังกาย และให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับดูแลสุขภาพให้แก่เพื่อนบ้าน ทั้งนี้เพื่อร่วมกันเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาสุขภาพอันจะเกิดขึ้นกับตนเองและคนรอบข้าง อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง วางแผนในอนาคตว่า จะนำผลการตรวจสุขภาพโดยรวมของจังหวัดตรังมาจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพ กำหนดเป็นนโยบาย แผนงานในระยะยาวของโครงการเสริมสร้างสุขภาพประชาชนจังหวัดตรัง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนในการร่วมกำหนดนโยบาย แนวทางการดูแล ป้องกันสุขภาพเพื่อสุขภาวะโดยรวมของชาวจังหวัดตรัง ได้มีชีวิตที่ยืนยาว ลดการเจ็บป่วย และมีสุขภาพกาย จิต สังคม อารมณ์ที่ดีแบบองค์รวม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000
โทรศัพท์ 073-349-789 โทรสาร 073-331-533
- ☞ ประชากร 676,294 คน (ชาย 334,526 คน หญิง 341,768 คน)
- ☞ พื้นที่ 1,940.35 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 222,405,051.87 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 94,436,287.31 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายเศรษฐ์ อัลยุฟรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
2. นางสาวรอฮานี มาหะมะ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
3. นางสาวจันทร์หา ไวทย์รุ่งโรจน์ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 26 คน
หญิง จำนวน 4 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ขับเคลื่อนการบริหารงานองค์กร การจัดการบริการ สาธารณะ และการพัฒนาพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยยึดกรอบแนวทาง ตามวิสัยทัศน์ที่ว่า **“สร้างปัตตานีเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรม มีวิถีชีวิตตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ดำรงอยู่บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม อยู่ร่วมกันอย่างสันติ”** ทั้งนี้ การจะบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ข้างต้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผลประโยชน์จากการกระทำ และ ร่วมรับผิดชอบ ทำให้การบริหารงานตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด สามารถ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการตรวจสอบ ถ่วงดุลการใช้อำนาจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทการทำงานด้วยความโปร่งใสในอีกมิติหนึ่ง

นอกเหนือไปจากบริบทการทำงานด้วยความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความ เข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกัน บนความหลากหลายแบบพหุวัฒนธรรม และเน้นการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะบนพื้นฐานความ หลากหลายทางวัฒนธรรม อันสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นปัตตานี

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้แก่

มทรรบตาดีกา 5 จังหวัดชยแดนภาคใต้ ตันยาสพฤต

ตาดีกาเป็นสถานทีสำหรับอบรมเด็กและเยาวชน มีระบบการจัดการศึกษาของชุมชนโดยชุมชน เพื่อชุมชน โดยเน้นการเรียนการสอนทีเกี่ยวกับความรู้และหลักปฏิบัติทางศาสนา รวมถึงการฝึกปฏิบัติในสิ่งทีถูกต้องตามหลักศาสนา โดยทำการสอนเป็นภาษามลายูและภาษาอาหรับ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถเติบโตบนพื้นฐานคำสอนของอิสลาม มีระเบียบแบบแผนในการดำเนินชีวิต มีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เยาวชนมุสลิมให้เป็นคนทีมีคุณธรรมสามารถประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลาม จึงเป็นเสมือนการศึกษาภาคบังคับทีผู้ปกครองทุกคนต้องให้ความสำคัญถือเป็นหน้าทีสำคัญในการทีจะช้วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมุสลิมทีมีอายุระหว่าง 5-12 ปี ได้เข้าเรียนในโรงเรียนตาดีกาทีมีอยู่ในชุมชนหรือพื้นที่ใกล้เคียง

จากความสำคัญดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตร ตลอดจนสนับสนุนหนังสือและตำราเรียนของนักเรียนตาดีกาทั้งจังหวัดปัตตานี เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด นอกจากนี้ อบจ.ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญในการให้เด็กตาดีกาได้มีเวทีการแสดงออกถึงความสามารถ จึงสนับสนุนกิจกรรมของตาดีกาในทุกๆ ตำบล นำไปสู่การสนับสนุนกิจกรรมตาดีการะดับจังหวัด และเกิดเป็นมทรรบตาดีกา 5 จังหวัดชยแดนใต้ในที่สุด ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดแรกทีได้ริเริ่มจัดโครงการนี้ โดยสามารถรวมชมรมตาดีกาใน 5 จังหวัดชยแดนภาคใต้มาร่วมกิจกรรมทุกปี จนกลายเป็นต้นแบบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ เป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมดังกล่าว และเกิดเป็นเครือข่ายของตาดีกาทัวทุกตำบลทุกอำเภอ จังหวัด และสามารถสร้างเครือข่ายไปถึง 5 จังหวัดชยแดนภาคใต้ อันประกอบด้วยชมรมตาดีกาจังหวัดยะลา นราธิวาส สงขลา สตูล และจังหวัดปัตตานี นอกจากนี้ ปกติแล้วโรงเรียนตาดีกาก็มักจะเน้นการจัดกิจกรรมทีจะให้เด็กเรียนแสดงถึงความรู้ ความสามารถทางวิชาการทางศาสนาเท่านั้น แต่โครงการตาดีกาที อบจ.ปัตตานี จัดขึ้นเน้นการมีกิจกรรมทีหลากหลายไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านวิชาการ อาทิ การแข่งขันตอบปัญหาทางศาสนา การบรรยายธรรม การคัดลายมือภาษาอาหรับ กิจกรรมบันเทิงเพื่อผ่อนคลายอารมณ์แต่สอดแทรกหลักคำสอนทาง

ศาสนา อาทิ การประกวดการขับร้องนาซีด กิจกรรมภาคสนาม อาทิ การแข่งขันฟุตบอล การแข่งขันเซปักตะกร้อ การแข่งขันวอลเลย์บอล ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนตาดิกาได้มีเวทีในการแสดงทักษะทุกด้าน สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งยังทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในสังคม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการนั้นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งห้า องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา, องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส และ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ตลอดจนตัวแทนของชมรมตาดิกาของ 5 จังหวัด หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องและประธานมูลนิธิศูนย์ประสานงานตาดิกา 5 จังหวัด จะเป็นตัวหลักในการดำเนินหรือประสานกิจกรรมต่างๆ โดยผ่านคณะกรรมการในที่ประชุมและ มติที่ประชุม เพื่อความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งการดำเนินการในปีงบประมาณ 2555 ได้กำหนดจัดงานขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 กรกฎาคม 2555 ณ สนามกีฬากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และมีหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานอย่างมากมาย ซึ่งในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนทุกหน่วยงานจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและในทุกกิจกรรมของการดำเนินโครงการจะมีการชี้แจงให้ทุกคนสามารถที่จะรับรู้ถึงการดำเนินการ ทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสของการดำเนินงานและเพื่อความชัดเจนของกิจกรรม

จากการจัดงานมหกรรมตาดิกา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา นอกจากจะมีผู้เข้าร่วมงานมากขึ้น มีเครือข่ายมาร่วมจัดงานที่มากขึ้น งานดังกล่าวยังมีภวผลเป็นที่รู้จักในวงกว้างอีกด้วย และที่สำคัญได้สร้างความพึงพอใจแก่บรรดานักเรียน คณะครู คณะกรรมการและผู้ปกครองของนักเรียนตาดิกา เป็นอย่างมาก ที่ได้เห็นถึงการพัฒนาของเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านกีฬา สันทนาการ และด้านศาสนาที่ถูกต้องตามแบบฉบับของอิสลาม สมควรเป็นแบบอย่างของเยาวชนมุสลิม ทั้งนี้ อบจ.ปัตตานี ยังจะต่อยอดโดยการยกระดับมหกรรมดังกล่าวสู่เวทีระดับ ASEAN ในอนาคต

โครงการเสริมสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี

ปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุและสัดส่วนของผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับลูกหลานจะต้องทำมาหากินทำให้ไม่มีเวลาดูแลผู้สูงอายุเท่าที่ควร จึงก่อให้เกิดปัญหาผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ซึมเศร้า ส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพตามมามากมาย นอกจากนี้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้เล็งเห็นว่าผู้สูงอายุถือว่าเป็นชุมชนียบุคคลของสังคมที่มีคุณค่ายิ่ง และ เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถในการอนุรักษ์ สืบทอด ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตดั้งเดิมได้อย่างดีเยี่ยม และเป็นผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์แก่สังคมมาแล้วมากมาย จึงจำเป็นต้องหาหนทางที่จะต้องให้ความสำคัญในการยกย่องให้การดูแลผู้สูงอายุเหล่านี้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพจิต สุขภาพกายที่ดี เป็นการเชิดชูเกียรติให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จึงได้ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน กับสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย จังหวัดปัตตานี และชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ผ่านกิจกรรมการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุขึ้น โดยกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นเวทีให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงศักยภาพของผู้สูงอายุให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ภูมิปัญญา และประสบการณ์ที่ท่านได้สร้างสมมานำมาพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งยังนำไปสู่ความรักความสามัคคี ความปรองดองร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประสานใจรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุที่นับถือศาสนาพุทธ และผู้สูงอายุที่นับถือศาสนาอิสลาม

สำหรับภารกิจด้านนั้น สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัดปัตตานี และชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานี รวม 56 ชมรม ในฐานะที่เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับ อบจ. จะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดวงงานดังกล่าว จะประกอบไปด้วยกิจกรรมอะไรบ้างนั้นล้วนมาจากสมาชิกผู้สูงอายุเป็นผู้กำหนดขึ้นทั้งสิ้น และจะมีการแบ่งงานกันในบรรดากลุ่มผู้สูงอายุเป็นหลักว่าใครจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านใด ทั้งนี้ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ร่วมตกลงให้แต่ละชมรมจะต้องมีการจัดแข่งกีฬาของชมรมตนเองก่อน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมไปแข่งในระดับจังหวัด

และคัดเลือกนักกีฬาที่จะเป็นตัวแทนชมรมไปแข่งระดับจังหวัด ซึ่งในการแข่งขันระดับจังหวัดนั้น ได้กำหนดให้เป็นวันที่ 8 กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันสำหรับจัดกิจกรรมกีฬาผู้สูงอายุประจำจังหวัดปัตตานี และมีการบันทึกในปฏิทินกิจกรรมของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นทางการอีกด้วย

จากการดำเนินงานตามโครงการที่ผ่านมา ส่งผลให้โครงการมีการขยายผลและมีเสียงสะท้อนให้มีการจัดเป็นประจำทุกปีและยิ่งใหญ่ขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้มีผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้นเป็นจำนวนมากเกินเป้าหมายที่วางไว้และเกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดังนี้

- ผู้สูงอายุมีความสุข รักการออกกำลังกาย และดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น
- ชมรมผู้สูงอายุทั้งพุทธและมุสลิมเกิดความสามัคคี และมีความเป็นเอกภาพ สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการได้ภายใต้สถานการณ์การก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- สร้างเครือข่ายของผู้สูงอายุในการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น ไทยพุทธก็รวมกลุ่มจัดกิจกรรมในการฟังกะซอ ฟังธรรม มุสลิมรวมกลุ่มจัดกิจกรรมฟังบรรยายธรรมที่มีสยิดในชุมชน เป็นต้น

โครงการสอนภาษามือไทยให้กับคนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือ จังหวัดปัตตานี

คนด้อยโอกาส มักจะถูกกละเลยจากสังคม และหน่วยงานของรัฐ ในการส่งเสริมให้มีโอกาสดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้จากข้อมูลจังหวัดปัตตานี มีคนด้อยโอกาสหลายประเภท เช่น คนตาบอด คนพิการร่างกาย คนหูหนวก โดยเฉพาะคนหูหนวกที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม และส่วนใหญ่เป็นผู้ยากจน อาศัยอยู่ในชนบท ขาดโอกาสทางการศึกษา สามารถติดต่อสื่อสารได้เฉพาะกลุ่มของตนเอง หรือภายในครอบครัว ไม่สามารถเข้าใจภาษามือ ที่เป็นภาษาสากลได้ ไม่สามารถอ่านหนังสือติดต่อสื่อสาร หรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโลกภายนอกได้ ทำให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก

ปัญหาดังกล่าว ได้ถูกเสนอมายัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี โดยผ่านเวทีประชาคม และองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เล็งเห็นว่าเป็นหน้าที่ของตนในฐานะองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ที่จะต้องเข้าไปดูแล อีกทั้งยังได้เล็งเห็นความสำคัญของคนพิการทางการได้ยิน ที่ยังขาดโอกาสให้ได้รับการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน จึงได้ดำเนินโครงการสอนภาษามือไทยให้กับคนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือจังหวัดปัตตานี เพื่อมุ่งหวังให้

1. คนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือสามารถอ่านออก เขียนได้ และช่วยเหลือตนเองได้
2. คนหูหนวกสามารถติดต่อสื่อสารกับคนหูหนวกด้วยกัน และบุคคลทั่วไปได้
3. คนหูหนวกเกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชนได้
4. คนหูหนวกมีความมั่นใจที่จะออกสู่สังคมได้
5. คนหูหนวกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ ในการดำเนินการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีได้เชิญตัวแทนคนพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมปรึกษาหารือในการดำเนินโครงการ เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมของโครงการ วิธีดำเนินการในแต่ละกิจกรรม หลักเกณฑ์ เงื่อนไขคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ วันเวลาและสถานที่ในการดำเนินโครงการ เป็นต้น จากการร่วมปรึกษาดังกล่าว ก่อให้เกิดกิจกรรมแรกขึ้น คือ **“การอบรมให้ความรู้ทางด้านการใช้ภาษามือไทยพื้นฐาน”** ซึ่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จัดขึ้นร่วมกับ ชมรมคนหูหนวกจังหวัดปัตตานี สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 2 จังหวัดยะลา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 4 จังหวัดตรัง โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 24-28 กันยายน 2555 ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี กลุ่มเป้าหมาย คนหูหนวกในพื้นที่ 12 อำเภอ จำนวน 20 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนมุสลิม บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ขาดโอกาสทางด้านการศึกษา และขาดโอกาสในการดูแลจากหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง

จากการดำเนินโครงการสอนภาษาไทยให้กับคนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือ จังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ 2555 ที่ผ่านมาได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการทุกประการ ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลรอบข้างและบุคคลภายนอก สามารถติดต่อสื่อสารกับคนหูหนวกด้วยกันได้ สามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้ และเรียนรู้การปรับตัว รวมทั้งการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้ในเบื้องต้น ไม่เป็นปัญหาสังคม สร้างความสุขให้แก่ครอบครัว และชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และที่สำคัญคนหูหนวกสามารถคุยโทรศัพท์กับเพื่อนหูหนวกที่ผ่านการอบรมด้วยกันได้ โดยการส่งคลิปภาษามือผ่านทางโทรศัพท์ ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้พิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเลือก กำหนด ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของผู้พิการ และการประชาสัมพันธ์โครงการผู้พิการให้ได้รับทราบทุกขั้นตอน รวมถึงการคัดเลือกผู้พิการเข้าร่วมโครงการอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม และในระยะต่อไป องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี มีความตั้งใจที่จะขยายการอบรมให้ครอบคลุมความต้องการของผู้พิการทางการได้ยิน ที่ยังมีอยู่อีกมากในจังหวัดปัตตานีและพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ทั้งที่ขึ้นทะเบียนและไม่ได้ขึ้นทะเบียน นอกจากนี้ ยังจะปรับการอบรมในอนาคตให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งในแง่เนื้อหาและวิธีการ หลังจากได้รับทราบผลการประเมินจากผู้เข้ารับการอบรมในรุ่นแรกไปแล้ว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล จังหวัดสตูล

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☉ สถานที่ตั้ง ตำบลคลองซุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล 91000
โทรศัพท์ 074-712-380 โทรสาร 074-723-183
- ☉ ประชากร 305,879 คน (ชาย 152,420 คน หญิง 153,459 คน)
- ☉ พื้นที่ 2,478.98 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- ☉ รายได้ 152,179,801.27 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☉ เงินอุดหนุน 59,216,191.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสัมฤทธิ์ เลียงประสิทธิ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. นายจำรูญ ดีเสาวภาคย์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
3. นายอภิศักดิ์ อารีกุล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 22 คน
หญิง จำนวน 2 คน

องค์การบริหารจังหวัดสตูล ตั้งอยู่บริเวณใต้สุดแห่งชายฝั่งทะเลอันดามัน ภายใต้มนเสน่ห์แห่งทรัพยากรธรรมชาติอันสมบูรณ์ สวยงาม ตระกานตา มีผู้คนที่ร่วมกันอนุรักษ์ หวงแหน ดูแล เพื่อให้ความสวยงามเหล่านี้คงอยู่คู่กับเมืองสตูลสืบไป ดังนั้น หลักในการบริหารงานรูปแบบหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเน้นย้ำในบริหารงาน คือ การทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วน ร่วมกันเป็นเครือข่าย เพราะเชื่อว่าเครือข่ายคือสายใยที่มีชีวิต จะช่วยกันจับรั้ง ยึดเหนี่ยวและก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหลักการบริหารเครือข่าย ดังนี้

- เน้นให้เครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างจริงจัง
- ให้เกียรติกับทุกสมาชิกเครือข่ายที่เข้าร่วม
- เพิ่มสมาชิกและสร้างความสัมพันธ์ กับสมาชิกเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ
- ยึดแนวคิด การรวมพลัง $1+1=3$ หรือ $2+2=5$
- การทำงานยืดหยุ่น ให้อิสระ และเข้าใจในข้อจำกัดของแต่ละภาคีเครือข่าย

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ยังได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารอย่างจริงจัง และเน้นการทำงานที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนเป็นหลัก เพื่อให้งานทุกงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การมีส่วนร่วม การประสานงานเพื่อนำผู้เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องที่ใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งอาจเป็นภาครัฐ เอกชน หรือประชาสังคม ทั้งในและนอกพื้นที่ มาร่วมกันทำงานในรูปแบบเครือข่าย การบริหารจัดการเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง

สำหรับ โครงการหรือกิจกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้แก่

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล

เดิมชาวบ้านบางกลุ่มรวมตัวกันเพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนของตน ต่อมาในปี 2548 เกิดกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูลเป็นผู้จัดตั้งขึ้น แต่การดำเนินงานยังไม่คืบหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากเครือข่ายเพิ่งก่อตั้งและยังอยู่ในวงแคบ ความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ยังไม่กว้างขวางพออีกทั้งยังขาดองค์ความรู้ในการดำเนินงานและขาดการสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนกิจกรรม ต่อมาในปี 2553 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเล็งเห็นว่าสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูลมีแนวโน้มเสื่อมโทรมและขยายวงกว้างมากขึ้น จึงหารือร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูลร่วมกัน

การดำเนินงานในโครงการเน้นให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างจริงจัง พร้อมให้เกียรติกับทุกสมาชิกเครือข่ายที่เข้าร่วม สำหรับกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่รับอาสาสมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายหมู่บ้านนำร่องจัดการสิ่งแวดล้อม จนไปถึงการตั้งหน่วยงานที่จัดตั้งอยู่ก่อนแล้วแต่ยังไม่เข้มแข็ง และองค์กรที่เข้มแข็งอยู่แล้วเข้ามาเป็นเครือข่ายร่วมกันหารือเพื่อกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่หลักของแต่ละหน่วยงานให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างอิสระ แต่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน โดยแต่ละหน่วยงานแบ่งบทบาทหน้าที่กันดังนี้

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลออกงบประมาณและดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงาน โดยมีเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล และเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ร่วมเป็นคณะทำงาน ซึ่งมีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องประสานงานเครือข่าย ทสม. จังหวัดสตูล ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ติดต่อบริษัทเอกชนสถานที่ศึกษาดูงานและปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลสำเร็จ

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล จัดทำคำสั่งจังหวัดสตูล เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดเครือข่ายนกออูร์กษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่นจังหวัดสตูล เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความโปร่งใส และมีความยุติธรรม จัดทำประกาศจังหวัดสตูล เรื่องรับสมัครเข้าร่วมประกวดเครือข่ายนกออูร์กษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่นจังหวัดสตูล และติดต่อประสานงานสถานที่ศึกษาฐานสำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านวิชาการทดสอบคุณภาพน้ำ
- สำนักงานประมงจังหวัดสตูล สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ
- บริษัทสยามแก๊สสตูล จำกัด และ บริษัทพิธานพานิชย์ จำกัด สงขลา สนับสนุนป้ายประชาสัมพันธ์
- สำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล วิทยาลัยชุมชนจังหวัดสตูล สำนักงานท่องเที่ยวกีฬาจังหวัดสตูล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสตูล ประชาสัมพันธ์จังหวัดสตูล ชมรมล้อมวลชนจังหวัดสตูล ร่วมตรวจประเมินผลการดำเนินงาน และเป็นคณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดเครือข่ายนกออูร์กษ์ทรัพยากรธรรมชาติดีเด่น
- อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน ประชาชนทั่วไป เข้าร่วมอบรมและดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสตูล ร่วมกันจัดพิธีมอบโล่พร้อมเงินรางวัล และประกาศเกียรติคุณให้กับเครือข่ายที่ชนะการประกวดเพื่อเป็นการยกย่องชื่นชมให้เป็นแบบอย่างแก่เครือข่ายอื่นๆ ต่อไป

สำหรับกิจกรรมตามโครงการนกออูร์กษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ที่สำคัญ ได้แก่

1. โครงการปลูกจิตสำนึกในการนกออูร์กษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล เป็นกิจกรรมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างทัศนคติและปลูกจิตสำนึกในการนกออูร์กษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทะเล และกิจกรรมปลูกป่าชายเลน ปลูกหญ้าทะเล สร้างบ้านปลา ปล่องพันธุ์สัตว์น้ำ และร่วมกันกำหนดปักแนวเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายฝั่ง หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ตำบลเกาะสาหร่าย จากการดำเนินโครงการทำให้มีสมาชิกอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เพิ่มขึ้นกว่า 200 คนในแต่ละหมู่บ้านเพื่อช่วยกันอนุรักษ์หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน

2. **โครงการคลองสวยน้ำใส (รักษ์คลองดูสน)** เพื่อคนสตูล เป็นกิจกรรมจัดประชุมและฝึกอบรมแกนนำชุมชน และ ทสม.จังหวัดสตูล เพื่อหาแนวทางสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์คลองแม่บัง และการเฝ้าระวังติดตามตรวจคุณภาพน้ำ รณรงค์ปลูกจิตสำนึกและปรับภูมิทัศน์ลำคลองผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ หลังดำเนินโครงการ จำนวน 3 ครั้ง/ปี ผลจากการดำเนินโครงการทำให้คลองดูสนมีคุณภาพน้ำในระดับดีมากเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ผลแห่งความสำเร็จจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้ดำเนินการตามโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูลทำให้มีโครงการและกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง องค์การร่วมดำเนินงานมีความเข้มแข็งสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่ม พร้อมทั้งบางเครือข่ายยังได้รับเชิญให้เข้าร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับประเทศด้วย ทำให้เครือข่ายมีความเข้มแข็ง สามารถประสานร่วมกันได้ทุกภาคส่วน โดยในอนาคตเครือข่ายฯ หรือร่วมกันว่าจะขยายเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาสังคมให้กว้างขวางขึ้น ครอบคลุมโรงเรียน วิทยาลัย องค์การท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการดิน น้ำ ป่า และชายฝั่งต่อไป

โครงการรักษ์ป่า ฟ้า สดุด

เป็นโครงการที่ริเริ่มจากปัญหาชายฝั่งอันดามันในช่วงฤดูมรสุมคลื่นจะนำพาขยะทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านเข้ามายังชายหาดตามเกาะต่างๆของจังหวัดสตูล ในปี 2553 ชมรมมัคคุเทศก์ชายฝั่งทะเลจังหวัดสตูล จึงร่วมกับศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดสตูล สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล และอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจัดกิจกรรม

คัดแยกและเก็บขยะตามเกาะแก่งต่างๆ ต่อมาในปี 2549 จนกระทั่งปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้เข้าร่วมเป็นแกนนำหลักในการดำเนินกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น และมีหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยก่อนการดำเนินกิจกรรมทุกปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจะเชิญองค์กรเครือข่ายร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน กำหนดรูปแบบการทำงาน กำหนดรูปแบบกิจกรรม และกำหนดภารกิจ พร้อมมอบหมายภารกิจ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเครือข่าย โดยได้แบ่งบทบาทหน้าที่ให้สมาชิกเครือข่ายได้ดำเนินการ

สำหรับกิจกรรมและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ที่ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ

- กิจกรรมอบรมให้ความรู้และคัดแยกขยะแก่ผู้ประกอบการบนเกาะหลีเป๊ะ โดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล และบริษัท ดีแพค อินเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้ผลิตถุงดำ สีโร่ ให้การสนับสนุนงดดำเนินการเก็บขยะ บริษัทพิธานพาณิชย์ จำกัด ให้การสนับสนุนชุดแต่งกายแก๊จิตอาสา โรงไฟฟ้าเกาะหลีเป๊ะ กำหนดขยะที่จัดเก็บได้จากการทำกิจกรรม ชมรมเรือหางเกาะหลีเป๊ะ ช่วยในการขนย้ายขยะขึ้นฝั่งและการอำนวยความสะดวกในการเดินทางเก็บขยะตามเกาะแก่งต่าง ๆ ที่ว่าการอำเภอเมืองสตูล อำนวยความสะดวกและกำหนดจุดเก็บขยะบนพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ กลุ่มจิตอาสาภาคประชาชน ร่วมทำกิจกรรมเก็บขยะและกิจกรรมอื่นๆ
- กิจกรรมมอบถังขยะแก่ผู้ประกอบการ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
- กิจกรรมฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการทำหมันสัตว์แก่สุนัข - แมว โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล และโรงพยาบาลสตูล สนับสนุนบุคลากรและเวชภัณฑ์ในการรักษาพยาบาล
- กิจกรรมการจัดทำประชาคมระบบบำบัดน้ำเสีย ร่วมกับชมรมประกอบผู้ประกอบการบนเกาะหลีเป๊ะ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

ทั้งนี้ กิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการนั้น ได้รับการสนับสนุนด้านการแถมข่าวและประชาสัมพันธ์ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง (ททท.) การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล และชมรมสื่อมวลชนจังหวัดสตูล

โครงการสืบสานว่าประเพณีจังหวัดสตูล

เป็นการจัดงานแข่งขันว่าประเพณีจังหวัดสตูล เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยว การเสริมสร้างความร่วมมือ จากภาคส่วนต่างๆ โดย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน และ ประสานงานกับสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดสตูล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง หน่วยงานทางการศึกษา ตลอดจนหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ใ ห้ร่วมดำเนินงาน ร่วมจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน ขอความร่วมมือ ความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้รับความรู้ และตระหนักถึงงานว่าประเพณีของจังหวัดสตูล รวมทั้งมีการติดต่อประสานงานสร้างเครือข่ายกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้ช่วยประชาสัมพันธ์ และ ส่งต่อกันว่าจากประเทศต่าง ๆ ให้เข้ามาร่วมงานว่าประเพณีจังหวัดสตูล

หน่วยงานต่างๆ ได้ประสานความร่วมมือกันในการดำเนินงาน อาทิ

- จังหวัดสตูล เป็นเครือข่ายหลักในการเสนอแนะนโยบาย สนับสนุนส่งเสริมการจัดงาน
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงาน ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสตูล สนับสนุนองค์ความรู้ ร่วมจัดกิจกรรม การจัดแถลงข่าว ประชาสัมพันธ์การจัดงาน กำหนดในปฏิทินการท่องเที่ยวไทย
- หน่วยงานทางการศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล เครือข่ายสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดสตูล ศูนย์การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสตูล และวิทยาลัยชุมชน สตูล ฯลฯ หน่วยงาน อปท. ทั้งเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วม กิจกรรม ส่งเสริมให้ประติษฐ์ และนำว่าเข้าประกวด แข่งขัน และสนับสนุนองค์ ความรู้
- ด้านศุลกากร และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดสตูล จังหวัดสงขลาและ ประเทศมาเลเซีย อำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว และการนำว่าเข้าประเทศของนักขา วชาติต่างๆ

ผลสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลต่อจังหวัด และประเทศ ได้แก่ การสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มโอกาสในการลงทุน รายได้การท่องเที่ยวจังหวัดสตูลมีมูลค่าสูงขึ้น เกิดการอนุรักษ์ว่าประเพณี มีการขยายเครือข่ายนักท่องเที่ยวกระจายไปทั่วประเทศ

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
โทรศัพท์ 043-821-354-6 โทรสาร 043-811-233
- ☞ ประชากร 35,066 คน (ชาย 11,256 คน หญิง 12,805 คน)
- ☞ พื้นที่ 16.96 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 38 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 154,897,061.72 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 54,054,070 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายจรรูวัฒน์ บุญเพิ่ม นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์
2. นายไฉยิต ธีรกุล ประธานสภาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
3. นายฉลอง ฆารเลิศ ปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 16 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้กำหนดคำขวัญของเทศบาลไว้ว่า **“หลวงพ่องค์ศักดิ์สิทธิ์ เรืองฤทธิ์พระยาชัยสุนทร ออชอนโป่งกลางใหญ่ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจมากมี ศักดิ์ศรีเมือง ธรรมภิบาล”** ซึ่งเป็นคำขวัญที่ได้สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของเทศบาลได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นถึงความเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมที่มีความเป็นมายาวนาน และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนในท้องถิ่นโดยใช้หลักธรรมภิบาล เห็นได้จากการที่เทศบาลเคยได้รับรางวัลธรรมภิบาลมาแล้วอย่างต่อเนื่องถึง 4 ครั้ง ระหว่างปี 2546 - 2550

ปัจจุบันเทศบาลได้ใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ว่า **“กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่ คุุธรรมภิบาล”** จึงมุ่งมั่นที่จะสร้างเมืองให้น่าอยู่ควบคู่กับหลักธรรมภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งคณะผู้บริหารและบุคลากรเทศบาล ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมเป็นพิเศษ โดยถือว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นด่านแรกของการให้ประชาชนได้รับรู้ในความเป็นองค์กรของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น การดำเนินการใดๆ ของเทศบาลต้องมีความโปร่งใส ประชาชนสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย ตลอดจนการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่างๆ ให้กับประชาชนได้รับรู้ทั้งก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน นอกจากนี้ เทศบาลยังให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะต่างๆ ของเทศบาล ภายใต้หลักการปกครองตนเองตามวิถีทางของความเป็นประชาธิปไตย ที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าต้องร่วมมือกัน

ในการปกครองบ้านเมือง มีไซ้เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่ง ผู้ใด การเลือกตั้งตัวแทนเข้ามาบริหาร หรือ กำกับดูแลการบริหารเป็นเพียงกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว ประชาชนทุกหมู่เหล่าต้องร่วมมือกัน เพื่อที่จะสร้างความผาสุกให้แก่บ้านเมือง ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ โดยกระบวนการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาลจะเป็นการพัฒนาจากระดับล่างขึ้นมาสู่ระดับบน ให้ประชาชนในชุมชนได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำในสิ่งที่ตนเองอยากจะทำภายในชุมชนของตนเอง ตลอดจนการขยายผลไปยังชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาล เป็นกระบวนการพัฒนาที่ชุมชนเป็นผู้คิด เป็นผู้ทำ อย่างแท้จริง โดยที่เทศบาลจะเป็นเพียงผู้สนับสนุนงบประมาณและเป็นผู้ประสานงาน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้แก่

โครงการเทศบาลต้านการทุจริต

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ให้ความสำคัญกับการทำงานที่มีความโปร่งใส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาลที่เทศบาลยึดถือเป็นแนวปฏิบัติตลอดมา และการทำงานที่แสดงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้นั้น ได้หนุนเสริมให้เทศบาลได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการป้องกันการทุจริต 2 ปีซ้อน คือ ปี 2553 และ 2554 และได้กำหนดให้มีมาตรการในการป้องกันการทุจริตไว้ 4 มาตรการ ได้แก่

- 1) การเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรเทศบาลยึดหลักธรรมาภิบาล
- 2) การสร้างเครือข่ายด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 3) การพัฒนากลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจหน้าที่ และ
- 4) การเสริมสร้างจิตสำนึกในการบริการ

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะพัฒนาให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีวินัย ใฝ่คุณธรรม มุ่งทำความดี เพื่อศักดิ์ศรีเมืองธรรมาภิบาล และจากมาตรการดังกล่าวจึงนำไปสู่การจัดโครงการเทศบาลต้านการทุจริตขึ้น โดยมีคณะกรรมการในการดำเนินงานที่มาจากตัวแทนหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่นำไปสู่การเป็นกลไกที่สำคัญในการต่อต้านการทุจริตและการป้องกันการทุจริต อย่างมากมายตามมา อาทิ

- **การเปิดตู้ ปณ. 100** เพื่อรับแจ้งเบาะแสการทุจริตต่างๆ ที่มีขึ้นในกระบวนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของเทศบาล
- **กิจกรรมชาวกาฬสินธุ์ ร่วมใจโปร่งใสสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยธรรมะ** ซึ่งได้ปลูกจิตสำนึกให้บุคคลากรของเทศบาลได้ใช้หลักธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยให้ความมละอายและเกรงกลัวต่อบาป ทั้งนี้ ในทุกวันพระที่ตรงกับวันราชการ บุคลากรทุกคนจะแต่งชุดขาวมาปฏิบัติงานและสวดมนต์ให้พรก่อนการปฏิบัติงาน และในทุกวันอาทิตย์อย่างน้อยเดือนละครั้ง จะเข้าวัดปฏิบัติธรรมร่วมกัน
- **กิจกรรมถนนสายบุญ** โดยได้ร่วมกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และวัฒนธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ และประชาชนในเขตเทศบาล จัดให้มีการทำบุญตักบาตรในวันพุธแรกของเดือน และในวันพุธที่สามของเดือนเป็นประจำทุกเดือนตลอดปี
- **กิจกรรมอบรมอาสาสมัครชุมชนร่วมตรวจสอบการบริหารงาน หรือ อสต.** โดยเทศบาลจะให้บทบาทกลุ่มนี้ ในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาลที่ลงสู่ชุมชน โดยมีการเชิญ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือ ป.ป.ท. มาให้ความรู้เกี่ยวกับกลโกงในภาครัฐ และวิธีการตรวจสอบกลโกงต่างๆ สำหรับในการดำเนินการตรวจสอบโดย อสต.นั้น เทศบาลจะแจ้งโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้ประชาชน อสต. ทราบ โดยมี อสต. ทั้งสิ้นรวม 72 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 21 คน ทำหน้าที่ตรวจสอบโครงการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาล ซึ่งหากพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบจะแจ้งให้เทศบาลทราบเพื่อให้แก้ไขหรือปรับปรุง

ในปี 2556 นี้ โครงการเทศบาลต้านการทุจริต ได้ต่อยอดการดำเนินการจากปีที่ผ่านมา โดยมุ่งเน้นไปที่บุคลากรของเทศบาล ซึ่งได้มุ่งเสริมสร้างให้บุคลากรเทศบาลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นข้าราชการที่ดีที่มีความมละอายและเกรงกลัวต่อบาป อีกทั้งยังเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีของชาวพุทธที่ควรพึงปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดีโดยมีศีล 5 เป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ การเข้าวัดปฏิบัติธรรมซึ่งเป็นกิจวัตรหนึ่งของชาวพุทธ ที่ต้องมีการวัดจิตใจของตนเองอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้มีกิเลสที่จะนำไปสู่การกระทำความชั่ว และจากการให้ความสำคัญในเรื่องการต้านทุจริตที่ได้กล่าวมานั้น ได้ส่งผลให้ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้รับรางวัลคุณธรรม

แห่งชาติ ประเภทองค์กร ประจำปี 2556 จากศูนย์คุณธรรมและภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และได้รับคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต พ.ศ. 2557-2559 จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. อีกด้วย

โครงการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้จัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2551 เพื่อที่จะจัดระบบบริการสาธารณะในด้านการสร้างเสริมสุขภาพให้กับประชาชนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือ สปสช. กำหนด โดยมีคณะกรรมการบริหารงานกองทุนที่มาจากตัวแทนหลายภาคส่วนได้พิจารณา กลั่นกรองโครงการกิจกรรมที่จะใช้งบประมาณของกองทุนไปจัดบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพภายในชุมชน โดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ตั้งแต่การค้นหาค้นหาปัญหาต่างๆ หรือการต่อยอดการพัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงให้ประชาชนในชุมชนได้มีสุขภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเดิมตั้งแต่การก่อตั้งกองทุนมานั้น การบริหารจัดการกองทุนที่จะนำไปพัฒนาด้านการสร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนมีการดำเนินการได้ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี และขาดความเข้าใจในการดำเนินงานของทีมบริหารชุดเก่า จนในปีงบประมาณ 2555 มีการปรับรูปแบบการดำเนินงานใหม่ทั้งหมด โดยเน้นให้ประชาชนได้รับทราบถึงแนวคิดและเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานของกองทุนที่เทศบาลได้รับงบประมาณสนับสนุนมา และเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอโครงการด้านต่างๆ ที่จะพัฒนาสุขภาพและสภาวะของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น จนทำให้ในปีนี้มีโครงการและกิจกรรมที่กองทุนให้การสนับสนุนงบประมาณแก่กลุ่มองค์กรในชุมชนและภาคราชการ ไปดำเนินการถึง 105 โครงการ ทั้งนี้โครงการและกิจกรรมที่โดดเด่นและเป็นนวัตกรรมสำคัญ ได้แก่

- **โครงการคัดกรองและเยี่ยมบ้านเชิงรุกผู้บกพร่องทางจิต** ชมรมอาสาสมัครและเครือข่ายญาติผู้ป่วยจิตเวช ซึ่งมีสมาชิกชมรมกว่า 200 คน กระจายอยู่ตามชุมชนต่างๆ ทั้ง 36 ชุมชนได้มีจิตอาสาที่จะดูแลรักษา และคัดกรองผู้บกพร่องทางจิตในเขตเทศบาล เพื่อที่จะให้การช่วยเหลือให้ผู้ป่วยจิตเวชกลับมาเป็นคนปกติ และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ต้องปฏิบัติต่อผู้ป่วยได้เข้าใจและเอาใจใส่ในการดูแลรักษาผู้บกพร่องทางจิตในทางที่ถูกต้อง จึงได้ให้บริการดูแลรักษาและช่วยเหลือผู้บกพร่องทางจิต

ในเขตเทศบาล จำนวนกว่า 80 คน ให้ได้รับการรักษาและช่วยเหลือตามสมควรใน การที่จะให้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล การดูแลสภาพแวดล้อมภายในบ้านและการ ช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่างๆ

- **โครงการอาสาเชื่อมใจคนตาบอดกับคนตาดี** โรงพยาบาลกาฬสินธุ์ และสมาคม ส่งเสริมอาชีพคนตาบอด ได้ให้ความสำคัญกับคนตาบอดในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้ ประสานความร่วมมือกับสมาคมคนตาบอดจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้พิการ ทางสายตาได้ใช้ชีวิตประจำวัน ร่วมกับคนปกติทั่วไป และได้อย่างภาคภูมิใจ โดยโครงการได้นำไปสู่กิจกรรมที่สำคัญ 2 กิจกรรม คือ 1) การฝึกอบรมให้คนตาบอด ได้มีความมั่นใจที่จะใช้ชีวิตประจำวันในสังคมได้ด้วยตัวเอง และ 2) การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ดูแลคนตาบอดหรือคนทั่วไปได้เข้าใจในความเป็นมนุษย์ของคน ตาบอด และสามารถดูแลและใช้ชีวิตร่วมกับผู้ตาบอดได้อย่างถูกต้อง
- **โครงการเพิ่มทักษะวิชาขนาดแผนไทย และการใช้ไม้เท้า** สมาคมคนตาบอดจังหวัด กาฬสินธุ์ ได้พัฒนาศักยภาพของคนตาบอด โดยได้จัดกิจกรรมอบรมวิชาขนาดแผน ไทยให้กับสมาชิกสมาคมและให้การช่วยเหลือคนตาบอด ทั่วไปในการใช้ไม้เท้าสำหรับ ผู้พิการทางสายตา ที่ต้องการใช้ไม้เท้าในชีวิตประจำวัน และเมื่อสมาคมมีรายได้จาก การนวดแผนไทยได้มีจิตใจที่ทำความประโยชน์ให้กับสังคม โดยรวบรวมเป็นเงิน บริจาคเพื่อการกุศลเป็นประจำทุกปี เนื่องในโอกาสวันสำคัญของชาติ เช่น วันแม่ วันพ่อ เป็นต้น
- **โครงการนำทัพขลุ่ยโหม่ง ผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพ** สมาคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาล จัดให้ มีการอบรมอาสาสมัครผู้ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อที่จะออกเยี่ยมเยียน ถามไถ่ ผู้สูงอายุที่ไม่ได้ออกมาพบปะสมาชิกในสมาคมหรือผู้สูงอายุทั่วไป ในชุมชนที่ไปไหน มาไหนไม่สะดวก เพื่อที่จะเป็นกำลังใจให้กันและกัน ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในครอบครัว
- **โครงการหอพักต้นแบบ** เกิดจากเวทีประชาคม จากหลายชุมชนที่ได้สะท้อนปัญหา ของเยาวชนที่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด จับกลุ่มมั่วสุม การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร ซึ่ง เยาวชนที่เข้ามาศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ นิยมพักอาศัยอยู่ในหอพัก ตั้งแต่เรียน ในชั้นมัธยมต้นจนถึงระดับปริญญาตรี จึงเสี่ยงต่อปัญหาเหล่านี้ ศูนย์ประสานงาน

หลักประกันสุขภาพประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้จัดระเบียบหอพัก และจัดให้มีกฎระเบียบการควบคุมหอพักตามระเบียบการควบคุมหอพัก เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และได้จัดอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการหอพัก เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้ประกอบการหอพัก ดูแลและเอาใจใส่ต่อเยาวชนผู้พักอยู่ในหอ เสมือนบุตรหลานของตนเอง ไม่กลายเป็นแหล่งมั่วสุมของเยาวชน ในระหว่างเรียนหนังสือ

ทั้งนี้ โครงการและกิจกรรม ต่างๆ ที่นำเสนอมานั้น เป็นเพียงส่วนน้อยของโครงการต่างๆ ที่มีมากกว่า 100 โครงการ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นโครงการและกิจกรรมที่ถูกรับรองโดยประชาชน ชุมชน ตลอดจนภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายคือการเอาใจใส่ในสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของพี่น้องชาวกาฬสินธุ์ให้ดีที่สุด และจากการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลได้ส่งผลให้เทศบาลได้รับรางวัลกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ ประจำปี 2555 จากกระทรวงสาธารณสุข

สภาเด็กและเยาวชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้จัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนขึ้นในปี พ.ศ.2549 เพื่อให้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล พัฒนาชุมชนและพัฒนาตนเอง โดยมุ่งเน้นให้สภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นนั้น เป็นพลังของคนรุ่นใหม่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรังสรรค์สิ่งดีๆ สำหรับชุมชนในอนาคต ทั้งนี้ โครงสร้างของสภาเด็กและเยาวชน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประกอบไปด้วยตัวแทนเด็กและเยาวชน ในแต่ละชุมชนฯ ละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน ซึ่งจะมีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน และจะจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญประจำปีทุกปี เพื่อที่จะสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา พร้อมกับถอดบทเรียนจากโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไป และวางแผนดำเนินงานในปีต่อไป เพื่อจัดกิจกรรมในด้านศึกษา กีฬา นันทนาการ วัฒนธรรม ตลอดจนกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการแบ่งกลุ่มและเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกัน จนนำไปสู่การเสนอโครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินงานตลอดปี

โดยในปี 2556 สภาเด็กและเยาวชน ซึ่งประกอบไปด้วยเด็กและเยาวชนของกลุ่มที่หลากหลายในเมืองกาฬสินธุ์ ได้มีความต้องการที่จะมีเวทีหรือพื้นที่ สำหรับการแสดงออกของกลุ่ม

ของตนเอง จึงได้ร้องขอมายังเทศบาล และนำไปสู่การจัดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเยาวชนในที่สุด โดยการจัดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเยาวชน จะเป็นการเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงออกถึงความสามารถที่โดดเด่นและชื่นชอบ ภายใต้ชื่อที่ว่า กิจกรรมคนรุ่นใหม่ สุขภาพจิตแจ่มใส ห่างไกล ยาเสพติด ซึ่งมีการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายจิตอาสาจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และมีสโลแกนที่ว่า **“ใครมีดีอะไรเอามาโชว์”** บนเวทีเยาวชน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นการปลูกฝังการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือสังคม มีการแสดงดนตรี การแสดงมายากล การแสดง Cover Dance และแสดง B Boy การแสดงเต็มรักส่งสุขในวันแห่งความรัก 14 กุมภาพันธ์ ที่จะแสดงความเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการแสดงความรักแก่กันและกันในทางที่ถูกต้อง ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลและเยาวชนต่างๆ ที่สนใจจะเข้าร่วมการแสดงบนเวทีในแต่ละเดือน เป็นผู้คิดและนำเสนอต่อสภาเด็กและเยาวชน เพื่อที่จะจัดตารางการแสดงในแต่ละเดือน

นอกจาก กิจกรรมที่กล่าวมาแล้ว ตัวแทนของเยาวชนในสถานศึกษาต่างๆ ที่อยู่ในเขตเทศบาลยังได้เข้าร่วม กิจกรรมค่ายผู้นำเยาวชนต่อต้านคอร์รัปชัน ที่หอการค้าจังหวัดกาฬสินธุ์ และเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้จัดขึ้นเพื่อที่จะสร้างผู้นำเยาวชนในสถานศึกษาให้เป็นผู้นำเยาวชนที่จะต่อต้านการคอร์รัปชันในสถานศึกษาของตนเอง และขยายผลไปยังหมู่เพื่อนๆ ของตนเอง สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนในอนาคต ที่จะมุ่งไปสู่การต่อยอดกิจกรรมต่างๆ ที่ได้จัดขึ้น และเน้นไปที่การปลูกฝังจิตสำนึกโตไปไม่โกงของเด็กและเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของชาติ และมีแผนดำเนินงานในกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้องเพื่อให้เยาวชนเป็นคนดีของพ่อแม่ เป็นคนดีของสังคม

เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
โทรศัพท์ 075-411-342 โทรสาร 075-411-515
- ☞ ประชากร 29,965 คน (ชาย 13,910 คน หญิง 16,055 คน)
- ☞ พื้นที่ 7.17 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 19 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 212,711,287.69 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 167,889,710.48 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายทรงชัย วงษ์วัชรดำรง นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง
2. นายวัชร เวสุนทรภักดิ์ ประธานสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง
3. นายพิเชษฐ์ อุษาสุมงคล ปลัดเทศบาลเมืองทุ่งสง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 18 คน
หญิง จำนวน - คน

เทศบาลเมืองทุ่งสง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ปลูกฝังค่านิยมร่วมในการดำเนินงาน ที่ว่า **“การศึกษานำการพัฒนา ปวงประชามีส่วนร่วม”** ทั้งนี้ พนักงานเทศบาล ประชาชนในชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะรับทราบอยู่สม่ำเสมอถึงแนวทางการบริหารงาน และปฏิบัติงานของเทศบาลร่วมกัน เพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาเทศบาล ในภาวะปัญหาและการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเทศบาลเมืองทุ่งสง หรือนายกเทศมนตรีไม่สามารถแก้ปัญหาเพียงลำพัง องค์กรเดียวได้ การพัฒนาท้องถิ่นสมัยใหม่ต้องเน้นทำงานให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีความรู้สึกร่วมกัน มีความรู้สึกรู้จักผูกพันและรับผิดชอบในการแก้ไขและพัฒนาเมืองร่วมกัน จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน นำไปสู่การทำให้เมืองทุ่งสงมีการพัฒนาทุกมิติ เป็นเมืองชุมทางที่มีความมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สิ่งแวดล้อม และชุมชนสามารถบริหารจัดการชุมชนด้วยตนเองมีความเข้มแข็งอย่างแท้จริง

ด้วยหลักการทำงานแบบโปร่งใสและมีส่วนร่วม ที่เทศบาลเมืองทุ่งสงให้ความสำคัญ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของเทศบาล ทุกหน่วยงานนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ ผ่านกิจกรรมเล็ก ๆ ของชุมชน สู่กิจกรรมพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่อง ต่างๆ มากมายเกิดการขับเคลื่อนเป็นพลังร่วมพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นอย่างเป็น

รูปธรรม เป็นการสะท้อนให้เห็นความเป็นเลิศของเทศบาลเมืองทุ่งสง ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นไปตามสโลแกนที่ตั้งไว้ว่า

“ร่วมทำเมืองทุ่งสง ให้เป็นบ้านที่ครบครันไปด้วยความน่าอยู่

พัฒนาบนฐานหลักเศรษฐกิจพอเพียง

บริหารจัดการเมืองและเทศบาลโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

มาเป็นฐานรากในการดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้วิสัยทัศน์

“ทุ่งสงเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองชุมชนน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ผาสุกอย่างยั่งยืน”

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองทุ่งสง ได้แก่

สภาชุมชนเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

สภาชุมชนเมือง เป็นสภาที่จัดตั้งขึ้นภายใต้แนวคิด “สภาเล็กในสภาใหญ่” ซึ่งเป็นแนวคิดในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็งด้วยชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ นำไปสู่ความโปร่งใสในการทำงาน จึงนับเป็นโครงการที่โดดเด่นและเป็นอีกโครงการหนึ่งที่เรียกได้ว่าแตกต่างจากที่อื่น แสดงให้เห็นศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนอย่างแท้จริง เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและร่วมบริหารจัดการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในขณะที่เทศบาลมีสภาเทศบาล (สภาใหญ่) ทำหน้าที่เป็นปากเสียงให้กับประชาชน จึงอยากเห็นสภาชุมชนเมือง (สภาเล็ก) ทำหน้าที่คล้ายกับสภาเทศบาล เป็นเวทีเล็กๆ ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ข้อมูลการพัฒนา เสนอแนวทางการพัฒนา/โครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา

ในการดำเนินการจะเป็นไปตามระเบียบเทศบาลเมืองทุ่งสง ว่าด้วยการจัดตั้งและการดำเนินงานของสภาชุมชนและชุมชน พ.ศ. 2555 ซึ่งเป็นระเบียบที่มีตัวแทนจากชุมชนต่างๆ มาร่วมคิด พูดยุ และให้ความเห็นในการจัดทำเป็นระเบียบที่ขึ้นมาบังคับใช้ โดยระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้สภาชุมชน ประกอบไปด้วยประธานกรรมการชุมชนทุกชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกเทศมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 7 คน โดยให้มีการเลือกประธานสภาชุมชน รองประธานสภาชุมชน เลขานุการ เภรัณญิก ประชาสัมพันธ์ และตำแหน่งอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร ซึ่งจะจัดให้มี

การประชุมสภาชุมชนในทุกๆ เดือน โดยใช้สถานที่ประชุมสลับกันไปแต่ละชุมชน เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ข้อมูลการพัฒนา เสนอแนวทางการพัฒนา/โครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน นอกจากนี้ ปลัดเทศบาลและหัวหน้าส่วนราชการจะต้องเข้าร่วมประชุมสภาชุมชนเมือง เพื่อรับฟังปัญหา และความคิดเห็นของสภาชุมชนเมือง และนำเสนอรายงานการประชุมให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง ในขณะที่เดียวกันประธานสภาชุมชนและคณะกรรมการสภาชุมชนก็จะมีการติดตามผลการรายงานการแก้ไขปัญหาของแต่ละชุมชน โดยสอบถามจากคณะผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของชุมชนนั้น ๆ ทั้งก่อนการประชุมสภาชุมชนหรือระหว่างการประชุมสภาชุมชนอีกด้วย

ผลจากการดำเนินการดังกล่าว เป็นการปลูกฝังการดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และเป็นแนวทางที่ดีและเหมาะสมกับสังคมไทยในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตั้งแต่ ร่วมคิดวางแผน ปรีกษาหารือร่วมกัน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล ดังนั้น เวทีสภาชุมชนเล็กๆ จึงไม่เล็ก แต่เป็นความยิ่งใหญ่ในการบริหารจัดการชุมชนด้วยตนเองสร้างความเข้มแข็งในชุมชนอย่างแท้จริง ความยั่งยืนของโครงการย่อมเกิดขึ้น ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนสูงสุด

โครงการนักพัฒนาเคเมืองแร่แบบมีส่วนร่วม

สืบเนื่องจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้ เทศบาลเมืองทุ่งสง มีสถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่หิน 1 แห่ง คือ บริษัทผาทองทุ่งสง จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน บ้านในหวัง และชุมชนท่าแพใต้ เขตเทศบาลเมืองทุ่งสง ทั้งนี้ในการประกอบกิจการของบริษัทมีการระเบิดเหมืองหินและบดย่อยหิน ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่นละออง เสียง แรงสั่นสะทอนน้ำเสีย และมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโรงงาน ประกอบกับประชาชนในชุมชน เกิดความหวาดระแวงไม่เชื่อมั่นต่อสถานประกอบการ ส่งผลต่อความร่วมมือที่ดีระหว่างสถานประกอบการและชุมชน ทำให้เกิดการร้องเรียนสถานประกอบการของประชาชนในชุมชน

ดังนั้น โครงการนักพัฒนาเมืองแร่แบบมีส่วนร่วม จึงได้เกิดขึ้น เพื่อให้สถานประกอบการ และชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี ชุมชนมีความเชื่อมั่นต่อสถานประกอบการ สถานประกอบการตระหนักในการกำกับควบคุม ดูแลเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ประชาชนในชุมชนมีความตื่นตัวและตระหนักในการเฝ้าระวังติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ โดยมีเทศบาลเมืองทุ่งสง เป็นผู้ประสานงานสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มภาคประชาชนดังกล่าว นอกจากนี้ กลุ่มภาคประชาชน ยังมีบทบาทในการเป็นผู้ถ่ายทอด ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ สู่ชุมชน ได้อย่างทั่วถึง

การดำเนินงานในโครงการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเป็นหลัก เริ่มต้นจากปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง คิดและวางแผน ตัดสินใจร่วมกัน มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนท่าแพใต้และชุมชนในหวัง จัดตั้งเป็นกลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ในชุมชน ร่วมดูแลและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งเป็นการจุดประกายให้เกิดกิจกรรมร่วมกันแบบมีส่วนร่วม มีคณะทำงานเพื่อร่วมทำกิจกรรมพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ สถานประกอบการ และเทศบาล ขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ชุมชนมีความน่าอยู่ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กิจกรรมที่สำคัญๆ ภายใต้โครงการดังกล่าว ประกอบไปด้วย

- **กิจกรรมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อเฝ้าระวังดูแลสิ่งแวดล้อม จากการทำเหมืองแร่** เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งจะรวบรวมกลุ่มของคนในชุมชนท่าแพใต้ และชุมชนบ้านในหวัง จัดตั้งเป็นกลุ่มเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ในชุมชน ในการร่วมดูแลและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งเป็นที่ตั้งประทานบัตร ทั้งนี้ การที่มีเครือข่ายภาคประชาชนมีส่วนร่วมช่วยดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนตนเอง ได้นำไปสู่การส่งเสริมให้มีการทำเหมืองหินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน
- **กิจกรรมความร่วมมือพัฒนาพื้นที่เหมืองแร่กับผู้ประกอบการ/หรือชุมชนเพื่อให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี** เป็นกิจกรรมที่สร้างความตระหนักในการพัฒนาพื้นที่เหมืองแร่ของผู้ประกอบการและชุมชนเพื่อให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี อาทิ
 - o การส่งเสริมสนับสนุนสถานประกอบการเหมืองหิน (โรงโม่หินผาทอง) ในพื้นที่พัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม เช่น สนับสนุนพันธุ์ไม้ปลูกรอบเหมือง

จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ร่วมกันกับชุมชน ตรวจสอบสภาพให้แก่พนักงานของ
โรงงานและชุมชนใกล้เคียง

- การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากเหมือง
แร่ ซึ่งคณะกรรมการจะประกอบไปด้วยผู้แทนจากผู้ประกอบการ เทศบาล
และชุมชน โดยจะมีการให้คำแนะนำแนวทาง วิธีการป้องกันและผลกระทบ
ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดจากเหมืองแร่ ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก
สถานประกอบการเป็นอย่างดี
- เทศบาลเมืองทุ่งสง ชุมชน โรงเรียน และสถานประกอบการโรงโม่หินผาทอง
ทุ่งสง เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์คลองท่าแพ

- **กิจกรรมเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 84 พรรษา** เป็นกิจกรรมที่ต้องการให้สถานประกอบการเป็นเครือข่าย
แหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งต้นแบบในการศึกษาเรียนรู้ถึง
สถานประกอบการที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

จากการดำเนินการตามกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมา เห็นได้ว่ากระบวนการมีส่วนร่วมเป็น
กระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ ความร่วมมือระหว่าง เทศบาล สถานประกอบการ
และชุมชน ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล และมีความสุข **“สถานประกอบการเป็นส่วนหนึ่งของ
ชุมชน”** นอกจากนี้ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการยังมีการขยายและต่อยอดไปยังการดำเนินงาน
อื่นๆ อีกมากมาย อาทิ

- สถานประกอบการเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน
- สถานประกอบการและชุมชนในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมสนับสนุนช่วยเหลือ
เกื้อกูลกัน เช่น สถานประกอบการสนับสนุนหิน ในการปรับปรุงซ่อมแซมถนนที่ชำรุด
ในชุมชน และสนับสนุนงบประมาณให้แก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน
และคนในชุมชนมีงานทำ เป็นต้น
- ขยายผลทำให้สถานประกอบการ และเทศบาลมีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการด้าน
สิ่งแวดล้อมร่วมกัน เช่น

- บริษัทพาหนะท่องเที่ยว ร่วมกิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิล ผักขายขยะกับธนาคารขยะของเทศบาลเมืองทุ่งสง
- บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (ทุ่งสง) จำกัด ร่วมโครงการก่อสร้างศูนย์จัดการขยะมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง
- เทศบาลเมืองทุ่งสงได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาเมืองแร่ 2 ปีซ้อน ในปี 2554-2555

กิจกรรมกองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้

ชุมชนท่าแพใต้ เทศบาลเมืองทุ่งสง ได้มีการก่อตั้งกองทุน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อการเสริมสร้างนิสัยการออม เสี่ยงสละเอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน อีกทั้งเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนท่าแพใต้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมในการพัฒนาสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ส่งผลทำให้ชุมชนท่าแพใต้ มีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิก ก่อให้เกิดระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมและชุมชนเสริมสร้างนิสัยการอดออม สร้างอาชีพ รายได้ ลดรายจ่ายแก่ประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง จนก่อให้เกิดการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็งอย่างทั่วถึงเหมาะสมและเป็นธรรม เกิดการเอื้ออาทรซึ่งกันและกันในชุมชน

การดำเนินงานบริหารจัดการกองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้ อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชนเป็นหลัก ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผนและการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการร่วมกัน คณะกรรมการมีการวางแผนการดำเนินงานโดยมีเป้าหมายเดียวกันคือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเอื้ออาทร เป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยประชาชนเพื่อประชาชน มีได้มุ่งหวังหรือแสวงหากำไรในเชิงธุรกิจ เน้นให้สมาชิกนำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพมากกว่า และเป้าหมายที่สำคัญคือ การเสริมสร้างวินัยในเรื่องของการออมเงินอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องกันและนำเงินจากการออมของสมาชิกทุกคนมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกผู้เดือดร้อนในยามฉุกเฉินเช่น การประสบอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย ค่าศึกษาเล่าเรียนของบุตร

2. มอบหมายหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการอย่างชัดเจนเป็นไปตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีการแบ่งงานกันทำและปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ของตน
3. จัดทำระเบียบข้อบังคับของกองทุนเมืองท่าแพใต้ที่ชัดเจน ให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบฯ
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานกองทุน
5. คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนได้วางหลักเกณฑ์ของกองทุนให้ทุกคนละไม่เกินสองหมื่นบาทหรือหากเกินสองหมื่นบาท จะต้องให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมลงคะแนนเสียงว่าสมควรให้กู้หรือไม่
6. ร่วมติดตามและประเมินผลโครงการและกิจกรรม โดยกองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้ จะมีการติดตามและประเมินผลและรายงานผล ทั้งจากหน่วยงานของภาครัฐให้คำปรึกษาแนะนำ เช่น พัฒนาชุมชนอำเภอทุ่งสง พัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช และเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนได้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สำหรับในส่วนของการจะมีการตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นกลไกและเครื่องมือในการช่วยตรวจสอบและสอบทานงานกองทุนให้เป็นไปตามแผนงาน โดยมีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในจากสมาชิกกองทุน และคณะกรรมการจะมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อสมาชิกกองทุนให้รับทราบโดยทั่วกันในที่ประชุม

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า กองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้ สะท้อนให้เห็นถึงความโดดเด่นในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างเป็นระบบโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุน อย่างโปร่งใส ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิดวางแผนงานร่วมให้ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผลโดยประชาชนอย่างแท้จริง ทำให้สามารถบริหารกองทุนได้ประสบผลสำเร็จ และมีการจัดสรรผลประโยชน์คืนสู่ชุมชนด้วยการนำกำไรไปจัดสวัสดิการแก่ชุมชน เพราะในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนเมืองให้อยู่ได้เป็นเรื่องที่ยาก แต่การจะบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ยิ่งยากกว่า หากไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกกองทุน/ประชาชน/

หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะภายใต้สภาพแวดล้อมทั้งทางกายและจิตใจของคนที่แตกต่างกัน ปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อความล้มเหลวในการบริหารจัดการกองทุนชุมชน ทั้งปัจจัยที่มีอยู่ภายใน และภายนอกชุมชน อาทิ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ความเข้าใจรวมถึงทัศนคติของคนในชุมชน บริบทชุมชน ทรัพยากรและทุนต่างๆ ที่ชุมชนมีอยู่ รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดการกองทุนให้ประสบความสำเร็จ

ในขณะที่กองทุนชุมชนเมือง หลายกองทุนทั่วประเทศมีมากมายที่ไม่สามารถบริหารจัดการได้ บางกองทุนไม่เหลือแม้แต่เงินที่รัฐบาลสนับสนุนให้ ทำให้กลายเป็นหนี้สูญ รัฐบาลสิ้นเปลืองงบประมาณในการพัฒนาชุมชน สูญเสียทรัพยากรของชาติโดยสูญเปล่า แต่กองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้ เป็นหนึ่งในกองทุนที่มีอยู่น้อยชนิดในประเทศ ที่สามารถบริหารจัดการกองทุนได้อย่างเข้มแข็ง ทุนดั้งเดิมของรัฐไม่สูญหายแต่กลับเพิ่มมูลค่ามากกว่าหนึ่งล้านบาท รวมสินทรัพย์ 2,353,641.49 บาท ให้สมาชิกจำนวน 72 ราย รวมเงินที่ให้กู้ 1,790,000 บาท สามารถคืนเงินได้ตามกำหนดและชำระครบ 100% อีกทั้งยังสามารถสถานเจตนาธรรมณ์ของรัฐบาล และเทศบาลเมืองทุ่งสงในการเสริมสร้างนิสัยการออม เสียสละ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสร้างอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน สร้างรายได้แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม เกิดความเข้มแข็งแก่ชุมชน และจะดำเนินการพัฒนาต่อยอดให้เป็นสถาบันการเงินของชุมชนต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ในปัจจุบันจากการบริหารจัดการกองทุนฯ ไม่ประสบปัญหาแต่อย่างใด เนื่องจากกองทุนมีมาตรการบังคับที่ชัดเจน กรรมการจะเข้มงวดในการปล่อยเงินกู้ สมาชิกมีความซื่อสัตย์ และมีบทลงโทษผู้ไม่กระทำตามกฎระเบียบ อีกทั้งมีมาตรการทางสังคมบังคับและลงโทษ ทำให้“กองทุนชุมชนเมืองชุมชนท่าแพใต้” ได้รับคัดเลือกเป็นกองทุนชุมชนเมืองดีเด่นระดับจังหวัดประจำปี พ.ศ. 2547 จากการประกวดกองทุนชุมชนเมืองดีเด่นระดับจังหวัด และ เป็นกองทุนชุมชนเมืองที่มีการบริหารจัดการดีเด่นระดับชุมชนเมือง ประจำปี 2553” ถือเป็นการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านของชุมชนที่เข้มแข็งและน่ายกย่องชื่นชม สร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวทุ่งสงอย่างยิ่ง สามารถเป็นกองทุนต้นแบบแก่กองทุนอื่นๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และระดับประเทศ

เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลพื้นฐาน

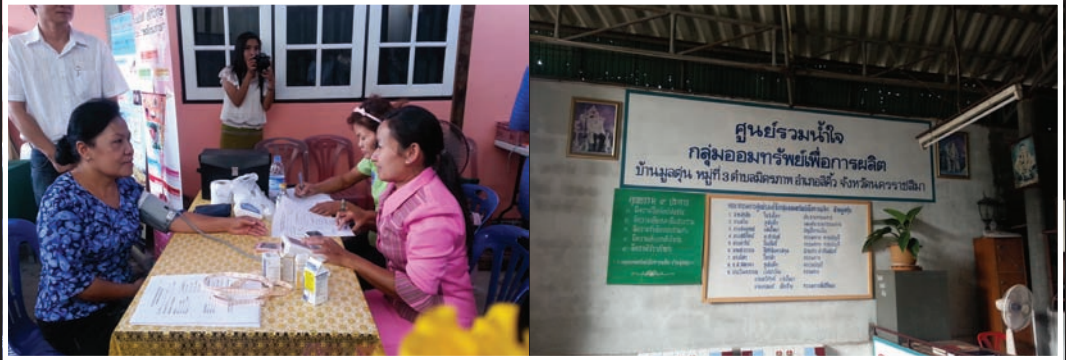
- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30140
โทรศัพท์ 044-986-043 โทรสาร 044-986-040
- ☞ ประชากร 18,265 คน (ชาย 8,660 คน หญิง 9,605 คน)
- ☞ พื้นที่ 11.63 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 19 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 99,882,517.59 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้, เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 20,609,280 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายปรีชา จันทรวงทอง	นายกเทศมนตรีเมืองสีคิ้ว
2. นายสะอาด นาคเจริญฤทธิ์	ประธานสภาเทศบาลเมืองสีคิ้ว
3. นายสมโภชน์ จันทรวงษ์	ปลัดเทศบาลเมืองสีคิ้ว

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 16 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองสีคิ้ว เป็นเมืองหน้าด่านภาคอีสาน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองโคราช เดิมชื่อว่า นครจันทึก มีเขื่อนลำนางรอง ปัจจุบันเป็น อำเภอสีคิ้ว เมื่อปี พ.ศ. 2482 เทศบาลเมืองสีคิ้วมีความโดดเด่นด้านศิลปะและวัฒนธรรมของชาวยวนโยนก อันเป็นวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวเหนือในภาคอีสาน มีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีการทำ MOU กับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งยังเป็นต้นแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ใน 4 ของประเทศไทยในโครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน นอกจากนี้ ยังมีศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองสีคิ้ว และสนามกีฬาที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย ทั้งด้านกีฬาและนันทนาการ นับว่าเป็นศูนย์เยาวชนชั้นนำของจังหวัดนครราชสีมา

เทศบาลเมืองสีคิ้ว ได้นำการบริหารงานแบบทีม (Teamwork) หรือ **“4 ล้อแห่งความสำเร็จ”** มาใช้ในการบริหารงานของเทศบาลในกระบวนการต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสในการบริหารงาน โดยล้อทั้ง 4 ประกอบด้วย

ล้อที่ 1 สถาเทศบาล มีหน้าที่ช่วยตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารเพื่อให้องค์กรทำงานด้วยความสุจริต และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ล้อที่ 2 คณะผู้บริหาร มีหน้าที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย

ลัทธิที่ 3 ข้าราชการพนักงานประจำ มีหน้าที่นำนโยบายของฝ่ายบริหารมาสู่การปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดโดยประชาชนและฝ่ายบริหาร ที่ได้รับการอนุมัติจากสภาเทศบาล โดยยึดหลัก **“ประชาชนคลายทุกข์ ได้รับความสุข และพึงพอใจ”**

ลัทธิที่ 4 ประชาชน มีหน้าที่เข้าร่วมเสนอความคิดเห็นตลอดจนโครงการ/ กิจกรรมที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และเข้าร่วมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล เช่น การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดประชุมประชาคมประจำชุมชน การจัดทำแผนชุมชน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและตรวจรับงานจ้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมกับการบริหารงานของเทศบาลเมืองสี่คิ้วทุกระบวน

ดังนั้น การขับเคลื่อน **“4 ลัทธิแห่งความสำเร็จ”** ซึ่งเป็นวิธีการบริหารงานที่สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และทำให้การบริหารงานมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ในทุกขั้นตอน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลเมืองสี่คิ้ว ได้แก่

โครงการทอมอบประจำบ้าน

ปัจจุบันประชาชนในเขตเมืองมักประสบกับปัญหาเกี่ยวกับ **“โรคคนเมือง”** เช่น ความดันและเบาหวาน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับสมาชิกคนใดคนหนึ่งในทุกครัวเรือน และเป็นโรคที่สามารถดูแลและรักษาในระดับปฐมภูมิได้ในบ้านเรือนของตน

ประกอบกับ เทศบาลเมืองสี่คิ้ว ได้มีนโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสี่คิ้วรู้จักการช่วยเหลือตนเองและครอบครัวในการดูแลสุขภาพ ตลอดจนสามารถรักษาพยาบาลในเบื้องต้นได้เมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย โดยใช้กลวิธีสาธารณสุขมูลฐาน คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพด้วยตนเองและครอบครัว ซึ่งมีที่มาจากแนวคิดที่ว่า **“สุขภาพดีเริ่มต้นที่บ้าน”** ดังนั้น ผู้ที่จะดูแลสุขภาพในเบื้องต้นของบุคคลในครอบครัวได้ดีที่สุดก็คือ คนในบุคคลในครอบครัวนั่นเอง จึงเป็นที่มาของการสร้าง **“ทอมอบประจำบ้าน”** ให้มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยที่อยู่ในครอบครัว

ของตนเอง โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลสี่คิ้วและกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองสี่คิ้ว ร่วมกันรับสมัครประชาชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการในระยะที่ 1 ชุมชนและ 10 คน รวม 300 คน มาเข้ารับการฝึกอบรมทักษะในการดูแลตนเองของประชาชนและบุคคลในครอบครัว หรือที่เรียกว่า แกนนำสาธารณสุขประจำครอบครัว (กสค.) เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้เป็นตัวแทนในแต่ละหลังคาเรือนที่จะช่วยดูแลสุขภาพอนามัยของคนในครอบครัวตนเอง

หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม หมอประจำบ้านจะได้รับสมุดบันทึกสุขภาพประจำครอบครัวให้แต่ละครอบครัวที่เข้าร่วมฝึกอบรม และหมอประจำบ้านมีหน้าที่บันทึกสุขภาพคนในครอบครัวที่มีปัญหาด้านสุขภาพ นอกจากนี้จะมี อสม.ประจำคุ้มออกติดตามเยี่ยมผู้ป่วยประจำบ้านและให้คำแนะนำแก่หมอประจำบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการหมอประจำบ้าน ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและชุมชน รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีในการดูแลสุขภาพ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนอันเป็นกลไกการจัดการสุขภาพชุมชนที่มีประสิทธิภาพ และตระหนักในสุขภาพของตนเอง บุคคลในครอบครัวและชุมชน อันจะเห็นได้จาก หมอประจำบ้านในชุมชนศาลสถิตย์ได้ร่วมกันจัดทำโครงการรณรงค์คุ้งน้ำยุงลายในชุมชน ซึ่งส่งผลให้ปี พ.ศ. 2556 ไม่มีผู้ป่วยไข้เลือดออกในชุมชน นอกจากนี้ประชาชนยังมีการรวมกลุ่มออกกำลังกายเป็นประจำ รวมถึงการรณรงค์และเห็นความสำคัญของการคัดกรองสุขภาพ นอกจากนี้เทศบาลเมืองสี่คิ้วได้วางแผนการดำเนินงานในการสร้างหมอประจำบ้านในครบทุกครัวเรือนเพื่อการดูแลสุขภาพอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคมต่อไป

กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลเมืองสี่คิ้ว

กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลเมืองสี่คิ้ว ได้จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2554 โดยเงินในการก่อตั้งกองทุนครั้งแรกเกิดขึ้นจากการสนับสนุนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในปี 2553 จำนวน 20,000 บาท มอบให้กับชมรมผู้สูงอายุที่อยู่ในจังหวัดนครราชสีมาเพื่อสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในชุมชน และชมรมผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสี่คิ้วก็ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับงบประมาณดังกล่าวเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลเมืองสี่คิ้ว ซึ่งมีปรัชญาในการดำเนินงาน คือ การปลูกจิตสำนึกที่ดีให้กับสมาชิกผู้รับการออม มีความเสียสละ สามัคคี มีคุณธรรม และการจัดสวัสดิการให้กับ

สมาชิกของกองทุน เช่น เงินชดเชยสำหรับสมาชิกเมื่อต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล หรือ เสียชีวิต เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงพื้นฐานทางชีวิตของสมาชิกทุกคนให้มีความมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

ในการบริหารงานของกองทุน เทศบาลเมืองสีคิ้วได้ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารงานของกองทุนด้วยตนเองอย่างแท้จริง โดยมีนายกเทศมนตรีเมืองสีคิ้ว ปลัดเทศบาลเมืองสีคิ้ว และพยาบาลวิชาชีพที่ดูแลงานด้านผู้สูงอายุเป็นที่ปรึกษา และเทศบาลเมืองสีคิ้วทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงในการประชุมและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินการจัดตั้งกองทุนนี้ ปัจจุบันกองทุนฯ มีสมาชิกจำนวน 720 คน และมีเงินสะสมในกองทุน 512,409.34 บาท (ณ วันที่ 30 กันยายน 2556) เป็นกองทุนที่สมาชิกมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มุ่งช่วยเหลือสมาชิกของกองทุน และรักษาผลประโยชน์ที่สมาชิกควรจะได้ร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของการดำเนินงานเกิดจากคณะกรรมการกองทุนมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความโปร่งใส โดยยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ คือ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยจะต้องมีจิตอาสามณ์ 4 คือ สนใจ ท่วงไຍ แบ่งปัน และรับใช้สมาชิกด้วยความจริงใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงนับได้ว่า กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลเมืองสีคิ้ว เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถเกื้อกูลสวัสดิการให้กับสมาชิกกองทุนในส่วนที่นอกเหนือจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาครัฐได้จัดสรรให้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ใช้เวลาว่างในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์และความต้องการของสมาชิกในกองทุน

เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 50230
โทรศัพท์ 053-125-070 โทรสาร 053-125-228
- ☞ ประชากร 10,159 คน (ชาย 4,783 คน หญิง 5,376 คน)
- ☞ พื้นที่ 17.40 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 41,060,815.46 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 9,895,348.78 บาท

คณะผู้บริหาร

1. -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง- นายกเทศมนตรีตำบลหนองควาย
2. -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง- ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองควาย
3. นายมงคลศักดิ์ เมืองธรรม ปลัดเทศบาลตำบลหนองควาย

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง-
- หญิง -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง-

ในปี 2555 ที่ผ่านมา **เทศบาลตำบลหนองควาย** มีการกำหนดจุดยืนและกำหนดบทบาทให้เป็นองค์กรสามมิติ ได้แก่ 1. องค์กรการเมือง 2. องค์กรทางการบริหาร/ราชการ และ 3. องค์กรชุมชน โดยรักษาสถมดูลงค์กรไปพร้อมๆ กัน โดยมีหลักการบริหาร 4 Cs ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Connect with people)
2. ความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน (Commitment)
3. วิถีคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)
4. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

ทั้งนี้ ในปี 2556 เทศบาลตำบลหนองควาย ได้ดำเนินการการสานต่อในหลักการบริหารดังกล่าว โดยนำ C ตัวสุดท้ายคือ Continuous Improvement หรือ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- P = Plan คือ การวางแผน (ร่วมวางแผน)
- D = Do คือ การปฏิบัติตามแผน (ร่วมปฏิบัติ)
- C = Check คือ การประเมินแผน/ตรวจสอบ (ร่วมประเมินและตรวจสอบ)
- A = Act คือ การแก้ไขปรับปรุง (ร่วมแก้ไขปรับปรุง)

ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ย่อมจะนำไปสู่คุณภาพที่จะเกิดขึ้น และพัฒนาเป็นมาตรฐานในที่สุด ซึ่งก็คือ Standard : S ดังนั้นวงจรในรอบต่อไป ที่จะเป็นการรอบการดำเนินงานของเทศบาลจะพัฒนาเป็น **SDCA (Standard-Do-Check-Act)** โดยนำมาตราฐานที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติในรอบถัดไป จนกว่าจะมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนเพื่อยกระดับหรือปรับปรุง S ที่ได้ให้ดีขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ เทศบาลตำบลหนองควาย ได้กำหนดวิสัยทัศน์การดำเนินงาน คือ **“องค์กรแห่งความสุจริต โปร่งใส ภายใต้ หลักธรรมาภิบาล”** เพื่อให้มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในทุกๆ กระบวนการ ตั้งแต่คิด ตัดสินใจ ดำเนินการ ตรวจสอบและประเมินผล โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ การปฏิบัติงานและการให้บริการที่มีมาตรฐาน สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลหนองควาย ได้แก่

โครงการอุดช่องว่างผ่านการอุดหนุน ปรับปรุงภารกิจ ประดิษฐ์นวัตกรรมผ่านการมีส่วนร่วม

ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักได้รับการร้องขอจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มองค์กรประชาชน องค์กรการกุศล หรือองค์กรที่จัดตั้งตามกฎหมาย ทำการขอรับการสนับสนุนงบประมาณอยู่เสมอ ซึ่งเทศบาลตำบลหนองควาย ก็เป็นท้องถิ่นอีกแห่งที่มีกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่กล่าวมา ทำการขอรับการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุนการดำเนินกิจกรรมอยู่เป็นประจำ แต่ปัญหาที่เทศบาลตำบลหนองควายพบ คือ กลุ่มองค์กรต่างๆ ยังขาดความเข้าใจในแนวทางการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ส่งผลให้การขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการต่างๆ ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเทศบาลไม่สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายหมวดเงินอุดหนุนให้กับหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนได้ นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณกับเทศบาลตำบลหนองควาย และส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ขาดโอกาสในการพัฒนาหลายๆ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

จากเหตุผลที่กล่าวมา เทศบาลตำบลหนองควาย จึงได้ริเริ่มโครงการอุดช่องว่างผ่านการอุดหนุน ปรับปรุงภารกิจ ประดิษฐ์นวัตกรรมผ่านการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายหมวดเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 74 ลงวันที่ 8 มกราคม 2553 และยังเปิดโอกาสให้ผู้แทนหน่วยงานภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงภาคองค์กรภาคีอื่น ได้มีส่วนร่วมในการยก่าง กำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับเงินอุดหนุนจากเทศบาลตำบลหนองควาย ซึ่งผลจากการมีส่วนร่วมดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการจัดทำ **ประกาศเทศบาลตำบลหนองควาย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับเงินอุดหนุน พ.ศ.2555** เพื่อให้การขอรับงบประมาณสนับสนุนเป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเพื่อความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลหนองควาย มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับเงินอุดหนุนจากเทศบาล และสามารถดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งระเบียบที่เทศบาลตำบลหนองควายถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้ เห็นได้ว่าประกาศฯ ดังกล่าว ถือเป็นความคิดสร้างสรรค์ใหม่เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เทศบาลดำเนินการเพิ่มเติมขึ้นเอง ผ่านการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ นอกเหนือจากระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ได้กำหนดไว้

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานผ่านโครงการดังกล่าว นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณที่ใช้สำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มและองค์กรต่างๆ แล้ว การดำเนินงานตามประกาศฯ ยังส่งผลให้เกิดความคุ้มค่าของงบประมาณที่เทศบาลใช้สำหรับการสนับสนุนอีกด้วย สืบเนื่องจากการขอรับการสนับสนุนงบประมาณนั้น กลุ่มองค์กรต่างๆ จะต้องส่งกรอบเวลาและแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มาให้เทศบาลพิจารณาอย่างชัดเจนว่าจะนำงบประมาณไปใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ใครบ้าง จึงทำให้ เทศบาลตำบลหนองควาย สามารถควบคุมและกำกับงบประมาณที่สนับสนุนไป ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในภาพรวมกับงานที่เทศบาลหรือกลุ่มอื่นๆ ดำเนินการอยู่แล้ว และไม่ให้เกิดความกำเริบความจำเป็นที่กลุ่มและองค์กรที่ขอรับการสนับสนุนจะนำไปดำเนินการ

โครงการ ศูนย์คุณ-นะ-~ทำ (คุณธรรม)

ศูนย์คุณ-นะ-~ทำ (คุณธรรม) เป็นโครงการที่ต่อยอดจากมาจาก คสอินคซ่าง ที่ได้เริ่มต้นไว้ อย่างเป็นทางการเมื่อปีที่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากเทศบาลตำบลหนองควาย ได้ให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อป้องกันการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน อีกทั้งให้การดำเนินการ

ใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เทศบาลตำบลหนองควาย จึงจัดตั้ง ศูนย์คุณ~นะ~ทำ (คุณธรรม) เป็นศูนย์กลางการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งหมดของเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมตรวจสอบ ติดตามการบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการสร้างจิตสำนึก ค่านิยมในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและประชาชน ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันปัญหา การแก้ไขปัญหา การกำหนดมาตรการการลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่กระทำการทุจริต รวมไปถึงการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

การดำเนินงานของ ศูนย์คุณ~นะ~ทำ (คุณธรรม) ถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการประสานงานระหว่าง 3 ภาคส่วนสำคัญในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง อันได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคธุรกิจเอกชนที่มาประมวลงาน ทำให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันดำเนินการให้โครงการต่างๆ เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การดำเนินงานของศูนย์ฯ จะเริ่มจากเทศบาลดำเนินการรวบรวมข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องการจัดหาตลอดปีงบประมาณ รวมไปถึงข้อมูลผู้ขาย อันได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ ประเภทกิจการ นอกจากนี้จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่เทศบาลคอยรับผิดชอบศูนย์ฯ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนหรือผู้รับจ้าง ในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมทั้งจัดทำโครงการฝึกอบรมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดต่างๆ ตั้งแต่การจัดทำประกาศเชิญชวน การจัดส่งประกาศ การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ขั้นตอนและวิธีการเปิดซองสอบราคา เทคนิคและวิธีการตรวจรับงาน เป็นต้น นอกจากนี้ ศูนย์คุณ~นะ~ทำ (คุณธรรม) จะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยผ่าน “ศูนย์คุณ~นะ~ทำ (คุณธรรม)” ดังนี้

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและรับทราบถึงสิทธิ หน้าที่ และการประสานข้อมูลระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เมื่อมีโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่จะดำเนินการแจ้งประชาสัมพันธ์ไปยังหมู่บ้านภายในตำบล เพื่อให้รับทราบ

ข้อมูล โดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หนังสือแจ้งประชาสัมพันธ์ไปยัง คณะกรรมการและผู้นำหมู่บ้าน เพื่อเป็นกระบอกเสียงส่งข้อมูลข่าวสารไปยัง ประชาชนอีกทางหนึ่ง

- เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดตั้งศูนย์คุณธรรม กับผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้าง เพื่อให้สามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูล เกี่ยวกับ โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการ ซึ่งผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างจะได้วางแผนการดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งให้บริการความรู้เกี่ยวกับการเสนอราคากับภาครัฐ เพื่อลด ความผิดพลาดในการเสนอราคา
- แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการยื่นเสนอราคาเพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง
- มีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน ปีละ 2 ครั้ง

ทั้งนี้ ศูนย์คุณ-นะ-ทำ (คุณธรรม) ได้ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และบทบาทหน้าที่ของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างชุดต่างๆ อีกทั้งยังก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาได้จากการส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นประชาคม ในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งจะมีรายชื่อผู้แทนภาคประชาชนที่หลากหลายมากขึ้น เพราะประชาชนเห็น ความสำคัญและต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในหมู่บ้านของตนเอง นอกจากนี้ ในภาพรวม การมี ศูนย์ คุณ-นะ-ทำ (คุณธรรม) ทำให้เทศบาลตำบลหนองควาย ปราศจากเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และปราศจากการทุจริต

โครงการคลินิกช่าง

คลินิกช่าง เป็นโครงการที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2555 เนื่องมาจากเทศบาลตำบลหนองควาย มีความต้องการที่จะอาศัยความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ประชาคม หรือประชาชนในพื้นที่ เข้ามา มีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแล ตรวจสอบการก่อสร้างต่างๆ ในพื้นที่ โดยคลินิกช่าง จะทำหน้าที่ บริการให้คำปรึกษา แนะนำ สร้างความรู้ ความเข้าใจ อำนาจหน้าที่และบทบาทกรรมการตรวจการ จ้าง วิธีการและเทคนิคการควบคุมงานก่อสร้าง ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

ชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มต้นมีคลินิกช่าง ดังนั้นการดำเนินการจะมุ่งเน้นเพียงการอบรม ให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการก่อสร้างและตรวจรับการจ้าง ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องทางช่างต่างๆ เท่านั้น

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2556 คลินิกช่าง มีการดำเนินงานเป็นกระบวนการอย่างเต็มรูปแบบ ต่อ ยอดเพิ่มขึ้นจากปี 2555 และขยายไปสู่โครงการขนาดใหญ่ในพื้นที่ ที่เป็นความต้องการของประชาชน ตั้งแต่การนำปัญหาที่เกี่ยวกับการก่อสร้างในพื้นที่มาจัดทำเป็นแผน มีการร่วมสำรวจพื้นที่ การจัดประชุมกันร่วมกันระหว่างผู้ได้รับประโยชน์ในพื้นที่ จนกระทั่งได้เป็นโครงการก่อสร้างของเทศบาลตำบลหนองควายที่ถือเป็นฉันทามติร่วมกัน และในขณะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเทศบาลตำบลหนองควายก็มีการแต่งตั้งประชาคมร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และกรรมการตรวจรับ เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จอีกด้วย

ความสำเร็จของการมีคลินิกช่าง ตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนในพื้นที่ และแก่เทศบาลตำบลหนองควายอย่างมากมาย ทั้งในแง่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของกรรมการตรวจการจ้างเพิ่มมากขึ้น การตรวจรับการจ้างเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว และเป็นการแสดงออกถึงความโปร่งใสของการดำเนินการของเทศบาลตำบลหนองควาย
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กำกับดูแลโครงการก่อสร้างพื้นฐานในพื้นที่ และสามารถประสานงานกับเทศบาลตำบลได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้ช่างผู้ควบคุมงานเข้าตรวจสอบแก้ไขปัญหาได้ทันที
- ปัญหาในการขณะดำเนินการลดลงทำให้ การก่อสร้างเป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด และสามารถส่งมอบงานจ้างได้ตรงตามกำหนดเวลา
- ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และความรู้ด้านการช่างอื่น ๆ
- ประชาชนมีความรู้สึกร่วมในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลหนองควายมีความสามัคคีเพิ่มขึ้น ประสานงานกับเทศบาลตำบลหนองควายได้อย่างราบรื่น และส่งเสริมสำนักirkบ้านเกิด

โครงการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลหนองควาย (กิจกรรมบริหารจัดการขยะ)

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญประการหนึ่งของชุมชนโดยทั่วไป เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสีย จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ อีกทั้งพฤติกรรมของประชาชนโดยทั่วไปยังทิ้งขยะมูลฝอยโดยขาดจิตสำนึกและปล่อยให้เป็นการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างมากภายในปัจจุบัน เทศบาลตำบลหนองควาย ก็เป็นอีกแห่งที่ประสบกับปัญหาขยะมูลฝอยดังกล่าว เนื่องจาก เทศบาลมีพื้นที่ทั้งหมด 17.40 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้านในพื้นที่จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 2,224 ครัวเรือน และมีจำนวนประชากรทั้งหมด 10,159 คน อีกทั้งยังมีประชากรแฝงเป็นจำนวนมาก จากสภาพการณ์ที่ได้กล่าวมา ขยะในแต่ละวันจึงมีปริมาณมากขึ้นทำให้ไม่สามารถเก็บขยะได้หมด

จากปัญหาที่กล่าวมา ประกอบกับที่เทศบาลได้ดำเนินการในโครงการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลหนองควายอย่างต่อเนื่อง จึงได้ริเริ่มดำเนินกิจกรรมบริหารจัดการขยะโดยเน้นความสำคัญของการย่อยกิ่งไม้ใบไม้ เพื่อนำขยะอินทรีย์ เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ ที่สามารถย่อยสลายได้ในแต่ละครัวเรือนมาทำปุ๋ยหมักและนำหมักชีวภาพ โดยคัดเลือกหมู่บ้านขุนเส หมู่ที่ 8 เป็นบ้านต้นแบบ ซึ่งการดำเนินการของกิจกรรมนี้ ได้แก่

- จัดตั้งคณะทำงานและประชุมวางแผนการบริหารจัดการขยะ โดยเฉพะขยะอินทรีย์
- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะในครัวเรือน และการคัดแยกขยะต่างๆ
- นำผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะ
- ส่งเสริมให้ครัวเรือนลงมือทำปุ๋ยหมัก และนำหมักชีวภาพ จากขยะอินทรีย์ ที่ได้ทำการคัดแยกมา

ทั้งนี้ การดำเนินการที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชาชนในหมู่บ้านเกิดความตระหนักถึงปัญหาการบริหารจัดการขยะที่เทศบาลต้องเผชิญ และ มีความประสงค์ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหaxyขยะกับเทศบาล โดยการช่วยกันลดปริมาณขยะในครัวเรือนของตนเองด้วยการคัดแยกขยะและการนำขยะมาทำปุ๋ยหมักและนำหมักชีวภาพ ซึ่งในภาพรวมที่ผ่านมา 6 เดือน ส่งผลให้ปริมาณขยะที่เทศบาลตำบลหนองควายจะต้องนำไปกำจัดลดลง และในอนาคตคาดว่าเมื่อสามารถขยายโครงการนี้ไปทุกหมู่บ้านเป็นผลสำเร็จแล้วจะสามารถลดปริมาณขยะ และลดงบประมาณในการกำจัดขยะในแต่ละปีได้อย่างแน่นอน

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110
โทรศัพท์ 053-681-231 โทรสาร 053-681-231
- ☞ ประชากร 2,862 คน (ชาย 1,379 คน หญิง 1,483 คน)
- ☞ พื้นที่ 1.384 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 9 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 20,688,013.44 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 14,301,737.45 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพัลลภ ทว่าละ นายกเทศมนตรีตำบลแม่สะเรียง
2. นายภคเดช วิชชโลภ ประธานสภาเทศบาลตำบลแม่สะเรียง
3. นายสรณะ เทพเนาว์ ปลัดเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 12 คน
หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง มีวิสัยทัศน์ที่เป็นทิศทางการบริหาร คือ **“วัฒนธรรมเด่น เน้นบริการ บริหารงานโปร่งใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาเศรษฐกิจ”** โดยยึดหลักการบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวเองและส่วนรวม ดังนั้น ผลสำเร็จของการพัฒนาจึงขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแข็งขัน อาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วม ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจระดับต่างๆ เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์สูงสุดตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ในประเด็นความโปร่งใส เทศบาลตำบลแม่สะเรียง ใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบความถูกต้อง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต รวมทั้งนำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน ระหว่างประชาชนต่อองค์กร ดังนั้น เทศบาลจึงมีการปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างทั่วถึง อาทิ สถานีวิทยุกระจายเสียง เสียงตามสายของเทศบาล เว็บไซต์ รถประชาสัมพันธ์ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก มีการแต่งตั้งตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจรับการจ้างหรือร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ก่อให้เกิดภาพของเทศบาลเป็นหน่วยงานที่ใสสะอาด ปลอดภัยจากการทุจริตคอร์รัปชัน และเป็นที่ยอมรับศรัทธาของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

การมีส่วนร่วม	คือ	ประชาชน
ความโปร่งใส	คือ	เกิดจากการมีส่วนร่วม
ตรวจสอบได้	คือ	เกิดจากความโปร่งใสของการทำงาน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้แก่

นวัตกรรมการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ภายใต้โครงการประเพณีออกหัว เทศกาลออกพรรษา

“ประเพณีออกหัว เทศกาลออกพรรษาอำเภอแม่สะเรียง” หรือ “ปอยออกหัว” เป็นประเพณีที่โดดเด่นของอำเภอแม่สะเรียง และถือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันยาวนานกว่าร้อยปี ซึ่งงานนี้ นับได้ว่าเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สะเรียง รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามาร่วมรังสรรค์ให้เกิดงานที่ยิ่งใหญ่ สะท้อนถึงประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าผ่านกิจกรรมการเล่นในงาน อาหารและขนมพื้นเมือง และการตกแต่งสถานที่จัดงานและบ้านเรือน ฯลฯ

ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งภาคส่วนต่างๆ ที่มีส่วนร่วมประกอบไปด้วย

- 1. ประชาชน** ชุมชนทุกชุมชนในเขตเทศบาล รวมทั้งชุมชนมุสลิม และชุมชนคริสเตียน โดยมีการระดม ทั้ง 9 ชุมชนในเขตเทศบาล เพื่อรับฟังความคิดเห็นของชาวชุมชน ว่าต้องการให้งานออกหัวเป็นไปในรูปแบบใด ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำซุ้มราชวัตรหน้าบ้านของทุกครัวเรือน และร่วมเพื่อตักบาตรพระสงฆ์ กว่า 200 รูป ในช่วงเวลา ที่ 4 ตลอดจนร่วมขบวนแห่เทียนแหง
- 2. เด็กและเยาวชน** เทศบาลส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน มาร่วมเรียนรู้หลักสูตรระยะสั้นที่เกี่ยวข้องกับประเพณีออกหัว เช่น หลักสูตรรำไท่ หลักสูตรตีกลองกันยาว หลักสูตรหมากเบ็ง เป็นต้น เพื่อใช้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ในงาน ซึ่งงานนี้จะเป็นเวทีให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้และแสดงออก ตระหนักในความสำคัญและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในท้องถิ่น
- 3. ส่วนราชการ** เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยการอาชีพ สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และขั้นพื้นฐาน สำนักอนุรักษ์ป่าไม้ที่ 16 ปกครองอำเภอ รัฐวิสาหกิจ (ไฟฟ้า, ประปา)

พัฒนาชุมชน เกษตรอำเภอ สถานีวิทยุกระจายเสียงอำเภอแม่สะเรียง วัฒนธรรม อำเภอแม่สะเรียง สภ.แม่สะเรียง ฯลฯ ได้มีส่วนร่วมในการตกแต่งซุ้มราชวัตร การเข้าร่วมขบวนแห่เทียนแหง ตลอดจนจัดทำนิตรรศการของหน่วยงาน

4. **ภาคเอกชน** สถานประกอบการโรงแรม เกสต์เฮ้าส์ ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการให้ส่วนลดที่พัก และจัดโปรแกรมการนำเที่ยว ในช่วงประเพณีออกหว่า ๆ
5. **ศาสนสถาน** วัดในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ทั้ง 9 วัด ได้จัดเตรียมสถานที่เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ตลอดจนจัดเตรียมรับเครื่องไทยทานของขบวนแห่เทียนแหงจากประชาชนและขบวนแห่เทียนแหงทุกขบวน ในห้วงเทศกาลประเพณีออกหว่า ๆ

ทั้งนี้ ผลจากประเพณีออกหว่า เทศกาลออกพรรษา นอกจากรายได้จากการท่องเที่ยวแล้ว ในส่วนของสังคมโดยรวม ได้ทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม เพราะในห้วงระยะเวลาของการจัดงานดังกล่าว พี่น้องชาวคริสต์ อิสลามได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมตลอดช่วงสามวัน อาทิเช่น การได้นำอาหารของชุมชนเข้าร่วมกับชุมชนชาวพุทธ การจัดแสดงสินค้าของชุมชน เป็นต้น

สำคัญเหนืออื่นใด งานนี้ส่งผลให้วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน หน่วยจัดแม่สะเรียงและโรงเรียนอนุบาลแม่สะเรียงบ้านโป่ง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ประเพณีออกหว่า จึงได้จัดทำ หลักสูตรเพื่อใช้ในการเรียนการสอน เพื่อ เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกระบวนการทดลองปฏิบัติ เป็นการต่อยอดองค์ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นมิให้สูญหาย โดยการนำหลักสูตรท้องถิ่นประเพณีออกหว่าของวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน หน่วยจัดแม่สะเรียง และโรงเรียนอนุบาลแม่สะเรียงบ้านโป่ง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับประเพณีดังกล่าว อาทิเช่น การจัดการเรียนการสอนวิธีการทำโคม หูกระต่าย การทำต้นผึ้ง หมากเบ็ง การทำตุ้งจ๋อง หรือตุ้งไล่หมู่ การตัดกระดาษเป็นลวดลายไทย สำหรับประดับราชวัตร การทำโคม การทำต้นโคม ต้นเกี้ยว ที่ใช้ในพิธีแห่เทียนแหง เป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจกล่าวได้ว่ามิใช่มีแต่เพียงแต่เทศบาลตำบลแม่สะเรียงเท่านั้น ที่จะอนุรักษ์ประเพณีออกหว่าเทศกาลออกพรรษาของอำเภอแม่สะเรียง แต่ยังรวมถึงประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ที่พยายามเข้ามามีส่วนร่วมและมองเห็นถึงความสำคัญของประเพณีนี้ และอนุรักษ์ประเพณีทางพุทธศาสนาอันดีงามของอำเภอแม่สะเรียงไว้มิให้สูญหาย หรือ

ถูกประเพณีวัฒนธรรมต่างถิ่นเข้ามาคุกคาม เพื่อสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีอันเก่าแก่ให้คงอยู่แก่ชาวอำเภอแม่สะเรียงสืบไป

โครงการปลูกฝังการเรียนรู้จิตสำนึกของเยาวชนเพื่อเรียนรู้วิถี ธรรมชาติ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือซึ่งมีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และชาวบ้านตั้งบ้านเรือนตามเชิงเขา ดังนั้น เมื่อเกิดฝนตกหนักและน้ำท่วมฉับพลัน ทำให้เกิดภัยธรรมชาติโดยเฉพาะโคลนถล่ม ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเสมอ ทั้งนี้โคลนถล่มถือเป็นภัยพิบัติใกล้ตัวที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้จากสถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว และมีการจัดวางระบบ โครงสร้าง ความรู้ให้ทุกคน ทุกหน่วยงาน ทุกชุมชน ได้เรียนรู้รับมือกับปัญหาในอนาคต จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องเร่งเสริมสร้างให้เกิดขึ้น และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่เสี่ยงภัยสามารถป้องกันและช่วยเหลือตนเองได้ รวมทั้งช่วยเหลือชุมชนข้างเคียงได้ ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า **“เมื่อเห็นธรรมชาติไม่พิน เราต้องคิดค้นวิธีอยู่ร่วมกับธรรมชาติ”**

อนึ่ง การขยายการเรียนรู้ให้เท่าทันธรรมชาติ ถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยที่แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ มิได้หมายถึงเพียงตำรา ครู และอุปกรณ์การสอน ที่โรงเรียนมีอยู่เท่านั้น จึงเป็นการต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสรียนจากแหล่งความรู้ที่กว้างขึ้น และเป็นบูรณาการทางการศึกษา ด้วยการสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ของเด็กนักเรียน ดังนั้นโครงการปลูกฝังการเรียนรู้จิตสำนึกของเยาวชนเพื่อเรียนรู้วิถีธรรมชาติ จึงเกิดขึ้น โดยอาศัยกระบวนการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ดังนี้

- ประชุมเตรียมความพร้อมและร่วมลำดับความสำคัญของปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่จะนำเสนอ ร่วมกับคณะครู 180 โรงเรียนของสามอำเภอโซนใต้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย อำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอสบเมย บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนทองส้วสัตว์วิทยาการ
- ทำแบบสอบถามขอความเห็นของเด็กนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อจะได้ทราบความต้องการของเด็กว่าต้องการเรียนรู้และศึกษาภัยพิบัติทางธรรมชาติรูปแบบใด

- แต่งตั้งคณะกรรมการร่วม เพื่อดำเนินการจัดทำ **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้สู่ภัยพิบัติ ด้วยนวัตกรรมพลังงานทดแทน** ของโรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 2
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบในการดำเนินงานและเชิญชวนประชาชนที่สนใจ เข้าร่วมโครงการ
- จัดเตรียมเอกสารประกอบการให้ความรู้ ตามแนวทางการสอนในคู่มือที่ร่วมกัน พัฒนาขึ้น
- ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ ผ่านคู่มือที่ร่วมกันพัฒนาขึ้น พร้อมกับมีกิจกรรม นิทรรศการเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ อุทกภัย และดินโคลนถล่ม รวมทั้งมีการ ฝึกซ้อมแผนของนักเรียนเมื่อเกิดภัยพิบัติในพื้นที่สมมติ

ผลสำเร็จของการดำเนินงานดังกล่าว ได้ส่งผลให้เด็กนักเรียนในพื้นที่ สามารถนำความรู้ ไปใช้และแก้ไขสถานการณ์ได้ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์จริง และเป็นส่วนสำคัญที่เด็กนักเรียนและ บุคลากรทางการศึกษาสามารถนำไปขยายเป็นองค์ความรู้ ต่อยอดไปถึงผู้ปกครอง และราษฎรใน พื้นที่ห่างไกลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ให้รู้จักการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติ แนวทางวิธีการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ การรู้จักเอาตัวรอดจากสถานการณ์ต่าง อย่างน้อย เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ ก็จะได้ช่วยบรรเทาความเสียหายในด้านต่างๆ ได้เป็น อย่างดี หรือแม้แต่การช่วยแจ้งเตือนพื้นที่อื่นๆให้เฝ้าระวังและเตรียมตัวรับมือจากสถานการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นได้ อีกทั้งยังเป็นการร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมปฏิบัติ ของทุกภาคส่วน อันจะ ก่อให้เกิดจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่

นอกจากนี้ ผลจากการดำเนินการของกิจกรรมดังกล่าว ของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ที่ได้ ร่วมกับโรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาการ ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน(สพฐ.) เขต 2 ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหา และเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สิน ของเด็กนักเรียนและประชาชน จึงได้มอบหมายให้ทุกโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน (สพฐ.) เขต 2 นำไปดำเนินการจัดเป็นหลักสูตรการเรียน การสอนของทุกโรงเรียนในสังกัด เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันระหว่างภาคประชาชน ภาคสังคมและส่วนราชการ อันจะทำให้การดำเนินงานมีความยั่งยืนต่อไป

โครงการปลูกจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะครัวเรือน

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง เป็นเมืองที่มีแนวโน้มที่จะขยายตัวเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีสถานบริการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ชุมชนเมืองเพิ่มมากขึ้น ประชากรหนาแน่นขึ้น ฉะนั้นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจึงเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชากรในอำเภอแม่สะเรียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน ปัญหาขยะน้ำ มาซึ่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ที่ดี คุณภาพที่ดีของประชาชน และสิ่งแวดล้อม โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากผลพวงการบริโภคของประชาชน ทำให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้นจนเกินขีดความสามารถของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะกำจัดให้หมดไปได้ ปัญหาจึงสะสมมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ จากการสำรวจปริมาณขยะที่เกิดขึ้นต่อวันของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นวันละประมาณ 4-5 ตัน และไม่มีรถคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง ประกอบกับไม่มีพื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอย จึงทำให้เทศบาลตำบลแม่สะเรียง ประสบปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนซึ่งวิธีแก้ปัญหาในอดีต ได้จ้างบริษัท บ้านตาลกรุ๊ป อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มาขนขยะจากเทศบาลตำบลแม่สะเรียง และเทศบาลเมืองยวมใต้ ในราคาเที่ยวละ 25,000 บาท อาทิตย์ละ 2 เที่ยว รวมเป็นเงิน 50,000 บาท หรือปีละ 2,400,000 บาท สรุปว่าเป็นงบประมาณที่สูงมาก เทศบาลไม่มีงบประมาณมากพอที่จะจ่ายเงินตรงนี้ และไม่ใช้การแก้ไขปัญหาก็ถูกต้อง ไม่ยั่งยืน จึงได้ยกเลิกไป

อย่างไรก็ตามปัญหานี้ก็ได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ และหนึ่งในวิธีการนั้นก็คือการลดปริมาณขยะด้วยการให้ผู้ทิ้งขยะคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะส่วนหนึ่งที่คัดแยกจะเป็นขยะมีมูลค่านำไป reuse หรือ recycle ได้ ขยะส่วนหนึ่งนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักได้ จึงคงเหลือส่วนที่ทิ้งน้อยลง การคัดแยกขยะจำเป็นต้องให้ประชาชนผู้ทิ้งขยะยอมรับวิธีการคัดแยก และยอมรับปฏิบัติตาม นั่นคือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะครัวเรือน ดังนี้

- จัดเวทีประชาคมในชุมชนทั้ง 9 ชุมชน ซึ่งประชาชนได้เสนอแนวทาง ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนของตน ได้แก่ การคัดแยกขยะรีไซเคิล ชุมชนจะนำไปขายสร้างรายได้ ที่จุดรับซื้อขยะจากประชาชนในพื้นที่ ขยะเปียกจากเศษอาหาร ผักและผลไม้ ชุมชนจะนำไปทำน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ขยะอันตราย และขยะขวดแก้ว ชุมชนจะคัดแยกให้ เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บ เพื่อลดปริมาณขยะปลายทางให้เหลือน้อยที่สุด

- เคาะประตุบ้านสร้าความเข้าใจ และแจากโบลสมัคร ตดตรงเชยว บ้านที่เข้าร่วมโครงการ เข้าร่วมโครงการ มีคร้วเรอานที่เข้าร่วมโครงการค้ดแยกขยะ จ้านวน 747 คร้วเรอาน คดเป็นร้อยละ 49.80
- จ้ดเวท้อบรมเชงปฏิบัติการ สร้าความเข้าใจการค้ดแยกขยะ
- รณรงคร้การค้ดแยกขยะในตลาตเข้า และกำหนดคดิก้าในการจ้ดการขยะในชุมชนอย้าง เป็นระบบ
- ร่วมกัการมทอดฝ้าปาขยะกับวิทยาลัยชุมชนหน่วยจ้ดแม่สะเรยง
- สร้าจิตสำนึก การมีส่วนร่วมของนักเรียน ในโรงเรียน โดยการให้ความรู้ถึงแนวท้าง ในการจ้ดการขยะ ทั้งในโรงเรียนและบ้านของตน เพื่อน้าไปเผยแพรให้กับสมาชิก คร้วเรอาน ในการร่วมม้อกันค้ดแยกขยะในคร้วเรอาน
- ประชาสัมพันธ์ท้างสือวิทยุ สทาณีวิทยุกระจายเสยงแห่งประเทไทยแม่สะเรยง ทอกระจายข่าวในชุมชน และแจากแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ในการช่วยกันค้ดแยกขยะ ในคร้วเรอานอย้างต้อเนอง
- จ้ดซุดปฏิบัติการออกตรวจขยะนอกเขตที่นำม้าท้างในเขตเทคบาล และออกมาตรการ ลงโทษปรับ

จากผลกรด้าเนนกิจกรรมที่ฝ้ามา เทคบาลต้าบลแม่สะเรยง สามารถลดปริมาณขยะ ในชุมชนได้ อย้างมาก เมอเปเรยบเทียบจากปี 2554 - 2555 ปริมาณขยะมีจ้านวนประมาณ 4 - 5 ตันต้อวัน ส่วนปี 2556 มีปริมาณขยะจ้านวนประมาณ 3 ตันต้อวัน (ลดลงประมาณ 1 - 2 ตัน) นอกจากนั้ยังเกิดการต้อยอดเพือลดปริมาณขยะที่ปลายท้าง โดยคณะท้างงานเสริม สร้างเมืองสุขภาวะภาคประชาชน ในเขตเทคบาลต้าบลแม่สะเรยง ได้ทำข้อตกลงร่วมกับ ส้านกรณรงคร้สือสารสังคมและสงเสริมการออกก้าลังกาย (สสส.ส้าน 5) เพื่อด้าเนนกิจกรรมต้อๆ ในการบริหารจ้ดการขยะ เพือให้ประสพผลสำเร็จมากย้งขึ้น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการด้าเนน การต้อๆ เพือให้เกิดเป็นรูปธรรม และเกิดผลอย้างย้งยืนต้อไป

เทศบาลตำบลหนองสรวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน 51120
โทรศัพท์ 0-5350-504-8 โทรสาร 0-5350-504-8 ต่อ 11
- ☞ ประชากร 5,917 คน (ชาย 2,890 คน หญิง 3,027 คน)
- ☞ พื้นที่ 17.92 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 9 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 16,608,642.72 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 11,095,425.07 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายเพลิน วรพงศ์วัฒนา นายกเทศมนตรีตำบลหนองล่อง
2. นางกรรจนา จันทรเสนา ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองล่อง
3. นายธนราวุฒิ กิ่งจักร ปลัดเทศบาลตำบลหนองล่อง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 10 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลตำบลหนองล่อง มุ่งเน้นการบริหารงานโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังวิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่นที่ว่า **“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บริหารงานแบบมีส่วนร่วม”** ประกอบกับเทศบาลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อสร้างความปลอดภัยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเทศบาลทำการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เสียงไร้สาย เสียงตามสายประจำหมู่บ้าน วิทยุชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ ประกาศ และเว็บไซต์ของหน่วยงาน พร้อมทั้งได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น สายตรงผู้บริหารท้องถิ่น เว็บไซต์/เว็บบอร์ดของหน่วยงาน จุดบริการ ณ สำนักงาน ฯลฯ ซึ่งกล่าวได้ว่า เทศบาลตำบลหนองล่องทำการสื่อสารสองทางทั้งจากเทศบาลสู่ประชาชนและจากประชาชนสู่เทศบาล ทั้งนี้ นอกจากประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลและสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเทศบาลได้แล้ว ประชาชนยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเป็นคณะทำงาน การเป็นที่ปรึกษา การเป็นผู้ปฏิบัติงานและผู้ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เป็นต้น นอกจากนี้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองล่องยังได้รับแรงสนับสนุนจากสภาท้องถิ่น ซึ่งเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายให้กับภารกิจที่เป็นความต้องการของประชาชน และยังได้รับแรงสนับสนุนจากพนักงานเทศบาลที่พร้อมใจน่านโยบายการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับโครงการ/กิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ของเทศบาลตำบลหนองล่อง ได้แก่

โครงการการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน

“กิจกรรมกองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุ”

แต่เดิมในพื้นที่ตำบลหนองล่องไม่มีระบบการจัดการขยะมูลฝอย ชาวบ้านใช้วิธีกำจัดขยะด้วยการฝังกลบภายในบริเวณที่พักอาศัยของตน ส่งผลให้การจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขอนามัย ประกอบกับปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเทศบาลตำบลหนองล่องได้คาดการณ์ไว้ว่า ในเขตพื้นที่จะมีปริมาณขยะมูลฝอย มากถึง 6,022 กิโลกรัมต่อวัน (อัตราการผลิตขยะมูลฝอยเฉลี่ย 1.2 กิโลกรัมต่อคนต่อวันตามข้อมูลของสำนักงานสิ่งแวดล้อมที่ 1 x ประชากร 5,018 คน) และหากไม่มีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขอนามัยรวมถึงขาดการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในระยะยาว อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่และส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมได้ ทั้งนี้ไม่เพียงแต่เทศบาลตำบลหนองล่องเท่านั้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ ชุมชนในเขตเทศบาลต่างก็ตระหนักถึงปัญหานี้ด้วยเช่นเดียวกันโดยพบว่า ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอยู่ในลำดับต้นในการประชุมประชาคมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลและในเวทีจัดลำดับความสำคัญปัญหาด้านสาธารณสุข

เทศบาลตำบลหนองล่องจึงได้วางระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ชุมชนสามารถดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนเองด้วยการคัดแยกขยะ การกำจัดขยะแต่ละประเภทให้ถูกวิธี และการลดปริมาณขยะ พร้อมทั้งได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับหมู่บ้าน ทั้งนี้ชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยด้วยตนเองโดยจำแนกตามประเภทของขยะมูลฝอยดังนี้

ขยะอินทรีย์ ชุมชนทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์โดยใช้ท่อคอนกรีต ซึ่งเทศบาลเป็นผู้จัดหาท่อคอนกรีตให้ทุกชุมชนๆ ละ 30 คราวเรือน อีกทั้งทุกชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร โดยศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรตำบลหนองล่องให้การสนับสนุนวัสดุเพื่อใช้ทำปุ๋ยหมัก

ขยะรีไซเคิล ชุมชนขอรับบริจาคอะลูมิเนียมจากวัสดุเหลือใช้เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการทำ
 ษาเทียมพระราชทานใน “โครงการหลังคาเขียวเพื่อมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก และ
 อีกหนึ่งกิจกรรมที่โดดเด่นในการจัดการขยะรีไซเคิลของชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล
 หนองล่องคือ “การจัดตั้งกองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุในทุกหมู่บ้าน”

เนื่องด้วยพื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องมีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก จากการพูดคุยกัน
 ในกลุ่มผู้สูงอายุและการประชุมประชาคมของแต่ละชุมชน ได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ควรมีการจัด
 สวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ชุมชนจึงนำแนวคิดเรื่องการจัดกาขยะรีไซเคิลที่สามารถสร้างรายได้ให้
 แก่ชุมชนมาต่อยอดจัดเป็นระบบสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งเป็น “กองทุนขยะเพื่อ
 สวัสดิการผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน”

ทั้งนี้กองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุมีแนวทางการดำเนินงานโดยให้ผู้สูงอายุคัดแยก
 ขยะรีไซเคิลแต่ละประเภทและนำมาขาย ณ จุดให้บริการรับเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน
 ทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง โดยภายในบริเวณจุดให้บริการยังมีกิจกรรมการตรวจสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุ
 เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดัน และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ มีกิจกรรมการนำ
 ออกกำลังกาย และการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงโดยได้รับความ
 ร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และอาสาสมัคร
 สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เมื่อร้านรับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว รายได้ที่ได้จาก
 การขายขยะจะฝากเข้าบัญชีของกองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุและบันทึกลงสมุดบัญชีรายรับ-
 รายจ่ายของกองทุน ซึ่งรายได้ของกองทุนจะนำมาใช้จัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในกรณี
 เงินสงเคราะห์เมื่อเสียชีวิต จำนวน 200 บาทต่อราย นอกจากนี้กองทุนยังระดมทุนเพื่อหารายได้
 เข้ากองทุนโดยการจัดทำผ้าป่าขยะด้วย

เทศบาลตำบลหนองล่องให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูง
 อายุมาโดยตลอดโดยเฉพาะการส่งเสริมกระบวนการดำเนินงาน เช่น การเข้าร่วมประชุม การติด
 ตามผลการดำเนินกิจกรรม การพัฒนาระบบสวัสดิการ การให้ความรู้เรื่องการทำบัญชีรายรับ-
 รายจ่าย และการร่วมระดมทุนเข้ากองทุน เป็นต้น ทั้งนี้ผู้บริหารท้องถิ่นยังตั้งเป้าหมายร่วมกับ
 ชุมชนในการจัดตั้งกองทุนขยะเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุในระดับตำบลต่อไป

ขยะทั่วไป จัดกิจกรรมคัดแยกขยะในครัวเรือนและรวบรวมขยะมูลฝอยทั่วไปที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการแล้วไปกำจัดด้วยเตาเผาขยะมูลฝอยในชุมชน ทั้งนี้สภาเด็กและเยาวชนตำบลหนองล่องยังได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะภายในโรงเรียน และเป็นผู้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะแก่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของตนในการดำเนินการคัดแยกขยะในครัวเรือน

ขยะอันตราย จัดหาภาชนะรองรับขยะอันตรายประจำหมู่บ้านอย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 แห่ง และทำการเก็บขนไปกำจัดโดยการจ้างเหมาบริษัทเอกชน

จากการดำเนินโครงการการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง โดยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานด้วยตนเองในหลายกิจกรรมตั้งแต่การคัดแยกขยะภายในครัวเรือน การกำจัดขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายด้วยท่อคอนกรีตภายในครัวเรือน การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับหมู่บ้าน การจัดตั้งกองทุนบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 4 การจัดตั้งกองทุนขยะรีไซเคิลเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุของทุกหมู่บ้าน และการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยหมัก โดยเทศบาลตำบลหนองล่องเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ และเป็นผู้จัดสถานที่สำหรับการกำจัดขยะอันตรายด้วยการใช้เตาเผาขยะมูลฝอยระบบควบคุมอากาศ ณ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 4 เท่านั้น

นอกจากปริมาณขยะที่ลดลงแล้ว ผลดีที่ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องได้รับจากการดำเนินโครงการการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนคือ การสร้างรายได้จากการทำปุ๋ยหมักขยะอินทรีย์และรายได้จากการขายขยะที่สามารถต่อยอดตั้งเป็นกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชน รวมทั้งประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีและชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นปลอดจากมลพิษทางขยะ

โครงการการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองล่อง

เนื่องด้วยนโยบายกองทุนวันละบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนที่ยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการและนโยบายของกระทรวงมหาดไทยเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ให้ยึดหลักหุ้นส่วนการพัฒนา คือ ประชาชนออก 1 ส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ส่วน และรัฐบาล 1 ส่วน เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงและเสริมสร้างความ

เข้มแข็งของชุมชน พร้อมกับพัฒนาสังคมไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองล่อง จึงจัดให้มีการประชุมผู้นำชุมชนและกลุ่มองค์กร รวมทั้งได้จัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อปรึกษาหารือในการพัฒนาต่อยอดกองทุนทั้งสองรูปแบบให้กลายเป็นกองทุนสำหรับชุมชนที่มีความสอดคล้องเหมาะสมและสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนภายใต้บริบทพื้นที่ตำบลหนองล่อง ในที่สุดจึงได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาใหม่ เรียกว่า **“กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองล่อง”** ซึ่งมีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการและได้จดทะเบียนเป็นองค์กรชุมชน หลังจากที่มีการดำเนินงานครบ 1 ปี อย่างไรก็ตามการจัดตั้ง “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองล่อง” เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านสวัสดิการตั้งแต่เกิดจนตายของคนในชุมชนทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินโดยเริ่มต้นจากการออมเงินของประชาชน

ภายหลังจากการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองล่องเป็นที่เรียบร้อย เทศบาลตำบลหนองล่องได้จัดประชาคมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน การดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับ จากนั้นจึงประชาสัมพันธ์การจัดตั้งกองทุนในช่องทางที่หลากหลายเพื่อเชิญชวนประชาชนให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก ซึ่งสมาชิกต้องเป็นคนไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเขตพื้นที่ตำบลหนองล่องและเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้า คนละ 20 บาท ทั้งนี้กองทุนมีคณะกรรมการบริหารกองทุนทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน ซึ่งคณะกรรมการมาจากผู้แทนของทุกหมู่บ้าน โดยบริหารจัดการกองทุนตามระเบียบการดำเนินงานของกองทุนที่มีการยกเว้นและได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกกองทุนในการประชุมสามัญใหญ่ ซึ่งกองทุนจะจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกใน 3 รูปแบบคือ 1) เด็กแรกเกิดรับเงินขวัญถุง จำนวน 1,000 บาทต่อคน 2) ผู้ป่วยนอนโรงพยาบาลรับเงินชดเชยรายได้ จำนวน 100 บาทต่อคนต่อคืน (ไม่เกิน 5 คืนต่อปี) และ 3) กรณีเสียชีวิต ครอบครัวได้รับเงินช่วยเหลือค่าจัดงานศพตามประเพณี จำนวน 1,000 บาทต่อราย ได้รับพวงหรีด และเงินบำเหน็จคืนเท่ากับจำนวนเงินที่สมาชิกได้ออมไว้ อย่างไรก็ตามสมาชิกจะได้รับสวัสดิการเมื่อออมเงินเป็นประจำทุกเดือนกับกองทุน เดือนละ 30 บาท จนครบ 180 วัน นอกจากรายได้ของกองทุนจะมาจากค่าธรรมเนียมแรกเข้าและเงินออมของสมาชิกแล้ว กองทุนยังมีการระดมทุนในหลากหลายรูปแบบ เช่น การทอดผ้าป่า การปล่อยปลา การขอรับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองล่องได้พยายามแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งผู้แทนของทุกหมู่บ้านเข้าร่วมเป็น

คณะกรรมการกองทุน มีการรายงานและติดตามการดำเนินงานกองทุน มีการประชุมสมาชิกเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประชุมกรรมการทุก 3 เดือน มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นประจำทุกเดือนและปิดประกาศให้ทราบทุกหมู่บ้าน และที่สำคัญมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานกองทุนให้ประชาชนรับทราบโดยตลอด ส่งผลให้ประชาชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกกองทุน ซึ่งทำให้การบริหารจัดการกองทุนมีความเข้มแข็งและยั่งยืน และสามารถจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่คนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดกระทั่งปัจจุบัน

โครงการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเทศบาลตำบลหนองล่อง

เทศบาลตำบลหนองล่องได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 9 พ.ศ.2553 และมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการจัดหาพัสดุในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งสามารถทำการแต่งตั้งขึ้นได้ เช่น คณะกรรมการกำหนดราคากลาง คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการประกวดราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นต้น โดยเทศบาลมีหนังสือไปยังหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้านเพื่อประชุมคัดเลือกผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างคณะต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี และผู้แทนชุมชนที่ได้รับคัดเลือกก็ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการสอบราคา ประกวดราคา วิธีประมูลราคาด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-auction และโดยวิธีอื่นๆ ของเทศบาลทุกครั้ง แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ผู้แทนชุมชนหรือประชาคมหมู่บ้านที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจถึงความถูกต้องและประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล

กองคลัง เทศบาลตำบลหนองล่อง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเทศบาลตำบลหนองล่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้แทนชุมชนหรือประชาคมหมู่บ้าน รวมถึงพนักงานเทศบาลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และสามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

เทศบาลตำบลหนองล่องเริ่มดำเนินงานจากการทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการร่วมกับคณะผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ ผู้แทนชุมชน หรือประชาคมหมู่บ้าน จากนั้นคณะผู้บริหาร ปลัดเทศบาล และผู้อำนวยการกองคลัง ได้ปรึกษาหารือกันเพื่อกำหนดรูปแบบการอบรมเนื้อหาการอบรม และช่วงระยะเวลาในการอบรม โดยการจัดอบรมอยู่ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน เพราะเป็นช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งผู้แทนชุมชน หรือประชาคมหมู่บ้านส่วนใหญ่ที่เป็นเกษตรกร สามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยมีระยะเวลาในการอบรมเป็นเวลา 1 วัน ทั้งนี้เนื้อหาการอบรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางการปฏิบัติงาน โดยได้เชิญวิทยากรจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลำพูน ประกอบกับได้ใช้สื่อในการอบรม 2 รายการ ได้แก่ 1) การฉายสไลด์การบรรยาย และ 2) เอกสารประกอบการอบรม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย บทบาทหน้าที่ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมถึงเอกสารหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม ยังได้ทำการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรมด้วย

การดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเทศบาลตำบลหนองล่องเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้แทนชุมชนหรือประชาคมหมู่บ้านให้เข้ามามีบทบาทเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันด้วยการตรวจสอบ สอดส่องและดูแล กระบวนการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดหา คู่สัญญาที่จะต้องไม่เป็นผู้ที่มิผลประโยชน์ร่วมกัน การตรวจรับพัสดุ การตรวจรับงานจ้าง ตลอดจนคุณภาพของพัสดุในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในสัญญาหรือแบบแปลน ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเช่นนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสในการทำงานของเทศบาลตำบลหนองล่องได้อย่างแท้จริง

โครงการบ้านท้องถิ่นไทย เกิดท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองล่องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ จึงเข้าร่วมโครงการบ้านท้องถิ่นไทย เกิดท้องถิ่นตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ที่มุ่งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมก่อสร้างที่อยู่อาศัย

ให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ หรือผู้ยากจน เพื่อให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอย่างมั่นคงและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข แม้ว่าโครงการตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยได้สิ้นสุดลง แต่เทศบาลตำบลหนองล่องยังคงดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

เทศบาลตำบลหนองล่องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในการดำเนินงานด้วยการประชาสัมพันธ์โครงการให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน และประชาชนรับทราบ จากนั้นจึงทำการแต่งตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน เพื่อคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับความช่วยเหลืออย่างไร้ที่ติตามที่ประชุมหรือประชาคมหมู่บ้านจะช่วยกันกรองคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้นและนำรายชื่อส่งต่อไปให้เทศบาล คณะทำงานก็จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ สภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน รายได้ของผู้ขอรับการช่วยเหลือ ข้อมูลผู้ที่อยู่อาศัยร่วมกัน เช่น จำนวนผู้อยู่อาศัย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น กรรณสิทธิในการครอบครองที่ดินที่จะก่อสร้างบ้าน และการมีส่วนร่วม/การทำคุณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมทั้งคณะทำงานจะทำการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเก็บข้อมูลเพิ่มเติม สุดท้ายจะสรุปรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับความช่วยเหลือโดยเรียงตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ และทำการประกาศรายชื่อผ่านทางวิธีการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น เสียงไว้สาย เสียงตามสายหมู่บ้าน ปิดประกาศ และเว็บไซต์ของเทศบาล เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกันตรวจสอบผลการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หากภายใน 15 วันนับตั้งแต่การประกาศรายชื่อ ไม่มีการคัดค้านบุคคลใด ก็ให้เป็นไปตามประกาศนั้น สำหรับขั้นตอนในการก่อสร้างบ้าน เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการจัดหาวัสดุโดยมีช่างอาสาของชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อสรรหาและคัดเลือกวัสดุที่มีคุณภาพและเหมาะสม ประชาชนในหมู่บ้านโดยช่างอาสาเป็นแกนหลักร่วมแรงร่วมใจกับคนในหมู่บ้านดำเนินการก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จ ขณะที่กลุ่มแม่บ้านช่วยจัดหาอาหารเลี้ยงผู้ที่มาช่วยเหลืองาน เมื่อก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย เทศบาลร่วมกับประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ทำการส่งมอบบ้านให้แก่ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ และหลังจากนั้นเทศบาลทำการติดตามประเมินผลความพึงพอใจและสอบถามความต้องการของที่ประชุมหรือประชาคมหมู่บ้านในการดำเนินโครงการนี้ต่อไป

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 เป็นต้นมา การดำเนินงานตามโครงการนี้สามารถสร้างที่อยู่อาศัยที่มั่นคงให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ หรือผู้ยากจน ได้อย่างน้อยปีละ 2 หลัง โดยมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยเพียง 50,000 บาทต่อหลัง ทั้งนี้เป็นเพราะอาศัยแรงกายแรงใจของคนในชุมชนที่ร่วมกันก่อสร้างบ้านแทนการว่าจ้างผู้รับเหมาและช่าง นอกจากนี้การดำเนินโครงการนี้ได้อาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในทุกขั้นตอน กล่าวได้ว่า ทั้งร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์ ส่งผลให้โครงการเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลแม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 57240
โทรศัพท์ 053-767-124-5 โทรสาร 053-767-114
- ☞ ประชากร 11,247 คน (ชาย 5,589 คน หญิง 5,658 คน)
- ☞ พื้นที่ 109 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 19 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 21,962,533.32 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 16,474,789.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวีรชิต วรรณชิตกุล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง
2. นางพงษ์ศักดิ์ อภิสิทธิ์สุนทร ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง
3. นายเผ่าพันธุ์ธิน ธรรมบัณฑิต ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 33 คน
หญิง จำนวน 5 คน

จังหวัดเชียงราย

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ภายใต้วิสัยทัศน์ “**พระตำหนักดอยตุง ผดุงวัฒนธรรม แดนเก่าชาผิ๋น สู่ถิ่นสมเด็จย่า**” แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวงเป็นท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้แผ่นดินที่ประทับของแม่ฟ้าหลวง สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ สมเด็จย่า ซึ่งเป็นที่เคารพยกย่องและยึดเหนี่ยวจิตใจของคนตำบลแม่ฟ้าหลวงมาโดยตลอด ด้วยมีพื้นที่ติดชายแดน ภูมิประเทศทั่วไปเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน และในอดีตประชาชนมีอาชีพปลูกฝิ่นเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งประชาชนยังมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เช่น อาข่า ลาหู่ดำ ลาหู่แดง จีนยูนนาน ไทยลื้อ ไทยลัวะ ไทยใหญ่ ด้วยเหตุนี้ อบต.แม่ฟ้าหลวงจึงเป็นท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ ในด้านวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในทุกกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ จากความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรม ส่งผลให้การบริหารงานในพื้นที่ อบต.แม่ฟ้าหลวงเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทำให้ อบต.แม่ฟ้าหลวงจำเป็นต้องมีการบริหารงานในเชิงรุก การเข้าถึงพื้นที่ที่ยากลำบาก กอปรกับบุคลากรที่มีน้อย และมีความเข้าใจในภาษาถิ่นน้อยมาก แต่ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้มีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการจัดเวทีประชาคมตำบลแม่ฟ้าหลวงในเวลากลางคืน เนื่องจากในช่วงเวลากลางคืนเป็นช่วงเวลาที่ว่างเว้นจากการประกอบอาชีพของประชาชน จึงทำให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมกันได้อย่างทั่วถึง และผลที่ได้รับนั้นก็จะได้มาจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

อบต.แม่ฟ้าหลวงได้ดำเนินการบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่นในด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้แผนพัฒนา 3 ปี ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นในแต่ละปี ที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมระยะเวลา 3 ปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี ซึ่งมีความเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เน้นให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่การร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการบริหารงานของ อบต.แม่ฟ้าหลวง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยแท้ ตามนโยบายการบริหารงาน **“ถูกต้อง โปร่งใส ประทับใจ ให้มีส่วนร่วม”**

สำหรับ โครงการหรือกิจกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใส และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ได้แก่

โครงการ อบต.พบประชาชน การจัดทำเวทีประชาคม การจัดทำแผนพัฒนา อบต.อย่างมีส่วนร่วมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาสามปี

อบต.แม่ฟ้าหลวงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการ อบต.พบประชาชน การจัดทำเวทีประชาคม การจัดทำแผนพัฒนา อบต.อย่างมีส่วนร่วมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ.2557-2561) และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) ระหว่างวันที่ 10-16 เมษายน และ 1-3 พฤษภาคม 2555 (รวม 9 วัน) โดยดำเนินการตามนโยบายบริหารงานของนายก อบต.แม่ฟ้าหลวง ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการท้องถิ่นทุกขั้นตอน สนับสนุนการจัดทำเวทีประชาคม เพื่อรวบรวมความคิดเห็น **“ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์”**

ด้วยสภาพพื้นที่ ชุมชนและหมู่บ้าน อยู่ห่างไกลจากสำนักงาน อบต. ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ลงพื้นที่ร่วมกันในการทำประชาคมในช่วงเวลาภาคค่ำ ซึ่งเป็นช่วงที่ประชาชนว่างเว้นภารกิจราชการประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชาคมอย่างทั่วถึง โดยมอบหมายให้บุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องของการบริหารและการปกครองและวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ลงพื้นที่ทำประชาคม เพราะคนเหล่านี้จะสามารถสื่อสาร เข้าใจในวัฒนธรรม ความเชื่อ และภาษาถิ่นได้เป็นอย่างดี ทำให้ประชาชนยอมรับและร่วมมือกับ อบต. ในการให้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริง และสามารถนำไปพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทาง กำหนดกรอบนโยบาย ทิศทาง และแนวทางในการพัฒนา อบต.แม่ฟ้าหลวง โดยเริ่มจากการประชาสัมพันธ์การจัดประชาคมหมู่บ้านให้ทราบทั่วกันทั้ง 19 หมู่บ้าน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน ทำหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในการขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์เชิญประชาชนเข้าร่วมประชุมประชาคม ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล และคณะกรรมการพัฒนาตำบล เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้านหลัก และ 5 บ้านบริวาร เมื่อเสร็จสิ้นการทำประชาคมแล้ว มีการทำรายงานผลการจัดเวทีประชาคมให้คณะกรรมการฯ ทราบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาจัดทำแผนพัฒนาสามปีต่อไป หลังจากนั้นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจะประชุมโดยรวบรวมประเด็นข้อมูล ข้อเสนอแนะ กิจกรรมและโครงการจากการประชุมประชาคม มาพิจารณาจัดตามลำดับความสำคัญ เพื่อจัดทำและบรรจุในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี ต่อไป

ผลสำเร็จของโครงการนี้ คือการที่ประชาชนในตำบลแม่ฟ้าหลวงเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดแผนพัฒนาตำบลที่เหมาะสมกับปัญหา ความต้องการ และสอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ รวมทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบกำกับ ดูแลการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ตลอดจนจนสร้างจิตสำนึกและหวงแหนท้องถิ่นของตน จนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ยั่งยืนต่อไป

ทั้งนี้ ภายใต้ความสำเร็จของโครงการนี้จะถูกขับเคลื่อนผ่านโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์เด็กเล็กอาชญากรรม โครงการส่งเสริมกลุ่มสตรีให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและมีบทบาททางสังคม โครงการส่งเสริมสหกรณ์ร้านค้าในหมู่บ้าน โครงการค่ายเยาวชน อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ฯลฯ

โครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้ารับฟัง การประชุมสภา การบริการ และการตรวจสอบกิจการขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญประจำปี 2555

อบต.แม่ฟ้าหลวง ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้ารับฟังการประชุมสภา การบริการและการตรวจสอบกิจการขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาขีดความสามารถในการบริหาร ทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อประชาชน ยึดหลัก ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การดำเนินงาน อบต.แม่ฟ้าหลวง จะประกาศและประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้นำและประชาชนทุกหมู่บ้าน เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา โดยทำหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในการขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดประชุมสภา รวมถึงการประกาศให้ประชาชนทราบหลักเกณฑ์และวิธีการเข้ารับฟังการประชุมสภา มีการกำหนดและจัดที่นั่งสำหรับประชาชนในการเข้ารับฟังการประชุมสภา โดยผู้แทนของแต่ละหมู่บ้านจะให้ความร่วมมือในการรับฟัง ร่วมสังเกตการณ์ระหว่างการประชุม เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้รับไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทั้งนี้ในระหว่างประชุมสภา ประชาชนสามารถสอบถาม เสนอแนะข้อความคิดเห็นและปัญหาความต้องการต่อผู้บริหาร และสมาชิกสภา อบต. ในการประชุมสภา และมีการเผยแพร่รายงานการประชุมสภา ให้ประชาชนรับทราบและสามารถตรวจสอบได้

ผลสำเร็จของโครงการ คือ อบต.แม่ฟ้าหลวง ได้แสดงให้เห็นประชาชนได้เห็นถึงความโปร่งใส และมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมประชุมสภา ในทุกขั้นตอน รับทราบระเบียบในการประชุมสภา ทำให้ประชาชนสามารถติดตามตรวจสอบการทำงาน รวมทั้งพฤติกรรมกรปฏิบัติงาน

ของผู้บริหาร หรือสมาชิกสภา อบต. โดยการให้ตัวแทนประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเข้าร่วมรับฟัง และสังเกตการณ์ในการประชุมสภาฯ และประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าของแผนพัฒนาตำบล ที่ร่วมกันพิจารณาจากการประชาคม โดยเสนอผ่านสภา อบต. เพื่อบรรจุเป็นแผนพัฒนาตำบลของ อบต.

ภายใต้ความสำเร็จของโครงการนี้จะถูกขับเคลื่อนผ่านโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โครงการพัฒนาและสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส เด็กยากไร้ และผู้ถูกทอดทิ้ง ฯลฯ

โครงการพบปะผู้นำชุมชน ร่วมพัฒนาตำบลแม่ฟ้าหลวง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนตำบล และชุมชนก็มีความคาดหวังในการพัฒนาหลายๆ ด้าน ที่ผ่านมาพบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานเสียส่วนใหญ่ ทั้งๆ ที่ปัญหาด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ยังคงมีมากขึ้น หากแนวโน้มเป็นอย่างนี้แล้วก็อาจทำให้การใช้งบประมาณของ อบต. ผิดวัตถุประสงค์ไม่ตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของชุมชน ปัญหาของชุมชนจะทวีคูณขึ้นไป ดังนั้น การเสนอปัญหาผ่านตัวแทนหรือการไม่ทราบสภาพปัญหาที่แท้จริงของชุมชนในการกำหนดนโยบาย จึงทำให้การกำหนดกิจกรรมโครงการที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน และทำให้ปัญหาของคนในชุมชนไม่ได้รับการตอบสนองโดยทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ อบต.แม่ฟ้าหลวง จึงได้จัดให้มีโครงการพบปะผู้นำชุมชน ร่วมพัฒนาตำบลแม่ฟ้าหลวงขึ้น เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้นำในชุมชน ซึ่งจะ ทำให้ อบต. ได้เห็นชุมชนในมิติใหม่ในทัศนะของผู้นำในแต่ละชุมชน ขณะเดียวกันชุมชนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนเชิงปฏิสัมพันธ์กับ อบต. ได้อย่างสะดวกและมีลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด

การดำเนินโครงการ

1. การศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยดำเนินการเป็นประจำทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง และเชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ ได้แก่

- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง	จำนวน	5	ราย
- ผู้ใหญ่บ้าน 19 บ้าน	จำนวน	19	ราย
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 19 หมู่บ้าน	จำนวน	38	ราย
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง	จำนวน	38	ราย
- ข้าราชการ/พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง	จำนวน	10	ราย

รวมจำนวนทั้งสิ้น

110 ราย

- การอภิปรายซักถามพูดคุย แสดงความคิดเห็น ระหว่าง อบต.แม่ฟ้าหลวงกับผู้นำในแต่ละหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง ให้เกิดช่องทางการมีส่วนร่วมระหว่างผู้นำหมู่บ้าน/ตัวแทนของชุมชนในการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน
- ทำการรวบรวมและนำข้อมูล ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา ความต้องการและแนวทางต่างๆ มาบริหารจัดการ แก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน

ผลสำเร็จของโครงการ เห็นได้จากประชาชนมีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน ผ่านผู้นำชุมชน เพื่อเสนอให้ผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ/พนักงาน อบต. ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการตอบสนองปัญหาและความต้องการ จากการที่ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และผลการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของ อบต. ผ่านผู้นำ และสมาชิก อบต. ส่งผลให้ปัญหาของประชาชนได้รับการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์ รวมทั้งการก่อเกิดเครือข่ายภาคประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเข้ามาร่วมตรวจสอบการบริหารงานของ อบต. และสิ่งสำคัญคือประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรมของ อบต. ได้อย่างทั่วถึงทุกขั้นตอน เช่น กำหนดการเริ่ม/แล้วเสร็จ ตามแผนงาน/โครงการ กำหนดการตรวจการจ้างในแต่ละหมู่บ้าน ผ่านผู้นำชุมชน

ภายใต้ความสำเร็จของโครงการนี้ในภาพรวมทั้งหมดจะถูกขับเคลื่อนผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่มาจากปัญหา ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เช่น กิจกรรมสนับสนุน ป้องกัน และ แก้ปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ไฟป่า น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม ดินพังทลาย และโครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ การทำการเกษตรแบบธรรมชาติ ฯลฯ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110
โทรศัพท์ 054-690-122 โทรสาร 054-690-141
- ☞ ประชากร 7,067 คน (ชาย 3,540 คน หญิง 2,527 คน)
- ☞ พื้นที่ 130 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 10 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 12,305,709.80 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 24,230,605.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง- นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบ้าน
2. -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน
3. นายชูชาติ บัดปีน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง-
- หญิง -อยู่ระหว่างการเลือกตั้ง-

องค์การบริหารส่วนตำบล นับว่าเป็นท้องถิ่นที่มีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก โดยผู้มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีเป็นจำนวนถึง 1,124 คน ซึ่งถือได้ว่าเป็นประชากรส่วนมากจากประชากรทั้งหมดในตำบล ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ในบริบทต่างๆ จะอาศัยผู้สูงอายุเป็นพลังขับเคลื่อนหลัก โดยเฉพาะในมิติทางด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี ด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการสาธารณสุขและอนามัย เป็นต้น ร่วมด้วยการหนุนเสริมของกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. กลุ่มอาชีพต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนั้นการพัฒนาในรูปแบบที่กล่าวมา ได้นำมาสู่การสร้างสามัคคี พึ่งพาอาศัยกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้ออาทร มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น จนสามารถต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และสร้างงานสร้างรายได้แก่สมาชิกในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ในด้านการบริหารงานและการจัดบริการสาธารณะนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ การสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอแนะโครงการต่างๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การติดตามประเมินผล โดยผ่านเวทีประชาคมในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล รวบรวมเป็นกิจกรรมแผนงาน/โครงการเป็น

แผนพัฒนา 3 ปี นำไปเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาตำบลสำนในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในข้อบัญญัติ โดยคำนึงถึงกิจกรรมและโครงการที่มาจากปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนโดยผ่านกระบวนการจัดทำประชาคมในพื้นที่เท่านั้น

อีกทั้ง ยังปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม การส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น นำมาซึ่งการเป็นเจ้าของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ดังเห็นได้จากผลการดำเนินในกิจกรรมต่างๆ ของ อบต.สำน จนเป็นที่ประจักษ์แก่ท้องถิ่นและชุมชน ส่งผลให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นชุมชนที่เข้มแข็งตามวิสัยทัศน์ **“สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สู่ชุมชนที่น่าอยู่”**

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำน ได้แก่

โครงการตำบลสำนน่าอยู่และสังคมอยู่ดีมีสุข

โครงการตำบลสำนน่าอยู่และสังคมอยู่ดีมีสุข เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาท้องถิ่นที่เน้นให้ประชาชนในพื้นที่เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน โครงการตำบลสำนน่าอยู่เป็นอีกโครงการที่ทำให้ตำบลสำนมีความน่าอยู่เป็นชุมชนที่เข้มแข็งและเป็นกิจกรรมการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาของสังคมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้จัดการประกวดหมู่บ้านเป็นประจำทุกปี ละ 3 ครั้ง อบต.สำนร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบภายในหมู่บ้านและคุ้ม โดยการทำประชาคมในพื้นที่ตำบลสำน ร่วมกันกำหนดเกณฑ์ ตัวชี้วัดในการประกวดหมู่บ้าน ร่วมเป็นกรรมการตรวจให้คะแนนหมู่บ้าน ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้จะให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชนในเขตตำบลสำนได้ประสานงานร่วมกับประชาชนในชุมชนเพื่อจัดเตรียมหมู่บ้านและคุ้มเพื่อเข้าร่วมประกวดฯ

ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ร่วมกันกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดการให้คะแนน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก **“หมู่บ้าน หรือ คุ้ม”** ประกอบด้วย การบริหารจัดการ (40 คะแนน) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (10 คะแนน) ด้านสิ่งแวดล้อม (30 คะแนน) และด้านวัฒนธรรม (20 คะแนน) ประเภทที่สอง **“ครัวเรือน”** ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ (35 คะแนน) ด้านสาธารณสุข (20 คะแนน) ด้านสังคม (15 คะแนน) และด้านสิ่งแวดล้อม (30 คะแนน)

ในการดำเนินงานคณะกรรมการจะลงพื้นที่ที่เข้าประกวด จะทำการจับฉลากโดยหัวหน้าคุ่ม และจับฉลากครัวเรือนเพื่อสุ่มตรวจตามเกณฑ์ตัวชี้วัด คณะกรรมการมีการสัมภาษณ์หัวหน้าคุ่ม และเจ้าของบ้านเพื่อให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ หลังจากนั้นจะทำการประเมินผลโดยการ จัดเรียงลำดับการพัฒนาของหมู่บ้าน มีการให้รางวัลแก่หมู่บ้าน และครัวเรือนที่มีการพัฒนาใน 4 ลำดับแรก และมีการมอบเงินรางวัลให้เพื่อนำกลับไปพัฒนาหมู่บ้าน และครัวเรือนต่อไป

การแบ่งประเภทรางวัล

ระดับหมู่บ้าน

1. รางวัลชนะเลิศ	เป็นเงิน	15,000 บาท
2. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1	เป็นเงิน	13,000 บาท
3. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 2	เป็นเงิน	11,000 บาท
4. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 3	เป็นเงิน	9,000 บาท

ระดับคุ่ม

1. รางวัลที่ 1	รางวัล ๆ ละ	1,500 บาท
2. รางวัลที่ 2	รางวัล ๆ ละ	1,000 บาท
3. รางวัลที่ 3	รางวัล ๆ ละ	500 บาท

ผลสำเร็จของโครงการ “ตำบลล้านนาอยู่และสังคมอยู่ดีมีสุข” อยู่ที่มีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน จากการที่ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีความรัก และหวงแหนท้องถิ่นของตน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในด้านสุขภาวะ และสุขอนามัย จากการมี บ้านเรือนที่ถูกละเลยลักษณะ สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมต่อการพักผ่อน รวมถึงก่อให้เกิดการเรียนรู้ ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจของคณะทำงานที่มีความตั้งใจที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชน ให้เป็นแบบ อย่างแก่ชุมชนอื่น และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการที่เห็นได้ชัดก็คือความ สามัคคีในชุมชนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

โครงการวันผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุถือเป็นปวงชนวัยบุคคลที่ทรงคุณค่าของสังคมไทย ที่สมควรได้รับการดูแลและ ยกย่อง ซึ่งผู้สูงอายุหรือคนชราเป็นบุคคลที่มีความแตกต่างด้านชีวภาพและกายภาพ อันเนื่อง

มาจากอายุและวัยที่มีมากกว่าบุคคลกลุ่มอื่นๆ แต่ทว่าผู้สูงอายุนับว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และการรับรู้เรื่องราวที่สั่งสมมามากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ฉะนั้น ในการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายทั้งกลุ่มผู้สูงอายุเอง กลุ่มคนวัยทำงาน กลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากทุกคนตระหนักดีว่าผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นที่เคารพนับถือของลูกหลานในชุมชน เป็นบุคคลที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของลูกหลานทำให้การดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุประสบความสำเร็จและแสดงถึงความสามัคคีของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

องค์การบริหารส่วนตำบลสำนังเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุที่เป็นปูชนียบุคคล จึงทำให้เกิดการจัดกิจกรรม “โครงการวันผู้สูงอายุ” ซึ่งโครงการวันผู้สูงอายุเป็นโครงการที่เน้นการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน โดยได้ดำเนินการเป็นประจำทุกปีเป็นการให้ความสำคัญและยกย่องผู้สูงอายุที่สร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคม และเป็นที่ยอมรับนับถือของคนรุ่นหลัง ซึ่งก่อนการดำเนินกิจกรรมจะมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยการคัดเลือกผู้สูงอายุเข้ารับรางวัลผู้สูงอายุดีเด่นระดับหมู่บ้านและตำบล การจัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุถือเป็นการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และยังเป็นการถ่ายทอดประเพณี วัฒนธรรม เช่น กิจกรรม ดนตรีพื้นบ้าน การสู้วัวควาย การสู้วัวขัว และการสืบชะตาหลวง ซึ่งถือได้ว่าเป็นสวดอวตัมธรรมของคนตำบลสำนัง ฯลฯ

การดำเนินงานเริ่มต้นจาก อบต. สำนัง ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาฯ และผู้สูงอายุตำบลสำนังร่วมกันวางแผนการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ โดยการเชิญชวนผู้สูงอายุในทุกหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1-10) ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรม ใช้การหมุนเวียนสถานที่ในการจัดกิจกรรมไปตามหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมและรับรู้กิจกรรมวันผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ในกิจกรรมดังกล่าว จะนำเด็ก และเยาวชนเข้าร่วมการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน โดยการนำผู้สูงอายุซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น มาถ่ายทอดให้แก่เด็กและเยาวชนรุ่นลูกรุ่นหลานได้เรียนรู้และสืบทอดวัฒนธรรมเหล่านี้ ให้คงอยู่ต่อไปในสังคม

ความสำเร็จของโครงการ “วันผู้สูงอายุ” จึงอยู่ที่ผู้สูงอายุเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีการสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชุมชนให้ดำรงอยู่

โดยถูกถ่ายทอดจากผู้สูงอายุไปสู่ลูกหลาน ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในชุมชนท้องถิ่นของตน รวมทั้ง การมอบใบประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติผู้สูงอายุด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี

โครงการกีฬาผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุหรือคนชราเป็นบุคคลที่มีความแตกต่างด้านชีวภาพและกายภาพ อันเนื่องมาจากอายุและวัยที่มีมากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น ๆ แต่ผู้สูงอายุนับว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และรับรู้เรื่องราวที่สั่งสมมามากกว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ฉะนั้นความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุจะเป็นแนวทางให้บุคคลทั่วไปมองเห็นและเข้าใจผู้สูงอายุเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ของร่างกาย เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้เข้าสู่วัยสูงอายุแล้วก็จะเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในช่วงบั้นปลายของชีวิตอย่างมีความสุข แม้ว่าผู้สูงอายุจะก่อให้เกิดภาระหน้าที่ของสังคมในการที่จะต้องดูแลรักษาสุขภาพ แต่ผู้สูงอายุก็มีคุณค่าและความสำคัญต่อสังคมมิใช่น้อย เพราะนอกจากจะเป็นที่พึ่งทางใจของบุตรหลาน และเป็นที่เคารพนับถือของบุคคล ในวงศาครอบครัวแล้ว ผู้สูงอายุยังจะได้รับการยกย่องจากสังคมในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ส์มีความคิดอ่านสุขุมรอบคอบ และเคยทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมมาแล้ว เมื่อตอนที่อยู่ในวัยทำงาน

ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายใจที่ดีเมื่อผู้สูงอายุได้ออกกำลังกายทำให้ร่างกายรับการกระตุ้นทำให้การทำงานของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายเป็นไปตามธรรมชาติ เมื่อมีสุขภาพร่างกายที่ดีก็จะมีสุขภาพใจที่ดีด้วยจะเห็นได้จากบุคลิกท่าทาง พฤติกรรมของผู้สูงอายุ โดยปกติผู้สูงอายุบางคนที่ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำจะมีอาการซึมเศร้า ไม่มีเรี่ยวแรงในการทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ หรือแม้กระทั่งการประกอบอาชีพบางคนไม่สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้และกลายเป็นภาระของสังคมในที่สุด แต่ผู้สูงอายุที่ได้ออกกำลังกายได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจแล้วจะมีกำลังเรี่ยวแรงในการทำกิจกรรมหรือดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และสามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับคนในวัยทำงาน

ดังนั้น อบต.สำโรงจึงเห็นความสำคัญด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจึงได้ริเริ่ม “โครงการกีฬาผู้สูงอายุ” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายทั้งกลุ่มผู้สูงอายุเอง กลุ่มคนวัยทำงาน กลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากทุกคนตระหนักดีว่าผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เป็นที่เคารพนับถือของลูกหลานในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายในกลุ่มผู้สูงอายุ เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่าง อบต.สัน ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้สูงอายุตำบลสัน โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี ปีละ 3 ครั้ง มีการเชิญชวนผู้สูงอายุทุกหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1-10) เข้าร่วมโครงการ ในการแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุแต่ละครั้งจะมีการหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ ไปตามหมู่บ้านจนครบ ประเภทกีฬาผู้สูงอายุประกอบด้วย การรำไม้พอง การยิงหนังสติ๊ก สะบ้า และเปตอง ทั้งนี้ ในการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ มีการกำหนดกฎ กติการ่วมกัน มีกองเชียร์มาให้ กำลังใจตลอดการแข่งขัน และมีการมอบถ้วยรางวัลแก่ทีมที่ชนะเลิศ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ กลุ่ม อสม. ยังได้จัดบริการด้านสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุในวันกีฬาผู้สูงอายุด้วย คือ การวัดความดัน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และให้บริการเครื่องดื่มน้ำสมุนไพรแก่ผู้สูงอายุและ ผู้ร่วมงานด้วย

ความสำเร็จของโครงการ “กีฬาผู้สูงอายุ” เห็นได้จากผู้ที่ผู้สูงอายุในตำบลสันมีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพจิตเบิกบานพร้อมกับใช้ชีวิตที่เป็นปกติในสังคม มีผู้สูงอายุเข้าร่วม โครงการที่เพิ่มขึ้น และอีกประการของความสำเร็จ คือการที่ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น อบต.สัน ผู้สูงอายุ อสม.ตำบลสัน และประชาชนในตำบลสันเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการ กีฬาผู้สูงอายุประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสันจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นท้องถิ่นที่เน้นกระบวนการทำงานโดยการให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมตรวจสอบการบริหารงานของ ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบลสัน จนส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลสันมีความเข้มแข็ง และความสามัคคีจากพลังของชุมชนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนๆ

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556

ประเภทที่ 2
ด้านการเสริมสร้างสันติสุข
และความสามัคคี

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย 57180
โทรศัพท์ 053 - 786-368 โทรสาร 053 - 786-368
- ☞ ประชากร 5,771 คน (ชาย 2,923 คน หญิง 2,848 คน)
- ☞ พื้นที่ 38.036 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)
- ☞ รายได้ 15,997,249.94 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 6,893,167.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอุทัย พวงค์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่พริก
2. นายจันทร์แก้ว เกิดแก้ว ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก
3. นายศักดิ์ชัย เบ็งคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก

สัดส่วนสมาชิกสภา

- จำนวน 25 คน
จำนวน 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลแม่พริกเป็นชาวไทยพื้นเมือง มีภาษาถิ่นหรือภาษาพูด คือ ภาษาคำพื้นเมือง สภาทางสังคมเป็นชนบท ระบบเครือญาติ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีวิถีในการดำเนินชีวิต ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมือนกัน ประชากรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 92.70 และมีที่ดินทำกินด้านการเกษตรเป็นของตัวเอง โดยปลูกพืชทางเศรษฐกิจ เช่น ปลูกข้าว ถั่วเหลือง ผักสด กาแฟ แดงโม มันฝรั่ง และซาโบบีเมียง เพราะมีแหล่งน้ำทางการเกษตรค่อนข้างสมบูรณ์จึงสามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก มีการบริหารงานโดยยึดหลักหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งถือเป็นหลักของการบริหารสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับหลักการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับประชาชนเพื่อมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี การใช้แนวทางตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา โดยอาศัยมิติทางศาสนาความเชื่อและศรัทธาในศาสนาที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ดั้งเดิม ความพอเพียง ครอบคลุมที่อบอุ่น สุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งเป็นกุศโลบายที่ใกล้ตัว นำมาใช้ได้ทันที สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันให้เกิดผลสำเร็จได้ และการใช้หลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเริ่มจากการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน ร่วมวางแผน กำหนดกิจกรรม ร่วมดำเนินงาน และร่วมติดตามประเมินผล ตลอดจนรับประโยชน์ร่วมกัน

สำหรับ โครงการหรือกิจกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก ได้แก่

โครงการธรรมะสัญจร

ด้วยสภาพของสังคมของตำบลแม่พริกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับได้ว่าเป็นตำบลที่มีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความรักความสามัคคีและมีความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาตำบลและอยู่ร่วมกันอย่างมีปกติสุขเสมอมา แต่ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคของการสื่อสารแบบไร้พรมแดน การบริโภควัตถุนิยม ตลอดจนปัญหาอื่นของความล้มเหลวในสังคมที่สืบเนื่อง และฝังลึกมาเป็นเวลายาวนานในความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเป็นอยู่ ฐานะของคนในชุมชนที่แตกต่างกัน ตลอดจนภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของประเทศที่กำลังเผชิญอยู่ เช่น ปัญหาความแตกแยกของคนในชาติ ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปัญหาโรคระบาด ตลอดจนโรคอุบัติใหม่ต่างๆ ล้วนมีผลกระทบในทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ประชาชนในตำบลแม่พริก

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสังคมที่เคยเป็นสังคมค่านิยมคุณธรรม มีจริยธรรมอย่างมั่นคงและยั่งยืน ให้กลายเป็นสังคมที่หลงใหลในวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ขาดความสามัคคี และห่างไกลคุณธรรม เป็นเหตุให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทลดลงและเกิดปัญหาทางสังคมสเด็กและเยาวชน ขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจ สิ่งเหล่านี้เป็นบริบททางสังคมที่ได้มาจากการพัฒนาทางวัตถุและความเจริญของเทคโนโลยี

แม้ว่าปัญหาดังกล่าวยังไม่ถึงระดับความรุนแรงหรือระดับสูงสุด หรือมีความถี่ของปัญหาเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากเท่าใดนัก อบต.แม่พริก จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขและเยียวยาอย่างเร่งด่วน โดยอาศัยมิติทางศาสนานำศีลธรรมกลับคืนสู่สังคมเพื่อปรับเปลี่ยนและสร้างค่านิยมคุณธรรมและจริยธรรมอันเป็นค่านิยมที่ดีงามของสังคมไทยในอดีตที่เกื้อกูลกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน สรรสร้างปฏิสัมพันธ์นำหลักธรรมและวิถีปฏิบัติทางศาสนาออกเผยแพร่สู่ประชาชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี ดังนั้น คณะสงฆ์ ประชาชนในตำบลแม่พริก และ อบต.แม่พริก จึงร่วมกันก่อเกิดโครงการ “**ธรรมะสัญจร**” โดยทำการปรับเปลี่ยนศาสนสถานให้เป็นศูนย์กลางสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ของชุมชน การนำธรรมะออกเผยแพร่สู่ประชาชนในพื้นที่

เพื่อนำความเชื่อและกุศโลบายทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวเชื่อมโยงบูรณาการกิจกรรม เข้ากับ ปัญหาเพื่อช่วยลดปัญหาต่างๆ ของชุมชนให้น้อยลง

การดำเนินงานโครงการ **“ธรรมะสัญจร”** มีการจัดเวทีประชาคมในระดับหมู่บ้าน และระดับ ตำบล โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะร่วมกัน เมื่อได้ผลสรุปของปัญหาจากการทำ ประชาคมแล้ว จึงได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมา โดยมีเจ้าคณะตำบลเป็นประธานคณะทำงาน ผู้นำสงฆ์ ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ เด็กเยาวชน กลุ่มพัฒนาสตรี และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมเป็นคณะทำงาน โดยมอบหมายให้คณะทำงานศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านอาจ แตกต่างกัน ร่วมกันกำหนดเนื้อหา จัดเตรียมคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้สอดคล้องกับปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้จริง โดยที่มหาวิทยาลัยหน้าที่กำหนดปฏิบัติในการดำเนินงาน หลังจากนั้น คณะทำงานทำการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมผ่านเสียงตามสายไปตามชุมชน เพื่อให้ชุมชนจัด เตรียมความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องขยายเสียงหรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นในการทำกิจกรรม โดยใช้สถานที่ตามความเหมาะสม เช่น วัด โรงเรียน อาคารอเนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน

ฉะนั้น ผลสำเร็จของโครงการ **“ธรรมะสัญจร”** จากการดำเนินโครงการมาเป็นเวลา 3 ปี สามารถประเมินได้จาก จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น และ สถิติข้อมูลของปัญหาในด้าน ต่าง ๆ ที่ลดน้อยลง เช่น ปัญหาด้านความรุนแรงของครอบครัว ปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุ ปัญหา ยาเสพติด ฯลฯ ตลอดจนการใช้ชีวิตของประชาชนที่มีความอยู่ดีมีสุขขึ้น

โครงการอนุรักษ์ประเพณีหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา

ความเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยทำให้เกิดพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการเคลื่อนย้ายของวัฒนธรรมและการแผ่ขยายของอิทธิพลของ วัฒนธรรมชาติต่างๆ โดยการซึมซับรับมาใช้โดยไม่รู้ตัว จึงส่งผลทำให้ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เลือนหายไป ประเพณีแห่เทียนพรรษาหรือการถวายเทียน พรรษาในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาก็เช่นเดียวกัน ในปัจจุบันได้มีการเพิ่มความสะดวกสบาย เมื่อถึง เทศกาลก็สามารถหาซื้อเทียนที่หล่อสำเร็จรูปตามท้องตลาดซึ่งมีหลากหลายขนาดหลากสีและ หลากลวดลายมีให้เลือกตามความต้องการหรือบ้างก็มีการถวายหลอดไฟฟ้าแด่พระสงฆ์ใช้ในการ จำพรรษา ดังนั้น เมื่อพฤติกรรมการทำบุญเปลี่ยนแปลงไปจึงส่งผลต่อวิถีทางของวัฒนธรรมดั้งเดิม ทำให้การหล่อเทียนพรรษาได้หดหายไป จนชนรุ่นหลังไม่ทราบถึงความสำคัญของการถวาย เทียนพรรษา

ดังนั้น ชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่พริก จึงเสนอโครงการอนุรักษ์ประเพณีหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษานี้ขึ้นมา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ รักษา ส่งเสริม ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่คู่ชุมชน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชนรุ่นหลัง ตลอดจนถือเอาวันเข้าพรรษาเป็นวันสำรวจพฤติกรรมของตนเอง ที่ได้ปฏิบัติผ่านมาเพื่อตั้งจิตอธิษฐานที่จะลด ละ เลิกสิ่งที่ไม่ดีต่างๆ เช่น ลด เลิกเหล้า อดบุหรี่ การพูดจาหยาบคาย ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน โดยให้วันนี้เป็นวันเริ่มต้นในการกระทำดี ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเพียงพอสำหรับความตั้งใจสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น อันมีอันส่งผลทำให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมเกิดความสุข สงบร่มเย็น

การดำเนินโครงการอนุรักษ์ประเพณีแห่เทียนพรรษา อบต.แม่พริก จัดเวทีประชาคมตำบลแม่พริกเพื่อร่วมรับฟัง ข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิด โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมร่วมกัน ร่วมปรึกษาเพื่อวางแผนการจัดทำกิจกรรม เมื่อได้ข้อสรุปจากการทำประชาคมแล้ว มีการตั้งคณะทำงาน โดยประกอบด้วยชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่พริกเป็นแกนนำ ผู้นำสงฆ์ ผู้นำชุมชน เด็กเยาวชน กลุ่มพัฒนาสตรี และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมเป็นคณะทำงาน มีการกำหนดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจากนำผู้ชุมชน ผู้นำกลุ่มต่างๆ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมความพร้อมและแบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำการประสานความร่วมมือกับ วัด โรงเรียน ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ในการจัดกิจกรรม

หลังจากนั้น จะทำการประชาสัมพันธ์โครงการเชิญชวนประชาชนร่วมกิจกรรม โดยให้ทุกหมู่บ้านและหน่วยงานที่เข้าร่วมจัดเตรียม วัสดุ อุปกรณ์ ซึ่ฟุ้งที่ใช้ในการหล่อเทียน แบบพิมพ์มาเอง ตลอดจนปัจจัย เครื่องไทยทานต่างๆ แล้วนำมารวมกัน ณ ลานพิธี เมื่อถึงวันพิธีนำเทียนมารวมหลอมให้ละลายและตักใส่แบบพิมพ์ของแต่ละหมู่บ้านให้ครบตามจำนวนที่จะทำถวาย ฝ่ายพระสงฆ์ก็จะเจริญพระพุทธมนต์ ประชาชน รับศีล ทั้งนี้ เมื่อเทียนแข็งตัวแล้ว แกะแบบพิมพ์และนำเทียนดังกล่าวมอบให้แก่หมู่บ้าน หน่วยงาน เพื่อนำไปตกแต่ง และจัดแห่ชบวนประกวดความสวยงามพร้อมทั้งการแสดงศิลปะของแต่ละหมู่บ้าน เมื่อชบวนแห่มารวมกัน ณ ลานพิธีเรียบร้อยแล้ว กล่าวคำถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ฯ และมีการลงชื่อพร้อมทั้งกล่าวคำปฏิญาณตนงดเหล้าเข้าพรรษา ลด ละ เลิก อบายมุขต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หลังจากนั้นจะทำการจับฉลากเพื่อให้ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านนำเทียนไปถวายตามวัดที่ตนจับฉลากได้ โดยไม่ให้ถวายวัดของหมู่บ้านตัวเอง

ผลสำเร็จของโครงการอนุรักษ์ประเพณีหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา คือการที่ประชาชนใน อบต.แม่พริกมีความรัก สามัคคีกัน ไม่มีความขัดแย้งในหมู่บ้าน ชุมชน ประชาชนสามารถละลด เลิก อบายมุขต่างๆ ได้ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกสืบทอดให้ดำรงคงอยู่ต่อไป

โครงการ 4 ธันวาสืบชะตาถวายพ่อหลวงบวงสรวง ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ด้วยความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ กลุ่มผู้สูงอายุตำบลแม่พริก ที่ได้ร่วมปรึกษาหารือกันในระดับ เพื่อจัดทำโครงการการปกป้องสถาบันสำคัญของชาติ และเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้หายจากอาการประชวรโดยเร็ว จึงได้นำประเพณีโบราณล้านนาซึ่งถือปฏิบัติกันต่อสืบมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ที่เรียกว่า **“การสืบชะตาหลวง”** ซึ่งพิธีการสืบชะตาหลวงดังกล่าว ชาวล้านนาโบราณเชื่อกันว่า เทวดาจะลงมาช่วยบำบัดเป่าสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง ช่วยเสริมบุญบารมีและต่อชะตาอายุให้ยืนยาว หมดทุกข์ หมดโศก โรคภัยต่างๆ หากใครได้ทำพิธีหรือร่วมประกอบทำพิธีนี้แล้ว จะช่วยให้มีความสุข ความเจริญ ปราศจากภัยทั้งปวง มีโชคลาภ และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง การที่จะทำให้พิธีสืบชะตาหลวงมีความศักดิ์สิทธิ์มากยิ่งขึ้น สถานที่ประกอบพิธีจะต้องเป็นที่มงคลหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ จึงจะทำให้มีอิทธิฤทธิ์เพิ่มเสริมบุญบารมีเป็นทวีคูณ และนอกจากนี้ยังเป็นการรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ทรงปกป้องบ้านเมือง ให้รอดพ้นจากภัยสงครามและกอบกู้เอกราชให้แก่ชนชาติไทยและเคยมาหยุดพักกองทัพ ณ บริเวณศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในปัจจุบัน ดังนั้น กลุ่มผู้สูงอายุตำบลแม่พริก จึงได้จัดทำเสนอโครงการ 4 ธันวาสืบชะตาถวายพ่อหลวงบวงสรวงศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช นี้ขึ้นมาเพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี ปกป้องเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นการรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

การดำเนินงาน อบต.แม่พริกได้จัดเวทีประชาคมร่วมกับประชาชนในตำบลแม่พริก เพื่อร่วมกันเสนอแนะ แนวทาง วิธีการ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน โดยร่วมกันปรึกษาเพื่อวางแผนการจัดทำกิจกรรม เมื่อได้ข้อสรุปจากการทำประชาคมแล้ว ได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา โดยมีชมรมผู้สูงอายุตำบลแม่พริกเป็นแกนนำ ผู้นำสงฆ์ ผู้นำชุมชน เด็กเยาวชน กลุ่มพัฒนาสตรี และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมเป็นคณะทำงาน มีการจัดประชุมร่วมรับฟังความเห็นจากผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มต่างๆ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมความพร้อม ประสานความร่วมมือกับ

วัด โรงเรียน ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ในการจัดกิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์โครงการเชิญชวน ประชาชนเข้าร่วมโครงการ

ในขั้นตอนแรกมีการฝึกปฏิบัติธรรมรูดขมูล จำนวน 2 คืน 3 วัน ของคณะสงฆ์และอุบาสก อุบาสิกาในตำบลแม่พริก และการเทศนาธรรม บรรยายธรรมะ ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ขั้นตอนที่สองจะเข้าสู่พิธีสืบชะตาหลวงแบบล้านนาโบราณ ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุมีหน้าที่จัดทำเครื่องสืบชะตาแบบตามวัฒนธรรมโบราณที่สืบต่อกันมา เช่น เครื่องสืบชะตาประกอบด้วย กระโจมไม้สามขา ท่อนแกลก เรียกว่าสะพานเงิน สะพานทอง อีกท่อนหนึ่งจะผูกติดด้วยไม้ค้ำท่อนเล็กๆ จำนวนพอประมาณแต่ลงท้ายด้วยเลข 9 เครื่องประกอบอื่นๆ ได้แก่ กระบอกน้ำ หน่อกล้วย อ้อย ลูกมะพร้าว หม้อเงิน หม้อทอง เทียนธูป เมียง บุหรี่ หมอกพุล ข้าวตอกดอกไม้รวมกันในดั่ง มีเทียนบูชาที่ปลุกเสกจากเกจิอาจารย์ และประกอบพิธีในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเสร็จพิธีกรรมแล้ว จะมีการร่วมลงนามถวายพระพรและจุดเทียนชัยถวายพระพรฯ การปล่อยโยคมลอย เฉลิมพระเกี้ยวริติ และขั้นตอนสุดท้าย จะทำการบวงสรวงพระบรมรูปองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ณ ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตามประเพณีโบราณที่สืบต่อกันมา

“ด้วยการบริหารงานอย่างครบถ้วนในทุกมิติ จึงทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก สามารถสร้างความสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดแก่ประชาชนในตำบลแม่พริกได้อย่างยั่งยืน ด้วยการนำความเชื่อ ความศรัทธาทางพระพุทธศาสนามาเป็นเครื่องมือ และยังเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมโยงบูรณาการความเชื่อ ความศรัทธาไปสู่โครงการและกิจกรรมต่างๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถวัดได้จากสถิติหรือข้อมูลปัญหาด้านสังคม ที่ลดน้อยลง เช่น ความรุนแรงทางในครอบครัว ปัญหาเด็กและสตรี การทอดทิ้งผู้สูงอายุ ปัญหา ยาเสพติด และไม่มีความแตกแยกทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของตำบลแม่พริก ทำให้คนตำบลแม่พริกอยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุขและความสมานฉันท์”

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2556

ประเภทที่ 3
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
รัฐ เอกชน และประชาสังคม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000
โทรศัพท์ 038-398-028 โทรสาร 038-398-036
- ☞ ประชากร 1,364,002 คน (ชาย 668,744 คน หญิง 695,258 คน)
- ☞ พื้นที่ 4,363 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 11 อำเภอ)
- ☞ รายได้ 2,372,216,753.32 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 222,376,217.60 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวิทยา คุณปลื้ม	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
2. นายสุภาพ อินทร์รักษา	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
3. นายชุมพล ชิตวิเศษ	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย	จำนวน	35 คน
หญิง	จำนวน	1 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เมืองแห่งชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวทางทะเลอันดามันอันดับต้นของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ 11 อำเภอ มีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ทั้งที่ราบชายฝั่ง ภูเขาที่สูงชัน ไปจนถึงเกาะน้อยใหญ่อีกกว่า 46 เกาะ หากแต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีมีความสามารถในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยยึดวิสัยทัศน์การบริหารงาน **“องค์กรหลักในการประสานความร่วมมือภาคีทุกภาคส่วนสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวครบวงจร ที่ได้มาตรฐานสากลและพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา กีฬา สุขภาพ สิ่งแวดล้อม แบบบูรณาการโดยท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”** ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานในสองมิติหลัก คือ การทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ผู้ประสาน ผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นผู้ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนเครือข่ายต่างๆ ในทุกๆ ด้าน โดยเครือข่ายต่างๆ จะทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ภายใต้หลักการค้นหาตนเอง สร้างจุดยืน และมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีอิสระในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองชลบุรีร่วมกันอย่างเข้มแข็ง สมดุล ยั่งยืน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้แก่

เครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยว

ด้วยจังหวัดชลบุรี เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวชายทะเลตะวันออกที่มีความสวยงาม และมีชื่อเสียง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางเข้าไปค้นหาความรื่นรมย์แห่งความสวยงามได้ทุกฤดูกาล ทำให้รายได้หลักของชลบุรีมาจากภาคบริการและการท่องเที่ยว แต่ทว่าในมุมมองของนักท่องเที่ยวนั้น ชลบุรีมีทั้งภาพลักษณ์ในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจึงคำนึงถึงศักยภาพความโดดเด่นในเชิงพื้นที่ และความพยายามในสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ลดภาพลักษณ์ด้านลบให้น้อยลง จึงเริ่มดำเนินการหารือร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่จัดตั้งเป็นเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เมืองพัทยา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานพัทยา หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมโรงแรมไทยภาคตะวันออก สมาคมผู้บริหารสนามกอล์ฟภาคตะวันออก สมาคมนักบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวเมืองพัทยา สมาคมผู้บริหารงานอาหารและเครื่องดื่มภาคตะวันออกแห่งประเทศไทย ชมรมแหล่งท่องเที่ยวชลบุรี และชมรมโรงแรมเมืองพัทยา จัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดไปสู่เวทีระดับประเทศและระดับโลก รวมถึงการสร้างกระแสและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเดิมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำ และเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

การดำเนินงานอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่าย เน้นการทำงานในลักษณะร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ พร้อมเรียนรู้ไปพร้อมกัน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในประเทศและต่างประเทศขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือน โดยคณะกรรมการฯ มีหน้าที่ในการกำหนดรูปแบบกิจกรรม เสนอแนะข้อมูล ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ จนนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติ และการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด ตลอดจนการพัฒนาต่อยอดโครงการอย่างยั่งยืน ทั้งนี้แต่ละเครือข่ายจะแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ผ่านการประชุมร่วมกันก่อนดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีทำหน้าที่ในการประสานหน่วยงาน และเชิญผู้แทนจากทุกภาคส่วนประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมกิจกรรมการตลาดด้านการท่องเที่ยวประจำปี และเตรียมจัดตั้งงบประมาณ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัทยา จะทำหน้าที่รับผิดชอบสมาชิกในการร่วมแสดงสินค้าในงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ พร้อมติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เป็นพันธมิตรทั้งในและต่างประเทศเพื่อร่วมออกแบบคูหา สื่อประชาสัมพันธ์ และ

การตรวจรับงานจ้าง สำหรับเมืองพัทยา ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานภาครัฐ เอกชน สื่อมวลชนในพื้นที่ และภาคีภาคเอกชนซึ่งประกอบด้วยสมาคม ชมรมต่างๆ ทำหน้าที่ในการประสานงานกับสมาชิกในชมรม รวบรวมรายชื่อสมาชิก แจงให้กับททท.สำนักงานพัทยา โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีได้เชิญตัวแทนจากสมาคม ชมรมต่างๆ ร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง การออกแบบพื้นที่ดูหา สื่อประชาสัมพันธ์ และการตรวจรับงานจ้างด้วย

ผลจากการดำเนินงานในรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรี ที่ทุกภาคส่วนร่วมกันผนึกกำลัง จึงส่งผลให้จังหวัดชลบุรีสามารถเข้าร่วมงานแสดงสินค้าทางการท่องเที่ยวที่เป็นที่มีชื่อเสียงอันดับต้นๆ ของประเทศไทย และระดับโลกได้อีกด้วย อาทิ

- **งาน IBT Berlin (International Tourism Borse)** เป็นงานมหกรรมแสดงสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในโลก จัดขึ้นที่ Messe Belin กรุงเบอร์ลิน ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นงานที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชนเข้าร่วม และมีโอกาสได้พบปะ เจรจาธุรกิจการค้ากับประเทศอื่นๆ เพื่อเผยแพร่สินค้าทางการท่องเที่ยวของตนให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความตื่นตัว กระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศให้ดีขึ้น
- **งานไทยเที่ยวไทย ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์** เป็นงานเสนอสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในราคาดพิเศษ ที่จัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีเป็นเจ้าภาพในการติดต่อประสานขอเช่าซื้อพื้นที่จากผู้จัดงาน ขนาด 270 ตร.ม. พร้อมกระจายให้กับสมาคมชมรมต่างๆ ที่เป็นเข้าร่วมเครือข่าย และแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 พื้นที่ส่วนกลางสำหรับประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างสีสัน กระตุ้นและดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว และ ส่วนที่ 2 พื้นที่สำหรับผู้ประกอบการ (สมาชิกของสมาคมการท่องเที่ยว) ซึ่งจะทำหน้าที่ในการผู้ประสานภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ชมรมการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี ให้เข้าร่วมโครงการ และจัดกิจกรรมนำเสนอแพ็คเกจท่องเที่ยวภายในพื้นที่ ผลจากการดำเนินโครงการมีผู้สนใจเข้าร่วมงานและซื้อแพ็คเกจท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก สร้างรายได้ให้กับจังหวัดมากกว่า 22 ล้านบาท

จากการดำเนินกิจกรรมทั้งสองข้างต้นภายใต้ความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่ายที่ร่วมกันผลักดันให้เกิดกิจกรรมที่สร้างเม็ดเงินเข้าจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดมากขึ้นถึง 7 แสนคน สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดชลบุรีรวมกว่า 100 ล้านบาท ซึ่งในอนาคตองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเครือข่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี จะร่วมกันจัดทำ website ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีในภาพรวมเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวได้ใช้ช่องทางในการ ติดต่อสื่อสารสืบค้นข้อมูล สั่งจอง package ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และต่อ ยอดไปสู่อี social network ต่างๆ ต่อไป

เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ โรงเรียนพหลุดาหลวงวิทยา

เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ฯ เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2529 จากการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์จากแหล่งเรียนรู้ทางทะเลในท้องถิ่นโดยมีเป้าหมายเพื่อ “จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา ภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่น เป็นผู้นำการพัฒนา พร้อมทั้งจะเติบโตเป็นพลเมืองที่มีค่าของประเทศ” จนพัฒนาเป็นกิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ทางทะเล นำกลุ่มนักเรียนศึกษาสิ่งแวดล้อมในแนวปะการังและชายฝั่ง เก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติทางทะเลเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น จนกระทั่งเมื่อปี 2547 มีการจัดตั้งมูลนิธิกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ฯ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากบริษัทวินิไทย จำกัด และเงินบริจาคจากหน่วยงานที่เดินทางมาขอศึกษาดูงาน การจัดตั้งมูลนิธิมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลอย่างต่อเนื่อง การต่อยอดโครงการที่ของนักเรียนได้ดำเนินการไว้ การจัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ทางทะเลให้กับนักเรียนทั่วประเทศ การแก้ปัญหา พื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางทะเล ต่อมาในปี 2550 โรงเรียนพหลุดาหลวงวิทยาคมได้โอนเข้าสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ดังนั้นเพื่อให้โครงการได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จึงหารือร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย บริษัทวินิไทยจำกัด มหาชน ตัวแทนจากโรงเรียนพหลุดาหลวงวิทยา จากองค์การบริหารส่วนตำบลสี่มวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจังหวัดจันทบุรี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสานร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการสนับสนุน ส่งเสริมทางวิชาการ งบประมาณ การบริหารจัดการ และการพัฒนากำลังคนเพื่อขยายโครงการ

ดังนี้

การดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายในการประสานงานและร่วมกันสนับสนุนในด้านต่างๆ

- **ด้านวิชาการ** มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยาคม กับคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อสร้างเครือข่ายทางด้านวิชาการ มีบุคลากรที่คอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การมอบทุนการศึกษาและอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ (ห้องทดลอง) นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำหลักสูตรวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น ด้วยความร่วมมือของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนด้วย
- **ด้านงบประมาณ** ได้รับการสนับสนุนจากกองการศึกษาฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มูลนิธิกิจกรรมวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ กองทุนวิทยาศาสตร์ทางทะเลโรงเรียนพลุดาหลวงร่วมกันจัดหาและอนุมัติงบประมาณสำหรับครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ พัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีความปลอดภัยและจัดจ้างเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งเรียนรู้
- **ด้านบริหารจัดการ** องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) องค์การบริหารส่วนตำบลแสมสารวัดช่องแสมสาร ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การเข้าศึกษาดูงาน แก่สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาดูงานในจังหวัดชลบุรี จนพื้นที่ทางทะเลแห่งนี้กลายเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีหน่วยงาน บุคลากร นักเรียนนักศึกษา จำนวนมากขอเข้าศึกษาดูงาน
- **ด้านกำลังคนและการขยายโครงการฟื้นฟูทางทะเล** จากการประสานความร่วมมือของเครือข่ายต่างๆ อันประกอบด้วยมูลนิธิกิจกรรมวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ อุบลภัทโดย บริษัทวินิไทย จำกัด มหาชน กลุ่มอนุรักษ์เกาะเสม็ด ระยอง เกาะกูด เกาะหวาย ตราด เกาะขาม ชลบุรี เกาะล้าน ชลบุรี เกาะทะเลคู่ ประจวบคีรีขันธ์ เกาะนมสาว จันทบุรี กลุ่มบริษัทเอกชนที่ทำโครงการด้านสิ่งแวดล้อม นักเรียนชุมนุม

วิทยาศาสตร์ทางทะเล โดยมีหน้าที่ในการช่วยจัดจ้างเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญพื้นฟูแนวปะการัง ร่วมกันทำโครงการฟื้นฟูชายฝั่งทะเล โดยโครงการที่ได้ดำเนินการสำเร็จเป็นรูปธรรม ได้แก่ โครงการ “ปลูกปะการัง ๘๐,๐๐๐ กิ่งที่เริ่มต้นเพื่อล้านเกล้า” ถวายในหลวง โครงการฟื้นฟูแนวปะการังและชายฝั่ง

กล่าวได้ว่า เครือข่ายการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ ผนึกกำลังกันด้วยความมุ่งมั่น ร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายก่อให้เกิดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลและการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง และเตรียมต่อยอดโครงการด้วยการจัดทำเอกสารชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่เดินทางมาศึกษาดูงาน เพื่อเผยแพร่แก่องค์กรต่างๆ โครงการมัตคุดเทคท์ทางทะเล เว็บไซต์โครงการฯ เป็นภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่สู่ประชาคมอาเซียน โครงการพัฒนาห้องพิพิธภัณฑ์ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทางทะเลและชายฝั่ง และการขยายความร่วมมือไปสู่การบริหารจัดการในระดับพื้นที่ 5 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และประจวบคีรีขันธ์ ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุน เครือข่ายทั้งในด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ วิชาการการบริหารจัดการ งบประมาณ และบุคลากร พร้อมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์และวางแนวทางการพัฒนา ดังนี้ “เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ถึงพร้อมกิจกรรมอนุรักษ์ทางทะเล สร้างเสน่ห์ให้องค์กรฯ เตรียมการเรียนการสอนสู่ประชาคมอาเซียน”

เครือข่ายมหกรรมป่าตะวันออก องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ผืนป่ารอยต่อซึ่งมีอาณาเขต ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และชลบุรี เนื้อที่รวม 1.2 ล้านไร่ เป็นป่าดิบกลุ่มต่ำผืนสุดท้ายของประเทศ ที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพมาก และมีเนื้อที่มากที่สุดในประเทศ จึงยังเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์นานาชนิดที่หาได้ยาก อีกทั้งยังเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญต่อการพัฒนาภูมิภาคนี้ เช่น แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำปราจีน แม่น้ำประแสร์ คลองโตนดและแม่น้ำจันทบุรี ซึ่งแม่น้ำดังกล่าวเปรียบเสมือนสายโลหิตที่หล่อเลี้ยงสิ่งมีชีวิตและชุมชนในภาคตะวันออกของไทย นอกจากนี้ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ยังเป็นพื้นที่อนุรักษ์สำคัญที่ประกอบด้วยพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าถึง 5 แห่ง ได้แก่ 1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน 2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว 3) อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ 4) อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง และ 5) อุทยานแห่งชาติเขา 15 ชั้น

ความอุดมสมบูรณ์เหล่านี้ค่อยๆ แปรเปลี่ยนไปไปเมื่อมีผู้คนมาตั้งถิ่นฐานอยู่โดยรอบปารอยต่อ 5 จังหวัด มีความต้องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จึงเริ่มส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำทรัพยากรต่างๆ เริ่มเสื่อมโทรมจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2539 เกิดการรวมตัวและจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากภาคประชาชนที่รวมตัวกันเพื่อร่วมกันพิทักษ์ฟื้นฟูผืนป่าโดยรอบ ด้วยแนวคิดรูปแบบที่เรียกว่า **“ป่าชุมชน”** กล่าวคือ ทุกคนมีส่วนในการเฝ้าระวังและอนุรักษ์ป่าร่วมกัน จากการรวมตัวกันขององค์กรชุมชนจึงมีการจัดตั้งเป็น **“เครือข่ายป่าชุมชนรอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออก”** ในปี 2550 เพื่อประสานงาน แลกเปลี่ยน และถ่ายทอดแนวคิดการทำงานโดยมีตัวแทนจากองค์กรชุมชนในพื้นที่เข้าร่วมเป็น **“คณะกรรมการเครือข่ายป่าชุมชนรอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออก”** และปัจจุบันเครือข่ายป่าชุมชนฯ ได้ขยายพื้นที่ทำงานจนกระทั่งมีสมาชิกเครือข่ายเกิดขึ้นครอบคลุมใน 5 จังหวัด แบ่งออกเป็นจำนวน 9 โซนพื้นที่ ได้แก่ เครือข่ายป่าชุมชนตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต เครือข่ายป่าชุมชนตำบล คลองตะเกรา เครือข่ายป่าชุมชนตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายป่าชุมชนพื้นที่เขาฉกรรจ์ - โนนสาวเอ้ จังหวัดสระแก้ว เครือข่ายป่าชุมชนตำบลพลวงทอง เครือข่ายป่าชุมชนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เครือข่ายป่าชุมชนตำบลเขาน้อย อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง และเครือข่ายป่าชุมชนตำบลลพวา - ชุนช้อง อำเภอแก่งหางแมว

เครือข่ายป่าชุมชนรอยต่อ 5 จังหวัด จึงร่วมกันดำเนินกิจกรรม **“มหกรรมป่าตะวันออก”** โดยจัดงานแบบสัญจร หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจนกว่าจะครบทั้ง 5 จังหวัดรอยต่อ ซึ่งจะมีการประชุมร่วมเพื่อระดมความรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เครือข่ายได้ทราบโดยทั่วกัน รวมถึงเป็นการผนึกกำลังในการจัดกิจกรรม ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่บูรณาการร่วมกัน กองทุนป่าชุมชน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) บริษัท ปตท. จำกัด บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) กองทัพบก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันการศึกษาต่างๆ โดยในกิจกรรมประกอบด้วยการจัดเวทีประชุมเชิงวิชาการ สัญจรแลกเปลี่ยนพื้นที่เครือข่ายในแต่ละชุมชน การแสดงผลงานนิทรรศการต่างๆ การผลักดันนโยบายป่าชุมชนร่วมกับเครือข่ายอื่น การประสานเพื่อจัดตั้งกองทุนป่าชุมชนเครือข่ายรอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออก มีการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างส่วนราชการต่างๆ

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชุมชนแบบบูรณาการให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการปลูกป่า ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เยาวชนประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมในการช่วยกันรักษา ใฝ่ระวังป่าชุมชนร่วมกัน และร่วมปรึกษาหารือถึงแนวทางการแก้ไขในการขยายเครือข่ายไปสู่ชุมชนเมือง โดยองค์ประกอบของเครือข่าย แสดงให้เห็นในแผนภูมิด้านล่าง

ผลจากการดำเนินการร่วมกันของเครือข่ายป่าชุมชนรอยต่อ 5 จังหวัดนั้น ก่อให้เกิดการขยายเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ถึง 27 ชุมชน ในส่วนของจังหวัดชลบุรี ประชาชนในเขตพื้นที่ป่าชุมชน รอยต่อ 5 จังหวัดร่วมกันดูแลอนุรักษ์ ดูแลผืนป่าในเขตพื้นที่ของตน โดยเครือข่ายฯ มีแนวโน้มที่จะจัดตั้งเป็นสมาคมป่าชุมชนรอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออกเพื่อร่วมกันบริหารจัดการป่าชุมชนให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น ประสานงานและนำเสนอแผนการบริหารจัดการป่าชุมชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าชุมชน ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ร่วมกันรักษาผืนป่าดิบชื้นสุดท้ายของประเทศให้คงอยู่สืบไป

เครือข่ายไตรภาคีทางการศึกษา

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารจัดการด้านการศึกษา และให้ความสำคัญกับภาษาที่สามคือ ภาษาจีน เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วโลก อีกทั้งยังคำนึงถึงความสำคัญต่อการขยายความร่วมมือทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ แต่ทว่าจำเป็นต้องอาศัยภาคีเครือข่ายต่างๆ เข้ามาร่วมในการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนในจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จึงร่วมกับเครือข่ายด้านการศึกษาจัดตั้งเครือข่ายไตรภาคีทางการศึกษาขึ้น ซึ่งประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยยูนิฟิเคชัน และ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การประถมศึกษา เขต 1 เขต 2 เขต 3 เขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 18 (จังหวัดชลบุรี -จังหวัดระยอง) โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และโรงเรียนในเขตจังหวัดชลบุรี โดยมุ่งเน้นบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องด้านการบริหารการศึกษา และจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การดำเนินการในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือไตรภาคีทางการศึกษา ผ่านพิธีลงนามความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา และ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ประเทศจีน พร้อมทั้งจัดเวทีการประชุมเจรจาความร่วมมืออย่างเป็นทางการ เชิญคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัด เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมหารือ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ด้วย ทั้งนี้การลงนาม MOU นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำแผนการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาจีนได้เข้าไปสอนภาษาจีนในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้เป็นหนึ่งในรายวิชาเพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับโรงเรียนที่ร่วมเป็นเครือข่ายทางการศึกษาด้วย ทั้งนี้เครือข่ายไตรภาคีทางการศึกษา มีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน กล่าวคือ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีหน้าที่ในการเสนอโครงการอนุมัติงบประมาณ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อำนาจความสะดวกพร้อมจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับนักศึกษา จัดทำแผนการสอนและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นิเทศการสอนและปฐมนิเทศ ตรวจสอบติดตาม

ความคืบหน้า สอบถามปัญหาพร้อมกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนักศึกษาๆ สำหรับมหาวิทยาลัยบูรพา มีหน้าที่ในการประสานงานกับมหาวิทยาลัยยูนิอัน และมหาวิทยาลัยตำรวจ ในเรื่องจำนวนนักศึกษา จำนวนวันมาและกลับของนักศึกษาจีน จัดปฐมนิเทศการสอนให้กับนักศึกษา อำนวยความสะดวกในด้านการสื่อสารของเครือข่าย และเครือข่ายมหาวิทยาลัยยูนิอัน มหาวิทยาลัยตำรวจ ทำหน้าที่ประสานงานเรื่องจำนวนนักศึกษาที่จะเข้ามาสอนในประเทศไทย และประสานงานกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการดำเนินโครงการร่วมกับเครือข่ายทุกเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดทำแผนเพื่อให้นักศึกษาจีน ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยเข้าไปสอนภาษาจีนในโรงเรียน โดยจะมีการจัดงานวันวิชาการ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมในโรงเรียน หรือมีการประกวดการกล่าวสุนทรพจน์ภาษาจีน แข่งขันกันระหว่างโรงเรียน กระทั่งนำไปสู่การแข่งขันระดับประเทศ ซึ่งจากปีการศึกษาที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2555 นักเรียนจากโรงเรียนท่าข้ามพิทยาคม โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี สามารถแข่งขันและได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 2 ของประเทศ (ภาคตะวันออก) ซึ่งในอนาคตมีโรงเรียนในจังหวัดชลบุรีอีกหลายแห่ง ที่จะจัดให้มีการสอนภาษาจีนให้กับผู้ปกครองของนักเรียน และประชาชนที่สนใจ โดยให้นักศึกษาจีนสอนในเวลาหลังเลิกเรียน สัปดาห์ละ 2 วันๆ ละ 2 ชั่วโมง หรือเปิดสอนให้ในวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละ 2 ชั่วโมงโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย นับว่าเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ปกครอง ประชาชน ที่จะได้นำประโยชน์จากการเรียนภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ ความเข้าใจซึ่งกันและกันในความแตกต่างหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลพื้นฐาน

- สถานที่ตั้ง ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000
 โทรศัพท์ 053-611-385 โทรสาร 053-611-508
- ประชากร 244,356 คน (ชาย 125,162 คน หญิง 119,194 คน)
- พื้นที่ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- รายได้ 147,130,076.04 บาท
 (ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินย่ำขาดจากเงินสะสม)
- เงินอุดหนุน 67,831,687 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอัครเดช วันไชยธนวงศ์ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นายบุญสม ชูสวรรค์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นายเทิดเกียรติ สุกใส ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 21 คน
 หญิง จำนวน 3 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มุ่งสู่เป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ 1) **ชีวิตที่มีคุณภาพ สุขภาพที่แข็งแรง และมีความสุขอย่างยั่งยืน** โดยมุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 2) **ก้าวข้ามความยากจน** โดยมุ่งเพิ่มรายได้และขยายโอกาสด้วยระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ครบครัน 3) **แม่ฮ่องสอนเต็มไปด้วยพลเมือง** โดยการสร้างสังคมอุดมสุข ซึ่ง อบจ. แม่ฮ่องสอนคาดหวังว่า การบรรลุเป้าหมายทั้งสามประการนี้จะนำมาซึ่ง รอยยิ้ม ความสดใส เสียงหัวเราะ และความสุขของชาวแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตาม อบจ. แม่ฮ่องสอนตระหนักดีถึงข้อจำกัดที่มีอยู่อย่างหลากหลายในพื้นที่ ทั้งทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม งบประมาณ และกำลังคน จึงผนึกกำลังเครือข่ายในพื้นที่เพื่อก้าวข้ามข้อจำกัดต่างๆ เหล่านั้นและมุ่งสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้การทำงานในลักษณะเครือข่ายของ อบจ. แม่ฮ่องสอน แสดงให้เห็นตั้งแต่ในระดับนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่น ที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน มิใช่การทำงานเพียงลำพังโดยผู้บริหารท้องถิ่น หรือพูดง่าย ๆ ว่า **“Not One Man Show”** ประกอบกับในระดับปฏิบัติ ยังปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรรองรับการทำงานในลักษณะเครือข่าย ดังสโลแกนที่ว่า **“Smart องค์กร”** โดยให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นกลไกในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งได้วางกลยุทธ์ในการทำงานแบบเครือข่ายไว้ 6 ประการ ดังนี้

Notification	แจ้งนโยบายสู่การปฏิบัติ
Efficiency	ระบบงานมีประสิทธิภาพ
Teamwork	ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
Wonderful	บริการสาธารณะที่เป็นเลิศ

- Opportunity เปิดโอกาสการมีส่วนร่วม
- Right บริหารตามหลักธรรมาภิบาล
- Knowledge เพิ่มสมรรถนะบุคลากร

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

เครือข่ายการจัดการดิน น้ำ ป่า และคน: โครงการชื้อบัญญัติตำบลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีทรัพยากรป่าไม้อุดมสมบูรณ์ คนในพื้นที่ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการพึ่งพาป่าไม้มาโดยตลอด ต่อมาเมื่อรัฐบาลประกาศบังคับใช้กฎหมายป่าไม้หลายฉบับ ส่งผลให้คนในพื้นที่ไม่มีสิทธิในที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของตน กลายเป็นผู้อยู่อาศัยในเขตป่าไม้อย่างผิดกฎหมาย หรือเป็นผู้บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐและการถูกจับดำเนินคดี ที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้อย่างชัดเจน ภาคประชาชนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงรวมตัวกันจัดตั้งเครือข่ายลุ่มน้ำต่างๆ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และป่า โดยทำการกำหนดกฎกติกาหมู่บ้าน/ชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ทั้งนี้เครือข่ายภาคประชาชนได้ร่วมมือกับสมาคมพื้นฟูลุ่มน้ำสาละวินจังหวัดแม่ฮ่องสอนและองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เรื่อยมา และเพื่อเป็นการเพิ่มอำนาจในการต่อรองของชุมชนสำหรับการแก้ไขปัญหาที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และทำให้ทุกฝ่ายตกลงยอมรับร่วมกัน จึงได้มีการจัดทำข้อบัญญัติตำบลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนและสมาคมพื้นฟูลุ่มน้ำสาละวินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนการออกข้อบัญญัติ ทั้งหน่วยงานที่ช่วยให้ความรู้ด้านกฎหมาย (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), หน่วยงานด้านการศึกษา (วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน), หน่วยงานผู้สนับสนุนข้อมูล งบประมาณ และบุคลากร (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ภาคเหนือ) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ) สถาบันพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลแม่อ้อ), ภาคประชาสังคมที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจกับชุมชน (สำนักจรณรงค์และสื่อสารสาธารณะเพื่อสังคม) และองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 14 แห่ง ที่มีความพร้อมดำเนินการในพื้นที่ จากนั้นจึงเริ่มกระบวนการทำงานตามลำดับ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดเวทีสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กำนัน ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการจัดทำข้อบัญญัติ โดยมีวิทยากรจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้มีประสบการณ์ในการจัดทำข้อบัญญัติจากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ) และสถาบันพัฒนาท้องถิ่น จากนั้นทำการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดการออกข้อบัญญัติตำบลเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. องค์การบริหารส่วนตำบล 14 แห่ง จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้นำชุมชนในพื้นที่ โดยมีวิทยากรจากสถาบันพัฒนาท้องถิ่นและสมาคมพื้นฟูลุ่มน้ำสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากนั้นทำการแต่งตั้งคณะทำงานในระดับตำบล
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำข้อมูลในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) โดยมีวิทยากรจากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ) และสถาบันพัฒนาท้องถิ่น
4. องค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกับวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลที่ดินในพื้นที่ ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ป่าไม้ เจ้าหน้าที่อุทยาน ฯลฯ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในระบบ GIS และจัดพิมพ์แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ 1 : 4000 ซึ่งได้รับข้อมูลจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ภาคเหนือ) จากนั้นดำเนินการตรวจสอบข้อมูลร่วมกัน
5. ผู้นำชุมชนระดับหมู่บ้านจัดประชุมประชาคมเพื่อทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบของหมู่บ้านในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านได้จัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านไว้เรียบร้อยแล้ว
6. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำร่างข้อบัญญัติ และจัดประชุมประชาคมเพื่อรับรองร่างข้อบัญญัติ ก่อนนำเสนอข้อบัญญัติต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายอำเภอเพื่อลงนามประกาศใช้ โดยมีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยสนับสนุนในกรณีเกิดข้อขัดข้องด้านกฎหมาย

จากการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าผามุ่ม ที่สามารถประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยผังชุมชน เพื่อการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบล อีก 3 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปูลิง และองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า สามารถจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประกอบกับในพื้นที่อื่นๆ ได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและดำเนินการขับเคลื่อนต่อไป

เครือข่ายต้นกล้า อบจ. โตะไปไม่โกง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญประการหนึ่งคือ “แม่ฮ่องสอนเต็มไปด้วยพลเมือง” จึงมุ่งเน้นการสร้างและปลูกฝังความเป็นพลเมืองในกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งในเรื่องการมีคุณธรรม จริยธรรม การยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย การปฏิบัติตามกฎหมาย การเคารพกฎกติกา และการถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยริเริ่มก่อตั้งเครือข่ายเยาวชนที่เรียกว่า “ต้นกล้า อบจ. โตะไปไม่โกง”

เครือข่ายเยาวชน “ต้นกล้า อบจ. โตะไปไม่โกง” มีสมาชิกประกอบด้วย 13 เครือข่ายย่อย จาก 13 โรงเรียนในพื้นที่ 7 อำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน แต่ละเครือข่ายย่อยมีสมาชิกจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ทำหน้าที่เป็นประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรณูญิก และสมาชิกของเครือข่าย ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายเยาวชนด้วยการให้ความรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมือง ความเป็นผู้นำ การมีคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย การเคารพกฎกติกา และการยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เครือข่ายเยาวชนคิดริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในโรงเรียนและชุมชนของตน ซึ่งกิจกรรมที่เครือข่ายเยาวชนได้ดำเนินการจริงในพื้นที่สามารถยกตัวอย่าง เช่น การรณรงค์ลดควันพิษจากไฟฟ้า การจัดทำคอกปุ๋ยหมัก การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง การจัดนิทรรศการ AEC กับภาวะโลกร้อน ฯลฯ นอกจากนี้หน้าที่ที่สำคัญของเครือข่ายเยาวชน “ต้นกล้า อบจ. โตะไปไม่โกง” คือ การเป็นกระบอกเสียงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและชี้แจงภารกิจอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้แก่กลุ่มเด็กเยาวชนและประชาชน

ในพื้นที่ของตน รวมทั้งเป็นตัวแทนของภาคประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วย

การดำเนินงานของแต่ละเครือข่ายเยาวชนได้รับการติดตามและประเมินผลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบกับมีการจัดประชุมพบปะประจำปีของเครือข่ายเยาวชน ทุกแห่ง อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของแต่ละเครือข่ายเยาวชนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังได้รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรม/โครงการของแต่ละเครือข่ายเยาวชนในจุลสารต้นกล้า อบจ.โตไปไม่โกง ขณะที่เครือข่ายเยาวชนก็ได้เผยแพร่กิจกรรมการดำเนินงานของตนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ คือ Facebook อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการแก่ประชาชนทั่วไปและเชิญชวนเด็กรุ่นใหม่ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย โดยในแต่ละปีแต่ละเครือข่ายเยาวชนจะทำการสรรหาสมาชิกรุ่นใหม่ อันเป็นการสืบทอดเครือข่ายเยาวชนให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

เครือข่ายเยาวชน “ต้นกล้า อบจ. โตไปไม่โกง” ได้กลายเป็นเยาวชนต้นแบบในการเป็นพลเมืองที่ดี และเป็นเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ช่วยสร้างพลเมืองให้แก่จังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อไป

เครือข่ายสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และการจัดการตนเอง: หมู่บ้านก่อการดี

เพื่อให้แม่ฮ่องสอนเป็นสังคมอุดมสุขที่เต็มไปด้วยพลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงมุ่งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และการจัดการตนเอง โดยประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อผนึกกำลังกันเป็น “เครือข่ายสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และจัดการตนเอง” ซึ่งสมาชิกเครือข่ายแบ่งออกเป็นระดับจังหวัดและอำเภอโดยมีบทบาทที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

เครือข่ายระดับจังหวัด ประกอบด้วย 2 คณะทำงานคือ 1) ที่ปรึกษา ได้แก่ ปลัดจังหวัดแม่ฮ่องสอน ป้องกันจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน และวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2) คณะกรรมการอำนวยการ ได้แก่ ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และนายอำเภอทุกอำเภอ

เครือข่ายระดับอำเภอ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาและตัดสินรางวัล โดยมี คณะกรรมการของทุกอำเภอ อำเภอละ 12 คน ประกอบด้วย ตัวแทนกำนันจากทุกอำเภอ ตัวแทน ผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอ ตัวแทนนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต พื้นที่อำเภอ เจ้าคณะอำเภอ ผู้นำศาสนาอื่นๆในเขตพื้นที่อำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ พัฒนาการอำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาครอบครัวและศึกษาตามอัธยาศัยประจำอำเภอ ประชาชนชาวบ้าน หรือผู้ทรงคุณวุฒิในเขตพื้นที่อำเภอ ตัวแทนประธานสภาเทศบาลหรือประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอ ตัวแทนปลัดเทศบาลหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอ และตัวแทนเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่

กิจกรรมที่โดดเด่นของเครือข่ายสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และจัดการตนเองคือ การจัด ประกวดหมู่บ้านก่อดารตี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อกระตุ้นให้หมู่บ้าน/ชุมชนในจังหวัด แม่ฮ่องสอนบริหารจัดการชุมชนของตนให้มีความเข้มแข็งหรือสามารถพึ่งตนเองได้โดยบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นการพิจารณาตัดสินรางวัลหมู่บ้านก่อดารตีจึงใช้หลักเกณฑ์การ ประเมินตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ชุมชนยึดหลักนิติธรรม 2) ชุมชน ยึดหลักคุณธรรม 3) ชุมชนยึดหลักความโปร่งใส 4) ชุมชนยึดหลักการมีส่วนร่วม 5) ชุมชนยึด หลักความรับผิดชอบ 6) ชุมชนยึดหลักความคุ้มค่า

ในปีที่ผ่านมามีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับรางวัลหมู่บ้านก่อดารตีมากถึง 286 หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งรางวัลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับดีเลิศ จำนวน 47 หมู่บ้าน ระดับดีเด่น จำนวน 85 หมู่บ้าน และระดับดี จำนวน 154 หมู่บ้าน ทั้งนี้หมู่บ้าน/ชุมชนได้เรียนรู้การบริหารจัดการหมู่บ้าน/ ชุมชนให้เข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล คนในชุมชนมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน ชุมชน มีความเข้มแข็งหรือสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น และบางหมู่บ้าน/ชุมชนได้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการบริหารจัดการหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดี เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชนอื่นได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ร่วมกัน ขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ฐานข้อมูลชุมชนเพื่อต่อยอดการพัฒนา ในด้านอื่นๆ และได้จุดประกายความคิดให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหาร จัดการหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้มแข็งโดยอาศัยหลักธรรมาภิบาล อันเป็นการขยายฐานกลุ่มเป้าหมายให้ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด

เครือข่ายรวมพลังสร้างสุขภาพ เติม วิ่ง ปั่น แอโรบิก ท่องเที่ยวเมืองปาย

เครือข่ายรวมพลังสร้างสุขภาพอำเภอปายเป็นเครือข่ายที่พัฒนาต่อยอดมาจากชมรมเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพของอำเภอปาย ซึ่งเป็นนการยกระดับการบริหารจัดการทางด้านเงินทุนของเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยสมาชิกเครือข่ายประกอบด้วย 1) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปาย 2) ชมรมเดิน วิ่ง เพื่อสุขภาพอำเภอปาย 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และ 5) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ด้วยเครือข่ายรวมพลังสร้างสุขภาพอำเภอปายตระหนักดีถึงความเสี่ยงทางด้านสุขภาพของคนไทยและชาวแม่ฮ่องสอนในการป่วยเป็นโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ซึ่งจากสถิติของประเทศไทยพบว่า มีผู้ป่วยด้วยสองโรคนี้นี้เพิ่มสูงขึ้นทุกปี และมีสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่มีประโยชน์และขาดการออกกำลังกาย ดังนั้นเครือข่ายจึงมุ่งดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชน อันเป็นการลดความเสี่ยงของทั้งสองโรค โดยดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิด 4 ประการ คือ 1) สร้างกระแสการออกกำลังกายให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง 2) สร้างกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคโดยใช้แนวทาง 3 อ. 2 ส. (ออกกำลังกาย อาหาร อารมณ์ ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา) 3) ปลุกฝังความจงรักภักดีและเทิดทูนสถาบัน และ 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทั้งนี้กิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งของเครือข่ายคือ โครงการเดิน-วิ่ง-ปั่น-แอโรบิก ท่องเที่ยวเมืองปาย ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวเมืองปาย เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย โดยกิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การเดิน-วิ่งสุขภาพ ระยะทาง 4 กิโลเมตร การวิ่งซูปเปอร์มินิมาราธอน ระยะทาง 10.5 กิโลเมตร การปั่นจักรยาน ระยะทาง 20 กิโลเมตร การแข่งขันกั๊กนัมส์ไต้ลส์แอโรบิกแดนซ์ การจัดประกวดอาหาร “เมนูสุขภาพ” การจัด “กาดมั่ว คั่วแลง” การจำหน่ายอาหารและของกินตามหมู่สี่ “กินผักพื้นบ้าน กินอาหารพื้นเมือง” กิจกรรม “ออกกำลังกายพอเพียงตามรอยป้อหลวง” การสาธิตบ้านไทยใหญ่จำลองวิถีชีวิตชาวไทยใหญ่ การสาธิตประเพณีการ “ถ่อมลี้ก” กิจกรรมงดเหล้า เข้าวัดฟังธรรม ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา, จัดนิทรรศการแสดงพิษภัยอันตรายของบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมภายในงานเป็นกิจกรรมปลอดบุหรี่และปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สมาชิกเครือข่ายพลังสร้างสุขภาพอำเภอปายแต่ละภาคส่วนมีบทบาทในการดำเนินงาน
ดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำหน้าที่

- ประสานงานในระดับจังหวัดและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- จัดเวทีประชุมวางแผนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้มีแนวทางในการทำงานที่ชัดเจน
- สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรในการดำเนินงาน
- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้และเข้าร่วมกิจกรรม
- ติดตามประเมินผลโครงการเพื่อพัฒนางานร่วมกัน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปาย ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาสุขภาพของประชาชนในเขตอำเภอปาย สร้างความตระหนักถึงปัญหาให้สมาชิกเครือข่าย และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ชมรมเดิน วิ่ง เพื่อสุขภาพอำเภอปาย ทำหน้าที่

- สำรวจและวางแผนเส้นทางในการจัดการแข่งขัน
- รับสมัครผู้สนใจเข้าร่วมมหกรรม เดิน วิ่ง ปั่น แอโรบิก
- จัดการแข่งขันมหกรรม เดิน วิ่ง ปั่น แอโรบิก

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ทำหน้าที่

- สนับสนุนบุคลากรในการจัดกิจกรรม
- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ พร้อมทั้งกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญ

จากการทำงานในลักษณะเครือข่ายทางด้านสุขภาพ ส่งผลให้การส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอปายขยายขอบเขตกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีความต่อเนื่องในการดำเนินงานมาตลอดระยะเวลา 9 ปี นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังได้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของเครือข่ายรวมพลังสร้างสุขภาพและพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายได้นำแนวทาง 3 อ. 2 ส. ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันมากถึงร้อยละ 79.5 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (สัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที) มากถึงร้อยละ 81.2

เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000
โทรศัพท์ 053-711-333 โทรสาร 053-713-272
- ☞ ประชากร 70,136 คน (ชาย 33,432 คน หญิง 36,704 คน)
- ☞ พื้นที่ 60.85 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 63 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 380,846,163 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 347,690,817.94 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวันชัย จงสุทธานามณี	นายกเทศมนตรีนครเชียงราย
2. นายสมศักดิ์ เวียงไธสง	ประธานสภาเทศบาลนครเชียงราย
3. นางสุนิธย์ อ่องพะ	ปลัดเทศบาลนครเชียงราย

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย	จำนวน 22 คน
หญิง	จำนวน 2 คน

เทศบาลนครเชียงราย มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ดังวิสัยทัศน์ของเทศบาลนครเชียงรายที่ว่า **“เชียงรายเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”** ทั้งนี้เทศบาลนครเชียงรายมีได้ทำงานเพียงลำพัง แต่ขณะนี้กำลังเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมทั้งภายในและต่างประเทศ เข้าร่วมพัฒนาเมืองในทุกมิติแบบองค์รวม ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลนครเชียงรายบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ โดยกรมทหารราบที่ 17 กองพันที่ 3 จัดกำลังพลเข้าร่วมดำเนินการขุดลอกท่อระบายน้ำ ล้างรางสาธารณประโยชน์ และฉีดล้างทางระบายน้ำในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย ขณะเดียวกันเทศบาลนครเชียงรายร่วมกับหน่วยงานราชการส่วนกลาง โดยให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินโครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำป้องกันน้ำท่วมเขตเมืองชั้นใน เพื่อปรับปรุงก่อสร้างท่อระบายน้ำ ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

ด้านการศึกษา เทศบาลนครเชียงรายทำงานร่วมกับเครือข่ายเพื่อจัดการศึกษา ที่ผ่านมาได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อวางแผนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย รวมทั้งยังได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรในการเป็นโรงเรียนพี่เลี้ยงเติมเต็มความพร้อมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้เทศบาลนครเชียงรายเร่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาของประเทศจีนและอังกฤษ

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เทศบาลนครเชียงรายดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย การแก้ไขปัญหายาเสพติด การดูแลผู้สูงอายุ และการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครเชียงรายมีเครือข่ายในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งภาคีเครือข่ายประกอบด้วยหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน สมาคม และองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อให้เขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงรายมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความร่มรื่น มีพื้นที่สีเขียวเป็นปอดของเมือง เป็นเมืองคาร์บอนต่ำ และมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ทั้งนี้การดำเนินงานจึงเร่งแก้ปัญหาระบบบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน และการเตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลนครเชียงรายปฏิบัติภารกิจด้านการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่ว่า **“เชียงรายเมืองวิถีแห่งธรรม เชียงรายเมืองวัฒนธรรม และเชียงรายเมืองศิลปิน”** โดยร่วมกับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงรายดำเนินกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีที่สำคัญต่างๆ รวมทั้งได้มีการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและประเพณีกับประเทศเพื่อนบ้าน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลนครเชียงราย ได้แก่

เครือข่ายต้นวัฒนธรรม: โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง

แต่เดิมในพื้นที่ได้มีการจัดงานประเพณีลอยกระทง เพื่อมุ่งสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นให้คงอยู่ ซึ่งมีผู้รับผิดชอบดำเนินงานจากหลายภาคส่วนรวมถึงเทศบาลนครเชียงราย โดยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรมลอยกระทง แต่ละภาคส่วนได้ติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ประกอบกับการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหลายปี ทำให้แต่ละภาคส่วนพัฒนาศักยภาพของตน และเกิดการรวมกลุ่มในการดำเนินงานที่มีความเข้มแข็งมากขึ้นกระทั่งกลายเป็นเครือข่ายในการ

ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ต่อมาเทศบาลนครเชียงใหม่ มุ่งขยายภาคีเครือข่ายไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ จีน พม่า และลาว โดยใช้การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมเป็นกลไกในการเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย และที่สำคัญได้จัดทำโครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ระหว่างประเทศ ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนต่อไป ทั้งนี้การจัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขงได้รับความร่วมมือจากประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งจัดเป็นครั้งที่ 18

เครือข่ายด้านวัฒนธรรมเพื่อการจัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ องค์กรธุรกิจเอกชน ชุมชน กลุ่มชาติพันธุ์ สถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่ และองค์กรต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก โดยแต่ละภาคีเครือข่ายมีบทบาทในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ จังหวัดเชียงรายและพาณิชย์จังหวัดเชียงราย ติดต่อประสานงานกับประเทศลาว จีน และพม่า เพื่อเชิญเข้าร่วมงาน, ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประชาสัมพันธ์งานแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป, โรงแรมดุสิตโฮเทลแลนด์ รีสอร์ทและโรงแรมปาร์ควินน์ ให้ความสะดวกในด้านที่พักในราคาพิเศษสำหรับแขกผู้มีเกียรติชาวต่างชาติและนักแสดง, ห้างสรรพสินค้าโรบินสันเชียงรายและศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงราย ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และอำนวยความสะดวกในการจัดงานแถลงข่าว และการจัดงานวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ร่วมให้การต้อนรับแขก และอำนวยความสะดวกแก่แขกผู้มีเกียรติและนักแสดงชาวต่างชาติ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ร่วมดำเนินการพิธีเปิดและสรุปผลการดำเนินงาน, สถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ วิทยาลัยเชียงราย วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชียงราย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ ฯลฯ ทำการแสดงศิลปวัฒนธรรมของไทยโดยนักเรียนนักศึกษา, โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย แสดงดนตรีพื้นเมือง การฟ้อนรำ การจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง

การดำเนินงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขงส่งผลให้เทศบาลนครเชียงรายสามารถขยายภาคีเครือข่ายไปยังต่างประเทศ และมีการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การระดมทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายแต่ละภาคส่วน รวมทั้งยังนำไปสู่ความร่วมมือในด้านอื่นๆ ได้แก่

ด้านการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนครูและบุคลากรทางการศึกษามากขึ้น มีโครงการเข้าค่ายฤดูใบไม้ร่วงโดยนักเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงรายไปเรียนรู้วัฒนธรรมกับครอบครัวชาวจีน มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษากับประเทศจีน

ด้านการท่องเที่ยว เป็นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยสถิตินักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในจังหวัดเชียงรายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่จังหวัดเชียงรายในอีกทางหนึ่ง

ด้านเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 มีการจัดตั้งสหกรณ์การค้าของเทศบาลนครเชียงราย เพื่อพัฒนาสินค้าในชุมชน และนำไปแลกเปลี่ยนค้าขายกับประเทศจีน ซึ่งเป็นการขยายช่องทางการค้าไปยังกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เป็นการแสวงหาตลาดใหม่ และเป็นการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเมืองเชียงราย ภายใต้โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Asian Cities Climate Change Resilience Network - ACCCRN)

เทศบาลนครเชียงรายได้จัดตั้ง “ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเมืองเชียงราย” เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเชียงรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วยวิธีการต่างๆ กล่าวคือ 1) เสริมสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการรับมือของผู้ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ 2) รวบรวมผลงานเด่นหรือนวัตกรรมของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (Good Practices) พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อก่อให้เกิดการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และ 3) เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างองค์กรและภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งในภูมิภาคเดียวกันและต่างภูมิภาค เพื่อสร้างการเรียนรู้และความร่วมมือในการพัฒนาเมืองภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

ที่ผ่านมาเทศบาลนครเชียงรายร่วมกับเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมจัดเวทีระดมความคิดเห็น โดยร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเชียงราย ค้นหาประเด็นหลักในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ของเมืองเชียงใหม่ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ ซึ่งที่ประชุมเครือข่ายได้นำองค์ความรู้ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากเวทีระดมความคิดเห็นดังกล่าวมากำหนดแผนยุทธศาสตร์การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเชียงใหม่ และจัดทำแผนงานโครงการ/กิจกรรมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเสริมสร้างความเข้มแข็ง/ความสามารถของประชาชนเมืองเชียงใหม่

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเมืองเชียงใหม่ ดำเนินงานโดยเครือข่ายหลายภาคส่วนในรูปของคณะกรรมการและคณะทำงานหลายคณะ กล่าวคือ 1) คณะทำงานกิจกรรมการพัฒนาแบบจำลอง ประกอบด้วย เทศบาลนครเชียงใหม่ สถาบันการศึกษา และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 2) คณะทำงานกิจกรรมศูนย์ประสานงาน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่งที่อยู่ในเขตผังเมืองเชียงใหม่ และผู้แทนจากภาคส่วนการท่องเที่ยวและการเกษตร 3) คณะทำงานกิจกรรมเกษตรในเมือง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ตัวแทนชุมชน กลุ่มสหกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด และผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรอินทรีย์ 4) ผู้ดำเนินการกิจกรรมพื้นที่เมืองสีเขียว ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอและเกษตรจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่งที่อยู่ในเขตผังเมืองเชียงใหม่ กองช่างโยธาของเทศบาลนครเชียงใหม่ และกรมโยธาธิการและผังเมือง 5) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ มีคณะทำงานประกอบด้วย กรมชลประทานจังหวัด คณะกรรมการแม่น้ำกก-โขง เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลเมืองเชียงใหม่ และเทศบาลเมืองเชียงใหม่ 6) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการ มีคณะทำงานประกอบด้วย เทศบาลนครเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่จังหวัดด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของจังหวัดเชียงใหม่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาเชียงใหม่ สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ และสถาบันการศึกษานักวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ 7) การประเมินผลกระทบของเมืองโดยบูรณาการสภาพภูมิอากาศ มีคณะทำงานประกอบด้วย กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด เทศบาลนครเชียงใหม่ สถาบันการศึกษา/นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเมืองเชียงใหม่ ดำเนินกิจกรรม 6 กิจกรรมหลักอย่างเชื่อมโยงกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) **การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และประสานงาน** และกำหนดยุทธศาสตร์การรับมือของเมือง โดยได้ดำเนินโครงการต่างๆ เช่น โครงการพัฒนาเขตเมืองเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำหนองบึงให้ชุมชนใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นแหล่งชะลอน้ำในฤดูน้ำหลาก และเพิ่มพื้นที่สีเขียว, โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศและส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชนพื้นที่แม่กกน้อย ดำเนินการศึกษา สำรวจ วางแผน และออกแบบการฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่แม่น้ำกกน้อย ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน, โครงการพัฒนาเมืองเชียงรายอย่างยั่งยืนภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในเมือง, การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย และการศึกษาดูงานเครือข่ายการดำเนินงานของศูนย์
- 2) **การพัฒนาแบบจำลองเหตุการณ์การพัฒนาเมือง** โดยเชื่อมโยงเมือง สภาพภูมิอากาศ และน้ำเข้าด้วยกัน
- 3) **การพัฒนาและวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ** ดำเนินการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา และแนวทางการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำในลุ่มแม่น้ำกกและในพื้นที่เมืองเชียงราย
- 4) **การส่งเสริมการทำพื้นที่สีเขียวและเกษตรในเมือง** ดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน แก่ผู้มีรายได้น้อยแต่ไร้ที่ดินทำกินในเขตเมืองโดยจัดกิจกรรมการผลิตผักปลอดสารพิษ กิจกรรมการปลูกผักแบบไร้ดิน (ไฮโดรโปนิก) และการปลูกผักในพื้นที่สูง/กิจกรรมการปลูกผักในพื้นที่จำกัด
- 5) **การพัฒนาและวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการ** ภายใต้โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเชียงรายแบบบูรณาการ ดำเนินการประชุมและการจัดทำร่างแผนแม่บทการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเชียงราย (ฉบับเบื้องต้น)
- 6) **การประเมินผลกระทบของเมืองโดยการบูรณาการสภาพภูมิอากาศ** ทำการทบทวนการศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการเปิดเสรีทางการค้า รวบรวมข้อมูลการขนส่งสินค้าผ่านด่านชายแดน รวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ

โครงการช่ายถนน รวบรวมข้อมูลปริมาณการจราจรบนทางหลวง ศึกษาสภาพปัญหาการจราจรบนเส้นทางโครงการ และวิเคราะห์ระดับการให้บริการโครงการช่ายถนน

เทศบาลนครเชียงราย กลายเป็นผู้ประสานงานเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน ซึ่งก่อให้เกิดการทำงานในลักษณะเครือข่ายผ่านศูนย์การเรียนรู้เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเมืองเชียงราย ขณะที่ศูนย์เป็นองค์กกรกลางในการวางแผนและดำเนินการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองเชียงราย ซึ่งแผนงานและการดำเนินงานของศูนย์จัดทำในหลายมิติแบบครบวงจร ทั้งแบบจำลองการพัฒนาเมือง แผนการพัฒนาเศรษฐกิจ แผนแม่บทการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดเชียงราย การประเมินโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการน้ำ และการเกษตร

เครือข่ายการแก้ไขปัญหาต้นที่อยู่อาศัยเทศบาลนครเชียงราย

ภารกิจสำคัญประการหนึ่งของเทศบาล คือ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ((12) มาตรา16 ของพ.ร.บ.แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542) เทศบาลนครเชียงรายจึงดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในเขตพื้นที่ โดยในเบื้องต้นได้ประสานงานกับการเคหะแห่งชาติเพื่อสำรวจข้อมูลชุมชนแออัดในเขตพื้นที่และพบว่า เทศบาลนครเชียงราย มีผู้มีรายได้น้อยและอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด จำนวน 2,643 หลังคาเรือน หรือประชากร จำนวน 10,164 คน (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2547) มีชุมชนที่มีปัญหาด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 12 ชุมชน ต่อมาเทศบาลนครเชียงราย ได้ประสานงานกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มาให้ความรู้กับประชาชนชุมชนและคณะกรรมการชุมชนเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งเทศบาลทำการศึกษาข้อมูลและพบว่า โครงการบ้านมั่นคงมีจุดเด่น คือ ผู้มีรายได้น้อยสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาปรับปรุงที่อยู่อาศัยในที่ดินเดิมของตน หรือสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อจัดซื้อที่ดินใหม่ตามศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้นเทศบาลนครเชียงรายจึงตัดสินใจดำเนินโครงการบ้านมั่นคงและเริ่มต้นเสริมสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน

เทศบาลนครเชียงราย เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานบ้านมั่นคง แต่ได้มีการทำงานในลักษณะเครือข่าย โดยแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาต้นที่อยู่อาศัยเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งมีตัวแทนจากทุกภาคส่วน เข้าร่วมดำเนินงาน ทั้งนี้แต่ละภาคีเครือข่ายมีบทบาทในการดำเนินงาน

ที่ช่วยให้โครงการนี้บรรลุผลสำเร็จ กล่าวคือ 1) เทศบาลนครเชียงราย สนับสนุนให้ความช่วยเหลือ การดำเนินงานในทุกด้าน เช่น ข้อมูล บุคลากร การประสานงาน งบประมาณ การศึกษาดูงาน โครงการบ้านมั่นคงที่ประสบความสำเร็จ ฯลฯ 2) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ สร้างความเข้มแข็ง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สนับสนุนคณาจารย์ และนักศึกษาในด้านการจัดทำผังชุมชน ด้านสถาปนิก วิศวกร และงานวิจัยโครงการบ้านมั่นคง 4) ธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สนับสนุน บุคลากร การเพิ่มสิทธิการเช่าจาก 1 ปีเป็น 30 ปี และให้การอนุเคราะห์พื้นที่แก่ครัวเรือนที่ยากจน เป็นกรณีพิเศษ 5) การประปาเชียงราย สนับสนุนด้านการขยายเขตประปาเข้าสู่โครงการ 6) การไฟฟ้าเชียงราย สนับสนุนการติดตั้งระบบไฟฟ้า 7) การเคหะแห่งชาติ สนับสนุนด้านงานวิจัย การสำรวจข้อมูล การให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้นำชุมชน การศึกษาดูงาน และการติดตาม ประเมินผล 8) กรมส่งเสริมสหกรณ์/ตรวจบัญชีสหกรณ์ สนับสนุนให้ความรู้เรื่องการจัดตั้ง สหกรณ์และระบบบัญชี 9) เครือข่ายบ้านมั่นคง สนับสนุนด้านการรวมกลุ่ม การสำรวจข้อมูล การบริหารโครงการ/งบประมาณ การออกแบบบ้านร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างความ เข้มแข็ง 10) สภาองค์กรชุมชน/การเมืองภาคพลเมือง จดทะเบียนสภาองค์กรชุมชน และจัดเวที กลาง 11) กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลนครเชียงราย จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วม โครงการตั้งแต่แรกเกิด การเจ็บป่วย และเสียชีวิต 12) เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เทศบาลนครเชียงราย สนับสนุนด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพ 13) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงาน และอาชีพ (Home nete) สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ การรวมกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มปักผ้าชาวเขา กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มผ้าดันมือ กลุ่มแปรรูปอาหาร 14) กรมเจ้าท่า สนับสนุน ด้านการพัฒนาพื้นที่ 15) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพ และ 16) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย สนับสนุนด้านข้อมูลและ บุคลากร

นอกจากนี้เทศบาลนครเชียงรายยังดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายบ้านมั่นคง ซึ่งเป็นการรวม กลุ่มของผู้ประสบปัญหาที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย ปัจจุบันสมาชิกภาคีเครือข่าย บ้านมั่นคงประกอบด้วยชุมชนที่มีปัญหาด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 10 ชุมชน โดยแต่ละชุมชนได้มีการจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์ ทั้งนี้เครือข่ายบ้านมั่นคงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากทุกชุมชนฯ ละ 5 คน และคณะทำงานมีการแบ่งหน้าที่การดำเนินงาน ออกเป็นหลายฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายออมทรัพย์ ฝ่ายช่างชุมชน ฝ่ายข้อมูล ฝ่ายที่ดิน/กฎหมาย

ฝ่ายสังคม และมีกองทุน จำนวน 4 กองทุน ได้แก่ กองทุนสวัสดิการวันละบาท กองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองเขียงราย กองทุนฟื้นฟูภัยพิบัติ และกองทุนคุ้มครองรักษากันรักษาถิ่นโดยมียอดเงินกองทุนรวม 1,568,305 บาท แต่ละชุมชนเป็นเจ้าของโครงการและเป็นผู้กำหนดรูปแบบการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

จากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของเทศบาลนครเขียงรายในลักษณะเครือข่ายดังกล่าวข้างต้น สามารถแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนได้ 2,690 คน หรือ 830 ครัวเรือน โดยปลูกสร้างหรือซ่อมแซมบ้านในพื้นที่เดิมซึ่งเป็นที่ดินของธนารักษ์ จำนวน 4 โครงการ รวมเนื้อที่ 50 ไร่ 2 งาน 87.5 ตารางวา ในพื้นที่เดิมซึ่งเป็นที่ดินของกรมเจ้าท่า จำนวน 1 โครงการ บนเนื้อที่ 3 ไร่ 2 งาน และในที่ดินใหม่ จำนวน 5 โครงการ รวมเนื้อที่ 32 ไร่ 1 งาน 5 ตารางวา ส่งผลให้ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครเขียงรายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ 055-983-221-30 โทรสาร 055-983-332
- ☞ ประชากร 72,071 คน (ชาย 33,144 คน หญิง 38,927 คน)
- ☞ พื้นที่ 18.26 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 64 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 354,486,932.80 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 78,271,613 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายบุญทรง แทนธานี	นายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก
2. นายเชมชาติ นีวีวรรณ	ประธานสภาเทศบาลนครพิษณุโลก
3. นายเจริญเกียรติ เจริญชันษา	ปลัดเทศบาลนครพิษณุโลก

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 18 คน
หญิง จำนวน 6 คน

เทศบาลนครพิษณุโลก มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเมืองพิษณุโลกทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของประชาชน และศิลปวัฒนธรรมควบคู่กันไป ให้สมกับวิสัยทัศน์ การพัฒนาที่ว่า **“พิษณุโลกเป็นเมืองที่มีภูมิทัศน์สวยงาม ประชาชนมีความสุข”**

ปัจจุบันการขยายตัวของความเจริญในเขตเทศบาลมีมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่จังหวัดพิษณุโลกถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาลีสี่แยกอินโดจีน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาจังหวัดเข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เทศบาลนครพิษณุโลกในฐานะผู้ดูแลพื้นที่สำคัญในเขตเมืองที่เป็นทั้งเขตเศรษฐกิจการค้า เขตที่อยู่อาศัย หน่วยงานราชการ และสถาบันการศึกษา และที่ตั้งของสถานที่สำคัญต่างๆ จึงมีภารกิจหน้าที่ที่มากขึ้น ทั้งในการบริหารจัดการการพัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามความเจริญเติบโตของเมือง เทศบาลนครพิษณุโลกจึงจำเป็นต้องมีแนวร่วมเพื่อการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นโดยมีกลไกหนึ่งที่สำคัญ คือ **“การมีส่วนร่วมของประชาชน”** เพื่อเป็นการดึงพลังของประชาชนเข้ามามีส่วนในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่นไปด้วยกัน ซึ่งการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีพลังและมีความเข้มแข็ง เป็นการขยายการมีส่วนร่วมไปสู่ความเป็นเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆ ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะอยู่เพียงพี่น้องประชาชนในชุมชน แต่หมายรวมถึง ทุกกลุ่ม ทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชนเข้ามาเป็นแนวร่วม เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ในการรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ต่อท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนร่วมกันแก้ไขปัญหาที่นั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทศบาลนครพิษณุโลกมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ดังจะเห็นได้จากการมีกลุ่ม

ชมรม สมาคมต่าง ๆ ทั้งในกลุ่มวิชาชีพ ผู้ประกอบการ เช่น ชมรมผู้ประกอบการร้านอาหาร ชมรมช่างแต่งผม-เสริมสวย ชมรมผู้ประกอบการนวดแผนไทย ชมรมผู้ประกอบการซ่อมรถ ชมรมสามล้อและรถโดยสาร การรวมกลุ่มของภาคประชาชน เช่น สมาคมสตรีอาสาพัฒนาเมืองสภาเยาวชน สภาวัฒนธรรมชุมชน ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ เครือข่ายชุมชนเพื่อการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเขตเมือง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตลอดจนความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง เช่น เครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ความร่วมมือด้านการส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น

เครือข่ายการมีส่วนร่วมกับเทศบาลนครพิษณุโลกดังกล่าวข้างต้น นับว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นพลังผลักดันให้เกิดการพัฒนาในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับท้องถิ่น และความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาคและมีความเท่าเทียมกันอันเป็นหนทางไปสู่การพัฒนาเมืองพิษณุโลกอย่างยั่งยืน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลนครพิษณุโลก ได้แก่

เครือข่ายสมาชิกสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลก

เทศบาลนครพิษณุโลกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งแรกในประเทศไทยที่บันทึกข้อตกลง เป็นคู่สัญญากับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการสร้างหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชน มาตั้งแต่ปี 2544 ที่เทศบาลมีความตั้งใจที่จะจัดการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ให้การดูแลสุขภาพครอบคลุมทุกสิทธิการรักษาอย่างเท่าเทียมกันด้วยระบบคุณธรรม ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ในระยะยาว โดยไม่กระทบต่อคุณภาพและการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชน และความพร้อมในการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในการให้บริการสุขภาพ ทำให้สามารถรับผิดชอบการสร้างหลักประกันสุขภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมที่เทศบาลนครพิษณุโลกได้นำกระบวนการสมัชชาสุขภาพมาเป็นเครื่องมือ นั่นคือ “กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ บนฐานข้อมูลและหลักเกณฑ์ ที่เห็นพ้องจนได้มติร่วมกัน ขับเคลื่อนงานไปสู่เป้าหมายที่ร่วมกำหนด”

สำหรับการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโดยสมัชชาสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลก มีภาคีเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการและควบคุมตรวจสอบกระบวนการทำงาน เน้นการปรับ

เปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและกระบวนทัศน์ในการทำงานแบบสร้างนำซ่อมและการใช้บริการจากหน่วยบริการปฐมภูมิเป็นอันดับแรก โดยเทศบาลนครพิษณุโลกเป็นคู่สัญญาการจัดบริการระดับปฐมภูมิ (Contracting Unit for Primary Care : CUP) กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ดำเนินการให้บริการสาธารณสุข ในด้านการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพ โดยขยายความครอบคลุมความสามารถและคุณภาพบริการให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึง ภายใต้การจัดตั้งศูนย์สุขภาพชุมชนจำนวน 4 แห่ง ให้เป็นสถานพยาบาลใกล้บ้านใกล้ใจ ซึ่งมีบทบาทให้บริการแบบผสมผสาน และรับผิดชอบส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลเมื่อจำเป็น เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบันโดยรูปแบบการบริหารจัดการหลักประกันสุขภาพ คือ เป็นหน่วยบริการประจำ หน่วยบริการปฐมภูมิ บูรณาการ 3 CUP โดยประชาชนในเขตสามารถข้ามเครือข่ายไปใช้บริการไม่เสียค่าใช้จ่าย และเป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลก นอกจากนี้ ยังจัดการระบบสุขภาพโดยใช้กระบวนกรสมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพและร่วมกันแก้ไขแบบครบวงจร จากการรวมกลุ่มประชาชนให้เป็นองค์กร เพื่อพัฒนาคนในกลุ่ม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การคิด แก้ไขปัญหา พัฒนาทัศนคติ ความมีเหตุผล เน้นการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้การเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม

สมัชชาสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลกมีการจัดการเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในเขตเทศบาลฯ ถึง 94 องค์กร ประกอบด้วย โรงพยาบาลและหน่วยงานสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โรงพยาบาลพุทธชินราช โรงพยาบาลเอกชน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานหลักประกันสุขภาพ เขต 2 หน่วยงานราชการต่างๆ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 6 โรงเรียน มหาวิทยาลัย ฯ ภาคประชาสังคม เช่น ชมรมผู้ประกอบการต่างๆ ชมรมแพทย์แผนไทย ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขเขตเมือง สภาคเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก เครือข่ายผู้สูงอายุ ชมรมสตรีอาสาพัฒนาเมืองพิษณุโลก ฯ

การดำเนินงานของสมัชชาสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลก ได้ยึดหลักการ 3 สร้าง ได้แก่ สร้างสุข สร้างการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การดำเนินกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม

สร้างสุข ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการแก้ไขปัญหาสุขภาพและบริการชุมชนย่อย 54 ชุมชน จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล เทศบาล สปสช.เขต เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานและลงนามบันทึกข้อตกลง จากนั้นหน่วยบริการประจำ จัดบริการสาธารณสุขทั้งด้านส่งเสริมป้องกัน รักษาฟื้นฟู ตามบริบทครอบครัวพื้นที่ มีการเยี่ยมติดตามผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส อย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน และมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการทุก 6 เดือน นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เช่น การอบรมทางวิชาการ การจัดทำมาตรฐานการรักษายาบาล การศึกษาดูงานต่างหน่วยงาน ต่างพื้นที่ เป็นต้น

สร้างการมีส่วนร่วม โดย การระดมทรัพยากร ทั้งด้านการบริหาร มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการให้บริการ โดยประชาชนในเขตรับผิดชอบของสถานพยาบาลคู่สัญญา (CUP) สามารถข้ามเครือข่ายไปใช้บริการกันได้ มีการบริหารทรัพยากรบุคคลร่วมกัน มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนแพทย์และพยาบาล มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กร และการให้ความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการเงิน การเรียกเก็บและตามจ่ายค่าบริการ มีข้อตกลงในการเรียกเก็บและตามจ่ายค่าบริการระหว่างโรงพยาบาลพุทธชินราช โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร และเทศบาลนครพิษณุโลก ครอบคลุมทั้งการให้บริการกรณีผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน การให้บริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และมีการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการใช้จ่ายให้ถูกต้องตามหลักมาตรฐานเภสัชกรรม โดยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อไม่ให้ประชาชนผู้มารับบริการในแต่ละที่ รู้สึกถึงความแตกต่าง ด้านผู้รับบริการ ผู้รับบริการที่มีบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้ารัฐชื่อสถานพยาบาลคู่สัญญาหลักที่ใดที่หนึ่งใน 3 แห่ง มีสิทธิรับบริการที่ใดก็ได้ใน 3 แห่งดังกล่าว โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีการจัดทำมาตรฐานการรักษาและการดูแลต่อเนื่องเป็นมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะผู้รับบริการจะไปใช้บริการ ณ สถานพยาบาลแห่งใด การสื่อสารเชื่อมโยง พัฒนาโปรแกรมการส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยในสถานพยาบาลคู่สัญญาหลักทั้ง 3 แห่ง ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลในการดูแลสุขภาพได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลการดูแลผู้ป่วยทางอินเทอร์เน็ต ระหว่างโรงพยาบาลพุทธชินราชกับศูนย์สุขภาพชุมชนให้เป็นระบบที่ชัดเจน สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องมากขึ้น ผู้ป่วยได้รับการดูแลเยี่ยมบ้านเร็วขึ้น ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้

สร้างเครือข่ายเข้มแข็ง ได้มีการใช้กระบวนการสมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะ เพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม 3 ระดับ ประกอบด้วย สมัชชาสุขภาพชุมชน สมัชชาสุขภาพ

เขตพื้นที่ที่ศูนย์สุขภาพชุมชน สมัชชาสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลก ที่มีการดำเนินงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ทั้งภาครัฐ สมาคมเอกชน และกลุ่มประชาชน ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล สร้างมติร่วมกัน และนำไปสู่กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานของเครือข่ายสมัชชาสุขภาพเทศบาลนครพิษณุโลกประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก การจัดทำให้มีศูนย์สุขภาพชุมชน 4 แห่ง 4 มุมเมือง ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็ว อีกทั้งการจัดให้มีศูนย์สุขภาพชุมชน ทำให้เกิดความใกล้ชิด เข้าถึง เข้าใจ และพัฒนา การใช้กลยุทธ์สร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพแบบเน้น **“สร้างนำซ่อม”** เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงในการเกิดความรุนแรงของโรค และมีการดูแลอย่างต่อเนื่องถึงบ้านทั้งหญิงตั้งครรภ์ เด็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง และกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ นอกจากนี้ การเชื่อมโยงกับหน่วยบริการ 3 CUP เพื่อเปิดโอกาสทางเลือกให้กับประชาชนรับบริการตามความจำเป็น ทำให้การมีหลักประกันสุขภาพตามสิทธิต่าง ๆ มีความครอบคลุมร้อยละ 99.23 และยังสามารถสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่ดีกับการรณรงค์ออกกำลังกาย โดยจัดทำมีลานออกกำลังกายในแต่ละเขตพื้นที่ศูนย์สุขภาพชุมชน 4 แห่ง มีผู้ร่วมกิจกรรมลานละ 100 - 400 คน/วัน ในแต่ละลาน มีการจัดตั้งชมรมและลานออกกำลังกายมากถึง 34 ชมรม 19 ประเภท

นอกจากนี้ยังสามารถขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสุขภาพ ซึ่งมาจากฉันทามติของที่ประชุม ใน 3 มติ ได้แก่ **มติ 1 เรื่องการแก้ปัญหาภาวะโภชนาการเกิน** (หวานเกิน เค็มเกิน มันเกิน มากเกิน) เพื่อควบคุมพฤติกรรมและความรุนแรงของผู้ป่วยเรื้อรัง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ผลที่ได้รับคือ ประชาชนในชุมชนมีการเฝ้าระวังติดตามดูแลโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงทุกคน และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมออกกำลังกายต่อเนื่อง

มติ 2 เรื่อง ผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น (สารเสพติด, เพศสัมพันธ์, การแต่งกาย ล้อ เกมส์ และอื่น ๆ) เน้นการสร้างสัมพันธภาพครอบครัวกับกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น และสร้างรายได้เสริมสร้างเศรษฐกิจครอบครัว ผลที่เกิดขึ้น คือ สามารถดึงเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงมาร่วมกิจกรรมและสร้างรายได้ช่วยเหลือครอบครัว ลดช่องว่างระหว่างวัย

มติ 3 เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการเกิดโรคไข้เลือดออก เน้นการจัดการสิ่งแวดล้อมต่อเนื่อง ผลที่เกิดขึ้น คือ เกิดชุมชนปลอดผู้ป่วยที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ชุมชนมีรายได้จากการขายขยะมูลฝอย สิ่งแวดล้อมโดยรวมสะอาดสวยงาม ชุมชนน่าอยู่

เครือข่ายสภาวัฒนธรรมชุมชน

ปัญหาที่เทศบาลนครพิษณุโลกประสบเช่นเดียวกับสังคมเมืองอื่นๆ นั่นคือ สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสทางวัฒนธรรมที่ไหลบ่ามา ทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ มากมาย ทั้งด้านที่ดี และไม่ดี เทศบาลนครพิษณุโลกในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงการให้ความสำคัญการสร้างจิตสำนึก และการธำรงรักษา วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นซึ่งจะเป็นโครงสร้างทางสังคมอันเข้มแข็ง และยั่งยืนได้ในระยะยาว ประกอบกับที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองเก่าหากแต่ไม่มีเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่โดดเด่น เทศบาลจึงได้จัดตั้งสภาวัฒนธรรมเทศบาลนครพิษณุโลกขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวัฒนธรรมในชุมชน สร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม สร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด และเผยแพร่วิถีทางวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น อีกทั้งบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

ด้วยแนวคิดวัฒนธรรมไม่ใช่ของข้าราชการเพียงอย่างเดียว หากต้องเป็นของประชาชน ทำให้เทศบาลมุ่งเน้นการทำงานที่ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูวิถีชีวิต พัฒนาตนเองและชุมชน ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ชุมชนต้องมีสำนึกของความเป็นชุมชน และมีวัฒนธรรมการเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งจะสร้างหรือเกิดขึ้นได้จากการที่คนในชุมชนร่วมมือกันทำงานถือเป็นสายสัมพันธ์ที่ทำให้ทุกคน **“อยู่ร่วม”** และ **“อยู่รอด”** ได้ และที่สำคัญที่สุดชุมชนต้องตระหนักว่า ผู้แก้ไขปัญหาหรืออำนาจที่แท้จริงนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎหมาย หน่วยงาน องค์กรของรัฐเท่านั้น แต่สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเองและความร่วมมือกับผู้อื่น เทศบาลนครพิษณุโลกจึงได้จัดตั้งสภาวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นแห่งแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกระจายลงไปในพื้นที่ชุมชน

นอกจากสภาวัฒนธรรมชุมชนที่ได้ขึ้นทะเบียนจดทะเบียนเป็นเครือข่ายวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน 14 สภา สภาวัฒนธรรมเทศบาลนครพิษณุโลกยังมีเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก สภาวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก วัดภายในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก และมหาวิทยาลัยนเรศวร

เครือข่ายสภาวัฒนธรรม มีการประชุมหารือกันทุกๆ 2 เดือน และจัดกิจกรรมด้านศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ร่วมกับเทศบาลนครพิษณุโลก และสภาวัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก

อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมอบรมการทำอาหาร ชมพิพิธภัณฑ์ การประชุมเสวนาสืบค้น ประวัติชุมชน กิจกรรม การประชุมเสวนาลานวัฒนธรรม การอบรมมัคคุเทศก์น้อย การอบรมการแสดงศิลปะพื้นบ้าน การแต่งหน้าทำผมประกอบการแสดงลิเก การจัดประเพณีทางศาสนา การจัดแสดงนิทรรศการและการสาธิตทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ โดยเทศบาลนครพิษณุโลกจัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน คณะกรรมการและสมาชิกเครือข่ายสภาวัฒนธรรมมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และร่วมกิจกรรมมาโดยตลอด เครือข่ายจึงมีความเข้มแข็ง มีขวัญและกำลังใจในการร่วมจัดกิจกรรม เครือข่ายสภาวัฒนธรรมได้ดำเนินงานตามกลยุทธ์ ดังนี้

1. ชุมชนท้องถิ่นอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทรและสมานฉันท์
2. การส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นรักษาคุณธรรมและจริยธรรม
3. การส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชุมชน
4. การพัฒนาพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หรือ แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
5. การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน
6. การขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม
7. การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรม
8. การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
9. การส่งเสริมวัฒนธรรมตามระบอบประชาธิปไตย
10. การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของชุมชน
11. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

เครือข่ายสภาวัฒนธรรมในปัจจุบัน เป็นแหล่งรวมปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ที่หลากหลาย และเป็นพื้นที่ให้ประชาชนในแต่ละชุมชนได้เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหา และเครือข่ายทางวัฒนธรรมนี้ได้เข้าไปมีส่วนสำคัญในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ตั้งแต่เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนและร่วมจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์ สืบสาน งานด้านวัฒนธรรม ทั้งระดับเทศบาลและระดับจังหวัด ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ของเครือข่ายสภาวัฒนธรรม คือ การที่ชุมชนร่วมกันสืบค้นและฟื้นฟูวิถีชีวิตอันได้แก่ ภาษา การแต่งกาย อาหาร สถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงประเพณีดั้งเดิม ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง และแข่งเรือ ให้กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง

เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
โทรศัพท์ 073-223-666 โทรสาร 073-244-292
- ☞ ประชากร 62,315 คน (ชาย 29,635 คน หญิง 32,680 คน)
- ☞ พื้นที่ 19.40 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 39 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 440,015,835.14 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 137,467,834 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา
2. นายอนุชิต กาญจนานุชิต ประธานสภาเทศบาลนครยะลา
3. นายกฤษทวีฏ ฤทธิรงค์ ปลัดเทศบาลนครยะลา

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 20 คน
หญิง จำนวน 4 คน

เทศบาลนครยะลา ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ เน้นการบริหารงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ภายใต้คำขวัญ **“สร้างเมืองให้น่าอยู่ สร้างความรู้สู่มวลชน สร้างสังคมให้โปร่งใส สร้างสานใจร่วมพัฒนา นครยะลาสู่สากล”** เพื่อให้เมืองมีความเจริญทุกด้านอย่างสมดุล ทั้งทางด้านการศึกษา สาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และยึดแนวทางการดำเนินงานผ่านความร่วมมือร่วมใจจากพี่น้องประชาชนทุกภาคส่วนให้สามารถขับเคลื่อนงานต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย แม้จะอยู่ในสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เทศบาลนครยะลา ได้นำแนวคิดการสร้างเครือข่ายมาใช้ในกระบวนการทำงานเชิงพัฒนา เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นการแลกเปลี่ยนและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจากนโยบายการพัฒนาของผู้บริหาร เทศบาลนครยะลาได้นำแนวคิดการพัฒนาผ่านการสร้างเครือข่ายประชารัฐ ไปสู่การต่อยอดการทำงานในด้านต่างๆ อันได้แก่

1. ด้านรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข
2. ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม
3. ด้านการบริหารจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม (จิตสำนึกรักท้องถิ่น)
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

ทั้งนี้ 5 ด้าน ที่กล่าวมานั้นได้ครอบคลุมการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ และการให้บริการ สาธารณะแก่ประชาชนในทุกมิติ ดังนั้น ถือได้ว่าการบริหารงานทั้งระบบของเทศบาลนครยะลา ได้ให้ความสำคัญของการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ อันจะนำไปสู่การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้แนวคิด ราษฎร์-รัฐ ร่วมใจ พัฒนาท้องถิ่นให้มีความยั่งยืน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลนครยะลา ได้แก่

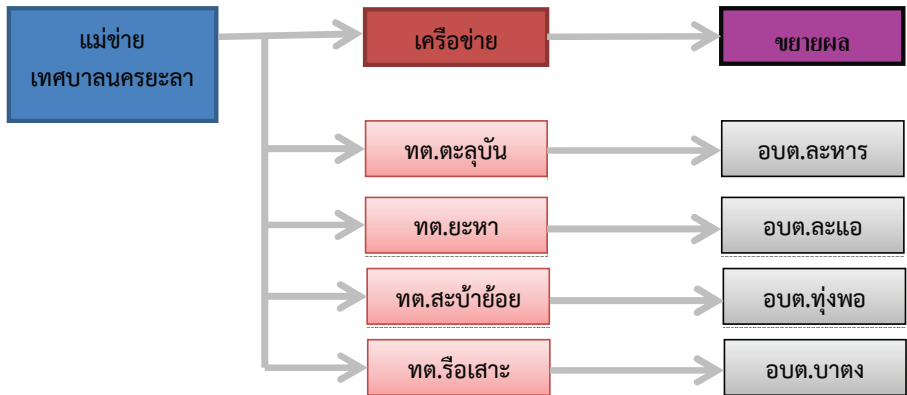
เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างสุขภาวะในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตรวมถึงสุขภาวะของประชาชนในพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง เทศบาลนครยะลาได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีการเรียนรู้อย่างรอบด้าน โดยร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการดำเนินงานภายใต้แนวคิด การสร้างสุขภาวะบนพื้นฐานปรัชญาความเชื่อเรื่องการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างโอกาสการเรียนรู้ สนับสนุนให้เด็กได้แสดงศักยภาพทางความคิดผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลนครยะลาได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จมาแล้ว เช่น ค่ายฟุตบอล ค่ายเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าว มุ่งขับเคลื่อนให้เกิดการขยายกลุ่มและสร้างเครือข่ายในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

ดังนั้น การดำเนินงานจึงเป็นไปในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ โดยเทศบาลนครยะลา และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมเป็นแม่ข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาที่มหาวิทยาลัยทั้งของเทศบาลและที่มหาวิทยาลัยเครือข่าย เพื่อเป็นพี่เลี้ยงมีลักษณะการดำเนินงานแบบเครือข่ายที่ช่วยน้อง สำหรับท้องถิ่นอื่นๆ ได้แก่ เทศบาลตำบลยะลา เทศบาลตำบลตะลันปัน เทศบาลตำบลรีอัสสะ เทศบาลตำบลสะบ้าย้อย อบต.ละแอะ อบต. ละหาร อบต.บาตง และ อบต.ทุ่งพอ เป็นเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ และขยายผลในพื้นที่ใกล้เคียงในอัตรา 1:1 โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะ และ

เสริมสร้างความชำนาญในการเรียนรู้ ถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริง เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ซึ่งเน้นที่ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชนบประเพณีของแต่ละพื้นที่เป็นหลัก โดยอาศัยความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เข้ามาร่วมถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริงและจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่จัดการเรียนรู้ เพื่อใช้สรุปบทเรียนและพัฒนาเป็นหลักสูตรของแต่ละพื้นที่

ผลจากการดำเนินงาน ทำให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายและขยายผล มาร่วมเรียนรู้รวมทั้งสิ้น 8 พื้นที่ เกิดวิทยากรเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเด็กและเยาวชน รวมทั้งเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีทักษะความชำนาญในการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว และเกิดเครือข่ายเฉพาะเรื่องในการพัฒนาทักษะและเสริมความชำนาญในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ที่สำคัญได้สร้างเป็นองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อบริบทในพื้นที่มากมาย อาทิ

- **หลักสูตรยะลาโมเดล** ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรการฝึกฟุตบอลขั้นพื้นฐาน หลักสูตรทักษะชีวิตรอบด้าน หลักสูตรส่งเสริมคุณธรรมเพื่อสำนึกรักบ้านเกิด และหลักสูตรส่งเสริมการอ่านและทักษะการเรียนรู้
- **เอกสารสร้างความเข้าใจในบริบทพื้นที่ต่างๆ** เช่น มาตรฐานเรื่องเมืองยะลากันถะละเล่าเรื่องเมืองรือเสาะ บันทึกเรื่องเล่าเมืองตะลุบัน ฐึ่เรื่องเมืองสะบ้าย้อย เป็นต้น

- หนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก จำนวน 4 เรื่อง คือ ตะลุมบอนอยู่ไหน ยะหาพาเพลิน สะบายย์อัยยธรรธา และ รือเสาะศรีพารา

ในการดำเนินการต่อไป เทศบาลนครยะลาในฐานะแม่ข่าย มีแนวคิดในการต่อยอดงานผ่านกิจกรรมบอลลไทยสู่บอลโลก โดยนำเด็กอายุ 10-12 ปี ที่เคยผ่านการฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลภาคฤดูร้อน โดยใช้หลักสูตรฟุตบอลขั้นพื้นฐานที่บูรณาการด้านทักษะชีวิต ทักษะการอ่าน การเรียนรู้ และคุณธรรมพื้นฐาน อีกทั้งยังได้มีการจัดสร้างสนามฟุตบอลหญ้าเทียมไว้แล้ว และยังมีโครงการในอนาคตที่จะสร้างโรงเรียนกีฬา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและขยายเครือข่ายการเล่นกีฬาฟุตบอลเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการ

ด้วย เทศบาลนครยะลา ได้เป็น 1 ใน 4 เทศบาลนาร่องของประเทศไทย ในการถอดแบบตัวอย่างที่ดีที่สุดปฏิบัติ ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในการจัดการเมืองและสิ่งแวดล้อม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ Partnership for Democratic Local Governance in Southeast Asia (DELGOSEA) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจาก 5 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและการตัดสินใจ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และการจัดการการเงินการคลัง ทั้งนี้ เทศบาลนครยะลา ได้เลือกถอดแบบตัวอย่างที่ดีจากเมือง Lang Son ประเทศเวียดนาม ที่ประสบความสำเร็จจากการจัดโครงการการปฏิรูปการบริหารกิจการสาธารณะ เพิ่มประสิทธิภาพท้องถิ่นในการให้บริการประชาชน เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการให้บริการประปาในเขตเทศบาลนครยะลา ซึ่งประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ การจัดเก็บ และการบริการ

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการ ที่เทศบาลนครยะลานำมาใช้ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ จึงจะดำเนินการให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ในการดำเนินงานดังกล่าว จึงเกิดเครือข่ายการดำเนินงานขึ้นทั้งในลักษณะที่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำทางวิชาการและการปฏิบัติ ลักษณะผู้ประสานงานให้เกิดความสะดวก

และความถูกต้องในการดำเนินการ และลักษณะเป็นผู้ร่วมดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลนครสงขลา และเทศบาลตำบลเมืองแกลง เป็นเครือข่ายที่ให้คำแนะนำและความรู้ รวมถึงประสบการณ์จากการดำเนินงานเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในส่วนของ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา

ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานชลประทาน ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา และการประสานส่วนภูมิภาค ยะลา จ.ยะลา เป็นเครือข่ายที่ให้คำแนะนำในการวางแผนการทำงาน และร่วมถอดแบบจากตัวอย่างที่ดีในการนำมาปรับใช้กับโครงการพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้กับชุมชนต้นแบบในโครงการ

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นผู้แนะนำให้ข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินโครงการ ตั้งแต่เรื่องของการเขียนโครงการ การถอดแบบตัวอย่างที่ดีสู่การปฏิบัติ จนถึงการประเมินผลโครงการ เนื่องจากโครงการนี้มีเอกสารและระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลสำหรับการประเมินโครงการตามมาตรฐานของสหภาพยุโรป จึงจำเป็นต้องมีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้คำแนะนำ โดยเฉพาะเรื่องเอกสารที่ต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ บางครั้งมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนจึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยเพื่อตีความเอกสารภาษาอังกฤษให้เครือข่ายอื่นๆ เข้าใจได้ตรงกัน

สถาบันการศึกษา ได้แก่ 1) คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นเครือข่ายที่ร่วมทำงานตั้งแต่ถอดแบบตัวอย่างที่ดีในการนำมาปรับใช้กับโครงการพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้กับชุมชนต้นแบบในโครงการ และร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ และ 2) คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเขียนรายงานและให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ไม่เพียงแต่เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพให้กับชุมชน แต่เป็นเครือข่ายที่ทำงานสานต่อกันอย่างต่อเนื่องในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ชุมชน ได้แก่ ชุมชนประชานุกูล ชุมชนคนรักถิ่น ชุมชนวิฑูรอุทิศสัมพันธ์ และชุมชน

บ้านร่วม มีบทบาทเป็นชุมชนนำร่องในโครงการพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากการดำเนินการโดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการให้บริการกิจการประปาของเทศบาลนครยะลาเพิ่มขึ้น โดยผลจากการดำเนินงานที่มีชุมชนจำนวน 4 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการให้บริการประปาร่วมกับเทศบาลนครยะลา พบว่า จำนวนข้อร้องเรียนเพิ่มขึ้นเนื่องจากตัวแทนชุมชนที่เป็นเครือข่ายได้เข้าไปดูแลเรื่องร้องเรียน ทำให้ประชาชนมีช่องทางการร้องเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลดีกับเทศบาลนครยะลาเพราะประชาชนมีความพึงพอใจในการบริการและการแก้ไขปัญหาที่รวดเร็วขึ้น มีอัตราการสูญเสียน้ำประปาลดลง และได้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดบริการสาธารณะและสิ่งแวดล้อม เพื่อขยายเครือข่ายชุมชนให้เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการขยายผลของเครือข่าย เนื่องจากมีชุมชนจำนวน 35 ชุมชนแจ้งความจำนงในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังกล่าว

เครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคไม่ติดต่อแก่ประชาชน

การดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของเทศบาลนครยะลา ที่ต้องการให้ประชาชนในพื้นที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี และจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พบว่าปัจจุบันปัญหาสุขภาพของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยส่วนใหญ่เกิดปัญหาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขยังคงพบปัญหา เช่น ประชาชนต้องรอคิวนาน ประชาชนอยู่ห่างไกลโรงพยาบาล เดินทางมารับบริการค่อนข้างลำบาก เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง ทั้งนี้ เพื่อให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ประชาชนได้รับการรักษาพยาบาลจากแพทย์ที่มีความรู้ ความสามารถ มีเครื่องมือที่มีสมรรถนะสูง เทศบาลนครยะลา จึงได้ร่วมมือกับโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และโรงพยาบาลยะลา จัดบริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคไม่ติดต่อแก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลา เป็นการลดความแออัดและระยะเวลาในการรับบริการ ประชาชนสามารถเข้ารับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีคุณภาพ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ เขตสงขลา สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสโมสรโรตารี

ทั้งนี้ ที่ผ่านมา เทศบาลนครยะลา ได้ดำเนินการตามเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคไม่ติดต่อแก่ประชาชน ผ่านโครงการต่างๆ ได้แก่

- 1) โครงการมหกรรมดวงตาสดใสเทิดไท้องค์ราชัน ซึ่งกระบวนการดำเนินการนั้น เทศบาลจะเป็นหน่วยประสานหลักในการรวบรวมกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาด้านดวงตา ซึ่งมีจำนวนกว่า 900 คน และขับเคลื่อนโครงการผ่านแผนที่กำหนดไว้ ในเบื้องต้นได้มีการจัดอบรมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของดวงตา ที่ถูกต้อง จากนั้นกลุ่มเป้าหมายได้เข้ารับการตรวจคัดกรองปัญหาของดวงตาจากโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ซึ่งใช้ช่องทางพิเศษที่ให้บริการอย่างรวดเร็วโดยมีรูปแบบการคัดกรอง ดังนี้
 - กรณีพบผู้ป่วยมีโรคที่มีปัญหาทางดวงตาที่ต้องตรวจรักษาอย่างต่อเนื่อง และไม่เป็นโรคที่ต้องใช้การรักษาที่ยุ่งยากก็จะส่งมารักษาที่โรงพยาบาลยะลา ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในพื้นที่ ที่ผู้ป่วยสามารถเดินทางมาพบแพทย์ได้สะดวกและรวดเร็วกว่า อีกทั้งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วย ซึ่งการให้บริการของโรงพยาบาลยะลา ก็จะจัดช่องทางพิเศษสำหรับผู้ที่สมัครในโครงการนี้ โดยไม่ต้องรอบัตรคิวให้เสียเวลา และได้รับการบริการที่รวดเร็ว
 - กรณีพบผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสายตา ก็ทำการประสานกับบริษัทเอกชนที่ขายแว่นตาในราคาพิเศษ เพื่อบริการให้กับผู้ป่วยเหล่านี้ฟรี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก จากกองทุนหลักประกันสุขภาพ สโมสรโรตารี และสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- 2) โครงการคืนรอยยิ้มสูงวัย เทิดไท้องค์ราชินี การดำเนินโครงการนี้ เทศบาลนครยะลา มีหน้าที่ในการหากกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาด้านช่องปาก ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการประมาณ 200 คน โดยในเบื้องต้นจะจัดอบรมให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี จากนั้นกลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลยะลา จะตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากเบื้องต้น เพื่อคัดแยกโรคที่เกิดขึ้นในช่องปากของกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้
 - กรณีพบผู้ป่วยมีโรคที่มีปัญหาทางช่องปาก จะได้เข้ารับการรักษายาบาล โดยใช้ช่องทางพิเศษ ผู้ป่วยที่มีบัตรสามารถเข้ารับการรักษายาบาลโดยตรง ไม่ต้องเข้าคิวเหมือนผู้ป่วยปกติ จนกว่าการรักษาจะแล้วเสร็จ

- กรณีผู้ป่วยต้องใส่ฟันเทียม โรงพยาบาลจะส่งต่อไปที่ โรงพยาบาลทันตกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งผู้ป่วยจะเดินทางไปเป็นหมู่คณะ เพื่อเข้ารับการรักษาพยาบาลในช่องทางพิเศษเพื่อการใส่ฟันเทียมจนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้การให้บริการต่างๆ ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพราะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพ และ สปสช.

จากการร่วมมือกับเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคไม่ติดต่อแก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครยะลา นับว่าประสบผลสำเร็จประชาชนมีความพึงพอใจ และต้องการให้เทศบาลนครยะลาให้บริการด้านสุขภาพแบบพิเศษร่วมกับสถานพยาบาลอย่างต่อเนื่อง เทศบาลนครยะลาจึงมีแผนนโยบายในการที่จะต่อยอดการให้บริการ โดยจะให้บริการแพทย์แผนไทย ซึ่งเป็นแพทย์ทางเลือก ซึ่งปัจจุบันมีความนิยมเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากในประชาชนให้ความสำคัญกับสุขภาพ บางครั้งการที่ต้องใช้ยาเป็นระยะเวลาติดต่อกันยาวนาน ทำให้มีผลกระทบบต่อร่างกายจากการตกค้างของยาและผลกระทบบอื่นๆ ดังนั้น การให้บริการแพทย์แผนไทย จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยในเบื้องต้นเทศบาลนครยะลาจะร่วมกับเครือข่ายโรงพยาบาลยะลา ชมรมแพทย์ทางเลือก จัดอบรมให้ความรู้ทางการรักษาโดยแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนก่อน และในอนาคตอาจจะจัดตั้งศูนย์แพทย์แผนไทยแบบครบวงจร ซึ่งการดำเนินการจะต้องหาเครือข่ายความร่วมมือที่มีทักษะความรู้ความชำนาญ ครอบคลุมภารกิจที่จะต้องดำเนินการ และเป็นภารกิจที่ทำหายอีกภารกิจหนึ่งของเทศบาลนครยะลาในอนาคต

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
โทรศัพท์ 043-511-222 ต่อ 120 โทรสาร 043-513-394
- ☞ ประชากร 34,928 คน (ชาย 16,635 คน หญิง 18,293 คน)
- ☞ พื้นที่ 11.63 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 20 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 363,199,189.20 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 89,663,436.86 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายบรรจง ไชยศิริพันธ์ นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด
2. นายประสิทธิ์ ชนานันต์ ประธานสภาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
3. นายสุเวช ชัยทองดี ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 16 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นเทศบาลในขนาดกลาง ซึ่งมีคณะผู้บริหารที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เข้ามาบริหารงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาช้านานนับตามสมัยเลือกตั้งได้หลายสมัย จึงทำให้คณะผู้บริหารรู้ถึงสภาพปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ได้อย่างครอบคลุม ต้องแก้ไขถึงปัญหาได้อย่างชัดเจน จากการบริหารงานที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่และประชาชนโดยรอบ จึงมีนโยบายในการบริหารงานโดยยึดหลักวิสัยทัศน์ที่ว่า **“บ้านเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก พุ่มพักตำนานเมือง ลือเลื่องวัฒนธรรม”** แต่ก็ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดให้น่าอยู่ คืองบประมาณในการบริหารงานที่ค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในด้านต่างๆ มีการกำหนดโครงสร้างและการบริหารจัดการเครือข่ายที่ชัดเจน มีการแบ่งบทบาทการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่มุ่งไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเดียวกัน และมีความครอบคลุมงานสำคัญด้านต่างๆ ของเทศบาล อันได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ การดำเนินงานเครือข่ายที่กล่าวมาเป็นไปด้วยความมุ่งมั่นและเน้นความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นหลัก จึงทำให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีการพัฒนาเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่ทิศทางที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ อย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่รางวัลต่างๆ ที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้รับจากองค์กรต่างๆ ทั้งในด้านการ

ศึกษา สิ่งแวดล้อม การบรรเทาสาธารณภัย การสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งรางวัลแห่งความภูมิใจที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ย่อมเป็นเครื่องการันตีถึงความเป็นเลิศในการดำเนินงานพัฒนาในด้านต่างๆ ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้เป็นอย่างดี

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้แก่

ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้ริเริ่มจัดตั้งศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีรูปแบบการบูรณาการความร่วมมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยจัดกลุ่มพื้นที่บริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือเพื่อจัดการบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

- ผลสัมฤทธิ์ด้านกรอบเวลา การให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ
- ผลสัมฤทธิ์ในด้านความพึงพอใจของประชาชน การตอบสนองต่อปัญหาและการแก้ไขปัญหาได้ทันต่อความต้องการของประชาชน คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน
- ผลสัมฤทธิ์ด้านสนธิทรัพยากรร่วมกัน การใช้จ่ายงบประมาณมีความประหยัด คุ่มค่าต้องบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากภาคีสมาชิก

โดยศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นนั้น มีการลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันประกอบไปด้วยภาคีสมาชิกรวม 5 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน และ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น

ทั้งนี้ การดำเนินงานในปี 2556 ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการต่อยอดการดำเนินงานและขยายขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

โครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการจัดทำโครงการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นการกำหนดแผนที่เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้ครอบคลุมกับสาธารณภัยต่างๆ ดังนี้

- **ครั้งที่ 1 ฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย** โดยให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ การอพยพหนีไฟ และฝึกปฏิบัติใช้ถังดับเพลิงเข้าระงับเหตุเบื้องต้น โดยมีการสมมติสถานการณ์ เกิดเหตุเพลิงไหม้ ตลอดจนเพื่อซักซ้อมแนวทางการระงับเหตุระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- **ครั้งที่ 2 ฝึกซ้อมแผนอุบัติเหตุทางถนน** เป็นการเข้าระงับเหตุซึ่งเกิดจากภัยจากทางถนน ซึ่งถือได้ว่าเกิดขึ้นบ่อยมากในปัจจุบัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานที่ร่วมฝึก ตลอดจน สมาชิก อปพร. ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย
- **ครั้งที่ 3 ฝึกซ้อมแผนช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ** ซึ่งการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำถือว่าเป็นภัยใกล้ตัว เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องมีการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ต้องมีอุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น เช่น แกลลอนน้ำ เชือก ห่วงยาง เสื้อชูชีพ สิ่งที่จะทำให้ผู้ประสบภัยลอยคออยู่ในน้ำได้ ก่อนที่จะมีคนเข้าช่วยเหลืออย่างถูกวิธี

โครงการฝึกอบรมทวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรของศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ได้รับความรู้ นโยบายและประสบการณ์ใหม่ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์สาธารณภัยในปัจจุบัน เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานช่วยเหลือทางราชการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ถูกต้องตามหลักวิชาการให้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ 10-12 กรกฎาคม 2556 รวมระยะเวลา 3 วัน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากภาคีสมาชิก แห่งละ 20 คน รวม 100 คน และหมุนเวียนกันไปฝึกอบรมตามพื้นที่ของภาคีสมาชิกแต่ละแห่ง เพื่อให้ภาคีสมาชิกได้มีส่วนร่วมและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทวน จะได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความชำนาญ

เกี่ยวกับงานด้านการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เกิดความรัก ความสามัคคี ในกลุ่มสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โครงการฝึกซ้อมเจ้าหน้าที่ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรขององค์กรอย่างต่อเนื่องศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยจึงได้จัดทำแผนการฝึกซ้อมเจ้าหน้าที่ และสมาชิก อปพร.ของภาคีสมาชิกแต่ละแห่งร่วมกัน เพื่อให้มีทักษะและพื้นฐานเกี่ยวกับระเบียบ แบบแผนการฝึกที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการเข้าระงับเหตุเพลิงไหม้และภัยพิบัติต่างๆ ในแต่ละครั้ง เกิดการเรียนรู้ในเรื่องการดับเพลิง และภัยพิบัติต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ดำเนินการฝึกซ้อมเป็นประจำทุกเดือน

โครงการตรวจประเมินความพร้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ได้เห็นชอบให้มีการตรวจประเมินความพร้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นภาคีสมาชิก ทั้งนี้เพื่อเป็นการติดตามและประเมินผลงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละแห่ง ให้เกิดการพัฒนางานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพของศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัยฯ ตามเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนด โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และตัวแทนประชาชน มีการติดตาม สรุปรายงานผล พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข ให้มีประสิทธิภาพมาตรฐานการบริการด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

ทิศทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในอนาคต

ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย ได้พัฒนาโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมกับภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีโครงการที่ทำต่อเนื่องและโครงการใหม่เพื่อสอดคล้องกับงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2557 สภานิติบัญญัติของส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ได้เห็นชอบให้อุดหนุนงบประมาณศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย เพิ่มขึ้นดังนี้

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	400,000 บาท
องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง	200,000 บาท
องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง	200,000 บาท
องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน	200,000 บาท
องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น	200,000 บาท
รวม	1,200,000 บาท

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้สามารถดำเนินงานตามแผนงานโครงการได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพให้ถึงงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รองรับกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ โดยมีโครงการที่เพิ่มขึ้นเพื่อสอดคล้องกับงบประมาณดังกล่าว ซึ่งจะดำเนินการในปีงบประมาณ 2557 อาทิ

- โครงการตรวจท่อประปาดับเพลิงในเขตพื้นที่ ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย
- โครงการตรวจแนะนำการป้องกันและระงับอัคคีภัยสถานประกอบการ ที่มีความเสี่ยงภัยเขตพื้นที่ ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย
- โครงการอบรมดับเพลิงเบื้องต้น ให้แก่พนักงานสถานประกอบการภายในเขตพื้นที่ ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย
- โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในเขตพื้นที่ ศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย
- โครงการประเมินความพึงพอใจประชาชนต่อการบริการของศูนย์ความร่วมมือด้านบรรเทาสาธารณภัย

เครือข่ายส่งเสริมศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดร้อยเอ็ด

ตามที่ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้นำนวัตกรรมการสอนแบบมอนเตสซอรีมาจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จนได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์ต้นแบบ เพื่อช่วยพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเครือข่ายให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นเครือข่าย มี 5 แห่ง ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงลาน องค์การบริหารส่วนตำบลดงลาน อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผำ เทศบาลตำบลเมืองสรวง อ.เมืองสรวง จ.ร้อยเอ็ด
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองพอก เทศบาลตำบลหนองพอก อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านขวาว เทศบาลตำบลขวาว อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนเกล็ด เทศบาลตำบลยางหล่อ อ.ศรีบุญเรือง จ.หนองบัวลำภู

สำหรับในปี 2556 ได้มีการดำเนินงานในโครงการระยะที่ 2 โดยกำหนดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่ายเพิ่มขึ้นอีก 10 แห่ง และมีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์ ในการพิจารณาคัดเลือกศูนย์เครือข่าย ดังนี้

- มีครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป
- ผู้บริหารต้องสนับสนุนการดำเนินงานและงบประมาณ
- กรรมการศูนย์ฯ/ชุมชน ต้องเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- ศูนย์ฯ ต้องมีอาคาร สถานที่เพียงพอในการจัดเป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ดูแลเด็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจบการศึกษาหรือกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีด้านปฐมวัย

โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ร่วมเป็นเครือข่ายในโครงการระยะที่ 2 ประกอบด้วย

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบัวแดง เทศบาลตำบลปทุมรัตน์ อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโนนตาล เทศบาลตำบลโนนตาล อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำคำ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองลำราญ เทศบาลตำบลเมยวดี อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านขอนแก่น องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองแวง เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสาวแห องค์การบริหารส่วนตำบลสาวแห อ.หนองฮี จ.ร้อยเอ็ด
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสวนมอญ องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อ.จัตุรัสพัทธรพิมาณ จ.ร้อยเอ็ด
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะยอม องค์การบริหารส่วนตำบลดินดำ อ.จังหาร จ.ร้อยเอ็ด
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลอุ่มเม้า เทศบาลตำบลอุ่มเม้า อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด

ทั้งนี้ เครือข่ายศูนย์เด็กเล็กฯ ได้นำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากมาย อาทิ

โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นโครงการที่ศูนย์ต้นแบบและศูนย์เครือข่ายคัดเลือกครูและนักเรียนเป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันงานมหกรรมทางการศึกษาท้องถิ่นระดับภาค และระดับประเทศ เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นมา กิจกรรมประกอบด้วย การประกวดสื่อนวัตกรรมครูผู้ดูแลเด็ก การแข่งขันต่อเลโก้ เกมทายชื่ออะไรเอ่ย สู้ล่าฮูป เดินตัวหนอน เป็นต้น โดยการดำเนินโครงการจะหมุนเวียน

สถานที่ในการจัดการแข่งขัน เมื่อปีการศึกษา 2554 ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นเจ้าภาพ ปีการศึกษา 2555 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ดงลานเป็นเจ้าภาพ ปีการศึกษา 2556 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลขาวเป็นเจ้าภาพ ทั้งนี้ ผลจากการดำเนินโครงการทำให้

- ครูผู้ดูแลเด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- การแข่งขันทำให้ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนแต่ละศูนย์ว่าได้รับการพัฒนาด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญา พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- ผู้ปกครอง ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

โครงการแสดงผลงานทางวิชาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบและเครือข่าย โครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา ที่ต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแสดงศักยภาพทางด้านการจัดการศึกษา เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนหน่วยงานต่างๆ ได้รับรู้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะจากเดิมจะเข้าใจว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นศูนย์ที่เหมือนรับเลี้ยงเด็กเท่านั้น ทั้งนี้ ผลจากการดำเนินโครงการทำให้

- ครูผู้ดูแลเด็กมีความมั่นใจและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากภาคอื่นๆ
- ประชาชน ได้รับความรู้ความเข้าใจในทางที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ทิศทางการดำเนินงาน ในอนาคต

จะเพิ่มศูนย์เครือข่ายในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 แห่ง โดยกำหนดให้มีศูนย์เครือข่ายอำเภอละ 1 แห่ง จากการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2555-2556 มีศูนย์เครือข่าย 11แห่ง 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองสรวง อำเภอหนองพอก อำเภอเสลภูมิ อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอสว่างวีรญาติ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอหนองฮี อำเภอจัตุรพักตรพิมาน อำเภอจันทรา และอำเภอธวัชบุรีในปี 2557 ต้องขยายเครือข่ายเพิ่มอีก 9 อำเภอ 9 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตามที ในปี 2553-2555 ที่ผ่านมา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้เริ่มดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการดำเนินงานรุ่นที่ 1 เป็นการนำร่อง จำนวน 28 คน โดยการจัดกิจกรรมฝึกอบรบอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนกลุ่มนำร่องตามความถนัด โดยได้รับวุฒิบัตรรับรองจากวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด และส่งเข้ารับการฝึกงานสร้างเสริมประสบการณ์กับสถานประกอบการที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ประสานขอความร่วมมือ เพื่อให้กลุ่มนำร่องมีความรู้ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง

ในปี 2556 หลังจากการดำเนินโครงการในรุ่นที่ 1 เสร็จสิ้น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านสาสนสายใยชาวต้นกล้าสาเกต เพื่อติดตามและประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินโครงการ โดยทีมพี่เลี้ยงเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ยังคงติดตาม และดูแล คอยให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินโครงการฯ เพื่อวางแผนการดำเนินงานในรุ่นที่ 2 ซึ่งจากการติดตามและประเมินผลเด็กและเยาวชนที่ร่วมโครงการ สรุปผลได้ดังนี้

1. กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา	จำนวน 7 คน
2. มีกิจการเป็นของตนเอง	จำนวน 2 คน
3. ทำงานรับจ้าง	จำนวน 8 คน
4. ช่วยงานครอบครัว	จำนวน 4 คน
5. กลับภูมิลำเนาเดิมที่จังหวัดลพบุรี	จำนวน 2 คน
6. ไม่สามารถติดต่อได้	จำนวน 3 คน
7. ไม่สามารถกลับเข้าสู่ระบบได้	จำนวน 2 คน

ทั้งนี้ ในปี 2557 เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้จัดทำโครงการต่อเนื่องจากโครงการเดิม โดยมีความมุ่งหมายที่จะขยายความช่วยเหลือในลักษณะดังกล่าว แก่เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาให้มากที่สุด และมุ่งที่จะขยายผลในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเทศบาลเมือง

ร้อยเอ็ด เด็กและเยาวชน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการที่ร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการเบื้องต้นในการดำเนินงาน ดังนี้

- แต่งตั้งคณะทำงานอย่างเป็นทางการ อันประกอบไปด้วยภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) ร่วมกันของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินโครงการ
- ใช้เครือข่ายเด็กเยาวชนรุ่นที่ 1 ร่วมเป็นคณะทำงานในการถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนริมนครคลองคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด

โครงการนี้ เป็นการปรับปรุงทัศนียภาพในสภาพแวดล้อมที่เป็นส่วนของเมืองให้มีความน่าอยู่ร่มรื่น สวยงาม มีเอกลักษณ์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยจัดระเบียบการสร้างอาคารที่บดบังสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ปรับปรุงฟื้นฟูแนวคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด เพิ่มเส้นทางคมนาคมขนส่ง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และการจัดทำโครงการเป็นการดำเนินงานที่วางแผนไว้ในระยะยาวในการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้าง ทั้งนี้ ในการดำเนินงานตามโครงการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละกระบวนการ ดังนี้

ขั้นตอนการย้ายชุมชน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดร่วมกับการเคหะแห่งชาติ สหกรณ์จังหวัดร้อยเอ็ด สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และ ชนนารักษ์พื้นที่ร้อยเอ็ด จัดตั้งโครงการย้ายชุมชน/จัดหาที่อยู่ใหม่ให้ผู้บุกรุกคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ดและที่สาธารณะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และปรับคืนสภาพคูเมือง - กำแพงเมืองซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้ การดำเนินงานจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบคณะกรรมการ ได้แก่

1. คณะอนุกรรมการสำรวจข้อมูลผู้บุกรุก - มีนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ดเป็นประธาน ทำการสำรวจข้อมูลผู้บุกรุกทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 250 คราวเรือนโดยมีหน้าที่สำรวจข้อมูลผู้บุกรุก ดำเนินการจัดทำประชาคมเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้แสดง

ความคิดเห็นร่วมกัน

2. คณะอนุกรรมการจัดหาพื้นที่รองรับประชาชน มีปลัดจังหวัดเป็นประธาน ได้ดำเนินการจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม จนได้ข้อสรุปว่าพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดที่จะรองรับประชาชนผู้บุกรุก คือโรงต้มสุรกาเก่า ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ พื้นที่ 23 ไร่เศษ โดยมีเหตุผลสำคัญ คือ

- o ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลเมือง ประชาชนผู้ย้ายไปสามารถเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองได้สะดวก
- o ที่ดินเป็นของส่วนราชการทำให้สามารถลดภาระในด้านงบประมาณในการจัดหาที่ดินได้
- o ขนาดที่ดินมีความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้บุกรุก
- o การขยายสาธารณูปโภคหลัก คือ ไฟฟ้าและน้ำประปาสามารถดำเนินการได้ทันที และประหยัดงบประมาณ เนื่องจากที่ดินอยู่ติดกับชุมชนหนองหญ้ามาซึ่งมีไฟฟ้าและน้ำประปาอยู่แล้ว

ขั้นตอนการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนริมคลองคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด หลังจากเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ย้ายชุมชนและจัดหาที่อยู่ใหม่ให้ผู้บุกรุกคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ดและที่สาธารณะไปแล้วในบางส่วน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนริมคลองคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ดให้มีสภาพที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นเอกลักษณ์ โดยมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ดังนี้

1. การปรับปรุงแนวคูเมือง-กำแพงเมือง โดยเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประสานงานกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนริมคลองคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งแนวคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด(เดิม)จะมี ความกว้างโดยประมาณ 30-50 เมตร จึงได้มีการฟื้นฟูแนวคูเมือง-กำแพงเมืองให้สอดคล้องกับรูปแบบเดิมและได้มีการขุดคลองที่ตื้นเขินแล้วนำดินที่ขุดได้มาขึ้นรูปคูเมือง-กำแพงเมืองลักษณะเป็นเนินดินกว้างประมาณ 8-10 เมตร สูงประมาณ 1.5-3 เมตร มีความยาวตามแนวคลองคูเมืองระยะทาง ยาวประมาณ 5.7 กิโลเมตร

2. การก่อสร้างถนนริมคลองคูเมือง-กำแพงเมือง โดยสำรวจข้อมูลในการก่อสร้างและจัดทำโครงการ วางรูปแบบการก่อสร้างให้มีการฟื้นฟูแนวคูเมือง-กำแพงเมือง ถนนทางเดิน ไฟฟ้าส่องสว่าง ซึ่งออกแบบถนนให้มีความกว้าง ประมาณ 8-10 เมตร
3. จัดให้มีสวนสุขภาพ บริเวณแนวคูเมือง-กำแพงเมือง เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดและนักท่องเที่ยวที่ผ่านมามีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และใช้เป็นสถานที่ในการออกกำลังกาย อีกทั้งเป็นสถานที่รวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งที่เป็นประโยชน์

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ยังคงดำเนินโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้เห็นการปรับปรุงและการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในขณะนี้เทศบาลได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงในหลากหลายพื้นที่ อาทิ

- ถนนริมคลอง ช่วงถนนเทศบาลบำรุง (บริเวณอาคาร 32 คูหา)
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนหายโศรก-ถนนตำรงราษฎร์วิถี
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนวิถีตำรงราษฎร์วิถี-ถนนเจริญพานิช
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนเพลินจิต-ถนนเจริญพานิช
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนเทวภิบาล-ถนนสันติสุข
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนราชการดำเนิน-ถนนเทวภิบาล (รพช. เดิม)
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนปัทมานนท์-ถนนราชการดำเนิน
- ถนนริมคลอง ช่วงถนนปัทมานนท์-ถนนราชการดำเนิน ระยะที่ 2

เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
โทรศัพท์ 053-511-013 โทรสาร 053-511-092
- ☞ ประชากร 12,747 คน (ชาย 5,868 คน หญิง 6,879 คน)
- ☞ พื้นที่ 6 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 17 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 84,780,479.85 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 82,476,300 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายประภัสร์ ภูเจริญ	นายกเทศมนตรีเมืองลำพูน
2. นายสำราญ นวชัย	ประธานสภาเทศบาลเมืองลำพูน
3. นายฉัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล	ปลัดเทศบาลเมืองลำพูน

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย	จำนวน	15 คน
หญิง	จำนวน	3 คน

เทศบาลเมืองลำพูน เป็นเทศบาลเมืองขนาดเล็ก มีทรัพยากรจำกัด หากเทศบาลเมืองลำพูนดำเนินงานต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพัง อาจยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึง เทศบาลเมืองลำพูนจำเป็นต้องสร้างระบบกลไก ที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน และการยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจในการบริหารงาน ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาท หน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสี่ยงสละพัฒนาท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นโดยส่วนรวมอันจะเป็นการสร้างรากฐานประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วม และเป็นเจ้าของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เทศบาลเมืองลำพูนจึงได้นำหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการปิดทองหลังพระ คือ **เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นบันได 3 ขั้นสู่ความสำเร็จ** ในการประสานความร่วมมือ เสริมสร้างเครือข่าย รัฐบาล เอกชน และประสังคม ดังนี้

เข้าใจ คือ การสร้างให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐาน ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุกมิติของชุมชน ค้นหารากของปัญหา และรวบรวมองค์ความรู้ของโครงการ ทั้งยังจัดตั้งองค์กรของประชาชนในชุมชนต่างๆ เช่น คณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการแม่บ้านชุมชน คณะกรรมการอาสาสมัครชุมชนฯ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

เข้าถึง คือ การสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม โดยมุ่งสื่อสารสร้างความเข้าใจและความมั่นใจกับชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากที่สุด เพื่อให้เกิดการเข้าถึงปัญหาเชิงลึก

พัฒนา เป็นเรื่องของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน ด้วยการออกแบบหลักสูตรและแผนการพัฒนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติของชุมชน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลเมืองลำพูน ได้แก่

เครือข่ายคลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลเมืองลำพูน

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำพูนที่ใช้บริการที่โรงพยาบาลลำพูนประสบปัญหาในการรอคอยเป็นระยะเวลานาน เนื่องจากโรงพยาบาลลำพูนเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดที่รองรับผู้ป่วยจากโรงพยาบาลอำเภอทุกโรงพยาบาล ประกอบกับการเดินทางไปโรงพยาบาลไม่สะดวกต้องว่าจ้างรถสามล้อ หรือรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ทำให้ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เทศบาลเมืองลำพูนเห็นถึงปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งต้องการยกระดับการบริการด้านสุขภาพของศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองลำพูน ประจวบกับนโยบายของรัฐบาลที่มีการกระจายการดำเนินงาน “คลินิกชุมชนอบอุ่น” สู่ภูมิภาค เทศบาลจึงได้สมัครเข้าร่วมการดำเนินงานคลินิกชุมชนอบอุ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 เป็นต้นมา

ในการดำเนินงานคลินิกชุมชนอบอุ่น เทศบาลเมืองลำพูนได้บริหารจัดการโครงการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ ด้านบุคลากร ได้จัดตั้งกองการแพทย์ แยกออกมาจากกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยมีภารกิจในการดูแลสุขภาพตั้งแต่การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านสถานที่ ทำการปรับปรุงอาคารสถานที่ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเดิม โดยเพิ่มห้องตรวจแพทย์ ห้องฉุกเฉิน ห้องตรวจคลินิกเด็กดี ห้องจ่ายยา และห้องการเงิน ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อการบริการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ต้องจัดเตรียมครุภัณฑ์ทางการแพทย์ วัสดุการแพทย์ ให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนด ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณของเทศบาลเมืองลำพูน เพื่อการปรับปรุงอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และการจ้างบุคลากรในระยะเริ่มแรก ด้านการบริหารจัดการ ได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการกองการแพทย์เป็น

ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานโดยการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารคลินิกชุมชนอบอุ่นเป็นบอร์ดในการบริหารและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างและแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาการดำเนินงานคลินิกชุมชนอบอุ่น

การดำเนินงานของคลินิกชุมชนอบอุ่นได้แสวงหาเครือข่ายร่วมในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทาง ซึ่งเครือข่ายสำคัญประกอบไปด้วย สำนักงานหลักประกันสุขภาพ สนับสนุนงบประมาณเหมาจ่ายรายหัวและวิชาการ รวมถึงการประเมินคุณภาพบริการ รูปแบบหน่วยบริการประจำ ศูนย์อนามัยที่ 10 ร่วมกันพัฒนางานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ร่วมการดำเนินงานต่างๆ เช่น การดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรคต่างๆ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน/สาธารณสุขอำเภอเมือง สนับสนุนด้านวิชาการ การประสานข้อมูล การดำเนินงานและการประสานแผนการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรคต่างๆ และการประเมินคุณภาพบริการในรูปแบบต่างๆ โรงพยาบาลลำพูน สนับสนุนด้านวิชาการ ร่วมพัฒนาเครือข่ายในฐานะของ CUP (Contracting Unit for Primary Care) อำเภอเมืองบริหารงานร่วมในรูปแบบคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (คปสอ.) ประสานแผนการดำเนินงานข้อมูลด้านสุขภาพต่างๆ การประเมินคุณภาพบริการในรูปแบบต่างๆ เช่น PCA และเป็นโรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วยที่ต้องส่งตัวให้แพทย์เฉพาะทางในการดูแลรักษา โรงเรียนร่วมมือกันดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จนเป็นต้นแบบของโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ ทั้งโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและสังกัดอื่นๆ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน สนับสนุนวิทยากรในการจัดอบรมอาชีพให้ผู้พิการ วัด สนับสนุนส่งเสริมให้วัดเข้าร่วมโครงการวัดส่งเสริมสุขภาพ โดยความร่วมมือของวัดในรูปแบบ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) เข้าร่วมจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของวัด การดูแลสุขภาพของบุคลากรในวัด และการสนับสนุนการดูแลสุขภาพของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน มีการเชิญแพทย์พื้นบ้าน/ หมอพื้นบ้านเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ด้านการแพทย์พื้นบ้านให้แก่ประชาชนทั่วไปจนสามารถประกอบเป็นอาชีพ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการรักษาพยาบาลควบคู่การแพทย์แผนปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ที่เข้ามาร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานในชุมชนในการดูแลสุขภาพ เช่น ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ ชมรมอาสาสมัครดูแลผู้พิการ ชมรมผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง กลุ่มรักสุขภาพ

การดำเนินนโยบายของคลินิกชุมชนอบอุ่นได้มองชีวิตและสุขภาพในแนว **“สุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Health)”** มองว่าสุขภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทั้งชีวิต มากกว่าการเน้นแค่ความเจ็บป่วยหรือการจัดการส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย โดยจะพิจารณาที่ **“ตัวคนทั้งคน”** ความเกี่ยวเนื่องของร่างกาย จิตใจ วิญญาณ รวมถึงปัจจัยทางสังคม สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนคนนั้น นอกจากนั้นแล้วยังนำแนวคิดที่ว่า สุขภาพและความเจ็บป่วยมีความสลับซับซ้อน ไม่มีระบบการแพทย์ใด สามารถตอบสนองปัญหาสุขภาพได้อย่างพร้อมมูลตามลำพัง จึงบูรณาการ **“แนวคิดพหุลักษณะทางการแพทย์”** เข้ามาใช้ในการดูแลผู้ป่วย โดยใช้การแพทย์แบบผสมผสานสุขภาพทางเลือกเพื่อชุมชน โดยใช้สมุนไพรในท้องถิ่น มาใช้ในการรักษา ร่วมกับการแพทย์แผนตะวันตก กล่าวคือ มีการสร้างความร่วมมือการแพทย์แผนใหม่เข้ากับการแพทย์ทางเลือก โดยนำจุดแข็งของแต่ละศาสตร์มาเสริมกัน นำภูมิปัญญาด้านการแพทย์และสุขภาพในท้องถิ่นนั้นมาเป็นฐานการพัฒนาสุขภาพทางเลือก เช่น มีการนำการตอกเส้น มาใช้ในการบริการแพทย์แผนไทย และการใช้ยาสมุนไพรร่วมกับยาแผนปัจจุบัน เป็นต้น

การจัดการสุขภาพแบบองค์รวมด้วยพหุลักษณะทางการแพทย์ของคลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลเมืองลำพูน ได้ใช้ แนวคิดการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมโดยใช้การแพทย์แบบผสมผสาน ได้แก่

- 1) **การแพทย์ภาคประชาชน (popular sector)** คือ ระบบการดูแลสุขภาพที่อาศัยประสบการณ์ในการบำบัดเยียวยา รวมถึงส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค เป็นกระบวนการพื้นฐานในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น ซึ่งการจัดการสุขภาพในระบบการแพทย์ภาคประชาชนนี้ ทำได้โดยการให้ความรู้ภาคประชาชน เสริมสร้างศักยภาพในการคิด การตัดสินใจให้กับประชาชนในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเองและคนในชุมชน
- 2) **การแพทย์วิชาชีพ (professional sector)** หรือการแพทย์แผนตะวันตก เน้นการปฏิบัติทางการแพทย์ที่เป็นแบบวิชาชีพ โดยศูนย์บริการฯ ได้เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในทุกสาขาวิชาชีพ ให้บริการ ได้แก่ แพทย์เฉพาะทางโรคกระดูกและข้อ แพทย์เฉพาะทางโรคเด็ก แพทย์โรคทั่วไป ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ และนักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น และส่งเสริมเรื่องการศึกษาของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

3) การแพทย์พื้นบ้าน (folk sector) เป็นการปฏิบัติกิจกรรมการบำบัดเยียวยาที่มีใช้รูปแบบของวิชาชีพ ไม่มีการจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ มีลักษณะการดูแลสุขภาพที่เกิดจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญสูงกว่าระบบภาคประชาชน มีพื้นฐานของความเชื่อตามวิธีการรักษาแบบพื้นบ้าน สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ซึ่งศูนย์บริการฯ ได้จัดให้มีบุคลากรแพทย์แผนไทย จำนวน 3 ท่าน และมีการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาผู้ป่วย

จุดเด่นที่ทำให้นโยบายดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์นั้น คือการที่คลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลเมืองลำพูนมีบุคลากรที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิชาชีพ เภสัชกร นักอาชีวบำบัด เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข และนักการแพทย์แผนไทย และเพื่อให้สามารถดูแลจัดการสุขภาพประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำพูนอย่างครอบคลุม ทัวถึง และตรงกับความต้องการของประชาชน จึงได้มีการจัดการสุขภาพแบบองค์รวมด้วยพหุลักษณะทางการแพทย์ในกลุ่มเป้าหมาย ทุกช่วงวัยเป็นการแบ่งกลุ่มในการจัดการสุขภาพ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากร บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ ให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ มารดาและทารกหลังคลอด เด็ก 0-5 ปี เด็กวัยเรียน วัยเจริญพันธุ์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มผู้ป่วย ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ต้องมีการจัดการสุขภาพที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. **กลุ่มหญิงตั้งครรภ์** ต้องมีการออกเยี่ยมบ้านหญิงตั้งครรภ์ทุกราย เพื่อกระตุ้นให้ได้รับการฝากครรภ์และรับวัคซีนครบถ้วน ให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพช่องปากขณะตั้งครรภ์ การตรวจสุขภาพช่องปากให้หญิงมีครรภ์เมื่อออกเยี่ยมบ้านและเมื่อพบโรคในช่องปากจึงนัดมารับบริการทันตกรรม เป็นต้น
2. **มารดาและทารกหลังคลอด** ทีมเจ้าหน้าที่ได้ติดตามเยี่ยมบ้าน เพื่อให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังคลอดที่ถูกต้อง การดูแลสุขภาพทารกและส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การแนะนำการรับประทานอาหารพื้นบ้าน ให้คำแนะนำแก่มารดาในการดูแลช่องปากของทารกและของตัวมารดาเอง ให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพของมารดาและทารกหลังคลอดให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด มีน้ำนมเพียงพอสำหรับเลี้ยงบุตร ทำการติดตามการได้รับวัคซีนของ

เด็กทารก ให้บริการฉีดวัคซีนในคลินิกเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การให้ความรู้เรื่องอาหารที่เหมาะสมกับเด็กตามช่วงวัย เป็นต้น

3. **เด็ก 0-5 ปี** มีการติดตามพัฒนาการของทารกแรกเกิดไปจนถึงอายุ 5 ขวบ ว่ามีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยหรือไม่ หากพบความผิดปกติ เช่น เด็กออทิสติก หรือมีความผิดปกติทางสมอง ให้ใช้วิธีการนวดเด็กฉลาด โดยนวดบำบัดให้และสอนผู้ปกครองทำให้เด็กเป็นประจำทุกวัน การตรวจสุขภาพช่องปาก เป็นต้น
4. **เด็กวัยเรียน** เมื่อเด็กถึงวัยเรียนทางคลินิกได้ตรวจสุขภาพเด็กและติดตามการได้รับวัคซีนของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาการตรวจสุขภาพช่องปากเพื่อคัดกรองโรคในช่องปาก ให้บริการทันตกรรมนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก เพื่อแก้ไขปัญหาฟันผุในนักเรียน มีการอบรมผู้นำนักเรียนด้านสุขภาพให้เด็กมีความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพเบื้องต้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เพื่อนนักเรียน จัดอบรม อย.น้อยสัญจรเพื่อให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนได้รับรู้ถึงข้อมูลในเรื่องของโภชนาการที่เหมาะสมส่งเสริมการรับประทานผัก ผลไม้ และอาหารที่ปลอดภัยรวมทั้งรวมถึงเด็กที่มีภาวะโภชนาการเกิน หรือเด็กอ้วนให้ได้รับการอบรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภค
5. **วัยเจริญพันธุ์** คลินิกชุมชนอบอุ่นได้ดำเนินงานใน 5 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงส่งเสริมการแพทย์แผนไทย ซึ่งเป็นระบบการแพทย์พื้นบ้าน (Folk Sector) ควบคู่กับระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน (Professional sector) โดยดำเนินกิจกรรมแบบองค์รวมเพื่อตอบสนองทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดจนสังคมและสภาพแวดล้อมโดยรวมเพื่อนำไปสู่การเกิดสุขภาพที่ดีแก่ประชาชน และเนื่องจากกลุ่มวัยนี้เป็นกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรัง โดยกิจกรรมเริ่มแรกได้ทำการคัดกรองโรคเรื้อรังให้แก่ประชาชน จากนั้นนำผลที่ได้จากการคัดกรองมาจำแนกประชาชนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มป่วย จากนั้นจึงดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาวะสุขภาพของประชาชนแต่ละกลุ่ม โดยมีการผสมผสานระบบการแพทย์แบบพหุลักษณะ

6. **ผู้สูงอายุ** คลินิกชุมชนอบอุ่นให้บริการด้านสุขภาพกลุ่มสูงวัยแบบพหุลักษณะ โดยจัดตั้งคลินิกแพทย์แผนปัจจุบัน คลินิกแพทย์แผนไทยและตั้งอาคารศูนย์บริการผู้สูงอายุ (Day care Center) คลินิกแพทย์แผนปัจจุบันให้บริการสุขภาพแบบผสมผสานกับการแพทย์แผนไทยโดยการประสานงานส่งต่อผู้รับบริการระหว่างการรักษาทั้งสองคลินิก เพื่อดูแลสุขภาพประชากรสูงวัยเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย โดยแผนปัจจุบันบริการดูแลตรวจรักษาโรคทั่วไป การแพทย์แผนไทยให้บริการด้านยาสมุนไพร รวมทั้งกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพประชากรสูงวัย เช่น บริการนวดตัว ประคบสมุนไพรและอบไอน้ำสมุนไพร นอกจากนี้เทศบาลยังได้จัดอาคารศูนย์บริการผู้สูงอายุ (Day care Center) ให้บริการกลุ่มผู้สูงอายุในทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมฟั่งธรรมะบรรยาย การออกกำลังกาย การร้องเพลง การถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านโดยผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานแบบผสมผสานระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย มีผู้สูงอายุสนใจมารับบริการเมื่อมีภาวะเจ็บป่วยมากขึ้นเฉลี่ยวันละ 90 คน เนื่องจากผลสัมฤทธิ์จากการให้บริการสุขภาพแบบผสมผสานพบว่าภาวะเจ็บป่วยบรรเทาได้เร็วและมีผลข้างเคียงน้อยมาก เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพและได้รับความนิยมน จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพประจำทุกเดือนมีมากกว่า 250 คนต่อเดือน
7. **ผู้พิการ** เน้นที่การประสานความร่วมมือและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างคนในชุมชน ดำเนินการโดยชุมชน เพื่อชุมชนที่เข้มแข็ง และชุมชนมีความเข้าใจและยอมรับในศักยภาพคุณค่าของผู้พิการ โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุนและเอื้อให้เกิดการพัฒนา ผู้พิการทุกรายได้รับการเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทีมสหวิชาชีพ ประกอบไปด้วย แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักอาชีวบำบัด เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน เจ้าหน้าที่งานทันตกรรม และนักการแพทย์แผนไทย เป็นต้น
8. **กลุ่มป่วย** คลินิกชุมชนอบอุ่นมีการจัดการดูแลรักษาพยาบาลผู้รับบริการในกลุ่มป่วยด้วยพหุลักษณะทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคอันดับแรกๆ ในพื้นที่ อันได้แก่ โรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวาน โดยนำการรักษาด้านการแพทย์แผนปัจจุบันมาประยุกต์รวมกับการแพทย์แผนไทย นอกจากนี้ มีการจัดเวทีให้ผู้ป่วยได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลสุขภาพ เพื่อเป็นการให้ความรู้และ

กระตุ้นให้ผู้ป่วยดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่นที่เจ็บป่วยด้วยโรคเดียวกัน ส่งเสริมการนำการแพทย์พื้นบ้านมาใช้ร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยการจัดตั้งชมรมผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานทั้ง 17 ชุมชน

ผลสำเร็จของการดำเนินงานของเครือข่ายคลินิกชุมชนอบอุ่นที่เห็นเป็นรูปธรรม ได้แก่

1. สถิติการรับบริการที่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2554 มีผู้รับบริการ 6,948 คน/25,529 ครั้ง และปีงบประมาณ 2555 มีจำนวนผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้นเป็น 8,115 คน / 32,218 ครั้ง
2. การเยี่ยมผู้พิการ ผู้สูงอายุที่ติดเตียง ด้วยทีมสหวิชาชีพและอาสาสมัครดูแลผู้พิการ จำนวน 379 คน
3. การใช้แนวทางการแพทย์แบบผสมผสาน ระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบัน การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และสมุนไพรมาใช้ดำเนินงานด้านสาธารณสุขของเทศบาลเมืองลำพูน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อสุขภาพมากมายกับคนในชุมชนทุกช่วงวัย และสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายค่ายาแผนปัจจุบันได้ และทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีกับผู้ป่วยในชุมชน เนื่องจากการได้รับการร่วมมือและความสนใจจากประชาชน เกิดเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เทศบาลเมืองลำพูนใช้ในการจัดการสุขภาพแบบพหุลักษณะทางการแพทย์ที่มีชื่อเสียง
4. เป็นสถานที่ศึกษาดูงานให้แก่ กลุ่ม ชมรม และองค์กรที่สนใจ และเป็นแหล่งฝึกงานสำหรับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร
5. ได้รับรางวัลจากสถาบันต่างๆ ในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนงานสุขภาพชุมชนดีเด่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับการคัดเลือกจากองค์การอนามัยโลก และองค์การยูเนสโกประเทศไทย เป็นตัวแทนในการนำเสนอผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน การเข้าถึงบริการของประชาชน ใน ปี พ.ศ.2554 ที่ประเทศเกาหลี

เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลพื้นฐาน

- 📍 สถานที่ตั้ง ตำบลโนนพลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 62170
โทรศัพท์ 055-769-411 โทรสาร 055-769-295
- 👤 ประชากร 4,387 คน (ชาย 2,166 คน หญิง 2,221 คน)
- 📏 พื้นที่ 8.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 6 ชุมชน)
- 💰 รายได้ 52,464,772.71 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- 📊 เงินอุดหนุน 10,810,863 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายธำรง จันคง	นายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ
2. นายรังสรรค์ จูด้วง	ประธานสภาเทศบาลตำบลลานกระบือ
3. นายปณิธาน ไชยโยกาศ	ปลัดเทศบาลตำบลลานกระบือ

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 10 คน
หญิง จำนวน 2 คน

เทศบาลตำบลลานกระบือ มีลักษณะพื้นที่เป็นกิ่งเมืองกิ่งชนบท ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไร่จ้ง และการค้าขาย ในพื้นที่เล็กๆ มีประวัติอันยาวนานมาหลายร้อยปี มีภาษาถิ่นอาหารประจำถิ่น มีวัฒนธรรมของชุมชน มีวัดเป็นศูนย์กลางในการรวมใจในการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และการปกครองบ้านเมือง ความสามัคคีและความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นจุดเด่นของคนลานกระบือ ส่งผลให้การพัฒนา การมีส่วนร่วม การให้ความร่วมมือ ในชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนมีศูนย์รวมใจอยู่ที่วัดแก้วสุริย์ฉาย มีอดีตพระอริยสงฆ์ ประกอบด้วย หลวงพ่ออา หลวงพ่อกลับ หลวงพ่อไสว ที่ประชาชนเคารพนับถือศรัทธา และสืบทอดคำสั่งสอนและประเพณีต่างๆ มาจวบจนทุกวันนี้ คือ ประเพณีแห่พระสงฆ์ด้วยเกวียน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาวลานกระบือ จึงเป็นจุดแข็งในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่เกิดมาจากความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันของคนในชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสร้างสัมพันธ์อันดีเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว จนถึงการอยู่ร่วมกันทางสังคม พร้อมกันนั้นนโยบายของผู้บริหารเห็นประชาชนเป็นศูนย์กลาง เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการสร้างเครือข่ายในการทำงาน การทำงานเป็นทีม เทศบาลตำบลลานกระบือและประชาชนจึงมีการเรียนรู้ร่วมกัน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน จึงมีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาคือ **“ตำบลลานกระบือคือบ้านของเรา ต้องช่วยกันทำบ้านของเราให้น่าอยู่”**

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลลานกระบือ ได้แก่

เครือข่ายผู้สูงวัยเทศบาลตำบลลานกระบือ

จากปัญหาประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ จำนวน 6 ชุมชน มีจำนวนผู้สูงวัยเพิ่มมากขึ้น และผู้สูงวัยมีสุขภาพไม่แข็งแรง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากบุตรหลาน ไม่ได้รับสิทธิทางสังคม และสวัสดิการภาครัฐ เทศบาลตำบลลานกระบือเกิดแนวคิดที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จึงขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ จัดระดมความคิดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และวางแผนการทำงานร่วมกัน เช่น โรงพยาบาลลานกระบือ สาธารณสุขอำเภอ สาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงวัย และจัดตั้งชมรมผู้สูงวัยระดับเทศบาล โดยจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงวัย เช่น การออกกำลังกาย การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น การดูแลรักษาสุขภาพ กิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น และสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างชมรมผู้สูงวัยระดับเทศบาลของจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อร่วมการแข่งขันกีฬา การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม

เครือข่ายผู้สูงวัยเทศบาลตำบลลานกระบือ มี 2 ระดับ ทั้งภายในและภายนอกเทศบาล ซึ่งประกอบไปด้วย

1. เครือข่ายภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ ที่มีผู้สูงวัยจากหมู่บ้านภายในเขตเทศบาล และผู้สูงวัยนอกเขต รวมทั้งชมรมต่างๆ เช่น ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข ชมรมกลุ่มสตรี ชมรมกลุ่มอาชีพ กองทุนสวัสดิการสังคม
2. เครือข่ายระหว่างอำเภอ ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลลานกระบือ ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลช่องลม ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลพรานกระต่าย ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลปากดง ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลชาตวรลักษณบุรี ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลสกลบาตร
3. หน่วยงานราชการ ได้แก่ โรงพยาบาลลานกระบือ สาธารณสุขอำเภอลานกระบือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โรงเรียนในเขตเทศบาล สาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร
4. ภาคเอกชน ได้แก่ บริษัท ปตท.สผ สยาม จำกัด

ในการดำเนินงานของเครือข่าย ชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลลานกระบือรวมกลุ่มกันเพื่อดูแลสุขภาพ ร่างกายและจิตใจร่วมกัน มีสถานที่นัดพบกันเพื่อร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่

อาคารเอนกประสงค์เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ณ เทศบาลตำบลลานกระบือ โดยผู้สูงอายุจะร่วมทำกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ พุทธศุข ออกกำลังกาย ร้องรำกลองยาวร่วมกันทุกวันในวันอังคาร ณ ที่ทำการชมรม นอกจากนี้ ชมรมผู้สูงอายุ ได้มีโครงการที่ร่วมกันดำเนินการเองเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกันเอง เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพ เช่น การทำน้ายาล้างจาน การทำน้ายาบ้วนปาก การรวมกลุ่มกันออมเงิน การเยี่ยมผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน เป็นต้น และมีโครงการที่หน่วยงานเครือข่ายมาร่วมดำเนินการกิจกรรมร่วมด้วย ดังนี้

- ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขเทศบาลตำบลลานกระบือ ร่วมตรวจสุขภาพผู้สูงอายุทุกวัน อังคาร และดูแลสุขภาพให้ผู้สูงอายุที่บ้าน โดยแบ่งความรับผิดชอบกันเป็นเขตชุมชน
- ชมรมแอโรบิคเทศบาลตำบลลานกระบือ ร่วมนำผู้สูงอายุออกกำลังกาย และทำกิจกรรมนันทนาการ
- โรงเรียนลานกระบือวิทยา และวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ร่วมสอนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมรำกลองยาว
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ผู้สูงอายุ
- เทศบาลตำบลลานกระบือ ร่วมโครงการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
- โรงพยาบาลลานกระบือ ร่วมดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ก้าวสู่การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

ความสำเร็จของการดำเนินงานเครือข่ายผู้สูงอายุ คือ การที่ผู้สูงอายุได้ตระหนักในคุณค่าของตนเอง และนำความรู้ประสบการณ์มาถ่ายทอดสู่บุตรหลานและสังคม ผู้สูงอายุมีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องตามหลักสาธารณสุข มีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันและกันในเครือข่าย และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

เทศบาลตำบลลานกระบือวางแผนที่จะดำเนินการ โครงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care : LTC) ที่จะดำเนินการดูแลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกมิติทั้งสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้สูงอายุที่ประสบภาวะยากลำบากอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือพิการทุพพลภาพช่วยเหลือตนเองได้บางส่วน หรือไม่สามารรถ

ช่วยตนเองในชีวิตประจำวันได้ โดยผู้ดูแลเป็นบุคลากรด้าน สุขภาพและสังคม และผู้ดูแลไม่เป็นการ (ครอบครัว) รวมถึงการบริการในชุมชน หรือสถานบริการ เพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมได้ โดยมีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยคำนึงถึงความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอิสระ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือ

ตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร มีวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง มีวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น มีภาษาถิ่นลานกระบือที่ใช้ภายในชุมชน มีประเพณีแห่พระด้วยเกวียนในวันสงกรานต์ มีหลวงพ่อกลับ หลวงพ่อขำ เป็นที่เคารพสักการะ มีวัดแก้วสุริย์ฉายเป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมภายในหมู่บ้าน เทศบาลตำบลลานกระบือได้เล็งเห็นถึงจุดเด่นทางวัฒนธรรมของชุมชนที่มีร่วมกันมาอย่างยาวนาน จึงได้นำมาเป็นนโยบายในการบริหารงานของเทศบาลตำบลลานกระบือ ประกอบกับทางชุมชนเองก็ตระหนักถึงความสำคัญในวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น จึงมีความต้องการให้ทุกภาคส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนลานกระบือที่มีอยู่คู่ลานกระบือมานานให้คงอยู่ และร่วมอนุรักษ์ให้ลูกหลานรุ่นต่อไปได้สืบทอดรวมทั้งได้ทำนุบำรุงพระศาสนา เครือข่ายด้านวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือก็เริ่มขึ้น โดยมีกระบวนการดำเนินการเครือข่ายชุมชนลานกระบือ ดังนี้

1. สืบหาข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ประเพณี โดยเทศบาลตำบลลานกระบือร่วมกับผู้นำชุมชน ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลทางวัฒนธรรมลานกระบือกับผู้สูงอายุ ปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มและชมรมต่างๆ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และร่วมกับเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอลานกระบือลงพื้นที่สำรวจพื้นที่โบราณสถาน โบราณวัตถุต่างๆ ภายในตำบลลานกระบือ
2. รวบรวมข้อมูลด้านวัฒนธรรม เทศบาลตำบลลานกระบือจัดทำรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมของตำบลลานกระบือ และจัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงที่เทศบาลได้จัดทำเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ทั้ง 6 ชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. จัดตั้งเครือข่ายวัฒนธรรม โดยเชิญประชุมผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ เอกชน วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น กลุ่มต่างๆ ชมรมต่างๆ ภายในเขตเทศบาล เพื่อนำ

เสนอข้อมูลทางด้านนวัตกรรมของลานกระบือ จากนั้นได้แต่งตั้งคณะทำงานและผู้รับผิดชอบงานด้านเครือข่ายนวัตกรรม

4. การจัดทำแผน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการจัดประชุมประชาคมทุกชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัด และแผนพัฒนาสามปี

เครือข่ายนวัตกรรมชุมชนลานกระบือ มีสมาชิกเครือข่ายประกอบด้วย 4 ภาคส่วน ดังนี้

- เทศบาลตำบลลานกระบือ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ 7 แห่ง
- ส่วนราชการในเขตอำเภอลานกระบือ ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ สภาวัฒนธรรมอำเภอลานกระบือ สภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร สถานีตำรวจภูธรลานกระบือ โรงเรียนลานกระบือวิทยา สาธารณสุขอำเภอลานกระบือ โรงพยาบาลลานกระบือ เป็นต้น
- ภาคเอกชน ที่เข้าร่วมเครือข่าย คือ บริษัท ปตท.สผ.จำกัด

ภาคประชาสังคม ประกอบด้วย วัดแก้วสุริย์ฉาย เครือข่ายผู้สูงอายุ ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มอาชีพ ชมรมพ่อค้าแม่ค้า ชมรมตลาดสด ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เป็นต้น

ในการดำเนินการกิจกรรม/โครงการด้านนวัตกรรม เทศบาลตำบลลานกระบือจะจัดประชุมเครือข่ายเพื่อหาแนวทางการจัดโครงการ เพื่อหาข้อสรุปในการจัดโครงการและแบ่งหน้าที่การทำงาน จากนั้นคณะทำงานแต่ละชุด เช่น ฝ่ายจัดสถานที่ ฝ่ายจัดหาการแสดง ฝ่ายต้อนรับ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ก็จะดำเนินการลงทำงาน และดำเนินการประชุมของแต่ละฝ่าย เมื่อแต่ละฝ่ายดำเนินงานของตนเองแล้ว เครือข่ายจะมีการประชุมเพื่อสรุปปัญหาที่เกิดขึ้น และหาทางช่วยกันแก้ปัญหาของแต่ละฝ่ายก่อนถึงวันจัดโครงการ และเมื่อเสร็จกิจกรรม/โครงการ เครือข่ายนวัตกรรมชุมชนลานกระบือจะจัดประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดโครงการครั้งต่อไป

โครงการที่ถือว่าเป็นโครงการเด่นที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน ลานกระบือ เช่น งานวันลอยกระทง งานวันสงกรานต์ งานวันวิสาขบูชา งานแห่เทียนเข้าพรรษา งานวันออกพรรษา (เทศน์มหาชาติ) การอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ การอนุรักษ์ภาษาถิ่น การอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน การอนุรักษ์อาหารพื้นบ้าน ซึ่งแต่ละโครงการได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และติดตามประเมินผล และการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

เครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือยังมีส่วนในการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน เข้ามา มีบทบาท และเรียนรู้คุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อจะได้สืบทอดไว้เป็นเอกลักษณ์ และส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ของชุมชนลานกระบือ ทางเครือข่ายจึงดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมลานกระบือสู่ลูกหลาน โดยการนำชมรมผู้สูงวัยเทศบาลตำบลลานกระบือ ร่วมกับผู้นำชุมชน ราษฎรชาวบ้าน โรงเรียนในเขตเทศบาล ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โดยจัดสอน เรื่องราวความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาของคนลานกระบือ เพื่อให้เยาวชนสามารถ จัดกระบวนการเรียนรู้ ถ่ายทอดประมวลผล ตลอดจนสนับสนุนให้เยาวชนเชื่อมโยงกับเครือข่าย ในการพัฒนาชุมชน และสังคมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน มีความ เข้าใจรากเหง้า ความเป็นวัฒนธรรม แบ่งปัน เกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การทำงานของเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือ นอกจากวัฒนธรรมชุมชนลาน กระบือคงอยู่คู่กับชุมชนลานกระบือแล้ว ลูกหลานชาวลานกระบือยังร่วมกันอนุรักษ์สืบทอด ประเพณีวัฒนธรรมลานกระบือด้วยความภาคภูมิใจที่ชาวลานกระบือมีวัฒนธรรมชุมชนของตนเอง ส่งผลให้เกิดความรัก ความสามัคคีในชุมชน จนเกิดชุมชนเข้มแข็ง ด้วยมิติทางวัฒนธรรมที่สร้าง ร่วมกัน

การดำเนินงานวัฒนธรรมชุมชนลานกระบือประสบความสำเร็จจนเป็นที่ประจักษ์ ส่งผลให้ หน่วยงานอื่นเล็งเห็นความสำคัญของงานเครือข่าย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ได้อุดหนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารรวบรวมโบราณวัตถุของชุมชน นอกจากนี้เครือข่าย ยังได้เล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์โบราณสถานที่อยู่ในพื้นที่เทศบาล โดยเตรียมจัดทำโบราณสถานเพิ่ม คือ โรงพักสถานีตำรวจเก่า และบ้านผู้นำเก่า เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติของชุมชน

ลานกระบือ และสร้างเยาวชนให้ร่วมเป็นมัคคุเทศก์ เพื่อซึมซับประวัติของบรรพบุรุษ และสร้างรายได้เสริม พร้อมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนต่อไป

เครือข่ายโครงการหมู่บ้านน่ามอง

ชุมชนทั้ง 6 ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท จึงทำให้เทศบาลต้องดำเนินการจัดรูปแบบการพัฒนาให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จึงได้ระดมความคิดร่วมกับกรรมการชุมชนในการหาแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ชุมชนทั้ง 6 ชุมชน มีมติร่วมกันว่า จะดำเนินการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนกันเอง ประกอบกับการที่กรรมการชุมชนได้เดินทางไปอบรมและทัศนศึกษาดูงาน พร้อมกับกลับมาสร้างองค์ความรู้ร่วมกันในชุมชน จนเกิดเป็นโครงการหมู่บ้านน่ามอง

โครงการหมู่บ้านน่ามองดำเนินการโดยเครือข่ายโครงการหมู่บ้านน่ามอง ซึ่งมีสมาชิกเครือข่ายประกอบด้วย 4 ภาคส่วน ได้แก่

1. ชุมชนภายในเขตเทศบาล จำนวน 6 ชุมชน
2. ส่วนราชการในเขตอำเภอลานกระบือ ประกอบด้วย เกษตรอำเภอลานกระบือ ที่ทำการปกครองอำเภอ สถานีตำรวจภูธรลานกระบือ สาธารณสุขอำเภอลานกระบือ โรงพยาบาลลานกระบือ พัฒนาชุมชนอำเภอลานกระบือ เป็นต้น
3. ภาคเอกชน ที่เข้าร่วมเครือข่าย คือ บริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด
4. ภาคประชาสังคม ประกอบด้วย วัดแก้วสุริย์ฉาย ชมรมต่างๆ ในเขตเทศบาล ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กรรมการชุมชน ประชาชนทุกคนในเขตเทศบาล เป็นต้น

การดำเนินการเครือข่ายโครงการหมู่บ้านน่ามอง เป็นการนำเอาข้อดีของแต่ละเครือข่ายมามีส่วนร่วมในการดำเนินการ หรือเป็นการต่อยอดเครือข่าย คือ การเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายบริหารจัดการขยะเพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยใช้บุคลากรของเครือข่ายผู้สูงวัยเป็นตัวขับเคลื่อนในการระดมทุน ระดมแรง และใช้ความสามัคคีของคนในชุมชนจากเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชนที่กลม่อเกล่าให้คนในชุมชนรักและช่วยเหลือกัน พร้อมทั้งอนุรักษ์อัตลักษณ์ของชุมชน

การดำเนินงานของเครือข่าย เริ่มต้นด้วยสมาชิกของเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดเห็น ในการที่จะทำให้น้ำบ้านน้อมองได้อย่างไร และให้ความรู้แก่ประชาชนทั้ง 6 ชุมชน นำไปปฏิบัติ และพัฒนาชุมชนของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็น และให้กรรมการชุมชนทั้ง 6 ชุมชน จัดทำเครือข่ายร่วมมือกันในการดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย ซึ่งการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ทำให้เครือข่ายได้ร่วมกับประชาชนในชุมชนของตนเอง พัฒนาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน ในการดำเนินกิจกรรม แต่ละชุมชนมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่กระบวนการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ และในเครือข่ายมีสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยน วัสดุ อุปกรณ์ พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ในระหว่างเครือข่าย

โครงการหน้าบ้านน้อมองนอกจากจะทำให้ชุมชนมีความสวยงาม สะอาด ถูกสุขลักษณะ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จากความร่วมมือ กับสถานีตำรวจภูธรลานกระบือ ดัดแปลงวงจรปิดทั่วหมู่บ้าน ทำให้สามารถคลี่คลายคดีลักทรัพย์ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านได้ ยังช่วยผ่อนคลายอารมณ์ ลดภาวะตึงเครียดที่เกิดจากภาระของประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันและลดอัตราการเกิดโรค อุบัติเหตุ ปัญหาสุขภาพจิต และเพื่อให้ ครอบครัวอบอุ่นมีความรักเอื้ออาทรต่อกันซึ่งกัน และเกิดความร่วมแรงร่วมใจพัฒนาทำให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง

โครงการหน้าบ้านน้อมองนี้จะขยายการดำเนินการต่อไปยังส่วนงานราชการที่อยู่ในเขต ตำบลลานกระบือทั้งหมด ให้เป็นหน่วยงานที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีหน้าบ้านน้อมองเหมือนในชุมชน และดำเนินการจัดทำโครงการหน้าบ้านน้อมองให้ครอบคลุมทั่วทุกหลังคาเรือน พร้อมทั้งจะดำเนินการขยายเครือข่ายเข้าสู่ภาคเอกชนที่อยู่ในพื้นที่ ที่ประกอบไปด้วย บริษัทผลิตน้ำมัน และบริษัทขนส่งต่างๆ พร้อมทั้งขยายเครือข่ายสู่บุคลากรแฝงในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในชุมชน สังคม ให้น่าอยู่

เทศบาลตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น 0270
โทรศัพท์ 043-269-002 โทรสาร 043-269-001
- ☞ ประชากร 4,727 คน (ชาย 2,301 คน หญิง 2,426 คน)
- ☞ พื้นที่ 4 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 22,344,886.91 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 12,047,971 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายชัยดี รัตนปรีดา	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านฝาง
2. นายดวงเกียรติ แสนสมบัติ	ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านฝาง
3. นายสุพจน์ โคตรมณี	ปลัดเทศบาลตำบลบ้านฝาง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 12 คน
หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลบ้านฝาง ตระหนักถึงข้อจำกัดในศักยภาพของตนทางด้านองค์ความรู้ กำลังคน และงบประมาณ จึงมุ่งเน้นการทำงานในลักษณะเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรจากเครือข่ายมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เทศบาลตำบลบ้านฝางเสริมสร้างการทำงานในลักษณะเครือข่ายโดยใช้แนวคิดที่สำคัญ 4 ประการ กล่าวคือ

- 1) ไม่มองปัญหาในชุมชนท้องถิ่นแบบแยกส่วน โดยเสริมสร้างการทำงานในลักษณะเครือข่ายเพื่ออาศัยองค์ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญของแต่ละภาคีเครือข่าย มาแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม
- 2) ส่งเสริมภาคีเครือข่ายให้ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมมือ และร่วมแรงกัน
- 3) สร้างเสริมเครือข่ายที่เข้มแข็งจากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและการพัฒนาศักยภาพตนเอง
- 4) ภาคีเครือข่ายได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานร่วมกัน

ปัจจุบัน เทศบาลตำบลบ้านฝางมีเครือข่ายในการดำเนินงานมากกว่า 40 เครือข่าย โดยลักษณะความสัมพันธ์ของภาคีเครือข่ายเป็นแบบแนวราบ และมีเทศบาลทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมประสานรวมพลังภาคีเครือข่ายให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลบ้านฝาง ได้แก่

เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง

เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง เริ่มต้นจากการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านฝางเพียง 15 คน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชนอื่นๆ ที่มีอยู่ในตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมถึงประสานงานกับกลุ่มการดำเนินงานด้านต่างๆ ภายในตำบล และดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ตลอดจนกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งทางโรงเรียนฝางวิทยายนได้เป็นตัวแทนของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ทำการประสานขอรับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลบ้านฝาง ขณะเดียวกันเทศบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นภาคีเครือข่ายของเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น จึงจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝางขึ้นในปี พ.ศ. 2553 โดยมีสมาชิกในขณะนั้น 50 คน

สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหาร ซึ่งโครงสร้างแบ่งเป็น ประธานสภา รองประธาน เลขานุการ ฝ่ายเหรียญฉัตร ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริการ ฝ่ายทะเบียน ฝ่ายกิจกรรม และฝ่ายสารสนเทศ โดยมีเทศบาลเป็นที่ปรึกษา ทั้งนี้ สภาจะมีการประชุมปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมของสภา มีการเข้าร่วมประชุมสภาเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอและจังหวัด ร่วมจัดกิจกรรมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนอื่นๆ ในพื้นที่ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ ปัจจุบันสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝางกลายเป็นภาคีเครือข่ายของเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ที่หลากหลายกิจกรรมด้วยกัน โดยสามารถยกตัวอย่างกิจกรรมที่โดดเด่นได้ ดังนี้

โครงการค่ายอาสาพัฒนาสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง เทศบาลตำบลบ้านฝางจัดทำโครงการค่ายอาสาให้กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เด็กนักเรียน โรงเรียน และชุมชนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ โดยกิจกรรมประกอบด้วย การมอบสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในการเรียน เช่น สมุด ปากกา ดินสอ ฯลฯ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน โรงอาหาร หรืออาคารต่างๆ ภายในโรงเรียน การช่วยเหลือชาวบ้านตามคำร้องขอ เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณวัดและหมู่บ้าน และการจัดกิจกรรมสันถวนการเพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่เด็กนักเรียนและชาวบ้าน

การพัฒนาเด็กและเยาวชนคนไทย หัวใจสีเขียว ก้าวสู่อาเซียน สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝางเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนคนไทย หัวใจสีเขียว ก้าวสู่อาเซียน ซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น เพื่อส่งเสริม

ให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคม และเป็นการสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอและจังหวัด

โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพ เทศบาลตำบลบ้านฝางส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และส่งเสริมการพึ่งตนเองของคนในชุมชน อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน โดยสภาเด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมโครงการและรวมกลุ่มกัน จัดทำแปลงเกษตรปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยงไก่ เพื่อหารายได้เข้ากองทุนของสภาในการดำเนิน กิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

โครงการส่งเสริมด้านดนตรีกับเด็กและเยาวชน เทศบาลตำบลบ้านฝางส่งเสริมสนับสนุน การเล่นดนตรีและนันทนาการของสภาเด็กและเยาวชน โดยจัดทำห้องดนตรีเพื่อให้สมาชิกสภาเด็ก และเยาวชนได้ฝึกซ้อมดนตรีและรวมกลุ่มทำกิจกรรมอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างความบันเทิงและ ประโยชน์ให้แก่ชุมชนต่อไป

โครงการส่งเสริมด้านกีฬาให้กับเด็กและเยาวชนในระหว่างปิดภาคเรียน เทศบาลตำบล บ้านฝางจัดกิจกรรมส่งเสริมกีฬาให้กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อเสริมสร้างสุขภาพของเด็กและเยาวชน และสนับสนุนการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ปราศจากอบายมุขและสิ่งเสพติด กิจกรรมจัดขึ้น ระหว่างปิดภาคเรียนเป็นประจำทุกปี ณ สนามฟุตบอลของเทศบาล โดยให้เด็กและเยาวชนที่อายุ ไม่เกิน 12 ปีได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาพร้อมเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกสอนของเทศบาล

โครงการสามวัยสานใยรักห่างไกลยาเสพติด สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง เข้าร่วมกิจกรรมสามวัยสานใยรักห่างไกลยาเสพติด เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวทุกวัยร่วมกัน ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด และร่วมเป็นวิทยากรในการละลายพฤติกรรมให้กับผู้เข้าร่วม โครงการ ซึ่งมีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในครอบครัว

ปัจจุบัน สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลบ้านฝางยังคงดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องถึง รุ่นที่ 3 โดยมีสมาชิกมากถึง 96 คน ที่สำคัญยังคงเป็นภาคีเครือข่ายที่ดีของเทศบาลตำบลบ้านฝาง ในการทำกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในด้านอื่นๆ

เครือข่ายตำบลต้นแบบ

ตำบลต้นแบบการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นนโยบายของกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ได้ทำการคัดเลือกตำบลนำร่อง จำนวน 3 ตำบลจากทุกจังหวัด

ให้เป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนสู่สังคมสวัสดิการ โดยได้นำรูปแบบสายใยรักแห่งครอบครัวมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และดำเนินงานผ่านกลไกของพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ทั้งนี้ตำบลบ้านฝางได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในตำบลนำร่องดังกล่าวของจังหวัดขอนแก่น เพราะพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เล็งเห็นถึงต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ กล่าวคือ ความร่วมแรงร่วมใจกันของทุกภาคส่วนในการพัฒนาสังคม จากนั้นจึงได้เชื่อมโยงประสานงานกับเทศบาลตำบลบ้านฝางให้เป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงานหลัก เพราะเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และมีฐานข้อมูลของพื้นที่เป็นอย่างดี

เทศบาลตำบลบ้านฝางได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตำบลต้นแบบการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม โดยมีผู้แทนจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม เข้าร่วมเป็นกรรมการ และมีการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาตำบลต้นแบบอย่างบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ นอกจากนี้เทศบาลตำบลบ้านฝางได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับอำเภอบ้านฝางและภาคีเครือข่ายว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานกระบวนการทำงานพัฒนาสังคมระดับท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายมุ่งพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย 7 กลุ่ม ได้แก่ เด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เอดส์ ครอบครัว และผู้ด้อยโอกาส ในด้านการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ ทั้งเชิงรุกและรับ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง มีมาตรฐาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ทั้งนี้ภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมดำเนินงานกับเทศบาลตำบลบ้านฝางเพื่อพัฒนาไปสู่ตำบลต้นแบบมีมากมายหลายเครือข่ายและได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากมาย ดังนี้

เครือข่ายที่มีปัญหารายได้ไม่เพียงพอ ประกอบด้วยเครือข่ายย่อยจำนวนมาก ได้แก่ เครือข่ายอาชีพพืชมงคลไทย เครือข่ายทอเสื่อแปรรูปจากต้นกก เครือข่ายทอพรมเช็ดเท้าและผลิตภัณฑ์ของชำร่วย เครือข่ายทอผ้าและส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน เครือข่ายทำไม้กวาดดอกหญ้า และเครือข่ายการทำพานบายศรี ซึ่งแต่ละเครือข่ายได้รับการฝึกอบรมอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลบ้านฝาง ทั้งนี้จุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างเครือข่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นไปเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายทั้ง 7 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งยังเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านให้แก่รุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป

เครือข่ายที่มีปัญหาสุขภาพ ประกอบด้วย เครือข่ายชมรมแอโรบิค ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านฝางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายแอโรบิคเพื่อสุขภาพร่างกาย

ที่แข็งแกร่ง และเครือข่ายผู้ให้บริการสังคม ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านฝางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดให้มีกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชน

เครือข่ายกลุ่มผู้ว่างงาน เทศบาลตำบลบ้านฝางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดให้มีการฝึกอาชีพกระถางแฟนซี การทำน้ำพริก และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การมอบเงินสงเคราะห์ให้แก่ผู้ยากไร้ และฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น

เครือข่ายผู้พิการ เทศบาลตำบลบ้านฝางและศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่นทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมทั้งมีการมอบรถเข็นและอุปกรณ์สำหรับผู้พิการ และมอบเงินสงเคราะห์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

เครือข่ายผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบ้านฝางและศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่นได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์ร่วมกับอำเภอบ้านฝาง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและพนักงานของเทศบาล รวมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์บริการผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ และสภาเด็กและเยาวชน โดยกิจกรรมของศูนย์และเครือข่ายผู้สูงอายุมีหลากหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมสุขสันต์วันเกิดให้ผู้สูงอายุ การออมเงินของผู้สูงอายุเพื่อสวัสดิการ การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่บุตรหลาน การอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ การซ่อมอาคารสถานที่ในการให้บริการและบ้านพักอาศัยให้แก่ผู้พิการและผู้สูงอายุ และโครงการชุมชนปลอดภัย

เครือข่ายที่มีปัญหาเรื่องครอบครัว เทศบาลตำบลบ้านฝางจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง และได้ร่วมกับหน่วยงานอื่นภายในพื้นที่ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ มากมาย เช่น การให้ความรู้กับหญิงไทยเพื่อป้องกันภัยในต่างประเทศ การให้ความรู้เพื่อป้องกันการถูกล่อลวง การอบรมครอบครัวอบอุ่น การส่งเสริมศักยภาพครอบครัวระดับตำบล การอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

เครือข่ายเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี เทศบาลตำบลบ้านฝางแต่งตั้งคณะทำงานเด็กในชุมชนตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในชุมชนเทศบาลตำบลบ้านฝาง โดยมีผู้แทนจากทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น ผู้แทนหน่วยงานราชการ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เครือข่ายมูลนิธิอาหารไทย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พยาบาล สภาเด็กและเยาวชน และเทศบาล โดยเครือข่ายได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การอบรมผู้ดูแลเด็ก การสร้างความสัมพันธ์และ

ลดความขัดแย้งในครอบครัว พบปะกลุ่มเด็กเลี้ยง การอบรมเยาวชนรุ่นใหม่ทางไกลยาเสพติด และการจัดค่ายเด็ก

ตำบลบ้านฝางกลายเป็นตำบลต้นแบบในการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมในปี พ.ศ. 2555 และได้รับการคัดเลือกจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2556 เพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นสังคมสวัสดิการอย่างเต็มรูปแบบต่อไป

เครือข่ายส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฝางอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนปฏิบัติการ 21 ระดับท้องถิ่น (Local Agenda 21)

เทศบาลตำบลบ้านฝางสมัครเข้าร่วมโครงการแผนปฏิบัติการ 21 ระดับท้องถิ่น (Local Agenda 21 หรือ LA 21)* ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา โดยให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดูแลท้องถิ่นในลักษณะพหุภาคี เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน ภายใต้กรอบความสมดุลใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้แผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลบ้านฝางเกิดจากการคิดและวางแผนร่วมกันระหว่างเทศบาล ประชาชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ รวมทั้งได้มีการบูรณาการงบประมาณในการจัดทำแผนปฏิบัติการจากหลายหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านฝางได้ร่วมจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวน 150,000 บาท นอกจากนี้การขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ LA 21 ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาค 10 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ประกอบกับปัจจุบันเทศบาลตำบลบ้านฝางมีเครือข่ายในการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการ LA 21 เป็นจำนวนมาก ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ อำเภอบ้านฝาง สำนักงานที่ดินอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ กศน. สถานีตำรวจภูธร โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และโรงเรียน, ภาคเอกชน ได้แก่ โรงเรียน สหกรณ์การเกษตร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสถานีวิทยุชุมชน, ภาคประชาสังคม ได้แก่ วัด อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มอาชีพ และร้านรับซื้อของเก่า และภาคประชาชน

* แผนปฏิบัติการ 21 เป็นแผนแม่บทของโลก ที่ผู้แทนจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวม 178 ประเทศ ร่วมลงนามรับรองว่าประเทศของตนจะดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม คู่มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้กลุ่มต่างๆ ในสังคมมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีกรลงนามเมื่อปี พ.ศ. 2553 ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล

การปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการ LA 21 ของเทศบาลตำบลบ้านฝางได้มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายในการดำเนินงานหลายเครือข่าย โดยสามารถยกตัวอย่างเครือข่ายที่มีความโดดเด่นได้ ดังนี้

เครือข่ายรณรงค์รวมพลังร่วมใจลดใช้ถุงพลาสติกเทศบาลตำบลบ้านฝาง เป็นการรวมกลุ่มประชาชนและภาคประชาสังคมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านฝาง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ค้า/ร้านค้าและกลุ่มผู้จำหน่ายซื้อของในตลาดสด/ร้านค้า เพื่อร่วมกันลดปริมาณขยะถุงพลาสติก โดยใช้แนวทาง 3R คือ 1) REDUCE ลดทิ้ง ลดใช้ และสร้างขยะให้น้อยที่สุด ด้วยการใช้ถุงผ้าหิ้วเป็นโต ถือตะกร้า แทนการใช้ถุงพลาสติก 2) REUSE ใช้แล้วใช้ซ้ำ นำถุงพลาสติกใบเก่ากลับมาใช้ซ้ำ และ 3) RECYCLE นำกลับไปแปรรูปเพื่อนำมาใช้ใหม่ โดยนำถุงพลาสติกเก่ากลับไปรีไซเคิลทำเป็นเม็ดพลาสติกสำหรับใช้ผลิตถุงขยะสีดำ ถุงเพาะชำกล้าไม้ รองเท้ายาง และกะละมัง

เครือข่ายสร้างจิตสำนึกในการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย เทศบาลตำบลบ้านฝาง, ประชาชนในเขตพื้นที่ รวม 70 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจาก 7 ชุมชนๆ ละ 10 คน, นักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่ จำนวน 50 คน, เจ้าหน้าที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 10 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น รวม 150 คน โดยได้ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น กิจกรรมผ้าป่ารีไซเคิลช่วยวัดและโรงเรียน กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เรื่องปุ๋ยและการเพิ่มรายได้จากขยะอินทรีย์ในชุมชนกับการเลี้ยงไส้เดือน กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน กิจกรรมการฟื้นฟูดูแลรักษาแหล่งน้ำ และกิจกรรมล่อควัชพีช ณ บึงสาธารณะ เป็นต้น

การปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการ LA 21 ของเทศบาลตำบลบ้านฝาง ได้มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเป็นกลไกในการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมทั้งการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร และการฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยภาคีเครือข่ายและเทศบาลตำบลบ้านฝางได้รับรางวัลการันตีความสำเร็จ กล่าวคือ ชุมชนบ้านหัวบึง หมู่ที่ 3 ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท จากโครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ (ZERO WASTE) ในปี พ.ศ. 2555 และเทศบาลตำบลบ้านฝาง ได้รับการคัดเลือกเป็นชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ตามโครงการขอนแก่นเมืองสะอาดสิ่งแวดล้อมสร้างสุข (CLEAN AND GREEN CITY) ในปี พ.ศ. 2556

เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51150
โทรศัพท์ 053-983-234 โทรสาร 053-983-234
- ☞ ประชากร 13,269 คน (ชาย 6,279 คน หญิง 6,994 คน)
- ☞ พื้นที่ 20.09 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 11 ชุมชน)
- ☞ รายได้ 49,147,461.29 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 39,148,674 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายขยัน วิพรหมชัย นายกเทศมนตรีตำบลอุโมงค์
2. นายประยูร บุญธรรม ประธานสภาเทศบาลตำบลอุโมงค์
3. นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ ปลัดเทศบาลตำบลอุโมงค์

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 11 คน
- หญิง จำนวน 1 คน

เทศบาลตำบลอุโมงค์ บริหารงานภายใต้วิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่นที่ว่า **“อุโมงค์เมืองของคนสุขภาพดี ทุกภาคมีส่วนร่วม ศูนย์รวมแห่งภูมิปัญญา”** พร้อมทั้งยึดหลักการบริหารงาน 5 ประการ กล่าวคือ

- 1) **หลักการมีส่วนร่วม** เทศบาลตำบลอุโมงค์ทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะภาคี เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน แกนนำเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ อาสาสมัคร วัด โรงเรียน และหน่วยงานของรัฐทั้งภายในและภายนอกพื้นที่
- 2) **เป็นศูนย์รวมแห่งภูมิปัญญา** เทศบาลตำบลอุโมงค์มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายทาง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) **นำพาชีวิตบนความพอเพียง** เทศบาลตำบลอุโมงค์นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน
- 4) **ร่วมเดินเคียงเครือข่าย** เทศบาลตำบลอุโมงค์ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง เครือข่ายและการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการทำงานร่วมกับภาคี เครือข่ายช่วยให้เทศบาลตำบลอุโมงค์ก้าวข้ามข้อจำกัดที่มีอยู่
- 5) **ขยายผลเป็นตำบลน้อยอยู่** การดำเนินงานของเทศบาลตำบลอุโมงค์ร่วมกับภาคี เครือข่ายมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดคือ การเป็นตำบลน้อยอยู่อย่างยั่งยืน

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้แก่

เครือข่ายพี่เลี้ยง

เทศบาลตำบลอุโมงค์ ได้ประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายจำนวนมาก เพื่อบูรณาการความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ทักษะ และประสบการณ์ที่หลากหลายรอบด้าน มาพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวม โดยมุ่งสู่การเป็นตำบลน่าอยู่ ทั้งนี้ภาคีเครือข่ายจึงเปรียบเสมือนเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลอุโมงค์ ซึ่งภาคีเครือข่ายพี่เลี้ยงของเทศบาลตำบลอุโมงค์ประกอบด้วย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่เข้ามาจัดกิจกรรมร่วมกับเทศบาลตำบลอุโมงค์อย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาต่อยอดกิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว และสร้างสรรค์นวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การจัดให้มีการวางแผนร่วมกันระหว่าง บ้าน-วัด-โรงเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาศักยภาพของเทศบาลตำบลอุโมงค์ โดยกระตุ้นให้เทศบาลตำบลอุโมงค์หมั่นกำลัภาคีเครือข่ายที่มีอยู่ให้ได้อย่างน้อยปีละ 20 ภาคีเครือข่าย ในระยะเวลา 3 ปี เพื่อให้เทศบาลตำบลอุโมงค์สามารถพัฒนาท้องถิ่นสู่ตำบลน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้การหมั่นกำลัภาคีเครือข่ายของเทศบาลตำบลอุโมงค์มีหลักการและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

เทศบาลตำบลอุโมงค์จัดกระบวนการเรียนรู้เบื้องต้น เพื่อประชุมและสร้างความเข้าใจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย จำนวน 20 แห่ง กระทั่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายเกิดการปรับวิสัยทัศน์ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาระบบการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นบนฐานของทุนและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกิดการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายขยายผลอีก 40 แห่ง โดยท้ายที่สุดเกิดเป็นเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง ที่มีการหนุนเสริมงานซึ่งกันและกัน โดยเทศบาลตำบลอุโมงค์จะดำเนินการติดตามสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจ รวมถึงจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายขยายผล

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับเทศบาลตำบลอุโมงค์มาโดยตลอด โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเทศบาลตำบลอุโมงค์ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นมิตรกับโลก ลดการผลิตมลภาวะ พร้อมทั้งนำภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้เป็นทางเลือกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้สามารถยกตัวอย่างโครงการที่โดดเด่น คือ ศูนย์อุโมงค์ลดโลกร้อน

ศูนย์อุโมงค์ลดโลกร้อน เริ่มต้นจากโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ซึ่งเริ่มดำเนินการในปีพ.ศ. 2548 โดยความร่วมมือระหว่างบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เทศบาลตำบลอุโมงค์ และโรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม ทั้งนี้โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน และกระตุ้นให้มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากนั้นเทศบาลตำบลอุโมงค์จึงพัฒนาต่อยอดด้วยการก่อตั้ง “ศูนย์อุโมงค์ลดโลกร้อน” เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชนและผู้สนใจ เกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนจากการดำรงชีวิตประจำวัน ในวิถีชีวิตปัจจุบันด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศูนย์อุโมงค์ลดโลกร้อน เป็นอาคารไม้ทรงแปดเหลี่ยม พื้นที่ศูนย์มีบริเวณกว้างขวาง รมรื่นไปด้วยต้นไม้ และชุ่มฉ่ำกับแม่น้ำที่ไหลผ่าน ศูนย์อุโมงค์ลดโลกร้อนประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้มากถึง 12 ฐาน ได้แก่ 1) จุดรวมพลอุโมงค์กลางลูกโลก: เรียนรู้ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างพิภคของเราและพิภคอื่นๆ ของโลก 2) ชั่วมุง คนเมือง: เข้าใจตัวเรา เข้าใจระบบนิเวศไม่ทำร้าย ทำลายอย่างผู้ไม่รู้ 3) ลานประลองฉลาด: หาพิภคจากไม้หมายเมือง หลักรสร้างบ้านแปงเมืองอย่างรู้คุณชุมชน สายน้ำ และธรรมชาติ 4) กองบัญชาการแปดเหลี่ยมชั้นที่ 1: เรียนรู้เหตุใดโลกจึงร้อนขึ้น และเรียนรู้วิถีชีวิตไทยกับการลดโลกร้อน 5) อุโมงค์ย้อนคิด: นับจากยุคอุตสาหกรรมที่ทำให้โลกเริ่มเปลี่ยนไป เกิดอะไรขึ้นบ้างในช่วงสองร้อยกว่าปีที่ผ่านมา 6) บ้านเราเองทำให้โลกร้อน: วิถีชีวิตยุคปัจจุบันสัมพันธ์กับการใช้พลังงาน และเพิ่มอุณหภูมิโลกอย่างไร 7) เรียนรู้วิธีง่าย ๆ ของชาวอุโมงค์ แต่ช่วยโลกให้เย็นได้ 8) ทางมุ้งดูหนึ่งกลางบ้าน ร่วมสร้างโลกเย็น 9) สายสืบ กว่าจะเกิดเป็นต้นไม้: เรียนรู้ธรรมชาติของเมล็ดพันธุ์ไม้ดั้งเดิม ไม้ต่างถิ่น 10) หากรินน้ำพุได้: เรียนรู้ประโยชน์จากไม้น้ำ เป็นปอดให้แม่น้ำได้หายใจ 11) บ้านดิน: ภูมิปัญญาเก่าก่อน บ้านไม่ร้อน โลกไม่ร้อน 12) เส้นทางเรากับโลก: ต้นไม้เพื่อนเรา ดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ และผลิออกซิเจน ช่วยเรา ช่วยโลก ทั้งนี้การเข้าชมศูนย์ไม่มีค่าธรรมเนียม

แต่อย่างไรก็ตาม โดยงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์มาจากการขายของที่ระลึกและงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

สถาบันวิจัยทรัพยากรไทย เป็นหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับเทศบาลตำบลอุโมงค์อย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดทำแผนแม่บทการทำงานร่วมกันระหว่างบ้าน - วัด - โรงเรียน การพัฒนาศักยภาพของเทศบาลตำบลอุโมงค์ และการสรุปบทเรียนในเรื่องต่างๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

นอกจากนี้เทศบาลตำบลอุโมงค์ยังมีเครือข่ายพี่เลี้ยงอีกมากมายในการพัฒนาองค์ความรู้ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โรงเรียน โรงพยาบาลลำพูน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ฯลฯ

เครือข่ายร่วมพัฒนา

เครือข่ายร่วมพัฒนา เป็นภาคีเครือข่ายที่ดำเนินงานตามภารกิจของตนในด้านต่างๆ กล่าวคือ การเกษตร สวัสดิการชุมชน สุขภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน เศรษฐกิจชุมชน การศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาความปลอดภัย แต่การดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทั้งหมดล้วนมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดเดียวกันคือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นตำบลน่าอยู่ ทั้งนี้เครือข่ายร่วมพัฒนาของเทศบาลตำบลอุโมงค์มีมากถึง 24 เครือข่าย ซึ่งแต่ละเครือข่ายได้พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในพื้นที่เทศบาลตำบลอุโมงค์ โดยสามารถยกตัวอย่างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่โดดเด่นได้ ดังนี้

เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลอุโมงค์ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลอุโมงค์ดำเนินงานด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตแบบพอเพียง การดำรงชีวิตแบบพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน และการจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ตามเกษตรทฤษฎีใหม่ 30-30-30-10 ศูนย์มีพื้นที่ทั้งหมด 45 ไร่ แบ่งเป็นส่วนการแสดง การจัดการดินและน้ำ แปลงผักผลไม้สวนครัว และบ้านพักเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เริ่มดำเนินงานเมื่อปี พ.ศ. 2549 และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อย่างไรก็ตามมีภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ประชาชน และประชาสังคม ร่วมดำเนินงานและให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้นำชุมชน กลุ่มเกษตรกร ประชาชน โรงเรียน กลุ่ม 84 ครัวเรือนทำความดีถวายในหลวง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยทรัพยากรชีวภาพ ทั้งนี้ นอกจากศูนย์จะเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นสถานที่สำหรับการประชุมสัมมนาหรือสถานที่ศึกษาชางานแล้ว ภาคีเครือข่ายในส่วนวิชาการยังสามารถนำองค์ความรู้มาทดลองปฏิบัติจริงภายในศูนย์ และภาคีเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ขาดแคลนที่ดินทำกินยังสามารถทำการเกษตรของตนโดยใช้ที่ดินภายในศูนย์ได้ด้วย

เครือข่ายกลุ่มกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ คือ การรวมกลุ่มประชาชนเพื่อการออมทรัพย์เพียงวันละ 1 บาท และนำเงินออมมาใช้เป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิกในกรณีการเกิด แก่ เจ็บ และตาย ซึ่งกลุ่มได้พิจารณาเกณฑ์การช่วยเหลือในกรณีต่างๆ ร่วมกันและออกเป็นระเบียบปฏิบัติเพื่อให้เป็นมาตรฐานหนึ่งเดียวกัน ทั้งนี้ คณะทำงานของกลุ่มกองทุนประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน 11 ชุมชน 13 กลุ่ม คณะกรรมการตำบลที่ได้รับการแต่งตั้ง จำนวน 2 คน นอกจากนี้ยังมีภาคีเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น พอช. พมจ. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ธกส. โครงการวิจัยพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนและเทศบาลตำบลอุโมงค์ ปัจจุบันกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์มีจำนวนมากถึง 13 กองทุน และมีสมาชิกมากถึง 7,150 คน โดยสมาชิกมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนได้รับประโยชน์จากการจัดสวัสดิการมากถึง 26 รูปแบบ และการออมเงินยังเป็นการเพิ่มรายได้ในอีกช่องทางหนึ่ง

เครือข่ายอาสาสมัครจิตอาสาตาวิเศษ แต่เดิมประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องไม่สามารถเข้าถึงการบริการสาธารณสุข ประกอบกับประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง และในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องมีผู้พิการและผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ เทศบาลตำบลอุโมงค์จึงริเริ่มโครงการอาสาสมัครจิตอาสาตาวิเศษ โดยคัดเลือกผู้มีจิตอาสาทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชน ด้วยการดูแลสุขภาพอย่างครบวงจรทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การคุ้มครอง และการบำบัดฟื้นฟู ทั้งนี้อาสาสมัครจิตอาสาตาวิเศษมีได้ทำงานเพียงลำพัง แต่ได้ประสานงานและร่วมมือกับภาคีเครือข่ายอื่นๆ คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอุโมงค์ อาสาสมัครดูแลผู้พิการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารและฝ่ายสวัสดิการสังคมของเทศบาล ซึ่งการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเช่นนี้สามารถช่วยอาสาสมัครจิตอาสาตาวิเศษในด้านองค์ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น อย่างไรก็ตามนอกจากการช่วยดูแลสุขภาพของประชาชน

ในชุมชนแล้ว อาสาสมัครจิตอาสาตาวินิจฉัยยังมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านสุขภาพในเวทีประชาคม และการจัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ของ สปสช. ปัจจุบันอาสาสมัครจิตอาสาตาวินิจฉัยได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนเป็นอย่างดี และที่สำคัญประชาชนโดยเฉพาะผู้พิการและผู้ป่วยเรื้อรังได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

เครือข่ายศูนย์บริหารจัดการขยะโดยชุมชนบ้านป่าเล่า หมู่ 9 เนื่องจากชุมชนบ้านป่าเล่าประสบกับปัญหาขยะที่มีปริมาณมาก และคนในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการกำจัดขยะอย่างถูกสุขลักษณะ ซึ่งนำไปสู่การระบาดของโรคไข้เลือดออกในชุมชน ชาวบ้านจึงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาขยะ โดยแกนนำชุมชนได้ปรึกษาหารือกับเทศบาลตำบลอุโมงค์เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และในเบื้องต้นได้ร่วมกันประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของปัญหาขยะผ่านวิทยุชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในครัวเรือน ต่อมาเวทีประชาคมชาวบ้านได้สรุปให้มีการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการขยะโดยชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน โดยการก่อตั้งศูนย์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลตำบลอุโมงค์และสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดลำพูน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ และดำเนินการรับสมัครสมาชิกกิจกรรมของศูนย์ประกอบด้วย การรณรงค์คัดแยกขยะ การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ฝัาป่าขยะ และที่สำคัญคือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ นอกจากนี้ศูนย์ยังได้ประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ แกนนำชุมชน วัด และโรงเรียน ในการดำเนินงาน โดยศูนย์ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ เป็นอย่างดี ผลการดำเนินงานของศูนย์ทำให้ชาวบ้านมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้วยตนเอง และเกิดกลุ่มธนาคารขยะที่ช่วยสร้างรายได้จากการคัดแยกขยะ ศูนย์บริหารจัดการขยะโดยชุมชนบ้านป่าเล่า หมู่ที่ 9 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นชุมชนลดการเผาขยะบรรเทาโลกร้อนระดับจังหวัด ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับสองระดับประเทศในการประกวดโครงการชุมชนปลอดขยะ ซึ่งจัดโดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และรางวัลรองชนะเลิศอันดับสองในการดำเนินงานธนาคารวัสดุรีไซเคิล

เครือข่ายสหกรณ์ไวน์ลำพูน สหกรณ์ไวน์ลำพูนเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในตำบลอุโมงค์ ที่ประสบกับปัญหาราคาลำไยตกต่ำและปริมาณลำไยที่มีจำนวนมาก จึงคิดค้นการแปรรูปลำไยเป็นไวน์ร่วมกับทีมวิจัยผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในอีกทาง

หนึ่ง ทั้งนี้การจัดตั้งสหกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลอุโมงค์ กลุ่มแม่บ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการแปรรูปลำไยเป็นไวน์กับศูนย์บริการและเทคโนโลยีการเกษตร รวมทั้งยังได้ประสานงานกับกลุ่มเตอँगโ齡เพื่อนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นผู้ช่วยเหลือทางด้านข้อมูล สหกรณ์ได้ทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ่านภาคีเครือข่ายคือ วิทยุชุมชน เทศบาลตำบลอุโมงค์ และหน่วยงานต่างๆ และได้วางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ณ ร้านค้าชุมชน หมู่ 6

เครือข่ายศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบลอุโมงค์ ผู้บริหารเทศบาลตำบลอุโมงค์ตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ จึงได้ทำการติดตั้งตู้ข่าวชาวประชาอุ่นใจ จำนวน 80 ตู้ เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนแจ้งเบาะแสอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและคนในชุมชน ทั้งนี้โครงการอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์อปพร. เทศบาลตำบลอุโมงค์ ซึ่งศูนย์ อปพร. ได้วางแผนและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจบ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถานีตำรวจ โรงพยาบาล และวัฒนธรรมอำเภอ โดยทำหน้าที่ให้บริการประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง

เทศบาลตำบลอุโมงค์พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการทำงานร่วมกับเครือข่ายพี่เลี้ยง เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และสถาบันวิจัยทริภูญไชย รวมทั้งได้พัฒนาตำบลอุโมงค์แบบองค์รวม ทั้งในด้านการเกษตร สวัสดิการชุมชน สุขภาพชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน เศรษฐกิจชุมชน การศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาความปลอดภัย ผ่านกระบวนการทำงานและการทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายพัฒนา ซึ่งมีมากกว่า 24 เครือข่าย เช่น เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลอุโมงค์ เครือข่ายกลุ่มกองทุนออมทรัพย์สวัสดิการประชาชนตำบลอุโมงค์ เครือข่ายอาสาสมัครจิตอาสาตาวิเศษ เครือข่ายศูนย์บริหารจัดการขยะโดยชุมชนบ้านป่าเล่า หมู่ 9 เครือข่ายสหกรณ์ไวน์ลำพูน และเครือข่ายศูนย์อปพร. เทศบาลตำบลอุโมงค์ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่นคือ การเป็นตำบลน่าอยู่อย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลปริก อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☞ สถานที่ตั้ง ตำบลปริก อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา 90120
โทรศัพท์ 074-298-300 โทรสาร 074-298-282
- ☞ ประชากร 6,336 คน (ชาย 3,082 คน หญิง 3,254 คน)
- ☞ พื้นที่ 4.8 ตารางกิโลเมตร
- ☞ รายได้ 25,202,106.54 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- ☞ เงินอุดหนุน 19,696,955 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุริยา ยี่ซุน	นายกเทศมนตรีตำบลปริก
2. นายอับดุลรอซิก หวันเต๊ะ	ประธานสภาเทศบาลตำบลปริก
3. นายญาณวุฒิ เพทายพนากิจ	ปลัดเทศบาลตำบลปริก

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 12 คน
หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลปริก ได้นำเอาของแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) มาใช้ประกอบร่วมกับแนวคิดที่พัฒนาขึ้นเองเพื่อใช้ในการทำงาน โดยมุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานภาครัฐไปสู่การบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์สาธารณะของประชาชนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบริหารจัดการองค์กร เช่น ปรับบทบาท ภารกิจ การมุ่งเน้นผลงาน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงานขององค์กร เร่งสร้างคุณภาพการบริการ และเพิ่มผลผลิต เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้สูงขึ้น ประกอบกับการใช้หลักการแข่งขัน เพื่อไม่ให้องค์กรอยู่กับที่ โดยมุ่งสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายพัฒนาองค์กรให้เป็น **“องค์กรที่มีผลสัมฤทธิ์สูง”** โดยมีสาระหลักสำคัญของการบริหารจัดการ 4 มิติด้วยกัน คือ

1. หลักการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) เป็นการดำเนินกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างเปิดเผย และเห็นแจ้ง กระบวนการที่โปร่งใส การมีระบบราชการที่สำนึกในจิตวิญญาณแห่งอาชีพ การบริหารจัดการที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกระทำของตนเอง และมีประชาสังคมที่เข้มแข็งและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ และมีความเคารพต่อการปกครองตามหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักแห่งความโปร่งใส และ หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักความคุ้มค่า และหลักความรับผิดชอบ

2. หลักการบริหารจัดการในสภาวะวิกฤติ (Crisis management) หรือแนวทางการจัดการที่เน้นความจำเป็นของการใช้วิธีการจัดการเชิงระบบมาใช้ในการขับเคลื่อนงานของ

เทศบาล ทั้งเรื่องการเงิน บุคลากร เทคโนโลยี เพื่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่า เนื่องด้วยงบประมาณและบุคลากรของเทศบาลที่มีอยู่นั้นค่อนข้างจะจำกัด

3. หลักยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์กรและชุมชน แบบ 2 ทิศทาง ที่ประกอบด้วย **“ยุทธศาสตร์ระเบิดจากข้างใน และยุทธศาสตร์ปาล้อมเมือง”** มาใช้ในการบริหารจัดการ โดยเทศบาลตำบลปริกจะต้องพัฒนาคนในองค์กรของเทศบาลตำบลปริกให้มีความพร้อมทางด้านความรู้ ความสามารถในการทำงานเชิงระบบ และเรียนรู้การทำงานแบบหมุนเสริม เกื้อกูล และไร้กำแพงระหว่างภายในองค์กรและภายในชุมชนตลอดจนภาคีภายนอก พัฒนาต่อยอดความคิดในการทำงานนอกกรอบ (Out of the Box) มาใช้เพื่อขับเคลื่อนการทำงาน

4. การสร้างภาคีหุ้นส่วนการทำงานในองค์กร โดยนำกรอบแนวคิดการบริหารงานเทศบาลตำบลปริก ว่าด้วย **“การสร้างพลังองค์กรชุมชนท้องถิ่น”** ประกอบด้วย 1) แนวคิดการสร้างพลัง เป็นพี่เลี้ยงแก่กันและกัน (Coaching project) 2) แนวคิดเรื่องเพื่อนหนุนพื่อนำพาพร้อมพัฒนาองค์กร (Tandem project) และ 3) แนวคิดเรื่องภูมิบุตร (Phumi-buttra) เพื่อสร้างพลังการทำงานในลักษณะการทำงานเป็นทีม ดังนั้น เมื่อบุคลากรในองค์กรและคนในชุมชนมีความพร้อมในระดับหนึ่งแล้ว เทศบาลจึงมุ่งหน้าพัฒนาศักยภาพของประชาชนในเทศบาลตำบลปริกไปสู่การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงในพื้นที่ การหนุนเสริมจากภาคีเครือข่าย และการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่และเชิงประเด็น

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลปริก ได้แก่

โครงการจัดการภัยพิบัติเชิงบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง

ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและเหตุการณ์พิบัติภัย รวมถึงข้อมูลสถิติ การเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลปริก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงในอำเภอสะเดา และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประสบกับภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้เกิดการสูญเสียและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของชุมชนเทศบาลตำบลปริกและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุดังกล่าวจึงก่อให้เกิดความตระหนักในการวางแผนเพื่อรับมือต่อวิกฤตการณ์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ดังนั้น เทศบาลตำบลปริก จึงจำเป็นต้องหาทางป้องกันภัยพิบัติดังกล่าวด้วยการเตรียมพร้อมในการเผชิญ และระงับ/ลดอันตราย/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และพร้อมที่จะเข้าปฏิบัติการบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยยึดปรัชญาในการทำงานที่ว่า **“ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมการป้องกัน เตรียมความพร้อมในการรับมือเมื่อเผชิญเหตุและการบรรเทาเบื้องต้นเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ”** ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลปริกจึงประสานงานกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสะเดา และอำเภอใกล้เคียง หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำโครงการ **“การจัดการภัยพิบัติเชิงบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง”** เพื่อเป็นการสร้างพลังเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ของเทศบาลตำบลปริก และหนุนเสริมพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

สมาชิกของเครือข่าย ประกอบด้วย

- หน่วยงานราชการ สำนักงานชลประทานจังหวัดสงขลา ที่ทำการปกครองและสำนักงานท้องถิ่นอำเภอสะเดา สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา โครงการจัดการภัยพิบัติพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง 3 จังหวัดชายแดนใต้ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอสะเดา โรงพยาบาลสะเดา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปริก และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว เทศบาลเมืองสะเดา และเทศบาลตำบลสำนักขาม
- สถาบันการศึกษา ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตหาดใหญ่ สถาบันเทคโนโลยีวิทยาเขตสงขลา โรงเรียนบ้านปริกใต้ โรงเรียนเทศบาลตำบลปริก และโรงเรียนบ้านปริก
- ภาคประชาสังคมในพื้นที่ เช่น อาสาสมัครการจัดการภัยพิบัติ เครือข่ายวิฑูรย์ชุมชน, เครือข่ายวิฑูรย์สมัครเล่น องค์กรพัฒนาชุมชนในพื้นที่ จังหวัดสงขลา เอเชอเนกกลุ่มแกนนำชุมชน/อสม อาสาสมัครภัยพิบัติตำบลปริก กรรมการชุมชน เด็กและเยาวชน มูลนิธิชุมชนสงขลา และองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ จ.สงขลา

- ภาคเอกชน โรงงานเซฟสกิน บริษัท หาดสิน จำกัด โรงงานถาวรอุตสาหกรรม โรงงานบริจิสโตน

การดำเนินงานของเครือข่าย

1. สำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยและชักชวนกรรมการเตรียมรับภัยพิบัติ โดยพิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมาพร้อมสำรวจอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์การจัดการภัยพิบัติ และชักชวนการใช้พื้นที่เพื่อรองรับสถานการณ์ในยามวิกฤติ เช่น จุดรวมพล จุดขนย้าย แหล่งพักพิงชั่วคราว และศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น
2. จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย และแผนการจัดการภัยพิบัติแบบบูรณาการ โดยการออกคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาจากอุทกภัยระดับเทศบาลตำบลปริกเพื่อกำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละฝ่ายให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนทราบพร้อมทั้งดำเนินการชักชวนตามแผนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย
3. จัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะให้ใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภัย เช่น เรือท้องแบน รถบรรทุก เครื่องสูบน้ำ กระจกทราย ฯลฯ
4. ประสานงานและสนธิกำลังร่วมกันในการฝึกซ้อมรับภัยพิบัติร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ร่วมกับภาคราชการ ภาคเอกชน หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคมและประชาชน
5. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอน อาทิเช่น ขุดลอกคูระบายน้ำที่ตื้นเขิน และทำความสะอาดท่อทางระบายน้ำ เคลียร์พื้นที่ที่อาจมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเฝ้าระวังภัยพิบัติ การติดตามสถานการณ์ผ่านทางเว็บไซต์ และเครื่องมือในการสื่อสารประเภทต่างๆ ตลอดจนจัดให้มีการฝึกซ้อม และฝึกทบทวน เพื่อให้เกิดความพร้อมอยู่เสมอ

การดำเนินงานร่วมกันของเครือข่าย และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการดำเนินงาน

1. ก่อนการเกิดเหตุ : เครือข่ายจะดำเนินการ ดังนี้

- การฝึกซ้อมการรับภัยพิบัติ โดยมีบุคลากรจากโครงการร่วมจัดการภัยพิบัติ 3 จ.ชายแดนใต้มาทำการฝึกซ้อมเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น ฝึกการขับเรือ ฝึกการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ
- การเฝ้าระวังการเพิ่มระดับของน้ำเขื่อน อ่างเก็บน้ำ เพื่อให้เตรียมความพร้อมก่อนเกิดน้ำหลาก และร่วมวางแผนรับมือกับอ่าว
- การเฝ้าระวังการเกิดภัยพิบัติ มีการวางแผนให้ความช่วยในการเกิดภัยพิบัติ มีอาสาสมัครเฝ้าระวังน้ำ และมีการประสานงานกับพื้นที่ต้นน้ำตลอดเวลา
- การฝึกอบรมให้ความรู้กับชุมชน และจัดทำแผนที่ทำมือในการรับมือกับภัยพิบัติ เช่น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การปักหมุดพื้นที่ที่ต้องให้การช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน และบริเวณที่ใช้เป็นจุดในการพักพิง
- การจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติ และการประสานกับเครือข่ายวิทยุชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

2. ระหว่างเกิดเหตุ เครือข่ายจะดำเนินการ ดังนี้

- การช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยอาสาสมัครจะประสานงานกับเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงเพื่อขอรับการสนับสนุนเรือและบุคลากร
- การประสานงานเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านอาหาร ยา อุปกรณ์ โดยเทศบาลจะประสานกับมูลนิธิต่างๆ สถาบันการศึกษา โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง
- การบริการข่าวสารและอาหารแห้งแก่ผู้ประสบภัย โดยความร่วมมือจากเครือข่ายภาคเอกชนและผู้ประกอบการค้าในพื้นที่
- การสนับสนุนเรือ และอาหาร จาก ทชด.437 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และเครือข่าย 3 จ. ชายแดนใต้

3. หลังเกิดเหตุ เครือข่ายจะดำเนินการ ดังนี้

- การดูแลผู้ป่วยในพื้นที่ โดยเครือข่ายแพทย์อาสา

- การทำความสะอาด บูรณะและฟื้นฟูพื้นที่ โดยเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง
- การสนับสนุนงบประมาณในการทำความสะอาด บูรณะและฟื้นฟูพื้นที่ จากอำเภอสะเตกา และจังหวัดจังหวัดสงขลา

ในอนาคตเทศบาลตำบลปริก ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน คือ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การจัดการภัยพิบัติให้กับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน และโรงงาน เพื่อการเรียนรู้ และเข้าใจต่อการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น นอกจากนี้เทศบาลตำบลปริก จะทำความตกลงความร่วมมือกับท้องถิ่นของประเทศมาเลเซียในการจัดภัยพิบัติ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อไป

โครงการเทศบาลคาร์บอนต่ำ

เกิดจากการที่เทศบาลตำบลปริกได้สมัครเข้าร่วม “โครงการเทศบาลไทยมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 84 พรรษา” ซึ่งดำเนินการโดยสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ภายใต้การสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาขีดความสามารถและส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาสู่ “เมืองคาร์บอนต่ำ” (Low Carbon City) รวมทั้งเป็นการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนภารกิจทางด้านการสร้างเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติการจริง เพื่อช่วยบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ที่สามารถกระทำได้โดยคนในชุมชนท้องถิ่นจากภูมิภาคต่างๆ แล้วโยนโยกันเป็นเครือข่ายเมืองคาร์บอนต่ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “เทศบาล” ที่มีสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยเป็นแกนกลางประสานงานให้เกิดการสร้างเครือข่ายเมืองคาร์บอนต่ำขึ้นตามภาคต่างๆ ของประเทศ โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน 36 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2555 ถึง เดือนมกราคม 2558

ทั้งนี้ หัวใจสำคัญของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก คือ “การปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพในระดับท้องถิ่น” โดยเริ่มจากเทศบาลซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมในด้านบุคลากรและงบประมาณ และระบบโครงสร้างการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาไปสู่การทำงานที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City Network) ของประเทศไทยต่อไป

ในการนี้ เทศบาลตำบลปริก จึงได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดสำคัญที่เทศบาลตำบลปริกได้ยึดถือในการทำงานตลอดมา มาจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมจำนวน 4 กิจกรรม ตามแนวทางของเครือข่ายเมืองคาร์บอนต่ำ อันได้แก่ (1) กิจกรรมเมืองที่มีการบริโภคอย่างยั่งยืน (2) เมืองพิชิตพลังงาน (3) เมืองไร้มลพิษ และ (4) กิจกรรมเมืองแห่งต้นไม้ โดยมีวิธีดำเนินการในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เมืองที่มีการบริโภคอย่างยั่งยืน มีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

ส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวในชุมชนทั้ง 7 ชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนเทศบาลตำบลปริกรับประทานอาหารเช้าให้หมด และรณรงค์ให้ร้านค้าในชุมชนลดการใช้ถุงพลาสติกหรือบรรจุภัณฑ์ที่เกินความจำเป็น โดยมีสมาชิกเครือข่าย ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลตำบลปริก โรงเรียนบ้านปริก โรงเรียนบ้านปริกใต้ โรงเรียนพัฒนาศาสตร์มูลนิธิ โรงเรียนบ้านยางเกาะ โรงเรียนบ้านตะเคียนเกาะ ชุมชนส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภค มูลนิธิสงขลาพอเพียง โครงการตำบลสุขภาพ และเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน (สสส.)

กิจกรรมที่ 2 เมืองพิชิตพลังงาน มีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

การประกวดอาคารประหยัดไฟฟ้า และส่งเสริมการใช้รถจักรยานในอาคารสำนักงานในการติดต่องานระหว่างเทศบาลตำบลปริกทั้ง 2 อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลปริก (หลังเก่า) ตึกสันติรังสรรค์ และอาคารโรงเรียนเทศบาลตำบลปริก โดยมีสมาชิกเครือข่าย ประกอบด้วย สำนักงานพลังงานจังหวัดสงขลา สำนักงานพลังงานภาคที่ 1 จังหวัดสงขลา ชมรมจักรยาน (สวนหม่อม) องค์กรชุมชน และกลุ่มพลังงานทดแทน

กิจกรรมที่ 3 เมืองไร้มลพิษ มีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

การให้ความรู้กับชุมชนทั้ง 7 ชุมชน ในการคัดแยกขยะในครัวเรือน เครือข่ายเฝ้าระวังสายน้ำโดยกลุ่มอนุรักษ์คลองอู่ตะเภา โครงการโรงงานธรรมาภิบาล และการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ให้แก่แกนนำ ตัวแทนชุมชน ตัวแทนกลุ่ม และประชาชนที่สนใจ โดยมีสมาชิกเครือข่าย ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาลตำบลปริก โรงเรียนบ้านปริก โรงเรียนบ้านปริกใต้ โรงเรียนพัฒนาศาสตร์มูลนิธิ โรงเรียนบ้านยางเกาะ โรงเรียนบ้านตะเคียนเกาะ โรงงานเซฟสกิน บริษัทบริจิสโตน บริษัทหาดสิน โรงงานถาวร

อุตสาหกรรม องค์กรชุมชน กลุ่ม อสม. สภาองค์กรชุมชน กรรมการชุมชน กลุ่มกิจกรรมในชุมชน เช่น กลุ่มอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา กลุ่มพลังงานทดแทน กลุ่มป่าชุมชน (ยางเกาะ) กลุ่มธรรมรักษ์ (ควนเสม็ด) กลุ่มลานแสงจันทร์ (บ้านใหม่) มหาวิทยาลัยทักษิณ

กิจกรรมที่ 4 เมืองแห่งต้นไม้ มีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

สำรวจต้นไม้ทั้ง 7 ชุมชน ปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ กิจกรรมประกวดหน้าบ้านสีเขียว และ กิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน (บ้านยางเกาะ) โดยมีสมาชิกเครือข่าย ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล ตำบลปรัก โรงเรียนบ้านปรัก โรงเรียนบ้านปรักใต้ โรงเรียนพัฒนาศาสตร์มูลนิธิ โรงเรียนบ้านยางเกาะ โรงเรียนบ้านตะเคียนเภา โรงงานเซฟสกิน บริษัทบริจิสโตน บริษัทหาดลิ้น โรงงานถาวร อุตสาหกรรม องค์กรชุมชน กลุ่ม อสม. สภาองค์กรชุมชน กรรมการชุมชน กลุ่มกิจกรรมในชุมชน เช่น กลุ่มอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา กลุ่มพลังงานทดแทน กลุ่มป่าชุมชน (ยางเกาะ) กลุ่มธรรมรักษ์ (ควนเสม็ด) กลุ่มลานแสงจันทร์ (บ้านใหม่) มหาวิทยาลัยทักษิณ

การดำเนินงานของเครือข่าย

1. เครือข่ายร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการแก่ภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น โรงงานเซฟสกิน บริษัท บริจิสโตน บริษัทหาดลิ้น โรงงานถาวรอุตสาหกรรม องค์กรชุมชน กลุ่ม อสม. สภาองค์กรชุมชน กรรมการชุมชน กลุ่มกิจกรรมในชุมชน เช่น กลุ่มอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา กลุ่มพลังงานทดแทน กลุ่มป่าชุมชน (ยางเกาะ) กลุ่มธรรมรักษ์ (ควนเสม็ด) กลุ่มลานแสงจันทร์ (บ้านใหม่) เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ สถานการณ์การเกิดภาวะคาร์บอน และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ
2. การวางแผนการทำงานร่วมในเวทีธรรมมาภิบาล เพื่อวางแผนการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี
3. การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - โรงงานในพื้นที่ ร่วมสนับสนุนงบประมาณ กำลังคน องค์ความรู้ และร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

- โรงเรียนในพื้นที่ ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และบรรจุกิจกรรมเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน ให้ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพลังงานในชั้นเรียน และนักเรียนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
- มหาวิทยาลัยทักษิณ สนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้ การทำอีเอ็มบอล

ในการนี้ เทศบาลตำบลปริกได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคต โดยการขยายผลการดำเนินงานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง และชักชวนเข้าร่วมโครงการคาร์บอนต่ำ อันจะเป็นการผลักดันเพื่อให้เกิดเป็นวาระอำเภอสู่การเป็นอำเภอคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ เทศบาลยังมีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับ พนักงานของเทศบาลทุกคน และอสม.ในพื้นที่ เพื่อดำเนินกิจกรรมครัวเรือนคาร์บอนต่ำร่วมด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางซลิ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ

ข้อมูลพื้นฐาน

- ☉ สถานที่ตั้ง ตำบลเมืองบางซลิ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย 64110
โทรศัพท์ 055-942-715 โทรสาร 055-942-702
- ☉ ประชากร 4,934 คน (ชาย 2,464 คน หญิง 2,470 คน)
- ☉ พื้นที่ 54.12 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 9 หมู่บ้าน)
- ☉ รายได้ 15,545,840.42 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- ☉ เงินอุดหนุน 6,919,930.00 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุวิทย์ ทองสงค์	นายก อบต.เมืองบางซลิ่ง
2. นายมาเยือน โพธิ์ทอง	ประธานสภา อบต.เมืองบางซลิ่ง
3. นายวิทยา เกสรพรหม	ปลัด อบต.เมืองบางซลิ่ง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 16 คน
หญิง จำนวน 2 คน

*หมายเหตุ - องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางซลิ่ง ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเมืองบางซลิ่ง เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2556

จังหวัดสุโขทัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง บริหารงานด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำให้ประชาชนเกิดการร่วมมือ และความไว้วางใจต่อกัน เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ อันจะนำไปสู่สังคมแห่งสันติสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ๖๒๓. เมืองบางขลังจึงได้ทำการวิเคราะห์องค์กรถึงจุดเด่น จุดด้อย โอกาส ภัยคุกคามต่างๆ ทำให้พบจุดเด่นคือมีทุนทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันก็พบจุดด้อยและอุปสรรคมากมาย เช่น ขาดความเชื่อถือ ขาดการยอมรับ ขาดงบประมาณ ขาดความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ขาดประสบการณ์ ฯลฯ ๖๒๓. เมืองบางขลังจึงนำแนวคิด การเสริมสร้างเครือข่ายภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม มาเป็นแนวทางที่จะนำชุมชนไปสู่เป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการในลักษณะเครือข่ายของ ๖๒๓. เมืองบางขลัง ได้ให้ความสำคัญกับเครือข่ายบนหลักการ ดังนี้

1. เครือข่ายเป็นความจำเป็นช่วยจำกัดจุดอ่อน เป็นการสร้างนวัตกรรมการบริหารรูปแบบหนึ่ง ในสภาพของการบริหารบนข้อจำกัดหลายประการ การสร้างเครือข่ายจะช่วยให้เห็นทางเลือกใหม่ตลอดจนแก้ไขการทับซ้อน การเชื่อมโยงกันของอำนาจ หน้าที่ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านความรู้ ความชำนาญ วิธีการ ขั้นตอน ฯลฯ

2. เครือข่ายเป็นการสร้างคุณค่าประชาธิปไตย คือ การเปิดให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาพื้นที่ เพราะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแบ่งหน้าที่ การสร้างความสัมพันธ์ เป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ รวมทั้งมีกลไกรับผิดชอบซึ่งกันและกัน

การดำเนินงานร่วมกันของเครือข่ายของ อบต.เมืองบางซ่งที่ผ่านมา นอกจากทำให้เกิดความสามัคคีสามัคคี ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อยากคิด อยากทำเพื่อบ้านเมืองของตนเองนั้น ยังได้ปรากฏผลเป็นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น การแสดงแสง สี เสียงเมืองบางซ่งปฐมบทแห่งชาติไทย ครั้งที่ 1-5 ซึ่งนักแสดงเกือบทั้งหมดเป็นเด็ก เยาวชน และชาวบ้านในตำบล การเสวนาประวัติศาสตร์เมืองบางซ่ง ครั้งที่ 1-5 การจัดทำระบำโบราณคดี **“ระบำเทวารีย์ศรีเมืองบางซ่ง”** (เป็นชุดที่ 3 ของ จ.สุโขทัย) การจัดงานวันอนุรักษ์มรดกไทยและวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ วันที่ 2 เมษายน เป็นประจำทุกปี การจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความ การเสวนา **“ที่นี่...เมืองบางซ่ง 1-4”** ฯลฯ ส่งผลให้อบต. เมืองบางซ่งได้รับรางวัลต่างๆ และได้มีการศึกษาวิจัยเมืองบางซ่งประกอบการศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกหลายท่าน และยังส่งผลให้เกิดการดำเนินการต่อยอดในโครงการต่างๆ ของอบต. เมืองบางซ่งอีกด้วย

สำหรับ เครือข่ายและการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางซ่ง ได้แก่

โครงการศึกษาอัจฉริยลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางซ่ง

เมืองบางซ่งเป็นชุมชนโบราณ อยู่ในพื้นที่อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ถือกำเนิดร่วมสมัยกับเมืองเก่าสุโขทัยและศรีสัชนาลัย หลักฐานบ่งบอกว่าเป็นจุดกำเนิดประเทศไทย ตามหลักศิลาจารึกหลักที่ 2 วัดศรีชุม ด้านที่ 1 สรุปได้ว่า พ่อขุนบางกลางท่าวและพ่อขุนผาเมือง ยกทัพรวมพลกัน ที่เมืองบางซ่ง ใช้เป็นที่พักฝึกกำลังพลและกะเกณฑ์ไพร่พลนักรบจากเมืองบางซ่ง เข้าตีเมืองสุโขทัยคืนจากขอมสพาดโหลญลุ่มพอง และสถาปนาพ่อขุนบางกลางท่าวเป็นพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วงแห่งกรุงสุโขทัย นอกจากนี้ เมืองบางซ่งยังเป็นศูนย์กลางของความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยและอาณาจักรล้านนา โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมและพุทธศาสนา อีกทั้งยังมีความสำคัญและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี มีโบราณสถาน ปุชนียสถานต่างๆ บนเส้นทางโบราณที่เรียกกันว่า **“ถนนพระร่วง”** หรือ **“ท่อปุพญาร่วง”** และยังมีโบราณสถานวัดโบสถ์ที่กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นสมบัติของชาติ และยังคงค้นพบเตาเผาโบราณ แหล่งตัดศิลาแลง ไทกระดุก เครื่องสังคโลก พระเครื่องกรุเมืองบางซ่ง ฯลฯ

ภายหลังการเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรร่องรอยอารยธรรมโบราณเมืองบางซ่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมืองบางซ่งก็ได้ได้รับความสนใจจากนักวิชาการ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมศิลปากร สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย และยุทธศาสตร์จังหวัด รวมถึงสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นได้เข้ามาสานต่อดำเนินการพัฒนาจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างเมืองบางซ่งให้มีชีวิต

ปัจจุบันมีผู้สนใจมาศึกษา มาท่องเที่ยวเมืองบางซ่งมากขึ้น จากเดิมที่ไม่มีใครรู้จักและสนใจเลย การมาศึกษาหรือท่องเที่ยวที่ผ่านมาจะเป็นไปในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ อบต. คอยอธิบายถึงเรื่องราวของประวัติศาสตร์ ความสำคัญของเมืองบางซ่งเท่านั้น ยังขาดการเชื่อมโยงถึงรายละเอียดส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม วัฒนธรรม อาหารการกิน ความคิด ความเชื่อ พิธีกรรม ฯลฯ และที่สำคัญยังขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนที่จะเข้ามาร่วมคิด ร่วมค้น ร่วมศึกษา ตลอดจนร่วมอธิบายถึงเรื่องราวแห่งบ้านเมืองของตน ซึ่งถือได้ว่าเป็นทุนท้องถิ่นอย่างหนึ่ง หากสามารถค้นหาอัตลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซ่งว่ามีอะไรและเป็นมาอย่างไร จะทำให้สามารถแสวงหาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจนเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดสุโขทัย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางซ่ง จึงได้พัฒนาโครงการศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางซ่ง เพื่อศึกษาสำรวจอัตลักษณ์ลักษณะเมืองบางซ่งทั้งในลักษณะรูปธรรมและนามธรรม ด้วยกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่ใช้ฐานประวัติศาสตร์ และวิถีวัฒนธรรมชุมชนเป็นตัวเชื่อมร้อยคนในชุมชน และภาคีเครือข่ายให้มาร่วมกันทำงานวิจัย

ภาคีเครือข่ายที่สำคัญในการศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณและเป็นทีมที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ทีมวิจัยชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม รศ.ดร.มังกร ทองสุขดี ประธานชมรมเรารักเมืองพระร่วง และประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ปลัดจังหวัดอุดรดิตถ์ นายอำเภอสวรรคโลก เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงให้กับทีมวิจัยชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ผู้สื่อข่าวเครือข่ายทีมวิจัยชุมชนนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร เครือข่ายทีมวิจัยชุมชนเนินเพิ่ม จังหวัดพิษณุโลก เครือข่ายทีมวิจัยชุมชนหนองแม่เฒ่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ฝ่ายปกครองท้องถิ่นตำบลเมืองบางซ่ง ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ อบต. เมืองบางซ่ง ให้ข้อมูลและช่วยในการประสานงาน และทีมวิจัยชุมชนตำบลเมืองบางซ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยประชาชนในตำบลเมืองบางซ่ง และเจ้าหน้าที่ อบต. เมืองบางซ่ง

การดำเนินงานร่วมกันของเครือข่ายศึกษาอัจฉริยลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง

แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ระยะ **ในระยะแรก** เริ่มต้นจากประชาคมชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง เพื่อทำความเข้าใจและสรุปประเด็นที่จะทำการศึกษาวิจัย จากนั้นได้จัดประชุมที่มวิจยชุมชนบางซ่งเพื่อทำความเข้าใจในภารกิจ บทบาท หน้าที่ของที่มวิจย และจัดประชุมภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกับชุมชนเมืองบางซ่ง และประชุมที่มวิจยร่วมกับผู้รู้ ผู้อาวุโส และแกนนำชุมชนเพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ บทบาท และขั้นตอนการดำเนินงาน หลังจากนั้นที่มวิจยได้จัดประชุมเพื่อแบ่งประเด็น/หัวข้อที่จะเก็บข้อมูล รวมทั้งชี้แจงการใช้งบประมาณในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้มีการอบรมที่มวิจยเพื่อชี้แจงเรื่องการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล โดยคณะที่ปรึกษาและพี่เลี้ยง ซึ่งประเด็นที่จะลงไปเก็บข้อมูล ได้แก่ 1) ด้านโบราณสถาน 2) ด้านโบราณวัตถุ 3) ด้านประวัติศาสตร์ 4) ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะการแสดง และภูมิปัญญาพื้นบ้าน 5) ด้านความคิด ความเชื่อไสยศาสตร์ 6) ด้านสมุนไพร พืช สัตว์ ธรรมชาติในท้องถิ่น 7) ด้านอาหาร และ 8) ด้านการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม หลังจากนั้นที่มวิจยได้ร่วมมือกับที่มวิจยชุมชนมีความเข้าใจและมีความมั่นใจในการเก็บข้อมูลแล้ว ที่มวิจยชุมชนก็ลงพื้นที่ศึกษาเพื่อสำรวจข้อมูลชุมชนประเด็นต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมของเยาวชน เมื่อรวบรวมประเด็นได้ครบถ้วนแล้ว อบต. เมืองบางซ่งก็ได้จัดประชุมภาคีเครือข่ายทั้งหมดเพื่อตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลชุมชนครั้งที่ 1 และที่มวิจยชุมชนได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาสำรวจข้อมูลชุมชนครั้งที่ 2 เพิ่มเติมจากที่ที่ประชุมได้เสนอแนะ และจัดประชุมเฉพาะที่มวิจยเพื่อรวบรวมจัดระบบข้อมูลทั้งหมด ในขั้นตอนสุดท้ายอบต. เมืองบางซ่งก็ได้เป็นตัวกลางในการจัดประชุมอีกครั้งเพื่อชำระเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองโบราณบางซ่ง

ในระยะที่ 2 ของการดำเนินงาน อบต. เมืองบางซ่ง ได้จัดประชุมขึ้นเพื่อวางแผนดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมที่จะดำเนินการในระยะที่ 2 ต่อไป ซึ่งในระยะนี้จะเป็นการดำเนินการเพื่อจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม อบต. ได้จัดกิจกรรมศึกษาดูงานชุมชนนครชุม จ.กำแพงเพชร เพื่อเป็นแบบอย่างด้านการจัดการประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และได้ถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงานเพื่อวิเคราะห์นำมาเป็นแบบอย่างหรือปรับปรุง จากนั้นได้ร่วมกันประชุมออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนโบราณเมืองบางซ่งเพื่อวางแผนทดลองทำทัวร์ครั้งที่ 1 ซึ่งได้แผนที่เส้นทางทัวร์ 3 รูปแบบ ด้วยกัน ภายหลังจากทดลองทำทัวร์ครั้งนี้ได้มีการถอดบทเรียนทดลองทำทัวร์ครั้งที่ 1 เพื่อปรับปรุงและพัฒนา และได้มีการทดลองทำทัวร์ครั้งที่ 2 และได้มีการประชุมสรุปเพื่อติดตาม ประเมินผล เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ผลของการดำเนินงานของเครือข่ายศึกษาอัจฉริยลักษณ์ชุมชนโบราณเมืองบางซังได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์มากมายแก่ชุมชนเมืองบางซัง ได้แก่

ประโยชน์สุขของประชาชน

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ตระหนักและทราบถึงอัจฉริยลักษณ์ของชุมชนโบราณเมืองบางซัง
2. เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ มีความภาคภูมิใจ เกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่น นำมาซึ่งความรักความสามัคคี และความเข้มแข็งของชุมชน
3. ประชาชนมีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยวชุมชน อาทิเช่น รายได้จากการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ของฝาก ของที่ระลึก และบ้านพัก ก่อเกิดความผาสุก ความรักความอบอุ่นในครอบครัว และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
4. ประชาชนมีความสุขและพึงพอใจจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเมืองโบราณบางซังได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชน

ประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

1. ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องน่าเบื่อ ประกอบกับชาวบ้านจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ รวมถึงมีกรอบการดำเนินงานวิจัย เช่น กำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน งบประมาณที่ใช้ และระยะเวลาแล้วเสร็จ ซึ่งทำให้การทำงานค่อนข้างมีความกดดัน ทีมวิจัยต้องใช้ความทุ่มเทในการทำงาน จากความร่วมมือของเครือข่ายทุกภาคส่วน จนเกิดแนวทางการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. สามารถทำการศึกษาวิจัย ให้ประชาชนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถจนเป็นมัคคุเทศก์ชุมชน และมีคู่มือนำเที่ยวชุมชนโบราณเมืองบางซัง ภายใต้การดำเนินงานที่มีงบประมาณจำกัด
3. การศึกษาวิจัยมีความเป็นวิชาการ ซึ่งห่างไกลจากความเข้าใจของชาวบ้าน ทำให้เกิดความรู้อีกข้อในระยะแรก แต่ชุมชนและเครือข่ายทุกภาคส่วนก็สามารถร่วมกันดำเนินงานวิจัยจนสามารถจัดการท่องเที่ยวชุมชนได้
4. เกิดความคุ้มค่า เพราะประวัติศาสตร์เมืองบางซังได้รับการยอมรับและเผยแพร่ รวมถึงสืบทอดให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ โดยผู้อาวุโส และเครือข่ายนักวิชาการ

ด้านประวัติศาสตร์มาแล้วสู่คนในชุมชน สร้างระบบความสัมพันธ์ในระดับเครือข่าย และความสัมพันธ์กับคนต่างวัยที่มาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ร่วมกัน

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

1. การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับพระราชเสาวนีย์ ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ ในเรื่องของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นภารกิจที่ภาครัฐจะต้องให้การส่งเสริม
2. ชุมชนได้ใช้ประวัติศาสตร์เป็นเครื่องมือในการก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมีพลัง จากการที่มีส่วนร่วมเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชุมชนท้องถิ่นว่าด้วยการตั้งถิ่นฐาน และการเปลี่ยนแปลงของชุมชนโดยใช้ประวัติศาสตร์ในเชิงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง เป็นผลดีต่อการพัฒนาตำบลในอนาคต
3. ข้อมูลที่ได้จากการชำระเรื่องราวเมืองบางซ่งจะเป็นทุนท้องถิ่นให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นำไปใช้ทำหลักสูตรเมืองบางซ่งศึกษาโดยให้แทรกอยู่ทุกเนื้อหาวิชา ในรูปหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างอัจฉริยภาพของชุมชนโบราณเมืองบางซ่ง
4. สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม และความเข้มแข็งของชุมชน

ในการดำเนินงานของเครือข่ายต่อไปในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้อนุมัติงบประมาณการวิจัย เพิ่มในระยะที่ 3 เพื่อต่อยอดพัฒนางานวิจัยที่เกิดจากการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนในเขตเมืองบางซ่ง ให้มีความเป็นรูปธรรมและมูลค่าเพิ่มในการสร้างจิตสำนึกแก่ชุมชนและผู้มาเยือนมากขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะนำถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ เนื่องในวาระฉลองพระชนมายุครบ 60 พรรษา ในปี พ.ศ. 2558 และจะมีการขยายพื้นที่การวิจัยในภาพรวมของตำบล โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในชุมชน รวมถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่จังหวัดสุโขทัย ผลสำเร็จที่คาดว่าจะต้องทำให้เกิดขึ้นนอกเหนือจากการได้เส้นทางการท่องเที่ยวแล้ว เช่น การสร้างแผนที่คนดีของเมืองบางซ่ง การทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่จะต้องมีการชำระประวัติศาสตร์จากผู้รู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้เกิดการยอมรับในแวดวงประวัติศาสตร์ สามารถร้อยเรียงประวัติศาสตร์และของดีในพื้นที่ให้เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวที่มีชีวิตได้อย่างสมบูรณ์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลพื้นฐาน

- ๑ สถานที่ตั้ง ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน รหัสไปรษณีย์ 51000
โทรศัพท์ 053-597260 ต่อ 205 โทรสาร 053-597260
- ๒ ประชากร 403,784 คน (ชาย 196,492 คน หญิง 207,292 คน)
- ๓ พื้นที่ 4,505.882 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 อำเภอ)
- ๔ รายได้ 292,741,362.06 บาท
(ไม่รวมเงินอุดหนุน, เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- ๕ เงินอุดหนุน 12,566,704.53 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายนิรันดร์ ด่านไพบูลย์	นายก อบจ. ลำพูน
2. นายทรงศักดิ์ วงษ์योग	ประธานสภา อบจ. ลำพูน
3. นางนิชาดา สุริยะเจริญ	ปลัด อบจ. ลำพูน

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 24 คน
หญิง จำนวน - คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน หรือ เมืองหริภุญชัย เป็นเมืองโบราณ ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนานที่สุดในภาคเหนือ มีอายุมากกว่าหนึ่งพันสี่ร้อยปี ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่เล็กที่สุดในภาคเหนือ แต่อุดมไปด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุอันเก่าแก่ โดยมีพระธาตุหริภุญชัย และพระนางจามเทวีเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนลำพูน มีขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ที่สืบทอดความสามารถในการผลิตหัตถกรรมอันวิจิตรงดงามที่ต้องใช้ศิลปะและฝีมือที่ประณีตละเอียดอ่อน ดังจะเห็นได้จาก ผ้าไหมยกดอก ผ้าฝ้ายทอมือ อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวและธรรมชาติอันสวยงาม และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

การบริหารงานของ อบจ. ลำพูนได้มีแนวทางในการพัฒนาคนที่อยู่ในชุมชนและสังคมร่วมกันดำเนินกิจกรรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมให้ดีขึ้น ภายใต้หลักการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมงบประมาณ” โดยมีหลักการบริหารในการส่งเสริมเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาคม ซึ่งดำเนินถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จ 3 ส่วน คือ

1. การสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของ และความผูกพันที่เหนียวแน่น โดยการร่วมเรียนรู้ มีอิสระในการบริหารจัดการเครือข่ายของตนเอง และร่วมกำหนดเป้าหมายเดียวกันในการปฏิบัติงาน โดยเชิญองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมประชุม โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่แตกต่างระหว่างกลุ่ม องค์กรในเครือข่าย

2. การบูรณาการเข้าด้วยกัน คือ บูรณาการทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน การสร้างช่องทางสื่อสาร รวมทั้งการประสานกิจกรรมระหว่างผู้มีส่วนร่วมของเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่าย และความสามารถในการพึ่งตนเอง และใช้ทรัพยากรร่วมกัน แบ่งความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

3. พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของบุคลากร พัฒนาทักษะใหม่ สร้างองค์ความรู้ โดย อบจ. ลำพูน เป็นแกนกลางในการประสานงาน เชื่อมโยง องค์ความรู้จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภูมิปัญญาจากชุมชน นำมาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละเครือข่าย และขยายผลไปยังเครือข่าย ทำให้เกิดความการต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดของการส่งเสริมเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ได้นำไปสู่กรอบแนวทางการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน คือ ได้กำหนดนโยบายในการบริหารงานที่มุ่งมั่นสร้างความเจริญ และพัฒนาจังหวัดลำพูนให้เจริญก้าวหน้า เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ภายใต้หลักการ **“รับฟังทุกปัญหา ให้ประชาชนมีส่วนร่วม บริหารด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส”** โดยมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการเสริมสร้างเครือข่าย และได้มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วม (MOU) กับส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน เช่น การบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การพัฒนาระบบบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดลำพูน นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับองค์กรในต่างประเทศในรูปแบบของการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น โครงการผ้าไหมยกดอกลำพูนขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI และยังสามารถจัดทำฐานข้อมูลของเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เช่น เครือข่ายกัญชากัญภัย เครือข่ายผ้าทอยกดอกลำพูน เครือข่าย อสม. เครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และเครือข่ายชื้อบ้านนาเมือง โดยได้รับความร่วมมือและมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

โครงการและกิจกรรมอันโดดเด่นที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ในด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ดังนี้

เครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูน

จังหวัดลำพูนนอกจากจะมีโบราณสถาน และโบราณวัตถุที่เก่าแก่ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามจำนวนมากนั้น จังหวัดลำพูนยังมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านงดงาม ประณีต ทรงคุณค่า ี่มีความเป็นเอกลักษณ์ มีประวัติความเป็นมายาวนานและ เป็นมรดกทาง

ศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดมาหลายชั่วอายุคน นั่นคือ “ผ้าไหมยกดอกลำพูน” ที่นับวันจะเลือนหายและไม่ได้รับการสืบทอด เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ผู้คนเข้าไปทำงานในเมือง และโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากเพื่อความสะดวกสบาย ทำให้อาชีพที่สืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าไหมยกดอกลำพูนกำลังจะถูกกลืนเลื่อนไปอย่างช้าๆ ส่วนผู้ที่ห้วงกอบโกยผลประโยชน์ก็ลอกเลียนแบบผ้าไหมยกดอกลำพูนเพื่อหาผลกำไร ส่งผลให้ผู้ซื้อสินค้าผ้าไหมยกดอกลำพูนเกิดการเข้าใจผิดและได้รับสินค้าที่ไม่มีคุณภาพกลับไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้ตระหนักต่อปัญหาที่เกิดขึ้น จึงได้ริเริ่มเก็บข้อมูลประกอบกับในขณะนั้น ได้มีหน่วยงานทางราชการส่วนกลางที่ดูแลด้านผ้าไหม ได้แก่ กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้ามาแนะนำและให้การสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน นำผ้าไหมยกดอกลำพูนไปจดทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เนื่องจากกรมหม่อนไหมก็ได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาและสถานการณ์เรื่องการผลิตผ้าไหมของจังหวัดลำพูนเป็นอย่างดี จึงได้ประชุมร่วมกับผู้ประกอบการผ้าไหมยกดอกลำพูน ซึ่งเป็นภาคเอกชน และเชิญภาคประชาชน ได้แก่ ช่างทอผ้า โดยเฉพาะผ้าไหมยกดอกลำพูน มาร่วมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนกระทั่งได้ข้อสรุปว่า ควรจะนำผ้าไหมยกดอกลำพูนไปจดทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อปกป้องภูมิปัญญา รักษาชื่อเสียง และเพื่อป้องกันมิให้ใครลอกเลียนแบบจึงเป็นที่มาถึงเรื่องการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูนขึ้น

เครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูน ประกอบด้วยหลายภาคส่วนทั้งจาก **ภาคราชการส่วนกลาง** ได้แก่ กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น **ภาคราชการส่วนภูมิภาค** ได้แก่ จังหวัดลำพูน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน อุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น **ภาคราชการส่วนท้องถิ่น** ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน **ภาคเอกชน** ได้แก่ ผู้ประกอบการผ้าไหมยกดอกลำพูน **ภาคประชาชน** ได้แก่ ช่างทอผ้าในจังหวัดลำพูน ปราชญ์ชาวบ้าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าทอมือ พ่อครู/แม่ครู) นักวิชาการด้านสิ่งทอจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้โดยมีองค์กรกลาง คือ สถาบันผ้าทอมือหรือภูผาชัย ซึ่งก่อตั้งโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักและคอยให้คำปรึกษาแก่ช่างทอผ้าและผู้ประกอบการ

จากนั้นได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานในแต่ละด้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำระบบควบคุมการผลิตผ้าไหมยกดอก องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนได้จัดทำขั้นตอนและแบบฟอร์มในการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แก่ผู้ประกอบการที่มีความต้องการสมัครขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จากนั้นก็ได้ดำเนินการส่งเจ้าหน้าที่เพื่อออกไปตรวจสอบว่าเป็นไปตามข้อกำหนดและเป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงานที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาระบุไว้หรือไม่ แล้วเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อให้คณะกรรมการและคณะทำงานได้พิจารณาตัดสินอนุญาตเพื่อจะได้นำเรื่องไปยังกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพิจารณาประกาศขึ้นทะเบียนต่อไป ซึ่งในปีแรกของการสมัครเพื่อขอขึ้นทะเบียนของผู้ประกอบการผ้าไหมยกดอกลำพูน มีผู้สมัครจำนวน 8 ราย จนกระทั่งปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ผ้าไหมยกดอกลำพูน จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวนทั้งสิ้น 14 ราย

ภายหลังที่ได้รับการอนุมัติและประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ร่วมกับคณะทำงานได้เดินทางไปศึกษาดูงานยังต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างผู้ที่ประสบความสำเร็จในการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในต่างประเทศ เพื่อนำมาพัฒนาการทำงานของผ้าไหมยกดอกลำพูน เช่น แคว้นแซมเปญญ ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นต้นแบบในการจัดทำสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และยังได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการ ตามโครงการ **“เผยแพร่มูลค่าเอกลักษณ์และการส่งเสริมการตลาดไทยคุณภาพ”** เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมผ้าไหมไทยและผลิตภัณฑ์ไหมไทยภายใต้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ให้ต่างประเทศทั่วโลกทราบ และเพื่อเพิ่มช่องทาง ขยายโอกาสการเปิดตลาดผ้าไหมไทย ณ สำนักงานใหญ่ องค์การยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดทำระบบการควบคุมคุณภาพ มีมาตรฐานตรงตามข้อกำหนดของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดทำระบบควบคุม และการติดเครื่องหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือคู่มือปฏิบัติงานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของ **“กาแฟดอยตุง”** ณ โครงการพัฒนาดอยตุง มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำระบบควบคุมให้แก่ผ้าไหมยกดอกลำพูน และศึกษาดูงาน การจัดทำระบบควบคุมภายในสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ **“กาแฟดอยช้าง”** ณ บริษัท ดอยช้าง เพรช โรสเต็ค คอฟฟี่ จำกัด ตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมาตรฐานการผลิตและจัดทำระบบควบคุมภายในให้มีคุณภาพ

จากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ภายใต้การใช้ตราสัญลักษณ์ GI สามารถผลักดันให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิต ส่งผลให้ผ้าไหมยกดอกลำพูนเป็นสินค้าที่มี

มาตรฐานและคุณภาพสูง มีการควบคุมคุณภาพทั้ง 3 ระดับ คือ ควบคุมตนเอง /ควบคุมภายใน และควบคุมจากภายนอก ตามมาตรฐานที่กรมทรัพย์สินฯ ระบุ การเข้มงวดในการควบคุมมาตรฐานภายใต้การทำงานของเครือข่ายนี้เอง ส่งผลให้เมื่อปี 2555 ที่ผ่านมา ผ้าไหมยกดอกลำพูนสามารถผ่านการรับรองคุณภาพขั้นที่สามจากบริษัท ไบโอะกิริเลิร์จ ประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล นับเป็นการประกันคุณภาพขั้นสูง ทำให้ผู้บริโภคเกิดความไว้วางใจและเกิดความภูมิใจที่ได้ครอบครองศิลปหัตถกรรมที่ทรงคุณค่านี้ อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของจังหวัดลำพูน เพิ่มมูลค่า ขยายตลาดการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดแก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน ความสำเร็จครั้งนี้เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ได้แก่

1. ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย เครือข่ายได้ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน บนพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับ การเอาใจใส่ในกิจกรรมของกลุ่มเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูนเป็นอย่างดี อาทิ เมื่อมีการจัดกิจกรรมการออกร้านในงานใหญ่ๆ ไม่ว่าจะป็นในหรือต่างจังหวัด หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จะคอยติดต่อประสานงาน เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูน ทั้งในด้านการออกร้านขายสินค้า การสนับสนุนด้านเงินลงทุน เป็นต้น ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการและช่างทอผ้า สามารถมีพื้นที่ที่จะสามารถแสดงออกถึงศักยภาพในการผลิต การค้า และการลงทุนได้อย่างเต็มที่

2. การเพิ่มศักยภาพด้านองค์ความรู้ ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ร่วมกับกลุ่มเครือข่าย ซึ่งได้ร่วมกันส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการและช่างทอผ้า โดยจัดโครงการกิจกรรมที่จะเพิ่มองค์ความรู้ด้านสิ่งทอ อาทิ การจัดฝึกอบรมด้านมาตรฐานการผลิตผ้าไหม และได้รับความร่วมมือจากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะมาคอยให้ความรู้ ซึ่งก็เป็นหน่วยงานที่อยู่ในเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูน การอบรมด้านการส่งเสริมธุรกิจและการตลาด ได้จัดให้นักวิชาการพาณิชย์ นักการตลาด นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมาเสวนาเพื่อให้ความรู้และเพื่อเป็นการเพิ่มแนวคิดในการบริหารธุรกิจ การตลาดให้แก่กลุ่ม

3. การสนับสนุนขององค์กรและหน่วยงานที่นำเทคโนโลยีด้านการจัดการเข้ามาช่วยเหลือ อาทิ กรมหม่อนไหมได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำเว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ้าไหมยกดอกลำพูน ในชื่อ www.gisilkklamphun.go.th นอกจากนี้ สำนักตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาระบบตามสออบคุณภาพสินค้าผ้าไหมยกดอกลำพูน โดยใช้ระบบเทคโนโลยี Barcode 2D ในการตรวจสอบย้อนกลับสินค้า

ว่าเป็นไปตามมาตรฐานและสินค้าที่มีมาและเรื่องราวอย่างไร ทั้งนี้ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีทั้ง 2 ประเภท นับว่าได้รับความสำเร็จเป็นอย่างมาก ด้านผู้ผลิต ได้แก่ ผู้ประกอบการ ร้านค้าและผู้ทอผ้าไหมยกดอกลำพูน สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีทั้งสองประเภทในการบันทึกข้อมูลเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลสำหรับการตรวจสอบย้อนกลับคุณภาพ การบันทึกรายละเอียดการผลิตในแต่ละครั้งสามารถกลับมาดูข้อมูลย้อนหลังเมื่อต้องการเพิ่มปริมาณการผลิต การคำนวณแนวโน้มการผลิต รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มเครือข่ายด้วยกัน นอกจากนี้การนำนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อผสมผสานกับศิลปะภูมิปัญญาพื้นบ้านในยุคนี้นับว่าเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการและช่างทอผ้า จะสามารถใช้เว็บไซต์ในการติดต่อ ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มลูกค้าทั้งในและต่างประเทศได้อย่างง่ายขึ้น ส่วนกลุ่มเครือข่ายที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ สามารถใช้ข้อมูลที่ภาคประชาชนและเอกชนบันทึกหรือใช้งานผ่านระบบ เพื่อนำไปประมวลและเป็นข้อมูลในการรายงานภาครัฐ หรือแม้แต่ติดตาม ประเมินผลการรวมกลุ่มเครือข่าย สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง - จุดอ่อน และหาทางพัฒนาเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูนต่อไปได้

4. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับสากล ได้แก่ สมาคมหอการค้าไทย-อิตาลี ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคเอกชนที่ประสงค์ให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงาน องค์กร กลุ่มเครือข่ายที่ต้องการขยายตลาด ส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ซึ่งสมาคมหอการค้าไทย-อิตาลี มีหน่วยงานหลักอยู่ ณ ประเทศอิตาลี ที่ผ่านมา ทางสมาคมฯ ได้ดูแลและให้การช่วยเหลือ ผลักดันธุรกิจด้านสิ่งทอ โดยเฉพาะสินค้าด้านไหม โดยได้ร่วมมือกับกรมหม่อนไหมและกระทรวงการต่างประเทศ ในการยื่นมือเข้ามาช่วยส่งเสริมการตลาดในต่างประเทศ โดยทางกลุ่มเครือข่ายผ้าไหมยกดอกลำพูน มีโอกาสได้แสดงศักยภาพด้านการค้า การลงทุน โดยเมื่อเดือนมกราคม 2556 ที่ผ่านมา สมาคมหอการค้าไทย-อิตาลี ได้นำกลุ่มผู้ประกอบการ ตลอดจนคณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เดินทางร่วมกับกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปร่วมเผยแพร่และจัดแสดงสินค้า ในงาน Pitti Filati Fair 2013 ณ เมืองฟลอเรนซ์ ประเทศอิตาลี ซึ่งผลจากการไปจัดแสดงครั้งนั้น ทำให้ผู้ประกอบการสิ่งทอในยุโรปไม่เพียงแต่ในประเทศอิตาลีเท่านั้น แต่มีผู้ประกอบการสิ่งทอในประเทศอื่นให้ความสนใจผ้าไหมยกดอกลำพูนเป็นอย่างมาก นับเป็นความสำเร็จที่เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งสิ้น

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนและภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา ได้แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิค ลำพูน ศูนย์การศึกษาหอกระบบ ฯ ได้ร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรการทอผ้า เป็นหลักสูตรที่สามารถเทียบเป็นวุฒิมัธยมศึกษา โดยมีศักดิ์ศรีการศึกษาเท่ากับสายการเรียนอื่น หลักสูตรนี้จะเริ่มเปิดหลักสูตรอย่างเป็นทางการในปี 2558 โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายคือ เด็ก เยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการทอผ้าเป็นอาชีพของจังหวัดลำพูน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาไม่ให้สูญหาย และเพื่อเป็นการสานต่อการทำงานซึ่งจะทำให้กลุ่มเครือข่ายเกิดความเข้มแข็งขึ้น อีกทั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ได้เห็นถึงความสำคัญของชุมชน เกิดจิตสำนึกรักและห่วงแหน ความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนที่ตนเองอยู่ และนำไปสู่การประกอบอาชีพที่ในอนาคต

เครือข่ายเชื้อบ้านนามเมือง

จากการศึกษาข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นถึงปริมาณทรัพยากรธรรมชาติของประเทศและในชุมชนท้องถิ่น มีแนวโน้มถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น และในขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นกลับเพิ่มมาแทนที่อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนประชากรมนุษย์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการประดิษฐ์และพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ขึ้นมามากมาย ซึ่งส่งผลให้มนุษย์ต้องทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับมนุษย์มากขึ้นจากเดิมหลายเท่าตัว และผลจากการทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติได้ส่งผลกระทบต่อมนุษย์หลายประการ เช่น ปัญหาการแปรปรวนของภูมิอากาศโลก การลดลงอย่างรวดเร็วของทรัพยากรธรรมชาติ ความรุนแรงของภัยพิบัติ มลพิษสิ่งแวดล้อมขยายขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อ การดำรงอยู่และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์ ดังนั้นเพื่อป้องกันความรุนแรงของปัญหาที่จะเกิดขึ้น มนุษย์จะต้องตระหนักถึงปัญหาและร่วมกันแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชุมชนและหมู่บ้าน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนจึงมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาล้างสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน จึงเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการ **“เชื้อบ้านนามเมือง”** เพื่อฟื้นฟูพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม เป็นมิตรและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และเพื่อจัดทำสารานุกรมเชื้อบ้านนามเมืองจังหวัดลำพูน ให้เยาวชน ประชาชนและผู้สนใจได้สืบค้น ศึกษา เป็นประวัติศาสตร์ของจังหวัดลำพูน ซึ่งคำว่า เชื้อบ้านนามเมือง หมายถึงการตั้งชื่อหมู่บ้านตามลักษณะของภูมิประเทศหรือต้นไม้ที่มีอยู่

เป็นจำนวนมาก ในพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้านของจังหวัดลำพูน เช่น บ้านป่าสัก บ้านป่าขาม บ้านสันคยะยอม บ้านหนองเป็ด เป็นต้น

โครงการชื้อบ้านนามเมืองนี้เป็นความร่วมมือระหว่าง หมู่บ้าน สถาบันวิจัยหรือรัฐฯ ซึ่งเป็นสถาบันที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาจังหวัดลำพูน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ทำการคัดเลือกหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการ โดยจะทำการคัดเลือกหมู่บ้านในทุกอำเภอในจังหวัดลำพูน ที่มีความพร้อม และจัดเจ้าหน้าที่อาสาของสถาบันวิจัยหรือรัฐฯ เป็นพี่เลี้ยงให้กับหมู่บ้าน เพื่อให้การแนะนำ แก้ไขปัญหา ประสานงานระหว่างหมู่บ้าน กับสถาบันวิจัยหรือรัฐฯ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จากนั้นมีการจัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้ในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การสืบค้นหาประวัติหมู่บ้าน เช่น วิธีการจัดทำเวทีประชาคม วิธีการสืบค้นประวัติและการจดบันทึก การเรียบเรียงข้อมูล การจัดทำรายงาน และการจัดทำสารานุกรมของหมู่บ้าน โดยมีผู้แทนจากหมู่บ้านๆ ละ 10 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำหมู่บ้านหรือชุมชน พระสงฆ์ ปราชญ์หมู่บ้าน เยาวชน เพื่อจะนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้ ไปดำเนินกิจกรรมโครงการชื้อบ้านนามเมือง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน แบ่งหน้าที่การทำงานออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายให้ข้อมูล จะเป็นหน้าที่ของผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้เฒ่าผู้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน พระสงฆ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องราว ประวัติศาสตร์ความเป็นมา การตั้งถิ่นฐานของบรรพบุรุษ

2. วิทยกลางคน ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน จะเป็นผู้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเยาวชน เช่นการวางแผนทางการสืบค้น การสื่อสาร การให้ข้อมูลเบื้องต้น การตั้งคำถามกับผู้สูงอายุเพื่อสืบค้นหาประวัติหมู่บ้านและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปด้วยความสำเร็จ

3. วิทยเยาวชน ได้แก่ ลูก หลาน จะเป็นผู้จดบันทึก จัดทำเอกสาร บันทึกภาพ รวบรวมเป็นสารานุกรมของหมู่บ้าน โดยผ่านกิจกรรมซึ่งเป็นวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้วและมิได้สร้างขึ้นใหม่ เพียงแต่นำมาฟื้นฟูมิให้เสื่อมหรือหายไป มีการจัดเวทีของหมู่บ้านเพื่อระดมความคิดเห็น ในการสืบค้นหาประวัติหมู่บ้าน แหล่งที่มาของชื้อบ้าน เช่น บ้านป่าสัก มีที่มาคือภูมิประเทศแห่งนี้มีต้นสักจำนวนมากจึงตั้งเป็นชื้อของหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านจะต้องอนุรักษ์ป่าต้นสักไว้เป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้าน จึงมีต้นสักเป็นต้นไม้ประจำบ้าน ซึ่งจะถูกรักษาไว้และจะไม่ถูกตัดหรือทำลาย

หลังจากการดำเนินการของแต่ละหมู่บ้าน คณะกรรมการของเครือข่ายชื่อบ้านนามเมือง จะออกเยี่ยมเยียนหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการ ในการจัดกิจกรรม งานประเพณีของหมู่บ้าน ในขั้นตอนสุดท้าย หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการจะต้องจัดเวทีประชาคมเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จัดทำ เป็นสารานุกรม ว่ามีความถูกต้อง และสอดคล้องกับปัจจัยและองค์ประกอบแวดล้อมหรือไม่ และ จัดส่งรายงานกิจกรรมของหมู่บ้านให้แก่สถาบันวิจัยหรือศูนย์ เพื่อเข้าสู่กระบวนการกลั่นกรองและ เรียบเรียง เก็บไว้เป็นข้อมูลในการจัดทำสารานุกรมชื่อบ้านนามเมืองของจังหวัดลำพูนเพื่อเผยแพร่ แก่สาธารณะ และเป็นฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเองก็มีหน้าที่ในการจัดเวทีนำเสนอผลงานของแต่ละ หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการในแต่ละปี โดยให้ผู้เข้าร่วมการประชุมที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน นำเสนอ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรค ความรู้และความประทับใจที่ได้จากกระบวนการ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันจัดตั้งเครือข่ายชื่อบ้านนามเมือง เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมสานต่อและถ่ายทอดกระบวนการจากรุ่นสู่รุ่น ร่วมกันถอดบทเรียน เพื่อนำ ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดทำโครงการต่อไป

เครือข่ายชื่อบ้านนามเมืองมีเป้าหมายในการดำเนินโครงการชื่อบ้านนามเมือง ให้ครบ 592 หมู่บ้านในจังหวัดลำพูน เพื่ออนุรักษ์ รักษา และฟื้นฟูวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดสู่ชนรุ่นหลัง โดยมีการดำเนินการไปแล้ว 303 หมู่บ้าน และได้จัดทำสารานุกรมชื่อบ้านนามเมือง จังหวัดลำพูน เล่มที่ 1 พ.ศ.2554 และเล่ม 2 พ.ศ.2555 เรียบร้อยแล้ว

โครงการชื่อบ้านนามเมือง ที่มีวัตถุประสงค์ในการรักษา ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในชุมชน หมู่บ้าน โดยให้ประชาชนชนดำเนินการให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของตนเอง นอกจากจะประสบความสำเร็จในเรื่องของการอนุรักษ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแล้ว ในด้าน สังคมยังคงสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน ความผูกพัน ความภาคภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สร้างบ้าน สร้างเมืองให้คนรุ่นหลัง มีที่อยู่ที่ทำกินที่มั่นคงจนถึงทุกวันนี้

รายชื่อคณะกรรมการ
พิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับ “รางวัลพระปกเกล้า” ประจำปี 2556

1. เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
2. ศาสตราจารย์พิเศษชนรนิติ เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	รองประธานกรรมการคนที่ 1
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองประธานกรรมการคนที่ 2
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
6. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
7. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
8. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พงวงาม	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	กรรมการ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ เครือเทพ	กรรมการ
14. ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
15. ดร.ไพบุลย์ ไพธิ์สุวรรณ	กรรมการ
16. ดร.วิชัย รูปขำดี	กรรมการ
17. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ
18. นายสุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์	กรรมการ
19. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน หรือผู้แทน	กรรมการ
20. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หรือผู้แทน	กรรมการ
21. บรรณาธิการบริหารหนังสือประชาคมท้องถิ่นหรือผู้แทน	กรรมการ
22. บรรณาธิการบริหารหนังสือผู้นำท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
23. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
24. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	กรรมการและเลขานุการ
25. นางสาวสุมาลย์ ชานา	ผู้ช่วยเลขานุการ
26. นางสาววิลาวัลย์ หงษ์นคร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

1. ผศ.ดร.อรทัย ก๊กผล 02-141-9572	ผู้อำนวยการ e-mail : okokpol@gmail.com
2. นางสาววิลาวัณย์ หงษ์นคร 02-141-9574	นักวิชาการ e-mail : panqelmail@hotmail.com
3. นายภควัตต์ อัจฉริย์ปัญญา 02-141-9570	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ ชำนาญการ e-mail : packawat.a@gmail.com
4. นางธนัชฎา สุขะวัฒนะ 02-141-9568	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ e-mail : sthanitta@hotmail.com
5. นางสาวสุมามาลัย ชาวนา 02-141-9569	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ e-mail : sumamal.c@gmail.com
6. นางสาวอภิวรรณ ชักเซ็ค 02-141-9576	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ e-mail : apiwans@hotmail.com
7. นางสาวอดิพร แก้วเปี้ย 02-141-9567	พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ e-mail : atiporn_4@hotmail.com
8. นางสาวศิริสกร วัฒนะบุปผา 02-141-9566	พนักงานบริหารงานทั่วไป e-mail : sirusgorn@gmail.com

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 02-141-9566-70 โทรสาร 02-143-8175
เว็บไซต์ www.kpi.ac.th